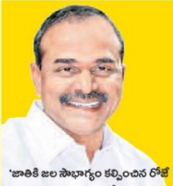

'జాతికి జల సౌభాగ్యం కల్పించిన రోజే
నాకు అసలైన పండుగ రోజు'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం వెల: ₹ 7.00

సంపుటి: 17
సంచిక: 292

ఆదివారం 12-1-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

సాక్షి ఫ్యామిలీ
విజయవాడ
ఆదివారం ॥ 12-1-2025

మన ముంగిళ్లకు పండగ కళ

నేలకు చుక్కలు

ఒకప్పటి రోజుల్లో ఇంటి ఇల్లాలు పొద్దున్నే లేవగానే చేసే పని,,, వాకిలి ఊడ్చి నీళ్లు చల్లి ముగ్గు వేయడం. వెసులుబాటును బట్టి, సందర్భాన్ని బట్టీ చిన్న ముగ్గెయ్యాలో... పెద్ద ముగ్గెయ్యాలో... చుక్కల ముగ్గు పెట్టాలో, గీతల ముగ్గు వెయ్యాలో ముందే అనుకునేవారు. ఇక సంక్రాంతి నెల వచ్చిందంటే పోటా పోటీలుగా ముగ్గులు వేసేవారు. పెద్ద ఎత్తున ముగ్గుల పోటీలు కూడా పెట్టేవాళ్లు. ముగ్గుల మీద కార్టూన్లు కూడా బాగానే పడేవి. ఇక ముగ్గులోకి దించటం, ముగ్గుపొయ్యటం లాంటి జాతీయాలు, ముత్యాల ముగ్గు లాంటి సినిమాల సంగతి సరేసరి. ముగ్గులు ఒకప్పుడు శుభాశుభ సంకేతాలుగా పనిచేసేవి. పూర్వం సాధువులు, సన్యాసులు, బ్రహ్మచారులు రోజూ ఇల్లిల్లూ తిరిగి భిక్ష అడిగేవారు. ఏ ఇంటి ముందైనా ముగ్గు లేదంటే ఆ ఇంటిలోకి అడుగుపెట్టేవారు కాదు. వారే కాదు యాచకులు కూడా ముగ్గు లేని ఇళ్లకు వెళ్లేవారు కాదు! ఎందుకంటే, ఇంటి వాకిట్లో ముగ్గు లేదంటే అక్కడ అశుభం జరిగిందని గుర్తు. అందుకే మరణించిన వారికి శ్రాద్ధకర్మలు చేసే రోజున ఉదయం ఇంటిముందు ముగ్గు వేయరు. ధనుర్మాసంలో ప్రతి ఇంటిముందు తెల్లవారుఝామున ఇంటిముందు అందమైన ముగ్గులు వేసి ముగ్గు మధ్యలో గొబ్బెమ్మలు, గుమ్మడి పూలు ఉంచి వాటిని బియ్యం పిండి, పసుపు, కుంకుమ, పూలతో అలంకరించి పూజించడం ఆచారం. ఎందుకంటే గొబ్బెమ్మలను పూజించడం వల్ల మంచి జరుగుతుందని విశ్వాసం.

గొబ్బియల్లో... గొబ్బియల్లో

ముగ్గులకు ఎంత ప్రాధాన్యముందో, ముగ్గులలో పెట్టే గొబ్బిళ్లు లేదా గొబ్బెమ్మలకు కూడా అంతే ప్రాధాన్యతనిస్తారు తెలుగువాళ్లు. ఎందుకంటే గొబ్బెమ్మలు కృష్ణుడికి ఎంతో ఇష్టమైన గోపికా స్త్రీల రూపాలకి సంకేతంగా భావిస్తారు. ముగ్గు మధ్యలో పెట్టే పెద్ద గొబ్బెమ్మ గోదాదేవికి సంకేతం. ఆవు పేడని పవిత్రంగా భావిస్తారు. పేడతో చేసిన గొబ్బెమ్మలు ముగ్గుల మీద పెట్టడం సంప్రదాయంగా వస్తోంది. పెళ్లి కాని వాళ్ళు గొబ్బెమ్మలు పెడితే త్వరగా పెళ్లి అవుతుందని విశ్వాసం. గొబ్బెమ్మల చుట్టూ తిరుగుతూ గొబ్బియెల్లో గొబ్బియెల్లో.. అని పాట పాడుతూ సందడిగా నృత్యం చేస్తారు. కృష్ణుడి మీద గోపికలకి ఉన్న భక్తి తమకు రావాలని కోరుకుంటూ గొబ్బెమ్మలు పెడతారు.

గొబ్బెమ్మలు గోదాదేవితో సమానం కనుకే వాటిని కాలితో తొక్కరు. ఇంటి లోగిలి అందంగా ఉన్న ఇళ్ల మీద లక్ష్మీదేవి ఆశీస్సులు ఉంటాయని నమ్ముతారు. అలా అందంగా అలంకరించడం అనేది లక్ష్మీదేవిని తమ ఇంట్లోకి ఆహ్వానించినట్టేనని భావిస్తారు. శ్రీ కృష్ణుడి చుట్టూ గోపికలు ఎలా అయితే చేరి పాటలు పాడి సరదాగా నృత్యాలు చేస్తారో, అలాగే గొబ్బిళ్ళ చుట్టూ కూడా చేరి పాటలు పాడుతారు.

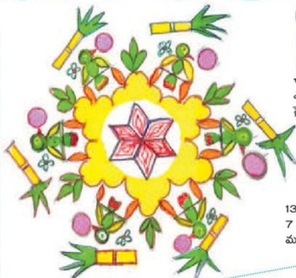
– డి.వి.ఆర్. భాస్కర్

ఎ. మహాలక్ష్మి
టాటానగర్,
బెంగళూరు

32 చుక్కలు,
6 వరసలు,
6 వచ్చేవరకు,
సరిచుక్క

చుండూరు తన్మయి
ఎ.ఎస్.రావ్ నగర్,
హైదరాబాద్

13 చుక్కలు,
7 వచ్చే వరకు,
మధ్య చుక్క

జి. అంజలీదేవి
మహబూబ్ నగర్

21 చుక్కలు, 3 వరుసలు
3 వచ్చే వరకు,
సరి చుక్క

తులసి మొక్క దగ్గర అష్టదళపద్మం వెయ్యాలి

నాయన రోజారాణి
గాజువాక, విశాఖపట్నం

25 చుక్కలు, 11 వరసలు
చుక్క వదిలి చుక్క, 11 వచ్చేవరకు

యజ్ఞయాగాదులలో యజ్ఞగుండం మీద నాలుగు గీతలతో కూడిన ముగ్గులు వేయాలి. దైవకార్యాలలో కూడా నాలుగు గీతలతో కూడిన ముగ్గులు వేయాలి.

ఎమ్. ధనలక్ష్మి
కల్లూరిపల్లి హౌసింగ్ బోర్డ్
కాలనీ, నెల్లూరు

15 చుక్కలు,
5 వరుసలు,
5 వచ్చే వరకు,
సరి చుక్క

23 చుక్కలు, 3 వరుసలు, 5 వచ్చేవరకు, సరి చుక్క

బి. రామలక్ష్మి
కల్లూరు, ఖమ్మం జిల్లా

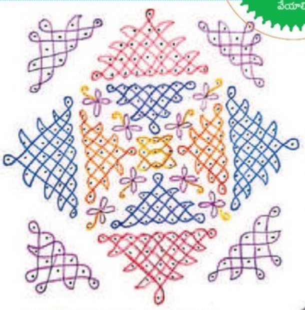

డి. సుగుణ
సోమాజిగూడ,
హైదరాబాద్

25 చుక్కలు,
5 వరసలు,
5 వచ్చేవరకు

నూతన వధూవరులు తొలిసారి భోజనం చేసే సమయంలో వారి చుట్టు పక్కల లతలు, పుష్పాలు, తీగలతో కూడిన ముగ్గులు వేయాలి.

జి. లక్ష్మి,
వినన్నపేట

21 చుక్కలు, 11వచ్చే వరకు, చుక్క విడిచి చుక్క

నిత్యం ఇంటి ముందు, వెనుక భాగంలో, తులసి మొక్క దగ్గర, దీపారాధన చేసే ప్రదేశంలో ముగ్గు వేయాలి. ముగ్గు పాజిటివ్/దైవ శక్తులను ఇంట్లోకి ఆకర్షిస్తుంది.

19 చుక్కలు,
1 వచ్చే వరకు :
సరిచుక్క

చాపాకు ఇందుసాయి
సూళ్లూరుపేట,
నెల్లూరు జిల్లా

బి.వి.ఎల్.బి. రాజేశ్వరి
గంగవరం,
పల్నాడు జిల్లా

15 చుక్కలు
8 వచ్చేవరకు
మధ్యచుక్క

వచ్చాడు బసవన్న

ఉదయం పూట చెట్ల కొమ్మలపై మంచుపూలు స్వాగతం పలుకుతుండగా సన్నాయి రాగం మధురంగా వినిపిస్తుంది. చేగంట మోగుతుండగా బసవన్న పాట వినిపిస్తుంది... 'డూ డూ బసవన్నా ఇటురారా బసవన్నా/ఉరుకుతూ రారన్న రారన్న బసవన్నా/అమ్మవారికి దండం బెట్టు అయ్యగారికి దండం బెట్టు/రారా బసవన్నా... రారా బసవన్నా....'

గంగిరెద్దులు ఊళ్లోకి అడుగు పెడితే ఊరికి సంక్రాంతి కళ సంపూర్ణంగా వచ్చినట్లే. విశేషం ఏమిటంటే... గంగిరెద్దుల ముందు పెద్దలు చిన్న పిల్లలై పోతారు. 'దీవించు బసవన్నా' అంటూ పిల్లలు పెద్దలై భక్తి పారవశ్యంతో మొక్కుతారు. కాలం ముందుకు వెళుతున్న కొద్దీ ఎన్నో కళలు వెనక్కి పోతూ చరిత్రలో కలిసిపోయాయి. అయితే గంగిరెద్దుల ఆట అలా కాదు. కాలంతో పాటు నిలుస్తోంది. 'ఇది మన కాలం ఆట' అనిపిస్తోంది...

కొత్త కాలానికి... కొత్త చరణాలు

కాలంతో పాటు బసవన్న పాటలోకి కొత్త చరణాలు వస్తుంటాయి. సందర్భాన్ని బట్టి ఆ పాటలో చరణాలు భాగం అవుతుంటాయి. ఒక ఊళ్లో... సంక్రాంతి సెలవులకు వచ్చిన పిల్లాడు బైక్ యాక్సిడెంట్‌లో చనిపోయాడు. అది ఎన్నో సంవత్సరాల చేదు జ్ఞాపకం అయినా సరే, ఊళ్లో సంక్రాంతి రోజు ప్రతి ఇల్లు పండగ కళతో కళకళలాడినట్లు ఆ ఇల్లు కనిపించదు. జ్ఞాపకాల దుఃఖభారంతో కనిపిస్తుంది. ఆ భారం నుంచి ఆ ఇంటి వాళ్లను తప్పించడానికి బసవడు ఆడుతాడు పాడుతాడు. 'నవ్వించు బసవన్న నవ్వించు/అమ్మ వారికి దండం పెట్టి నవ్వించు/అయ్యవారికి దండం పెట్టి నవ్వించు/ వాళ్లు హాయిగా ఉండేలా దీవించు ఆ దీవెన ఎంతో పవర్‌ఫుల్ పండగపూట బసవన్న ఇంటిముందుకు రాగానే బియ్యం లేదా పాత బట్టలతో రావడం ఒక విషయం అయితే... భవిష్యత్ వాణి అడగడం, ఆశీర్వాదం ఒక మరో విషయం. గంగిరెద్దులాయన సంచిలో బియ్యం పోస్తు 'మా అబ్బాయికి ఈ సంవత్సరమన్నా ఉద్యోగం వస్తుందా బసవన్నా' అని అడుగుతుంది ఒక అమ్మ.

'అవును' అన్నట్లు తల ఆడిస్తుంది. 'మా తల్లే' అని కంటినిండా సంతోషంతో గంగిరెద్దు కాళ్లు మొక్కుతుంది ఆ అమ్మ. గంగిరెద్దుల ఆటలో విశేషం ఏమిటంటే, తెలుగు ప్రాంతాల్లో ఒక్కో చోట ఒక్కో రకమైన ప్రత్యేతలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు శ్రీకాకుళం జిల్లా మందస ప్రాంతంలో గంగిరెద్దుల వారి పాటల్లో తత్వం ధ్వనిస్తుంది. సామాజిక విశ్లేషణ ఉంటుంది. ఉదా: 'దేవా! ఏమి జరుగుతున్నది ప్రపంచం/అహో! ఏం చిత్రంగున్నదీ ప్రపంచం/ పసుపురాత తగ్గిపోయి....పొడరు రాతలెక్కువాయె'...సంక్రాంతి రోజుల్లో బసవన్నల విన్యాసాలకు ప్రత్యేకంగా రంగస్థలం అక్కర్లేదు. ఊళ్లోకి అడుగుపెడితే... అణువణువూ ఆ కళకు రంగస్థలమే. మనసంతా ఉల్లాసమే. తరతరాల నుంచి ప్రతి తరానికి దివ్యమై అనుభవమే.

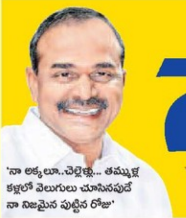
- బోణం గణేష్,
సాక్షి, అమరావతి

ఇంటి /గడప/గేటు ముందు ముగ్గులో భాగంగా గీసే రెండు అడ్డగీతలు ఇంటిలోనికి దుష్టశక్తులను రాకుండా నిరోధిస్తాయి. ఇంట్లో ఉన్న లక్ష్మీదేవి బయటకు వెళ్ళకుండా చూస్తాయి.

ముగ్గువేసి దానికి నాలుగువైపులా రెండేసి అడ్డగీతలు గీస్తే అక్కడ శుభకార్యాలు, మంగళకరమైన పనులు జరుగుతున్నాయని గుర్తు. పండుగల సమయంలో ఈ విధంగా ఖచ్చితంగా వేయాలి. ఏ దేవతపూజ చేస్తున్నా, దైవాన్ని ఉంచే పీట మీద మధ్యలో చిన్న ముగ్గు వేసినా, నాలుగు వైపులా రెండేసి గీతలను తప్పక గీయాలి.

పండుగ వచ్చిందికదా అని, నడవడానికి చోటు లేకుండా వాకిలంతా ముగ్గులతో నింపెయ్యకూడదు. ఎందుకంటే ముగ్గులను తొక్కకూడదు కదా..

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం | వెల: ₹ 7.00 | సంపుటి: 17 | సంచిక: 292

SUNDAY Special | ఆదివారం 12-1-2025

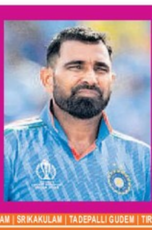
SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

గ్రాండ్‌స్లామ్ ఓపెనింగ్ ఎవరిదో

సీజన్ తొలి గ్రాండ్‌స్లామ్ ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ నేటి నుంచి మొదలు కానుంది. అల్కరాజ్, జొకోవిచ్‌లు ఫేవరెట్లుగా బరిలోకి దిగుతుండగా.. మహిళల సింగిల్స్‌లో సబలెంకా హ్యాట్రిక్ టైటిల్‌పై కన్నేసింది.

- వివరాలు 12లో

మొహమ్మద్ షమీ పునరాగమనం

ఇంగ్లండ్‌తో ఐదు మ్యాచ్‌ల టి20 సిరీస్ కోసం ప్రకటించిన జట్టులో పేసర్ షమీకి చోటు దక్కింది. 2023 వన్డే వరల్డ్‌కప్ ఫైనల్ తర్వాత షమీ గాయంతో జట్టుకు దూరమయ్యాడు.

- వివరాలు 12లో

దుమ్ము దుప్పట్లో విలాస నగరం

అమెరికాలోని లాస్‌ఏంజెలెస్‌లో కార్చిచ్చు వల్ల శ్వాస తీసుకోలేక ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతుండటంతో.. హెల్త్ ఎమర్జెన్సీ ప్రకటించారు.

వివరాలు 6లో ▸

తుపాకీ పేలి ఆప్ ఎమ్మెల్యే మృతి

పంజాబ్‌లోని లూథియానా(వెస్ట్) ఆప్ ఎమ్మెల్యే గుర్‌ప్రీత్ బస్సి గోగి ప్రమాదవశాత్తూ తుపాకీ పేలి మృతి చెందారు.

వివరాలు 6లో ▸

ఢిల్లీకి రూ.2,026 కోట్ల నష్టం

మద్యం పాలసీతో ఢిల్లీ సర్కార్‌కు రూ.2,026 కోట్ల నష్టం వాటిల్లిందన్న కాగ్ నివేదికను జాతీయ మీడియా బయటపెట్టింది.

వివరాలు 6లో ▸

అభివృద్ధిని జీర్ణించుకోలేకున్నారు

తమిళనాడు అభివృద్ధిని గవర్నర్ ఆర్ఎన్ రవి జీర్ణించుకోలేకపోతున్నారని సీఎం ఎంకే స్టాలిన్ విమర్శించారు.

వివరాలు 6లో ▸

ధరలు దడదడ

వ్యాపారం వెలవెల!

ఈ ఏడాది అంతగా కనిపించని సంక్రాంతి సందడి

చుక్కలనంటుతున్న నిత్యావసర సరుకుల ధరలు

- గతేడాది సంక్రాంతితో పోలిస్తే భారీగా పెరిగిన వైనం
- వంట నూనెలపై లీటర్‌కు రూ.30–40కి పైగా వాత
- కిలో రూ.56–75 మధ్య బియ్యం
- మూడున్నర రెట్లు పెరిగిన వెల్లుల్లి
- పప్పుల ధరలు కిలోకు రూ.30–50 పెరిగిన పరిస్థితి
- గతంతో పోలిస్తే పడిపోయిన వ్యాపారాలు.. వస్త్ర దుకాణాల్లో 75 శాతం అమ్మకాలు ధమాల్
- సగానికి సగం పడిపోయిన బంగారం కొనుగోళ్లు..గత ఏడాదితో పోలిస్తే సగం అమ్మకాలు కూడా లేవంటున్న కిరాణా వ్యాపారులు
- ధరలు అదుపు చేయడంలో చేతులెత్తేసిన ప్రభుత్వం
- నిరుపేదలకు పండగ భారం

14లో

మచిలీపట్నంలో కొనుగోలుదారులు లేక వెలవెలబోతున్న ఓ వస్త్ర దుకాణం

ఇలా అయితే పండుగ చేసుకునేదెలా?

నేను వ్యవసాయ పనులకు వెళ్తాను. నెలకు రూ.10 వేలు కూడా రావట్లేదు. నిత్యావసరాలకు గతంలో రూ.3 వేలయ్యేది. ప్రస్తుతం రూ.5 వేలకు పైగా ఖర్చవుతోంది. కందిపప్పు రూ.180 పైగానే ఉంది. వంట నూనె ధరలు చుక్కలనంటుతున్నాయి. ధరలు ఇలా మండిపోతుంటే పండుగలెలా చేసుకుంటాం? ఎవరైనా బంధువులు ఇంటికి వస్తే భయపడే పరిస్థితి కన్పిస్తోంది.

– ద్వారపూడి సత్యారావు, సీతారాంపురం, విజయనగరం జిల్లా

వ్యాపారాలు తగ్గిపోయాయి

ప్రస్తుతం వ్యాపారాలు 75% తగ్గిపోయాయి. చాలా ఏళ్లుగా సామర్లకోటలో వస్త్ర వ్యాపారం చేస్తున్నాను. గత సంక్రాంతి సీజన్లో రోజూ రూ.20,000 వ్యాపారం జరిగేది. ఈ సీజన్‌లో రూ.5,000 కూడా జరగడం లేదు. ప్రజల చేతిలో సొమ్ములు లేకపోవడం వల్ల కొనేవారు తగ్గిపోయారు.

– గ్రంధి సత్యనారాయణమూర్తి, వస్త్ర వ్యాపారి, సామర్లకోట, కాకినాడ జిల్లా

తిరుపతి తొక్కిసలాటకు అసలు కారణం బట్టబయలు

- తిరుమలపై పూర్తి ఆధిపత్యానికి తెగించిన చంద్రబాబు
- ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ పేరుతో టీటీడీలోకి బినామీలను ప్రవేశపెట్టిన సీఎం.. వీరికి ఫైబర్‌నెట్ కుంభకోణం ప్రధాన నిందితుడు వేమూరి హరికృష్ణే నాయకుడు
- కీలక పాత్రధారులుగా లోకేశ్ సన్నిహితులు లక్ష్మణ్, చందు తోట
- ఎటువంటి అధికారిక ఉత్తర్వులు లేకుండానే టీటీడీలోకి చొరబాటు
- భక్తుల సొమ్ముతో టీటీడీలో వీరికి చాంబర్, ప్రత్యేక సౌకర్యాలు
- క్యూలైన్లు, దర్శనాలు, ప్రసాదాలు అన్నీ ఆ ముఠా ఆధీనంలోనే
- ఆ ముఠా తొలి ప్రయోగమే వైకుంఠ ఏకాదశి టికెట్ల క్యూలైన్ల నిర్వహణ
- అనంతరం తిరుమల క్యూలైన్ల బాధ్యత అప్పగించడమే లక్ష్యం
- వికటించిన బాబు ముఠా ప్రయోగం
- ఆరుగురు మృతి.. వెంటనే తిరుమల నుంచి జారుకున్న బాబు ముఠా
- దీన్ని కప్పిపుచ్చేందుకే తిరుపతిలో అధికారులపై బాబు చిందుల డ్రామా
- ఈ నిందను వైఎస్సార్‌సీపీపై వేసే ప్రయత్నమూ విఫలం

2లో

న్యూస్‌రీల్

పెంకుటింటికి విద్యుత్ అధికారుల పరుగులు

'పెంకుటింటికి భారీగా బిల్లు' శీర్షికతో శనివారం 'సాక్షి' ప్రధాన సంచికలో వచ్చిన కథనంతో విద్యుత్ అధికారులు పాత పాడేరుకు శనివారం ఉదయాన్నే పరుగులు పెట్టారు. కిల్లు బాబూరావు ఇంటిలోని మీటరును సీజ్ చేసి.. అనకాపల్లిలోని ట్రాన్స్‌కో ల్యాబ్‌కు పంపించారు. ఆ వెంటనే కొత్తగా మరో మీటరును అమర్చారు.

వివరాలు 5లో ▸

గిరిజన మహిళపై టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి దాష్టీకం

ఎన్టీఆర్ జిల్లా తిరువూరు టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి శ్రీనివాసరావు గిరిజన మహిళపై తన ప్రతాపాన్ని చూపారు. గోపాలపురంలోని భూక్యా చంటి ఇంట్లోకి చొరబడి.. ఆమెను కాలితో తన్ని అసభ్యపదజాలంతో దూషించారు. ఈ అవమానం భరించలేక ఆమె ఆత్మహత్యాయత్నం చేసింది.

వివరాలు 10లో ▸

ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బాదుడే బాదుడు

సంక్రాంతి వేళ అదనపు చార్జీలతో ఇష్టారాజ్యంగా దోపిడీ

దాదాపు 40 లక్షల మంది వీటి ద్వారానే సొంతూళ్లకు పయనం

- ఇదే అదనుగా మూడు, నాలుగు రెట్లు చార్జీలు పెంచేసి దందా
- ఒక్కో టికెట్‌పై సగటున రూ.1,500కు పైగా అదనపు బాదుడు
- సంక్రాంతి పేరుతో రూ.1,200 కోట్ల దోపిడీకి స్కెచ్
- కీలక నేతకు ట్రావెల్స్ సిండికేట్ ముడుపులు!?
- దీంతో ప్రైవేట్ దోపిడీని పట్టించుకోని రవాణా శాఖ
- రాష్ట్రంలో ఎక్కడా అమలుకాని మంత్రి హామీ

2లో

మేళాకు వేళాయె

- కుంభమేళాకు చేరుకునేందుకు ప్రయాగ్‌రాజ్‌కు దేశవ్యాప్తంగా 13వేల రైళ్ల రాకపోకలు
- విజయవాడ, సికింద్రాబాద్‌ల నుంచి రైళ్లు.. హైదరాబాద్ నుంచి విమాన సేవలు

www.irctctourism.com, www.upstdc.co.in వెబ్‌సైట్ల ద్వారా బస కోసం బుకింగ్స్ | తెలుగులోనూ కుంభమేళా సమాచారం | 6,14లో

అక్కడ చేపలు పట్టాలంటే..

చంపాల్సిందే

- బాంబులేయడం.. కరెంటు షాక్ ఇవ్వడం, రసాయనాలు కలిపి విష ప్రయోగం
- ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో ఇప్పటికీ ఇవే పద్ధతులు
- తద్వారా ఆక్వా రంగానికి అపార నష్టం
- అందుకే అక్కడ మత్స్య సంపద పెంచేందుకు ప్రత్యేక శిక్షణనిస్తున్నాం
- అక్కడ ప్రతీచోట ఆంధ్ర ఫిష్ మార్కెట్ ఉంది..తాబేళ్ల రక్షణ కోసం ప్రత్యేక టెడ్‌ల తయారీ

5లో

'సాక్షి'తో సీఐఎఫ్‌టీ డైరెక్టర్ డాక్టర్ జార్జ్ నీనన్

ఇదండీ సంగతి

గతంలో లడ్డూపై చేసిన వ్యాఖ్యలకా! నిన్న జరిగిన సంఘటనకా చెప్పేది!!

మళ్లీ హ్యాపీ సండే, కమ్యూనిటీ ఫ్రెండ్‌షిప్

- గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల క్రమబద్ధీకరణ
- మిగులు ఉద్యోగులు సంబంధిత శాఖలకు..
- వచ్చే నెలాఖరుకల్లా గుంతలు లేని రోడ్లు
- రిలయన్స్ బయో కంప్రెస్డ్ గ్యాస్ ద్వారా రైతులకు ఎకరానికి రూ.30 వేలు కౌలు
- సీఎం చంద్రబాబు

- వివరాలు 3లో

చిన్నారుల ఆరోగ్యంపై ఏపీలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ

కేంద్ర విద్యాశాఖ నివేదిక-2023-24

పాఠశాలల్లో చదివే చిన్నారుల ఆరోగ్యం విషయంలో దేశంలోని చాలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాయి. 2022-23లో దేశంలోని 81.3 శాతం ప్రభుత్వ బడుల్లో మెడికల్ చెకప్‌లు చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని 45,000 ప్రభుత్వ బడుల్లో 98.8 శాతం అంటే 44,449 బడుల్లో వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించారు. పెద్ద రాష్ట్రాల్లో దేశంలో ఏపీ రెండో స్థానంలో ఉంది. తెలంగాణలో ఇది 85.1 శాతం. అక్కడి 30,022 సర్కారు బడుల్లో 25,562 బడుల్లో చిన్నారులకు వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించారు. కేంద్ర విద్యాశాఖ నిర్వహించిన యుడైస్ ప్లస్ 2023-24 నివేదిక ఈ వివరాలు వెల్లడించింది.

రాష్ట్రం	వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించిన ప్రభుత్వ స్కూళ్లు (శాతం)
తమిళనాడు	99.9
ఆంధ్రప్రదేశ్	98.8
కర్ణాటక	97.3
మహారాష్ట్ర	96.7
ఒడిశా	96.5
గుజరాత్	92.3
పశ్చిమ బెంగాల్	87.8
యూపీ	79.7
రాజస్థాన్	73.6
మధ్యప్రదేశ్	72.6

క్లుప్తంగా...

43 మంది ఈఈలకు ఎస్‌ఈలుగా పదోన్నతి

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర జలవనరుల శాఖలో 43 మంది ఈఈలకు ఎస్‌ఈలుగా తాత్కాలిక (అడ్‌హాక్) పదోన్నతి కల్పిస్తూ ఆ శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి జి.సాయిప్రసాద్ శనివారం ఉత్తర్వులిచ్చారు. ఏపీపీఎస్సీ ద్వారా 1989లో నియమితులైన 43 మంది ఈఈలకు ఎస్‌ఈలుగా పదోన్నతి కల్పించిన ప్రభుత్వం.. వారిని పలు ప్రాజెక్టులకు ఎస్‌ఈలుగా నియమించింది.

వడ్డే ఓబన్నకు వైఎస్సార్‌సీపీ ఘన నివాళి

ఓబన్న చిత్రపటానికి నివాళులు అర్పిస్తున్న వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు

సాక్షి, అమరావతి: స్వాతంత్య్ర సమరయోధుడు వడ్డే ఓబన్న జయంతి కార్యక్రమం శనివారం వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో ఘనంగా నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వడ్డే ఓబన్న చిత్రపటం వద్ద వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు పుష్పాంజలి ఘటించారు. వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి, ఎమ్మెల్సీ లేళ్ల అప్పిరెడ్డి మాట్లాడుతూ స్వాతంత్య్ర పోరాటంలో భాగంగా ఉయ్యాలవాడ నరసింహారెడ్డి ఏర్పాటు చేసిన సైన్యానికి వడ్డే ఓబన్న అధ్యక్షుడుగా ఉండేవారని చెప్పారు. జగన్నాథకొండ వద్ద బ్రిటిష్ పాలకులతో జరిగిన భీకర యుద్ధంలో వడ్డే ఓబన్న వీర మరణం పొందారన్నారు. దేశం కోసం తన ప్రాణాలను తృణప్రాయంగా వదిలేసిన యోధుడు ఓబన్న అని, ఆయన పోరాటం నేటి తరానికి ఎంతో స్ఫూర్తిదాయకమన్నారు. కాగా, వడ్డెరలకు వైఎస్సార్‌సీపీ ఇచ్చిన ప్రాధాన్యత మరే పార్టీ ఇవ్వలేదని అప్పిరెడ్డి అన్నారు. వడ్డెరలకు ఎమ్మెల్సీ పదవి, ఎమ్మెల్యే టికెట్ ఇచ్చిన ఘనత వైఎస్ జగన్‌దేనని చెప్పారు. వడ్డెర నేత వేముల శివ మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వడ్డెరలకు తగిన గుర్తింపు ఇవ్వాలని కోరారు. వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకుడు నారాయణమూర్తి, వడ్డెర నాయకులు వేముల శివ, బేబీ రాణి, గుండెల్ల ఏడుకొండలు, బత్తుల ఈశ్వరి, ఇర్ల రవిచంద్ర, వేముల ఏసుదాసు పాల్గొన్నారు.

ఓర్వకల్లులో రూ.14 వేల కోట్ల పెట్టుబడులు

రాష్ట్ర మంత్రి టీజీ భరత్ వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: కర్నూలు జిల్లా ఓర్వకల్లు పారిశ్రామిక పార్కులో రూ.14 వేల కోట్ల పెట్టుబడులకు ఒప్పందం కుదిరినట్లు రాష్ట్ర మంత్రి టీజీ భరత్ తెలిపారు. సెమీకండక్టర్ రంగంలో పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు జపాన్‌కు చెందిన యిటోయే మైక్రో టెక్నాలజీ కార్పొరేషన్, భారత్‌కు చెందిన హైడ్రైస్ గ్రూప్, బీఎస్ గ్రూప్‌లు కలిసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో హైదరాబాద్‌లో మంత్రి నారా లోకేశ్ సమక్షంలో అవగాహనా ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నట్లు చెప్పారు. అమరావతిలో గత నెలలో మంత్రి లోకేశ్‌తో కంపెనీ ప్రతినిధులు సమావేశమై పెట్టుబడులు పెట్టే విషయంపై చర్చలు జరిపినట్లు పేర్కొన్నారు. రూ.14 వేల కోట్ల ఈ భారీ సెమీ కండక్టర్ పరిశ్రమ భారత్‌లో తొలిసారిగా.. ఏపీలో ఏర్పాటు కానుందన్నారు. ఓర్వకల్లులో ఈ భారీ సెమీ కండక్టర్ ప్రాజెక్ట్‌ను రెండున్నరేళ్లలో పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు. ఈ పరిశ్రమతో వేలాదిగా ఉపాధి అవకాశాలు లభిస్తాయని తెలిపారు.

సరికొత్త ప్రచారం!

ఏఐ రాకతో రూపు మారిన బిజినెస్ మెసేజింగ్

- ప్రచారం కోసం బిజినెస్ మెసేజింగ్‌ను ఆశ్రయిస్తున్న కంపెనీలు
- ఆర్‌సీఎస్, జెనరేటివ్ ఏఐ, చాట్‌బోట్స్‌కు పెరుగుతున్న ఆదరణ
- సాధారణ మెసేజ్‌లతో పోలిస్తే 90 శాతం చదువుతున్న బిజినెస్ మెసేజ్‌లు
- దీంతో దేశంలో వేగంగా విస్తరిస్తున్న బిజినెస్ మెసేజింగ్ వ్యాపారం
- ప్రస్తుతం బిజినెస్ మెసేజ్ వ్యాపార పరిమాణం రూ.8500 కోట్లు
- ఇది 2030 నాటికి రూ. 26 వేల కోట్లు దాటుతుందని అంచనా
- వాట్సాప్ ఆర్‌సీఎస్ 50% మార్కెట్ వాటాను చేజిక్కించుకుంటుందని అంచనా

దేశీయ బిజినెస్ మెసేజింగ్ మార్కెట్ పరిమాణం 2024లో రూ.6,885 కోట్లుగా ఉండగా, 2025లో బిలియన్ డాలర్లు అంటే రూ.8,500 కోట్ల మార్కును అధిగమిస్తుందని మార్కెట్ వర్గాలు అంచనా వేస్తున్నాయి. 2030 నాటికి ఈ మార్కెట్ పరిమాణం మూడు రెట్లు పెరిగి రూ.26,000 కోట్లు దాటుతుందని అంచనా వేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా కంపెనీలు అందిస్తున్న వాయిస్ బోట్స్ సర్వీసులు వేగంగా విస్తరిస్తున్నాయి. ఇప్పటికే దేశంలో 4 శాతం కంపెనీలు ఈ బిజినెస్ మెసేజింగ్ సేవలు వినియోగించుకుంటుండగా, మరో 30 శాతం కంపెనీలు జనరేటివ్ ఏఐపై ఇన్వెస్ట్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. దేశీయ బిజినెస్ మెసేజింగ్ మార్కెట్‌లో 50 శాతం వాటాను వాట్సాప్ అందిస్తున్న ఆర్‌సీఎస్ కైవసం చేసుకునే అవకాశం ఉందంటున్నారు. 2029 నాటికి దేశవ్యాప్తంగా ఆర్‌సీఎస్ లావాదేవీల సంఖ్య 2.54 కోట్లు దాటడంతోపాటు ఈ వ్యాపార పరిమాణం ఒక్కటే రూ.4,624 కోట్లు దాటుందని అంచనా వేస్తున్నారు.

రూ.26 వేల కోట్ల మార్కెట్

సాక్షి, అమరావతి : వాట్సాప్ లేదా మెసేజ్‌లు తెరవగానే ప్రెస్టేజ్ నుంచి ప్రత్యేక ఆఫర్లు.. తనిష్క్ మీ కోసం ప్రత్యేకమైన ఆఫర్లు.. అంటూ పలు కంపెనీల మెసేజ్‌లు వస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ఇటువంటి బిజినెస్ మెసేజింగ్‌పై కంపెనీలు పెద్ద ఎత్తున దృష్టి సారిస్తున్నాయి. సాధారణ మెసేజ్‌లతో పోలిస్తే బిజినెస్ మెసేజ్‌లు 90 శాతంపైగా చదువుతుండటంతో వ్యాపార సంస్థలు తమ ప్రచారం కోసం బిజినెస్ మెసేజింగ్‌ను ఎంచుకుంటున్నాయి. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ) రాకతో బిజినెస్ మెసేజింగ్ రూపురేఖలు వేగంగా మారిపోతున్నాయి. వినియోగదారుల వ్యక్తిగత అభిరుచికి అనుగుణంగా ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ ఉపయోగించి వ్యాపార ప్రకటనలు జారీ చేస్తున్నాయి. ఇందుకోసం రిచ్ కమ్యూనికేషన్స్ సర్వీసెస్ (ఆర్‌సీఎస్), జెనరేటివ్ ఏఐ, చాట్‌బోట్ వంటి సాధనాలపై దృష్టి సారిస్తున్నాయి. సాధారణ స్పామ్ మెసేజ్‌లు, ఇతర మెసేజ్‌లతో పోలిస్తే ఈ బిజినెస్ మెసేజ్‌లు ఎటువంటి మోసాలకు ఆస్కారం లేకుండా సెక్యూరిటీ ఉండటం, చూడగానే ఆకర్షించే విధంగా విజువల్ ఆడియోతో ఉంటుండటంతో కంపెనీలు వీటిపై ఎక్కువగా మొగ్గు చూపుతున్నాయి. ప్రతి కంపెనీ తమ ఉత్పత్తుల ప్రచారం, లేదా సమాచారం ఎప్పటికప్పుడు అందించడం కోసం గూగుల్, యాపిల్ వంటి సంస్థలు అందిస్తున్న సర్వీసు సేవలను వినియోగించుకుంటున్నాయి.

ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బాదుడే బాదుడు

■ ఈమె పేరు బొత్స పద్మప్రియ. శ్రీకాకుళానికి చెందిన విద్యార్థిని. హైదరాబాద్‌లో ఓ పరీక్ష రాసేందుకు వెళ్లాల్సి వచ్చింది. ఇటువైపు నుంచి రైలు టికెట్ దొరికింది. కానీ, తిరుగు ప్రయాణానికి దొరకలేదు. దీంతో.. 20 రోజుల ముందే ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్‌లో టికెట్ బుక్ చేసుకుంది. అయినా ఆ ట్రావెల్స్ ఆపరేటర్ సంక్రాంతి సీజన్ పేరుతో రూ.4,220.95 చార్జీ అని, జీఎస్టీ పేరుతో మరో రూ.780 వసూలుచేశారు. విచిత్రమేమిటంటే టికెట్‌లో జీఎస్టీ కోసం మినహాయించిన మొత్తాన్ని చూపించలేదు. ముందు బుక్ చేయకపోతే నా పరిస్థితి ఇంకెంత దారుణంగా ఉండేదో అని పద్మప్రియ వాపోయింది.

సంక్రాంతి వేళ అదనపు చార్జీలతో ఇష్టారాజ్యంగా దోపిడీ

విజయవాడ హనుమాన్‌పేటలో ట్రావెల్స్ బస్సుల వద్ద రద్దీ

బెంగళూరు నుంచి గుంటూరుకు రూ.5వేలు టికెట్ చూపిస్తున్న ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బుకింగ్ వెబ్‌సైట్

సాక్షి, అమరావతి/సాక్షి ప్రతినిధి, గుంటూరు/సాక్షి ప్రతినిధి శ్రీకాకుళం/నెల్లూరు: రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డాక వచ్చిన తొలి సంక్రాంతికి 'ప్రయాణికులు ఎలాంటి ఇబ్బందులు పడకుండా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.. ప్రైవేట్ సర్వీసులు కూడా ఆర్టీసీతో సమానంగా టికెట్ రేట్లు ఉండేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం..' ఇది సాక్షాత్తు రవాణా శాఖ మంత్రి మండిపల్లి రాంప్రసాద్‌రెడ్డి పదే పదే మీడియాలో చెబుతున్న మాట.. కానీ, వాస్తవం ఏమిటంటే.. ప్రైవేట్ బస్సుల దోపిడీకి అడ్డూ అదుపు లేకుండాపోయింది. ఆన్‌లైన్‌లో ధరలను మూడు, నాలుగింతలు పెంచేసి నిలువు దోపిడీ చేసేస్తున్నారు. పైగా.. టికెట్లను బ్లాక్‌చేసి కృత్రిమ కొరత సృష్టించి రూ.వందల కోట్ల భారీ దోపిడీకి స్కెచ్ వేశారు. ఎందుకంటే పండుగ రద్దీకి తగ్గట్లుగా ఆర్టీసీ బస్సు సర్వీసుల్లేవు. దీంతో మధ్యతరగతి, పేద వర్గాలకు ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బస్సులే దిక్కయ్యాయి. ఇదే అదనుగా రాష్ట్రంలో ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ సిండికేట్ ప్రజల ఉత్సాహాన్ని నీరుగార్చేస్తోంది. చార్జీలను ఏకంగా మూడు నాలుగు రెట్లు పెంచేసి ఎడాపెడా దోచేస్తోంది. అయినా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం చోద్యం చూస్తోంది. ఎందుకంటే రవాణా శాఖలో ఓ కీలక నేతకు ఈ సిండికేట్ ముందుగానే రూ.50 కోట్లకు పైగా ముడుపులు అందించినట్లు ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. సాధారణంగా.. ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్‌లో ఆఫ్‌లైన్‌లో టికెట్ల అమ్మకం తక్కువ. ఒకవేళ ఉన్నా వారు డబ్బులు తీసుకుని టికెట్ బుక్ చేసినట్లు మెసేజ్ ఇస్తున్నారు. అందులో వ్యూహాత్మకంగా టికెట్ ధర పేర్కొనడంలేదు. కానీ, ఆన్‌లైన్‌లో మాత్రం పెంచిన ధరలను ప్రదర్శిస్తున్నారు.

మూడు, నాలుగురెట్లు అధికంగా చార్జీలు..

ఏటా సంక్రాంతికి దాదాపు 75 లక్షల మంది సొంతూళ్లకు వెళ్తారని అంచనా. వీరిలో సొంత వాహనాలు, రైళ్లు, ఆర్టీసీ బస్సుల్లో దాదాపు 35 లక్షల మంది ప్రయాణిస్తారు. మిగిలిన దాదాపు 40 లక్షల మందికి ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బస్సులే దిక్కు. దీంతో ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ సిండికేట్‌ది ఆడింది ఆట.. పాడింది పాటగా సాగుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో.. తమ సర్వీసుల్లో జనవరి 11 నుంచి 18 వరకు రానూపోనూ టికెట్లను జనవరి 1 నాటికే బ్లాక్ చేసేశాయి. ఆ తర్వాత చార్జీలను ఏకంగా మూడు నాలుగు రెట్లు పెంచేశాయి. ఉదా..

- సాధారణ రోజుల్లో విజయవాడ నుంచి విశాఖపట్నానికి నాన్ ఏసీ బస్సు రూ.750, ఏసీ బస్సు రూ.1,200, స్లీపర్ బస్సు రూ.1,500 టికెట్ వసూలుచేసేవారు. కానీ, ఈ పండుగ సీజన్‌లో నాన్ ఏసీ బస్సు రూ.2 వేలు, ఏసీ బస్సు రూ.3 వేలు, ఏసీ స్లీపర్ బస్సు రూ.5 వేలు వరకు అమాంతంగా పెంచేశారు. ఇక విజయనగరం, శ్రీకాకుళం వెళ్లేందుకైతే మరో రూ.500 వరకు అదనంగా చెల్లించాలి.
- విజయవాడ నుంచి హైదరాబాద్‌కు సాధారణ రోజుల్లో ఏసీ బస్సులో రూ.వెయ్యి వసూలుచేసేవారు. ఇప్పుడు దానిని రూ.2,500కు పెంచేశారు.
- విజయవాడ నుంచి రాయలసీమలోని కడప, అనంతపురం, తిరుపతి తదితర ప్రాంతాలకు సాధారణ రోజుల్లో ఏసీ బస్సు రూ.1,200 చార్జీ ఉండగా, ప్రస్తుతం రూ.3,500 నుంచి రూ.4వేల వరకు పెంచేయడం గమనార్హం.
- కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరం తదితర జిల్లా కేంద్రాలకు కూడా చార్జీలను ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ సిండికేట్ భారీగా పెంచేసింది.
- ఇక సాధారణ రోజుల్లో హైదరాబాదు నుంచి నెల్లూరుకు ఏసీ స్లీపర్ 1,500 ఉంటే ఇప్పుడు రూ.3వేల వరకు ఉంది. నాన్-ఏసీ స్లీపర్ ధర రూ.1,000 నుంచి రూ.2,500కు పెరిగింది. అదే నాన్-ఏసీ బస్సు అయితే రూ.850 ఉన్న దానిని రూ.2 వేల వరకు పెంచారు.
- బెంగుళూరు నుంచి నెల్లూరుకు ఏసీ స్లీపర్ సాధారణ రోజుల్లో రూ.1,000 ఉంటే ప్రస్తుతం రూ.2,500 వరకు ఉంది. అదే నాన్-ఏసీ స్లీపర్‌కు రూ.900 నుంచి రూ.2వేలు, నాన్-ఏసీకి రూ.800 నుంచి రూ.1,700 వరకు పెంచారు.
- గుంటూరు నుంచి హైదరాబాద్‌కు మామూలు రోజుల్లో నాన్ ఏసీ బస్సుకు రూ.450, ఏసీ బస్సుకు రూ.500, స్లీపర్ ఏసీ బస్సుకు రూ.650-750, హైదరాబాద్ నుంచి గుంటూరుకు నాన్‌ఏసీ రూ.500, ఏసీ రూ.550, స్లీపర్ ఏసీ రూ.600-రూ.700 రూపాయలు.. కానీ, పండుగ సీజన్‌తో ఒక్కో టికెట్‌పై అదనంగా రూ.1,000 నుంచి రూ.2,000 వరకు రేటును పెంచేశారు.
- అదే బెంగళూరుకు ఆర్టీసీలో రూ.900 నుంచి రూ.18 వందల వరకూ ధర ఉండగా, ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ రూ.2 వేల నుంచి రూ.2 వేల వరకూ వసూలుచేస్తున్నారు. ఈ రేట్లను అధికారికంగా వెబ్‌సైట్లలో పెట్టి మరీ అమ్ముతున్నారు.

రూ.1,200 కోట్ల దోపిడీ..

దాదాపు 40 లక్షల మంది ప్రయాణికులు ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ ద్వారానే ప్రయాణించనుండటం సిండికేట్ దోపిడీకి మార్గం సుగమమైంది. సగటున ఒక్కో టికెట్‌పై సరాసరిన రూ.1,500 వరకు అదనపు బాదుడుకు పాల్పడుతోంది. ఇలా 40 లక్షల మంది రానూపోనూ ప్రయాణం అంటే 80 లక్షల మంది ప్రయాణికులు ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బస్సుల్లోనే ప్రయాణించాలి. ఆ ప్రకారం రూ.1,200 కోట్లు దోపిడీకి ప్రైవేట్ బస్సుల ముఠా పాల్పడుతోంది.

కీలక నేతకు ముడుపుల మేత?

ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ సిండికేట్ అమాంతంగా చార్జీలు పెంచేసి దోపిడీకి పాల్పడుతున్నా రవాణా శాఖ యంత్రాంగం ఎందుకు పట్టించుకోవడంలేదన్నది అందరి అనుమానం. కానీ, అసలు విషయం ఏమిటంటే.. ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ దందాకు రాయలసీమకు చెందిన రవాణా శాఖ కీలక నేతే పచ్చజెండా ఊపారు. ఎందుకంటే.. ట్రావెల్స్ సిండికేట్ ముందుగానే ఆయనతో డీల్ కుదుర్చుకుంది. విజయవాడలోని రవాణా శాఖ ప్రధాన కార్యాలయంలో చక్రం తిప్పుతున్న ఓ కీలక అధికారి, ఆ కీలక నేత పేషీలోని ఓ ముఖ్య ఉద్యోగే ఈ డీల్‌లో కీలకపాత్ర పోషించినట్లు సమాచారం. అందుకే.. వీటివైపు కన్నెత్తి చూడడంలేదు.

చార్జీలను అమాంతంగా పెంచేశారు..

సంక్రాంతి పేరుతో ప్రైవేట్ బస్సుల్లో చార్జీలను అమాంతంగా పెంచేశారు. కుటుంబ సమేతంగా హైదరాబాద్ నుంచి సొంతూరు వచ్చి వెళ్లాలంటే చార్జీలకు రూ.25 వేలు అవుతోంది. సరిపడా బస్సులను ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేయకపోవడం వల్లే ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. పెంచిన చార్జీలను వెబ్‌సైట్‌లో పెడుతున్నా, ప్రభుత్వం స్పందించడంలేదు.

– కార్తీక్ రామిరెడ్డి, నెల్లూరు

విమాన టికెట్ ధరలకూ రెక్కలు..

గన్నవరం: సంక్రాంతి సందర్భంగా విమాన టికెట్ల ధరలకూ రెక్కలొచ్చాయి. సాధారణ రోజులతో పోల్చితే ఈనెల 11, 12, 13 తేదీల్లో ఈ ధరలు మూడు నుంచి నాలుగు రెట్లు భారీగా పెరిగాయి. ప్రయాణికుల రద్దీ అత్యంత ఎక్కువగా ఉండే హైదరాబాద్, బెంగళూరు, చెన్నై, ఢిల్లీ నుంచి విజయవాడ వచ్చే విమానాల్లో ధరల దరువు ఎక్కువగా ఉంది. రైళ్లు, బస్సులు టికెట్లు దొరక్కపోవడంతో పండక్కి స్వగ్రామాలకు వచ్చే ప్రజలు ప్రత్యామ్నాయంగా విమాన ప్రయాణంపై మొగ్గు చూపుతున్నారు. దీంతో విమాన టికెట్ ధరలు కొండెక్కాయి. ముఖ్యంగా.. బెంగళూరు నుంచి విజయవాడకు సాధారణ రోజుల్లో రూ.3,500 నుంచి రూ.3,750 ఉండే విమాన టికెట్ ధరలు ఈ మూడు రోజులు రూ.13,350 నుంచి రూ.16,058 వరకు పలుకుతున్నాయి. హైదరాబాద్ నుంచి విజయవాడ వచ్చే విమానాల టికెట్ ధరలు సాధారణ రోజుల్లో రూ.3 వేల లోపు ఉండగా ప్రస్తుతం రూ.11,615 నుంచి రూ.16,716 వరకు పెరిగాయి. ఇక న్యూఢిల్లీ-విజయవాడ మధ్య టికెట్ ధర రూ.6,500 నుంచి రూ. 20,986కు చేరుకోవడం గమనార్హం. అలాగే, చెన్నై నుంచి విజయవాడకు టికెట్ ధర నాలుగు రెట్లు పెరిగి రూ. 13,407కు, ముంబై నుంచి విజయవాడకు రూ.4 వేలలోపు ఉండే టికెట్ ధర రూ. 11,975కు చేరింది. పండుగ తర్వాత కూడా ఈ ధరలు దాదాపు ఇలాగే ఉండే అవకాశముందని ఎయిర్‌పోర్ట్ వర్గాలు పేర్కొంటున్నాయి.

బాబు బినామీ ముఠా గుప్పిట్లో శ్రీవారి ఆలయం..!

తిరుమలలో అదనపు ఈవో వెంకయ్య చౌదరి నిర్వహించిన టీటీడీ అధికారిక సమావేశంలో పాల్గొన్న చంద్రబాబు బినామీ ముఠా సభ్యుడు, ప్రైవేట్ వ్యక్తి లక్ష్మణ్‌కుమార్ (సర్కిల్‌లో)

- తిరుపతి తొక్కిసలాటకు అసలు కారణం బట్టబయలు
- తిరుమలపై పూర్తి ఆధిపత్యానికి తెగించిన చంద్రబాబు
- ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ పేరుతో టీటీడీలోకి బినామీలను ప్రవేశపెట్టిన సీఎం

సాక్షి, అమరావతి: తిరుమల చరిత్రలో తొలిసారిగా తొక్కిసలాట జరగటం, ఆరుగురి ప్రాణాలను హరించడం వెనుక అసలు కుట్ర బట్టబయలైంది. శ్రీవారి ఆలయం పవిత్రత, సంప్రదాయాలకు భంగం కలిగిస్తూ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఏకంగా ఆ వ్యవస్థనంతటినీ తన బినామీలైన ప్రైవేటు ముఠా ఆధిపత్యంలోకి తేవడం, వారి నిర్వాకంతోనే ఈ ఘటన జరిగిందన్న విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. పైగా, ఆ నిందను వైఎస్సార్‌సీపీపై వేసేందుకూ టీడీపీ నేతలు వెనుకాడలేదు. ఇప్పుడు అసలు కుట్ర చంద్రబాబుదేనన్న విషయం బట్టబయలైంది. ఇంతకు ముందు శ్రీవారి ప్రసాదంలో కల్తీ నెయ్యి అంటూ లేని అపోహలు సృష్టించిన చంద్రబాబు.. ఇప్పుడు ఏకంగా ఆలయంలోకి ప్రైవేటు వ్యక్తులను ప్రవేశపెట్టి తన గుప్పిట్లోకి తీసుకొనేందుకు సాగించిన గూడుపుఠాణి బట్టబయలైంది. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ) పరిజ్ఞానాన్ని అందించే ముసుగులో చంద్రబాబు తన బినామీ ముఠాను టీటీడీలో అనధికారికంగా చేర్చారు. తిరుమలలో క్యూలైన్ల నిర్వహణ, దర్శనాలు, ప్రసాదం పంపిణీ.. ఇలా సమస్తం ఆ ముఠాకే కట్టబెట్టాలన్న దురాలోచనకు తెగించారు. అందుకోసం ప్రయోగాత్మకంగా వైకుంఠ ఏకాదశి దర్శనం టికెట్ల జారీని ఆ ముఠాయే పర్యవేక్షించడం, సరైన ప్రణాళిక లేక తొక్కిసలాటకు దారి తీసి ఆరుగురు భక్తుల దుర్మరణానికి కారణమైందన్న అసలు నిజం వెలుగులోకి వచ్చింది. తిరుమల ఆలయాన్ని గుప్పిట పట్టేందుకు చంద్రబాబు బినామీ ముఠా చేస్తున్న కుతంత్రాన్ని కొన్ని నెలలుగా పరిశీలిస్తున్న టీటీడీ వర్గాలు అసలు విషయాన్ని 'సాక్షి'కి సాధికారికంగా వెల్లడించాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న శ్రీవారి అశేష భక్తకోటిని తీవ్ర ఆందోళనకు గురి చేస్తున్న చంద్రబాబు కుట్ర ఇదిగో ఇలా ఉంది..

టీటీడీలో బాబు బినామీలు పాగా..

పవిత్రమైన తిరుమల శ్రీవారి ఆలయంపై తన బినామీలకు పెత్తనం కట్టబెట్టి, యావత్ టీటీడీ వ్యవస్థను హైజాక్ చేయాలని చంద్రబాబు కుట్ర పన్నారు. అందుకోసం ఏఐ పరిజ్ఞానాన్ని టీటీడీకి అందిస్తారంటూ ప్రైవేటు వ్యక్తులను టీటీడీలోకి ప్రవేశపెట్టారు. 2014-19 మధ్య టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఫైబర్‌నెట్ కుంభకోణంలో ప్రధాన నిందితుడిగా ఉన్న వేమూరి హరికృష్ణ నేతృత్వంలోనే ఈ కుతంత్రానికి తెరతీశారు. చంద్రబాబు ఏరికోరి నియమించిన తిరుమల అదనపు ఈవో వెంకయ్య చౌదరి అందుకు పూర్తి సహకారం అందిస్తున్నారు. వీరి సహకారంతో చంద్రబాబు కుమారుడు, మంత్రి నారా లోకేశ్‌కు సన్నిహితులైన లక్ష్మణ్ కుమార్, చందు తోట అనే ఇద్దరు సాఫ్ట్‌వేర్ నిపుణులు గుట్టుచప్పుడు కాకుండా టీటీడీలోకి ప్రవేశించారు. వాస్తవానికి టీటీడీలో ఏదైనా పోస్టు ఇవ్వాలన్నా, కన్సల్టెంట్‌గా నియమించాలన్నా అధికారికంగా ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలి. టీటీడీ పాలకమండలి తీర్మానం చేయాలి. కానీ ఎలాంటి అధికారిక ఉత్తర్వులు, టీటీడీ పాలకమండలి తీర్మానం లేకుండానే లక్ష్మణ్ కుమార్, చందు తోట టీటీడీలోకి దర్జాగా ప్రవేశించారు. ఓ కేంద్ర మంత్రి వద్ద గతంలో పీఎస్‌గా పని చేశానని చెప్పుకునే లక్ష్మణ్ కుమార్ ఏకంగా టీటీడీ అధికారిక సమావేశాల్లో పాల్గొంటున్నారు. అదనపు ఈవో వెంకయ్య చౌదరి పక్కనే ఆయనకు కుర్చీ వేసి మరీ ప్రొటోకాల్ మర్యాదలు అందిస్తున్నారు. ఆయనకు ప్రత్యేక ఛాంబర్, వాహనం, ఇతర సౌకర్యాలను కల్పించడం గమనార్హం. అంటే టీటీడీలోకి అనధికారికంగా, అక్రమంగా ప్రవేశించిన ప్రైవేటు వ్యక్తులకు రాచమర్యాదలు కూడా కల్పిస్తున్నారు. అదీ భక్తులు తిరుమల ఆలయంలో సమర్పించిన కానుకల నిధుల నుంచీ..

వైకుంఠ ఏకాదశి టికెట్లపై ప్రయోగం

తిరుమల శ్రీవారి ఆలయంలో క్యూలైన్ల నిర్వహణ, టికెట్ల జారీ వ్యవస్థను గుప్పిట పట్టేందుకు రూపొందించిన విధానాన్ని వైకుంఠ ఏకాదశి టికెట్ల జారీలో ప్రయోగాత్మకంగా పరీక్షించాలని ఆ ముఠా భావించింది. వేమూరి హరికృష్ణ, లక్ష్మణ్ కుమార్, చందు తోట కొన్ని రోజులుగా తిరుమల-తిరుపతిలోనే తిష్ట వేసి అదే పనిలో ఉన్నారు. పైలట్ ప్రాజెక్టును తిరుమలలో నిర్వహించే అవకాశం లేదు. అందుకే ముందుగా తిరుపతిలో పరీక్షించాలని భావించారు. అందుకే ఈసారి వైకుంఠ ఏకాదశి టికెట్ల జారీ ప్రక్రియను ఉద్దేశపూర్వకంగా తిరుపతిలో 8 కేంద్రాల్లో ఏర్పాటు చేశారు. కానీ, చంద్రబాబు బినామీ ముఠా రూపొందించిన విధానం పూర్తిగా బెడిసికొట్టింది. వారు చెప్పినట్టుగా టీటీడీ అధికార యంత్రాంగం చేయడంవల్లే టికెట్ల జారీ అస్తవ్యస్తంగా తయారైంది. భక్తులు గంటల తరబడి రోడ్లపై నిరీక్షించి తీవ్ర ఇబ్బందులు పడాల్సివచ్చింది. చివరికి తొక్కిసలాటకు దారి తీసి ఆరుగురు భక్తులను బలి తీసుకుంది.

పరారైన బాబు ముఠా

తమ ప్రయోగం వికటించి, ఆరుగురు మరణించారని తెలియగానే చంద్రబాబు బినామీ ముఠా బిచాణా ఎత్తేసింది. వేమూరి హరికృష్ణ, లక్ష్మణ్ కుమార్, చందు తోట తిరుమల నుంచి గుట్టుచప్పుడు కాకుండా జారుకున్నారు. ఈ వ్యవహారమంతా బయటకు రాకూడదని తిరుపతిలో చంద్రబాబు పెద్ద డ్రామా నడిపించారు. ఆయన తిరుపతిలో అధికారులపై చిందులు తొక్కినట్టుగా డ్రామా నడిపి, నేరుగా బాధ్యతలేని అధికారులపై చర్యలు తీసుకుని అసలు విషయాన్ని కప్పిపుచ్చేందుకు యత్నించారు. కాగా, తిరుమలలో కొన్ని నెలలుగా చంద్రబాబు బినామీ ముఠా బాగోతంపై టీటీడీ వర్గాలు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. పవిత్రమైన తిరుమల ఆలయం ప్రాశస్త్యాన్ని దెబ్బతీసేందుకు, సనాతన సంప్రదాయాలను కాలరాసేందుకు, భారీ ఆర్థిక దోపిడీకి చంద్రబాబు బినామీ ముఠా పన్నాగం పన్నిందని ధ్వజమెత్తుతున్నాయి.

ఆలయాన్ని గుప్పిటపట్టే కుట్ర..

ఏఐ పరిజ్ఞానాన్ని టీటీడీ వ్యవస్థలో ప్రవేశపెట్టడానికి లక్ష్మణ్ కుమార్, చందు తోట సహకరిస్తున్నారని టీటీడీ వర్గాలే చెబుతున్నాయి. ఆ మేరకు అధికారిక నోటిఫికేషన్ ఏమీ జారీ చేయలేదు. ఎందుకంటే.. ఏఐ పరిజ్ఞానం పేరుతో తిరుమల-తిరుపతిలో అన్ని వ్యవస్థలనూ బినామీలకు కట్టబెట్టాలన్నది చంద్రబాబు అసలు కుట్ర. తిరుమలలో గదుల కేటాయింపు, శ్రీవారి ఆలయం క్యూలైన్ల నిర్వహణ, టికెట్ల జారీ, దర్శనాలు, ప్రసాదం పంపిణీ.. ఇలా అన్నింటినీ ఆ ముఠా ఆధిపత్యంలోకి తేవడమే అసలు వ్యూహం. వేలాదిమంది టీటీడీ ఉద్యోగులతో పటిష్టంగా ఉన్న వ్యవస్థను క్రమంగా నీరుగార్చి.. తన బినామీ ముఠాకే తిరుమల శ్రీవారి ఆలయంతోపాటు టీటీడీపై గుత్తాధిపత్యం కట్టబెట్టాలన్నది అంతిమలక్ష్యం. అంటే తిరుమలలో గదులు, దర్శనం, ప్రసాదాలు ఇలా ఏదైనా ఈ ముఠా ద్వారానే జరగాలి.

దేశంలో చిన్నారులపై నేరాల సంఖ్య 2020 నుంచీ పెరుగుతోందే తప్ప తగ్గడం లేదు. 2022లో దేశ వ్యాప్తంగా చిన్నారులపై జరిగిన లైంగిక దాడులు, అత్యాచారాలు, హత్యలు, కిడ్నాపులకు సంబంధించి నమోదైన కేసులు 1,62,449. 2021లో ఇవి 1,49,404 కాగా, 2020లో ఈ సంఖ్య 1,28,531. వీటిలో కిడ్నాపులు, అపహరణల కేసులే ఎక్కువ ఉన్నాయి. ఆ తరవాతి స్థానం లైంగిక వేధింపుల (పోక్సో) కేసులది.

79,775
2021లో నమోదై, 2022లోనూ విచారణ పెండింగులో ఉన్న కేసులు

63.8%
2022లో చిన్నారులపై నమోదైన కేసుల్లో చార్జ్‌షీట్ నమోదు సగటు (దేశం).

రాష్ట్రం	కేసులు
మహారాష్ట్ర	20,762
మధ్యప్రదేశ్	20,415
యూపీ	18,682
రాజస్థాన్	9,370
ఒడిశా	8,240
బీహార్	8,122

ఆధారం: జాతీయ నేర గణాంక విభాగం

టీటీడీ పాలక మండలిని రద్దు చేయాలి

బీసీవై పార్టీ అధ్యక్షుడు రామచంద్రయాదవ్

శ్రీశైలంటెంపుల్: ఆరుగురు భక్తుల మృతికి కారణమైన టీటీడీ పాలక మండలిని తక్షణమే రద్దు చేయాలని భారత చైతన్య యువజన పార్టీ అధ్యక్షుడు రామచంద్రయాదవ్ డిమాండ్ చేశారు. శనివారం శ్రీశైలంలోని శ్రీభ్రమరాంబ మల్లికార్జున స్వామి అమ్మవార్లను దర్శించుకున్న అనంతరం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. భక్తులు అధిక సంఖ్యలో వస్తారని తెలిసి కూడా ఆ మేరకు చర్యలు చేపట్టకపోవడానికి ప్రభుత్వం, టీటీడీ అధికారులు, పాలకమండలే బాధ్యత వహించాలన్నారు.

మరణించినా మరికొందరిలో ప్రభవిస్తున్నారు!

గత మూడేళ్లుగా పెరుగుతున్న అవయవ దాతలు

- దేశంలో మూడేళ్లలో 42,040 అవయవ దానాలు
- అదే సమయంలో రాష్ట్రంలో 965 అవయవ దానాలు
- కేంద్ర వైద్య, ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: మరణించినా అవయవదానం ద్వారా మరికొందరికి ప్రాణం పోస్తున్న వారి సంఖ్య గత మూడేళ్లుగా పెరుగుతోంది. దేశంతో పాటు రాష్ట్రంలోనూ అవయవ దాతల సంఖ్య క్రమంగా పెరుగుతోందని కేంద్ర వైద్య, ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ వెల్లడించింది. దేశంలో 2021 నుంచి 2023 వరకు అవయవదానాల సంఖ్య 42,040కు చేరిందని, అదే సమయంలో రాష్ట్రంలోనూ ఈ సంఖ్య 965కు చేరిందని పేర్కొంది. అవయవదానాలను ప్రోత్సహించేందుకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనేక చర్యలు చేపడుతున్నాయి. మరణించాక అవయవదానం చేయడం వల్ల మరొకరికి ప్రాణం పోసినవారవుతారన్న తరహాలో అవగాహన కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నారు. అవయవదానం నమోదును సులభతరం చేసేందుకు ఆధార్ అనుసంధానంతో డిజిటల్ వెబ్ పోర్టల్‌ను గతేడాది సెప్టెంబర్‌లో కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖ ప్రారంభించింది. మరణించాక తమ అవయవాలను దానం చేస్తామంటూ ఇప్పటి వరకూ రెండు లక్షల మంది ఈ పోర్టల్లో ప్రతిజ్ఞ చేయడం విశేషం. అవయవదానాలపై అవగాహన కల్పించేందుకు ఏటా భారతీయ అవయవదాన దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. సెమినార్లు, వెబ్‌నార్లు, వర్క్‌షాప్‌ల వంటి ప్రత్యేక కార్యక్రమాలతో ప్రజలను చైతన్యవంతం చేస్తున్నారు. అవయవాల సేకరణ, మార్పిడి, పంపిణీ కోసం అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాల యంత్రాంగాన్ని పటిష్టం చేయడంతో పాటు శిక్షణ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నారు. ఇందుకోసం ప్రత్యేక సంస్థలతో మూడంచెల నెట్‌వర్క్‌ను ఏర్పాటు చేశారు. జాతీయ స్థాయిలో ఆర్గాన్ అండ్ టిష్యూ ట్రాన్స్‌ప్లాంట్ ఆర్గనైజేషన్, ఐదు ప్రాంతీయ ఆర్గాన్ అండ్ టిష్యూ ట్రాన్స్‌ప్లాంట్ ఆర్గనైజేషన్‌లు, రాష్ట్ర స్థాయిలో 21 రాష్ట్ర అవయవాలు, టిష్యూ ట్రాన్స్‌ప్లాంట్ ఆర్గనైజేషన్లను ఏర్పాటు చేశారు. వీటి ద్వారా ప్రస్తుతం 900పైగా ఇనిస్టిట్యూషన్లు, ఆస్పత్రులు అవయవాల మార్పిడి, పునరుద్ధరణ నెట్‌వర్క్‌తో అనుసంధానమయ్యాయి.

రూ.10 వేల పారితోషికం

బ్రెయిన్ డెడ్ అయి అవయవదానాలు చేస్తున్న వారి అంత్యక్రియలను గౌరవప్రదంగా నిర్వహించాల్సిందిగా కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖ అన్ని రాష్ట్రాలను ఆదేశించింది. అవయవాల సేకరణ అనంతరం భౌతిక కాయాన్ని ఉచిత రవాణా సదుపాయాలతో స్వస్థలాలకు చేర్చడంతో పాటు.. కుటుంబ సభ్యులకు రూ.10 వేల పారితోషికం ఇవ్వాలని అన్ని రాష్ట్రాలకు ఆదేశాలిచ్చింది. అవయవదానం చేసిన వ్యక్తి కుటుంబ సభ్యులను సత్కరించాలని కూడా ఆ ఆదేశాల్లో పేర్కొంది.

గత మూడేళ్లుగా ఆయా రాష్ట్రాల్లో అవయవదానాల సంఖ్య ఇలా

రాష్ట్రం పేరు	2021	2022	2023
ఢిల్లీ	1,750	3,795	4,341
తమిళనాడు	1,479	1,846	2,011
మహారాష్ట్ర	1,146	1,327	1,642
కేరళ	1,004	1,437	1,395
తెలంగాణ	828	849	1,007
గుజరాత్	670	821	780
కర్ణాటక	374	510	925
పశ్చిమబెంగాల్	794	1,073	1,037
ఉత్తరప్రదేశ్	509	232	436
పంజాబ్	484	535	603
రాజస్థాన్	399	587	742
ఆంధ్రప్రదేశ్	235	333	397
దేశం	11,198	14,300	16,542

'పోలవరం'పై పార్లమెంటరీ కమిటీ సమీక్ష

క్షేత్రస్థాయిలో పనుల పరిశీలన

పోలవరం రూరల్: పోలవరం ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణ పనులను అధ్యయనం చేసేందుకు కేంద్ర జలశక్తి పార్లమెంటరీ స్టాండింగ్ కమిటీ ప్రాజెక్ట్ ప్రాంతంలో శనివారం పర్యటించింది. స్పిల్ వే, ఎగువ, దిగువ కాఫర్ డ్యామ్, హైడ్రో ఎలక్ట్రికల్ ప్రాజెక్ట్ పనులను పరిశీలించింది. డయా ఫ్రమ్ వాల్ పనుల వివరాలను కమిటీ చైర్మన్, సభ్యులు..అధికారులను, ప్రాజెక్ట్ ఇంజనీర్లను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఆయా ప్రదేశాల్లో కాంట్రాక్ట్ ఏజెన్సీ, ప్రాజెక్ట్ ఇంజనీర్లు ప్రాజెక్ట్ పనుల ప్రగతిపై ఏర్పాటు చేసిన ఫొటో ప్రదర్శనలను తిలకించారు. క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించిన కమిటీకి ఆయా ప్రాంతాల్లో ప్రాజెక్ట్ పనుల వివరాలను జలవనరుల శాఖ ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి జి.సాయి ప్రసాద్ వివరించారు. కమిటీ చైర్మన్ రాజీవ్ ప్రతాప్ రూఢీ కమిటీ సభ్యులతో కలిసి ప్రాజెక్ట్ సమావేశం హాల్‌లో ప్రాజెక్ట్ పనుల పురోగతిపై సమీక్షించారు. ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణ పనులకు సంబంధించి రూఢీ లేవనెత్తిన సందేహాలను అధికారులు నివృత్తి చేశారు. నిర్వాసితులకు ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజీలో నిర్మిస్తోన్న గృహ నిర్మాణ వివరాలను తెలుసుకున్నారు. కమిటీ సభ్యుల్లో పలువురు ఎంపీలు ఉన్నారు. పోలవరం పనులు 72% పూర్తయ్యాయని కమిటీకి మంత్రి నిమ్మల వివరించారు. కమిటీ చైర్మన్, సభ్యులను మంత్రి నిమ్మల సత్కరించారు.

మళ్లీ హ్యాపీ సండే, కమ్యూనిటీ ఫ్రెండ్షిప్

- త్వరలో ఉన్నత స్థానాల్లో ఉన్న వాళ్లు అట్టడుగు వాళ్లకు చేయూతనిచ్చే కార్యక్రమం
- సీఎం చంద్రబాబు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రం సంపన్నంగా, ఆరోగ్యంగా, సంతోషంగా ఉండటానికి గతంలో చేపట్టిన హ్యాపీ సండే, కమ్యూనిటీ ఫ్రెండ్షిప్ వంటి కార్యక్రమాలు మళ్లీ నిర్వహిస్తామని సీఎం చంద్రబాబు చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమాలు ప్రజల మధ్య అనుబంధాలు, స్నేహాలు పెంచుతాయన్నారు. ఆయన శనివారం మంగళగిరి టీడీపీ కార్యాలయంలో మీడియాతో ముచ్చటించారు. సెల్‌ఫోన్లకు ప్రజలు బానిసల్లా మారిపోతున్నారని, జీవితం యాంత్రికంగా మారిపోతుందని, అందువల్లే ఈ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నామని తెలిపారు. గ్రామ, వార్డు సచివాలయాలను క్రమబద్ధీకరిస్తామని, మిగులు ఉద్యోగులను సంబంధిత శాఖలకు పంపుతామని చెప్పారు. సంక్రాంతి పండుగకు పొరుగు రాష్ట్రాల నుంచి సొంత గ్రామాలకు వచ్చే ప్రయాణికుల కోసం రాష్ట్ర పరిధిలో అదనపు రవాణా సౌకర్యాలపై చర్చిస్తున్నట్లు తెలిపారు. వచ్చే నెలాఖరుకి గుంతలు లేని రహదారులు ఉండేలా చూస్తామని చెప్పారు. గ్రీన్ ఎనర్జీలో రాష్ట్రానికి రూ.1.85 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయన్నారు. రాష్ట్రాన్ని మార్కెట్ చేసేందుకు దావోస్ పర్యటన ఉపయోగపడుతుందన్నారు. గ్రీన్ ఎనర్జీ, బయో ఫ్యూయల్స్ రంగంలో ఉన్న అన్ని అవకాశాలను సద్వినియోగం చేసుకుంటున్నామని చెప్పారు. రాష్ట్రంలో 5 వేల ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల ఛార్జింగ్ స్టేషన్లు ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. రిలయన్స్ బయో కంప్రెస్డ్ గ్యాస్ ద్వారా రైతులకు ఎకరానికి రూ.30 వేలు కౌలు లభిస్తుందని, ఆ తర్వాత ఆ వ్యర్థాలు ఎరువులగానూ ఉపయోగపడుతాయని తెలిపారు. సూర్యఘర్ కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్రమంతటా విస్తరిస్తామని, ఎస్సీ, ఎస్టీలకు పూర్తి సబ్సిడీతో ఈ కార్యక్రమం చేపడతామని చెప్పారు. సోలార్ విద్యుత్‌ను కొంత కాలం ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం ద్వారా 100 శాతం సబ్సిడీ వచ్చేలా ప్రణాళిక రూపొందిస్తున్నామని తెలిపారు. ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల బ్యాటరీ స్వాపింగ్ విధానం ద్వారా ప్రతి ఒక్కరూ ఆదాయం పొందవచ్చని అన్నారు. ప్రతి ఇంటినీ జియోట్యాగ్ చేసి, ప్రతి వ్యక్తి, ప్రతి ఇల్లు యూనిట్‌గా కార్యక్రమాలు చేపడతామన్నారు. పీ-4 విధానంపై త్వరలో కాన్సెప్ట్ పేపర్‌ను విడుదల చేస్తామని తెలిపారు. ఉన్నతస్థానాల్లో ఉన్న వాళ్లు అట్టడుగున ఉన్న వాళ్లకు చేయూతనిచ్చే కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభిస్తామన్నారు. ఆ తర్వాత పార్టీ కార్యాలయంలో ప్రజల నుంచి చంద్రబాబు విజ్ఞప్తులు స్వీకరించారు.

ఏపీ బీజేపీలో నాయకత్వ మార్పు!?

- ఈ నెలాఖరులోగా బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుని ఎన్నిక
- పోటీలో పది మంది

విష్ణువర్ధన్‌రెడ్డి

పీవీఎన్ మాధవ్

సుజనా చౌదరి

సాక్షి, అమరావతి: బీజేపీ సంస్థాగత ఎన్నికల ప్రక్రియలో భాగంగా ఏపీ బీజేపీ అధ్యక్ష పదవికి ఈ నెలాఖరులోగా ఎన్నిక జరగనుంది. అధ్యక్ష బాధ్యతల్లో ఉన్న దగ్గుబాటి పురందేశ్వరి స్థానంలో కొత్త వారు నియమితులవుతారని పార్టీ వర్గాల్లో విస్తృత ప్రచారం సాగుతోంది. 2023 జూలైలో పార్టీ అధ్యక్ష బాధ్యతలు చేపట్టిన ఆమెను కొనసాగించే అవకాశం లేకపోలేదని కూడా కొందరు నేతలు అంటున్నారు. అయితే, పురందేశ్వరి పార్టీ అధ్యక్ష బాధ్యతల కంటే.. కేంద్ర మంత్రివర్గంలో చోటుకోసమే ఎక్కువ ఆసక్తితో ఉన్నారని చెబుతున్నారు. కాగా.. పార్టీ అధ్యక్ష పదవి కోసం దాదాపు 10 మంది వరకు పోటీ పడుతున్నట్టు పేర్కొంటున్నారు. విజయవాడ పశ్చిమ ఎమ్మెల్యే సుజనా చౌదరి, మాజీ ఎమ్మెల్సీ పీవీఎన్ మాధవ్, ప్రస్తుతం పార్టీ ఉపాధ్యక్షునిగా పనిచేస్తున్న విష్ణువర్ధన్‌రెడ్డితో పలువురు పేర్లు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. పార్టీ సంస్థాగత ఎన్నికల ప్రక్రియలో భాగంగా ఇప్పటికే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మండల కమిటీల ఎన్నిక పూర్తవగా, వచ్చే వారంలో జిల్లా అధ్యక్ష పదవులకు ఎన్నికలు జరగనున్నాయి. సంస్థాగత ఎన్నికల ప్రక్రియలోనే ఏకాభిప్రాయం ప్రకారమే బీజేపీ జిల్లా అధ్యక్ష పదవులకు ఎన్నిక పూర్తి చేసేందుకు పార్టీ నిర్ణయించింది. దీంట్లో భాగంగా ఇప్పటికీ రాష్ట్ర పార్టీలో పలువురు సీనియర్ నాయకులు ఈ నెల 3, 4 తేదీల్లో వివిధ జిల్లాల్లో పర్యటించి నేతల అభిప్రాయాల మేరకు ఆయా జిల్లాల్లో పార్టీ అధ్యక్ష పదవులకు పేర్లను రాష్ట్ర పార్టీకి నివేదిక రూపంలో అందజేశారని సమాచారం. నివేదికలో సూచించిన పేర్లపై కొద్ది రోజుల క్రితం పార్టీ జాతీయ సహ సంఘటనా కార్యదర్శి శివప్రకాశ్ నేతృత్వంలో కోర్‌కమిటీ సమావేశమై చర్చించింది. సమావేశంలో తీసుకున్న నిర్ణయం మేరకు వచ్చే వారం, పది రోజుల్లోనే జిల్లాల అధ్యక్షులను ప్రకటించే అవకాశం ఉంది.

సంక్రాంతికి రూ.6,700 కోట్లు విడుదల చేస్తాం

మంత్రి పయ్యావుల వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: అనేక ఆర్థిక ఇబ్బందులున్నా కొన్ని వర్గాలకు మేలు చేసేలా ఈ సంక్రాంతికి నిధులు విడుదల చేయాలని నిర్ణయించినట్లు ఆర్థిక శాఖ మంత్రి పయ్యావుల కేశవ్ చెప్పారు. శనివారం గుంటూరు జిల్లా ఉండవల్లిలో సీఎం చంద్రబాబు ఆర్థిక శాఖపై సమీక్ష నిర్వహించగా, ఆ వివరాలను పయ్యావుల మీడియాకు వెల్లడించారు. వివిధ వర్గాలకు చెల్లించాల్సిన రూ.6,700 కోట్లు విడుదల చేస్తామని తెలిపారు. పెండింగ్‌లో ఉన్న ఉద్యోగుల జీపీఎఫ్ బిల్లులకు రూ.519 కోట్లు విడుదల చేస్తామన్నారు. పోలీసుల సరెండర్ లీవ్ బకాయిలు రూ.214 కోట్లు, సీపీఎస్‌కు సంబంధించిన రూ.300 కోట్లు ఇస్తామన్నారు. టీడీఎస్ కింద పెండింగ్ బిల్లులు రూ.265 కోట్లు విడుదల చేస్తామన్నారు. ఉద్యోగులకు రూ.1,300 కోట్లు విడుదల చేస్తామని తెలిపారు. విద్యార్థుల ఫీజురీయింబర్స్ బకాయిలు రూ.788 కోట్లు ఉన్నాయని, వాటినీ చెల్లిస్తామన్నారు. రూ.10 లక్షల్లోపు ఉన్న చిన్న కాంట్రాక్టర్ల బిల్లులు రూ.586 కోట్లు మంజూరు చేస్తామన్నారు. చిన్న వ్యాపారులకు రూ.100 కోట్లు, అమరావతి రైతుల కౌలు బకాయిలు రూ.241 కోట్లు, ఎన్టీఆర్ వైద్య సేవకు రూ.500 కోట్లు, విద్యుత్ శాఖకు రూ.500 కోట్లు విడుదల చేస్తున్నట్లు తెలిపారు.

మేలుచేయుట నీ చేతనైనప్పుడు
దాని పొందదగినవారికి చేయకుండ వెనుకతియ్యకుము.
– క్రైస్తవ ధర్మం

ఫోకస్

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, హేమంత ఋతువు పుష్య మాసం, **తిథి:** శు.చతుర్దశి తె.4.46 వరకు (తెల్లవారితే సోమవారం) తదుపరి పౌర్ణమి, **నక్షత్రం:** మృగశిర ఉ.11.33 వరకు తదుపరి ఆరుద్ర, **వర్జ్యం:** రా.7.47 నుండి 9.19 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** సా.4.16 నుండి 5.05 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** రా.1.11 నుండి 2.44 వరకు.

సూర్యోదయం : 6.38
సూర్యాస్తమయం : 5.39
రాహుకాలం : సా.4.30 నుంచి 6.00 వరకు
యమగండం : ప.12.00 నుంచి 1.30 వరకు

ఎలాన్ మస్క్ (బిజినెస్ టైకూన్)

రాయని డైరీ

మాధవ్ శింగరాజు

డాడ్ నాపై చాలా కోపంగా ఉన్నారు! ఆయనలో నా పట్ల అంత నిజమైన కోపాన్ని నేను నా చిన్నప్పుడు కూడా చూడలేదు.

"ఎలాన్, ఆఫ్టాల్ నువ్వొక ప్రపంచ కుబేరుడివి మాత్రమేనన్న సంగతి మర్చిపోకు..." అన్నారు డాడ్ ఫోన్ చేసి!

"కానీ డాడ్, మీ కుమారుడిగా ఉండటం కంటే ఎక్కువా నేను ప్రపంచ కుబేరుడిగా ఉండటం?! ఎక్కువ అని నేను అనుకుంటున్నప్పుడు కదా మీరు నన్ను 'ఆఫ్టాల్ నువ్వొక కుబేరుడివి మాత్రమే' అని అనాలి..." అన్నాను.

"సోది ఆపు" అన్నారాయన!

ఏడేళ్ల తర్వాత, ఏడాది క్రితమే ఇద్దరం ఒకర్నొకరం చూసుకున్నాం. ఏడాది తర్వాత మళ్లీ ఇప్పుడే ఆయన ఫోన్ చేయటం.

"విను ఎలాన్, నీ దగ్గర 500 బిలియన్ డాలర్ల సంపద ఉండొచ్చు. నీ టెస్లా కార్లు ఈ భూగోళమంతటా తిరుగుతుండొచ్చు. నీ స్పేస్ఎక్స్ రాకెట్లు భూకక్ష్యను దాటి చంద్రుడి పైకి, మార్స్ మీదకు, ఇంకా అవతలికి కూడా పోతే పోతుండొచ్చు. నువ్వు మాత్రం మనిషివే. చేతిలో ఐ-ఫోన్ ఉన్న ఒక మామూలు మనిషివి. బ్రిటన్ ప్రధానిలా నువ్వేమీ ఒక దేశాన్ని, లేదంటే బ్రిటన్ రాజులా ఓ 14 దేశాలను పరిపాలించటం లేదు..." అన్నారు డాడ్!

"కానీ డాడ్, అభిప్రాయాలను ట్వీట్ చెయ్యటం తప్పెలా అవుతుంది?!" అన్నాను.

"చెయ్, ట్వీట్ చెయ్. కానీ ట్విట్టర్ మాత్రమే నీది. బ్రిటన్ నీది కాదు. ఫ్రాన్స్ నీది కాదు. జర్మనీ నీది కాదు. నార్వే నీది కాదు. అసలు ఐరోపాలోనే ఏదీ నీది కాదు. నీదంటూ ఉంటే అమెరికా ఒక్కటే. అది కూడా అమెరికా మొత్తం కాదు, అమెరికాలో ఉండే ట్రంప్ మాత్రమే..." అన్నారు డాడ్ చాలా నెమ్మదిగా!

కోపాన్ని ఎంతగా అణచుకుంటేనో తప్ప ఆయన ఇంత నెమ్మదిగా మాట్లాడరు. స్కూల్‌కు వెళ్లనని నేను స్కూల్ బ్యాగ్‌ను విసిరికొట్టినప్పుడు కూడా ఆయన ఇంతగా కోపాన్ని అణచుకోలేదు. నా చెంప పగలగొట్టారు. కాలేజ్ నుండి నేను నేరుగా ఇంటికి రావటం లేదని తెలిసినప్పుడు కూడా ఇంతగా కోపాన్ని అణచుకోలేదు. లాగిపెట్టి చెంప చెళ్లుమనిపించారు. చెయ్యి చేసుకోలేనంత కోపం వచ్చినప్పుడే... ఆయనిలా నిశ్శబ్దంగా మాట్లాడతారు.

"ఎలాన్, నీకు గుర్తుందా? నీ ఆరేళ్ల వయసులో నిన్ను మొదటిసారి బ్రిటన్ తీసుకెళ్లాను. ఆ దేశం నీకెంతో నచ్చింది. కేరింతలు కొట్టావు. నీ 30వ బర్త్‌డేని అక్కడే ఒక రాజభవంతిలో వారం రోజుల పాటు నీకై నువ్వే జరుపుకున్నావ్! నీకూ నాకూ మధ్య కూడా లేనంత అనుబంధం నీకు బ్రిటన్‌తో ఉంది. డాడ్ 'దుష్టుడు' అని లోకానికి నువ్వు చాటినప్పుడు కూడా నేను పట్టించుకోలేదు. కానీ, నాతో సమానంగా బ్రిటన్‌కు నువ్వు దుష్టత్వాన్ని ఆపాదిస్తుంటే పట్టనట్లు ఉండలేకపోతున్నాను.." అన్నారాయన!

"అందుకేనా డాడ్, 'ఎలాన్ ఒక పిచ్చివాడు, అతడిని తరిమికొట్టండి' అని మీరు బ్రిటన్‌కు చెబుతున్నారు!" అన్నాను నవ్వుతూ.

డాడ్ నవ్వలేదు. "లోపలేం జరిగిందో తెలియకుండా బయటి నుంచి ఎలా మాట్లాడతావ్? తెలిసినా అసలు మనమెందుకు మాట్లాడటం?" అన్నారు.

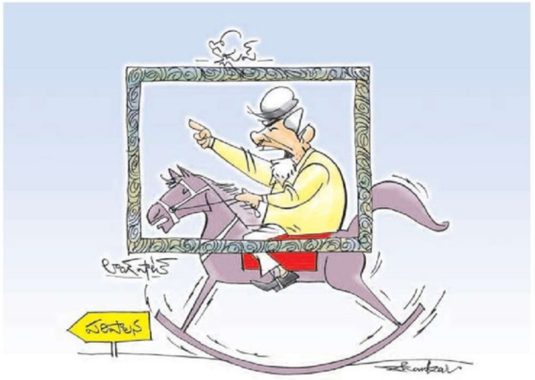
ఆశ్చర్యపోయాన్నేను! ఏళ్ల తర్వాత 'మన' అన్నారు డాడ్!! ఆయనకెప్పుడూ 'నేను', 'నువ్వు' అనటమే అలవాటు. మామ్‌తో కూడా అలానే అనేవారు.

"ఎలాన్, బీ లైక్ ఎ బిజినెస్‌మేన్. దేశాలతో బిజినెస్ చెయ్యి. బిజినెస్ పోగొట్టుకునే పనులు చెయ్యకు. నీకు యాభై దాటి ఉండొచ్చు. నాకింకా నువ్వు చిన్న పిల్లాడివే. నేను, మీ మామ్, నువ్వు, నీ తమ్ముడు, నీ చెల్లెలు కలిసి అమెజాన్ రెయిన్‌ఫారెస్టు టూర్‌కి వెళ్లిప్పుడు నీ వయసెంతో ఇప్పుడూ అంతే నా దృష్టిలో..." అన్నారు డాడ్!

చప్పున చెంపను తడుముకున్నాను!

ఆయన చెయ్యి తాకితే ఎంతగా చుర్రుమంటుందో నాకు తెలుసు. అది ఎన్ని రెయిన్ ఫారెస్టుల వర్షానికైనా చల్లారని మంట!

ఏడు చేపల కథ!

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

''చేపా చేపా ఎందుకు ఎండలేదు? గడ్డిమోపు అడ్డమొచ్చింది. మోపూ మోపూ ఎందుకు అడ్డమొచ్చావ్? ఆవు మేయలేదు''. ఈ చేప సాకుల కథ తెలుగు వారందరికీ సుపరిచితమే. ఏడు మాసాల కింద ఏపీలో ఏర్పడిన కిచిడీ సర్కార్ పరిపాలనకూ, ఈ సాకుల కథకూ కొంత సాపత్యం కుదురుతుంది. ఒకపక్క జనానికి షాకుల మీద షాకులిస్తూనే మరోపక్క తన వైఫల్యాలకు సాకుల మీద సాకులు వెతుకుతున్న తీరు న భూతో న భవిష్యతి!

పరిపాలన చేతగానితనం కొట్టొచ్చినట్టు కనిపిస్తున్నది. శాంతి భద్రతల గురించి ఎంత తక్కువ మాట్లాడుకుంటే అంత మేలు. రూల్ ఆఫ్ లా స్థానాన్ని రూల్‌కక్ర పెత్తనం ఆక్రమించింది. విద్యారంగం గుండెల మీద విధ్వంసపు గునపాలు దిగుతున్నాయి. ప్రజా వైద్యరంగాన్ని ప్రైవేట్ బేహారుల జేబులో పెట్టబోతున్నారు. సాగునీటి గేట్ల తాళాలు కంట్రాక్టర్ల చేతుల్లో పెట్టే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఆర్థిక వ్యవస్థ అప్పులు చింపిన విస్తరిలా తయారైంది. ఇదీ కిచిడీ సర్కార్ ఏడు మాసాల సప్తపది.

ప్రభుత్వ వైఫల్యాలు బట్టబయలైన ప్రతి సందర్భంలో దాన్నుంచి జనం దృష్టిని మళ్లించడం కోసం గోబెల్స్ ప్రచారాలను చేపట్టడం నిత్యకృత్యంగా మారిపోయింది. అవినీతికీ, అసమర్థతకూ ఏపీ కిచిడీ సర్కార్‌ను కేరాఫ్ అడ్రస్ అనుకోవచ్చు. కొద్దిపాటి సమీక్షా ప్రణాళికలతో నివారించగలిగిన విజయవాడ వరద ముంపును ముందుచూపు లేక పెను ప్రమాదంగా మార్చారు. సాకును మాత్రం పాత ప్రభుత్వం మీదకు నెట్టేందుకు శతవిధాల ప్రయత్నించారు. తిరుపతిలో జరిగిన తాజా విషాదంలోనూ అధినేతది అదే ధోరణి. కనీస ముందస్తు సమీక్షలు చేయకపోవడం, ఏర్పాట్లు లేకపోవడం, వ్యూహ రాహిత్యం, సమన్వయ లోపం, పోలీసు యంత్రాంగం మొత్తం ముఖ్యమంత్రి సేవలోనే తరించడం... ఈ దుర్ఘటనకు ప్రధాన కారణాలు.

తమది రియల్‌టైమ్ గవర్నెన్సనీ, ఎక్కడేమి జరుగుతున్నదో ఎప్పటికప్పుడు తన కంప్యూటర్ దుర్భిణి ద్వారా తెలిసిపోతుందనీ చంద్రబాబు చెప్పుకుంటారు. లక్షలాదిమంది తరలివచ్చే వైకుంఠ ద్వార దర్శన కార్యక్రమానికి ఏర్పాట్లు సరిగ్గా జరగలేదని ఎందుకు కనిపెట్టలేకపోయారో మరి! తీరా దుర్ఘటన జరిగిన తర్వాత సాకు వెతుక్కోవడానికి ఆయనకు జగన్ సర్కారే కనిపించింది. కాంగ్రెస్ పార్టీకి దేశంలో ఎదురులేని రోజుల్లో ఎక్కడ ఏ దుర్ఘటన జరిగినా, ప్రభుత్వ వైఫల్యం బయటపడ్డా వెంటనే 'విదేశీ హస్తం' మీదకు నెట్టేసేవారు. ఇప్పుడు చంద్రబాబుకు జగన్ సర్కార్‌లో ఆ విదేశీ హస్తం కనిపిస్తున్నది.

వైకుంఠ ద్వార దర్శనం టిక్కెట్లను తిరుమలకు బదులుగా తిరుపతిలోనే అందజేసే కార్యక్రమాన్ని వైసీపీ సర్కార్ ప్రారంభించిందనీ, అందువల్లనే తొక్కిసలాట జరిగిందనేది ఆయన ఉవాచ. తిరుపతిలోనే టిక్కెట్లివ్వడమనేది పనికిమాలిన కార్యక్రమం అయితే, దివ్యదృష్టీ – దూరదృష్టీ... రెండూ కలిగిన చంద్రబాబు సర్కార్ ఎందుకు దాన్ని రద్దు చేయలేదనేది సహజంగా ఉద్భవించే ప్రశ్న. రద్దు చేయకపోగా, గతంలో ఎన్నడూ లేనివిధంగా అస్మదీయ పత్రికల్లో భారీ ప్రకటనలు గుప్పించి భక్తకోటిని ఎందుకు ఆహ్వానించినట్టు? పైగా మూడు రోజుల టిక్కెట్లు ఒకేసారి ఇస్తామని ఏపీతోపాటు పొరుగు రాష్ట్రాల్లో కూడా ఎందుకు దండోరా వేయించినట్టు?

వైసీపీ ప్రభుత్వం ఉన్న రోజుల్లోనే తిరుమలలోని ఒక కేంద్రంతోపాటు తిరుపతిలో తొమ్మిది సెంటర్లు ఏర్పాటు చేసి, వైకుంఠ ద్వార దర్శనం టిక్కెట్లు అందజేసిన మాట వాస్తవం. కానీ అప్పుడెటువంటి తొక్కిసలాటలూ, దుర్ఘటనలూ జరగలేదు. సాఫీగా జరిగిపోయింది. ఎందుకని? వైకుంఠ ద్వార దర్శనం సదవకాశాన్ని స్థానిక ప్రజలను దృష్టిలో ఉంచుకొని పది రోజులపాటు ఏర్పాటు చేశారు. తిరుపతికి వెలుపల ఎక్కడా ఎటువంటి ప్రకటనలూ ఇవ్వలేదు. స్థానికులు తీసుకోగా మిగిలితేనే ఇతర ప్రాంత ప్రజలు అడిగితే ఇచ్చే ఏర్పాట్లను చేశారు. ఇతర ప్రాంతాల వారికి ఆన్‌లైన్‌లో బుక్ చేసుకుని వచ్చే సౌకర్యం ఉండేది.

> వైకుంఠ ద్వార దర్శనం టిక్కెట్లను తిరుమలకు బదులుగా తిరుపతిలోనే అందజేసే కార్యక్రమాన్ని వైసీపీ సర్కార్ ప్రారంభించిందనీ, అందువల్లనే తొక్కిసలాట జరిగిందనేది చంద్రబాబు ఉవాచ. తిరుపతిలోనే టిక్కెట్లివ్వడమనేది పనికిమాలిన కార్యక్రమం అయితే, దివ్య దృష్టీ – దూరదృష్టీ... రెండూ కలిగిన చంద్రబాబు సర్కార్ ఎందుకు దాన్ని రద్దు చేయలేదనేది సహజంగా ఉద్భవించే ప్రశ్న. రద్దు చేయకపోగా, గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా అస్మదీయ పత్రికల్లో భారీ ప్రకటనలు గుప్పించి భక్తకోటిని ఎందుకు ఆహ్వానించినట్టు? పైగా మూడు రోజుల టిక్కెట్లు ఒకేసారి ఇస్తామని ఏపీతో పాటు పొరుగు రాష్ట్రాల్లో కూడా ఎందుకు దండోరా వేయించినట్టు?

ఈసారి రాష్ట్రంతో పాటు వెలుపల కూడా 'రండహో' అంటూ దండోరా వేయించిన పెద్దమనుషులు... చేయాల్సిన ఏర్పాట్లను మాత్రం గాలికొదిలేశారు. ఎనిమిది కేంద్రాల్లోనూ ఇదే పరిస్థితి. ఎనిమిదో తేదీ మధ్యాహ్నానికే లక్షల సంఖ్యలో భక్తులు కౌంటర్ల దగ్గరకు చేరుకున్నారు. వాళ్లకు ఏ రకమైన వసతులూ కల్పించలేదు. మంచినీళ్లిచ్చే దిక్కు కూడా లేదు. ఎనిమిది కేంద్రాలకు గాను బైరాగిపట్టెడ, శ్రీనివాసం, రామచంద్ర పుష్కరిణి, విష్ణు నివాసం అనే నాలుగు కేంద్రాల దగ్గర భక్తుల సంఖ్య పెరిగిపోయి తొక్కిసలాట జరిగింది. బైరాగిపట్టెడ పరిస్థితి మరీ ఘోరం.

అంతకంతకూ భక్తుల సంఖ్య పెరగడంతో కౌంటర్‌కు ఎదురుగా ఉన్న పార్కులోకి వారిని మళ్లించి తాళాలు వేశారు. అన్నపానీయాలు లేకుండా, కనీస వసతులు లేకుండా దాదాపు పది గంటలు ఉగ్గబట్టుకొని ఉండాల్సి వచ్చింది. మహిళలూ, వృద్ధుల పరిస్థితి వర్ణనాతీతం. శత్రు దేశాల ప్రజల్ని, సైనికుల్ని నిర్బంధించడానికి నాజీలు ఏర్పాటుచేసిన కాన్సంట్రేషన్ క్యాంపులకు ఈ పార్కు జైలు భిన్నమైనదేమీ కాదు. ఇన్ని లక్షల మందిని నిర్బంధ శిబిరాల్లో కుక్కి మానవ హక్కులను హరించినందుకు టీటీడీ అధికారులే కాదు ప్రభుత్వ పెద్దలు కూడా శిక్షార్హులే!

ప్రజలను గంటల తరబడి నిర్బంధంగా అన్న పానీయాలకూ, కనీస అవసరాలకూ దూరం చేయడం మానవ హక్కుల ఉల్లంఘన కిందకే వస్తుంది. ఇటువంటి నిర్బంధ శిబిరాల గేట్లను హఠాత్తుగా తెరిచినప్పుడు తొక్కిసలాటలు జరుగుతాయని, ప్రమాదాలు జరుగుతాయని ఊహించడానికి 'డీప్ టెక్' పరిజ్ఞానం అవసరం లేదు కదా! కామన్‌సెన్స్ చాలు. ప్రజల ప్రాణాలకు ముప్పు వాటిల్లే అవకాశం ఉందని తెలిసి కూడా ఎటువంటి ప్రకటనలూ చేయకుండా, అప్రమత్తం చేయకుండా అకస్మాత్తు చర్య ద్వారా తొక్కిసలాటకు దారితీయడం కూడా మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనే!

ఈ నేరానికి పెద్ద తలలే బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది. మొక్కుబడిగా ఎవరో ఇద్దర్ని సస్పెండ్ చేసి, మరో ముగ్గుర్ని బదిలీ చేసి చేతులు దులిపేసుకుంటే సరిపోతుందా? అందులోనూ వివక్ష. ఘటనకు సంబంధించి ప్రత్యక్షంగా బాధ్యత లేని వారిపై చర్యలు తీసుకొని, కీలక బాధ్యుల్ని వదిలేశారన్న విమర్శలు వెంటనే వెలువడ్డాయి. కీలక బాధ్యులు ప్రభుత్వ పెద్దలకు బాగా కావలసినవారు. వెంటనే తరుణోపాయాన్ని ఆలోచించిన చంద్రబాబు బంతిని పవన్ కల్యాణ్ కోర్టులోకి నెట్టారు. అధినేత మనసెరిగిన పవన్ ఓ గంభీరమైన సూచన చేశారు.

జరిగిన ఘటన విషాదకరమైనదనీ, తనకు బాధ్యత లేకపోయినా క్షమాపణలు చెబుతున్నాననీ, అలాగే టీటీడీ చైర్మన్, ఈవో, తిరుమల జేఈవోలు కూడా క్షమాపణలు చెప్పాలనీ సూచించారు. అంటే ఇంత తీవ్రమైన నేరానికి క్షమాపణలు చెబితే సరిపోతుందన్న సూచన. బారా ఖూన్ మాఫ్! వారిపైన ఎటువంటి చర్యలూ లేకుండా క్షమాపణలతో సరిపెడతారన్నమాట! వారి శిరస్సుల మీద పవన్ కల్యాణ్ చేత మంత్ర జలం చల్లించి పాప ప్రక్షాళనం చేయించారనుకోవాలి. ఈ ఘటనతో ఏ సంబంధం లేని, కేవలం అడ్మినిస్ట్రేషన్ పనులకు మాత్రమే పరిమితమయ్యే తిరుపతి జేఈవో ఎందుకు బదిలీ అయ్యారో, ప్రధాన బాధ్యత తీసుకోవలసిన తిరుమల జేఈవో, ఈవో, టీటీడీ చైర్మన్‌లకు పాప విమోచనం ఎందుకు లభించిందో ఆ దేవదేవుడికే తెలియాలి.

> జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో తిరుమల దేవస్థానం ప్రతిష్ఠ జాతీయంగా, అంతర్జాతీయంగా కూడా ఇనుమడించింది. టీటీడీ ఆధ్వర్యంలో దేశవ్యాప్తంగా వందలాది దేవాలయాల నిర్మాణం జరిగింది. స్వల్పకాలంలో ఇన్ని ఆలయాల నిర్మాణాన్ని ఇంకెవరి హయాంలోనూ టీటీడీ చేపట్టలేదు. హిందువులకు పవిత్రమైన గోమాత సంరక్షణ కోసం వందల సంఖ్యలో గోశాలల నిర్మాణం కూడా జరిగింది. శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి కల్యాణోత్సవాలు దేశదేశాల్లో వైభవంగా జరిగాయి. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే చాలా పెద్ద జాబితానే ఉన్నది.

పాప విమోచనం దొరికిన ముగ్గురిలో కూడా ఇద్దరు మాత్రమే ప్రభుత్వాధినేతకు కావలసిన వారట! ఈవో శ్యామలరావుపై మాత్రం కత్తి వేలాడుతున్నదనీ, త్వరలోనే ఆయనను తప్పించడం ఖాయమనీ సమాచారం. ఇప్పుడే చర్య తీసుకుంటే తమకు కావలసిన వారిపై కూడా తీసుకోవలసి ఉంటుంది. కనుక కొంతకాలం తర్వాత ఆయనకు స్థానచలనం తప్పదంటున్నారు. తిరుపతి లడ్డూలో వాడే నెయ్యిలో కల్తీ జరిగిందనీ, దీనికి జగన్ సర్కారే బాధ్యత వహించాలనీ ఆమధ్య చంద్రబాబు ఒక ప్రహసనాన్ని నడిపిన సంగతి తెలిసిందే. ఆ నాటకాన్ని రక్తి కట్టించడంలో ఈవో శ్యామలరావు విఫలమయ్యారనీ, ఫలితంగానే నాటకం రసాభాసగా మారిందనే అభిప్రాయం అధినేతకు ఉన్నదట!

గత సెప్టెంబర్ మాసంలో విజయవాడ వరదల సందర్భంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం దారుణ వైఫల్యం దరిమిలా ప్రజల దృష్టిని మళ్లించేందుకు తిరుపతి లడ్డుకు ఉపయోగించే నెయ్యిలో కల్తీ జరిగిందనీ, ఇందుకు జగన్ పాలనలోనే బీజం పడిందనే ప్రచారాన్ని కిచిడీ సర్కార్‌తోపాటు యెల్లో మీడియా కూడా పెద్ద ఎత్తున చేపట్టిన సంగతి తెలిసిందే. చివరకు అదంతా బోగస్ ప్రచారంగా తేలడానికి రెండు మాసాలు కూడా పట్టలేదు.

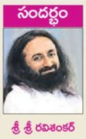
జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో తిరుమల దేవస్థానం ప్రతిష్ఠ జాతీయంగా, అంతర్జాతీయంగా కూడా ఇనుమడించింది. టీటీడీ ఆధ్వర్యంలో దేశవ్యాప్తంగా వందలాది దేవాలయాల నిర్మాణం జరిగింది. స్వల్పకాలంలో ఇన్ని ఆలయాల నిర్మాణాన్ని ఇంకెవరి హయాంలోనూ టీటీడీ చేపట్టలేదు. హిందువులకు పవిత్రమైన గోమాత సంరక్షణ కోసం వందల సంఖ్యలో గోశాలల నిర్మాణం కూడా జరిగింది. శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి కల్యాణోత్సవాలు దేశదేశాల్లో వైభవంగా జరిగాయి. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే చాలా పెద్ద జాబితానే ఉన్నది.

తిరుమలను అపవిత్రం చేస్తున్నారనే ప్రచారాన్ని ఈ కిచిడీ గ్యాంగ్ ఆ రోజుల్లోనే ప్రారంభించింది. కానీ, ఎవరూ దాన్ని విశ్వసించలేదు. వారు అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత లడ్డూ కల్తీ పేరుతో మరోసారి బురద చల్లాలని ప్రయత్నించి భంగపడ్డారు. ఇప్పుడు తమ బాధ్యతా రాహిత్యానికి ఆరుగురు భక్తులు బలైతే... దాన్ని వైసీపీ ప్రభుత్వానికి చుట్టేందుకు చంద్రబాబు ప్రయత్నించడం, ప్రజల విజ్ఞతపై ఆయనకున్న చిన్న చూపుకు నిదర్శనం. అధికారంలోకి వచ్చిన ఏడు మాసాల్లో ఆయన ప్రభుత్వం ఎన్నికల హామీలను అమలు చేయలేదు. పైగా అన్ని రంగాల్లో వైఫల్యం! వాటినుంచి దృష్టి మళ్లించేందుకు నెలకోసారైనా ఒక పెద్ద డైవర్షన్ స్కీమ్‌ను రంగంలోకి దించుతున్నారు. ఇప్పటివరకు ఏడు మాసాల్లో ఎండబెట్టిన ఏడు డైవర్షన్ చేపల్లో ఒక్కటీ ఎండలేదు. చీమ కుట్టడంతోనే చేపల కథ ముగుస్తుంది. ఈ డైవర్షన్ చేపల కథ ముగింపు కూడా అలాగే ఉండనుంది.

vardhelli1959@gmail.com

యువత శక్తిమంతంగా ఎదగాలంటే...

సందర్భం

శ్రీ శ్రీ రవిశంకర్

మన యువతలో పెరుగుతున్న ఆత్మహత్యలు, ఆత్మహత్యా ధోరణులు నేటి సమాజపు మానసిక ఆరోగ్య స్థితికి దర్పణం పడుతున్నాయి. మన యువత ఒంటరిగా లేరని, వారి చుట్టూ తగినంత మానవత్వం ఉందని, వారికి సహాయపడేందుకు ఈ ప్రపంచంలో చాలామంది సిద్ధంగా ఉన్నారనే భరోసా మనం వారికి కల్పించాలి.

కుంగుబాటు అయినా, మానసిక ఆందోళన అయినా, లేక జీవితంలోని వివిధ రంగాలలో గెలవాలనే తపన వల్ల కలిగే మానసిక ఒత్తిడి అయినా సరే, యువత తాము ఎదుర్కొంటున్న మానసిక ఆరోగ్య సమస్యల గురించి సాధారణంగా ఎవరితోనూ పంచుకోరు. మానసిక ఆరోగ్యాన్ని గురించి ఇతరులతో చర్చించడం పట్ల ఉన్న దురభిప్రాయాన్ని, నిషేధాన్ని వదిలించుకుని, ఇతర శారీరక రుగ్మతలలాగానే వీటి గురించి కూడా బహిరంగంగా చర్చించడం ఈ రోజుల్లో చాలా ముఖ్యం. ప్రజలను తమ మానసిక ఆరోగ్యం, క్షేమం గురించి మాట్లాడేలా మనం ప్రోత్సహించాలి.

ఎవరైనా సంతోషంగా లేరని మనం గుర్తించినపుడు, వారిని అలా వదిలేసి మనం వెళ్లిపోకూడదు. వారివద్ద తప్పక ఆగి, 'అంతా బాగానే ఉందా? నేను మీకు ఏ విధంగానైనా సహాయం చేయగలనా?' అని అడగాలి. ప్రజలతో సంబంధాలు ఏర్పరచుకోవడం, సహాయం అందించడం చాలా అవసరం. అలా చేయడం ద్వారా, మనం చాలామంది ప్రజల హృదయాలను, మనస్సులను తేలిక పరచగలుగుతాము. ప్రజల మానసిక ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందించే దిశలో ఇది మొదటి అడుగు కాగలదు.

దాదాపు పదేళ్ల క్రితం, 2014లో మేము హ్యాపీనెస్ సర్వేను ప్రారంభించాం. మా కార్యకర్తలు ఇంటింటికీ వెళ్లి, ఆనందంగా ఉన్నారా, ఏవైనా సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారా అని అడిగారు. మా కార్యకర్తలు ఇలా ప్రశ్నించడమే వారిలో చాలామందికి ఎంతో ఉపశమనాన్ని కలిగించింది. ఈ సర్వేపై ఒక యువతి స్పందిస్తూ, తనను ఎవరైనా సంతోషంగా ఉన్నారా అని, తనకు ఏదైనా అవసరమా అని అడగడం ఇదే మొదటిసారి అని ఎంతో ఆనందించారు. నిజానికి ఆ సంభాషణకు ముందు, ఆమె తీవ్ర భావోద్వేగానికి, అసంతృప్తికి లోనై ఉన్నారు. కాబట్టి, ఒకరికొకరు మద్దతు ఇవ్వడం, ఒకరికొకరు అండగా నిలబడటం – మన సమాజం అంతా సిద్ధంగా ఉండి పనిచేయాల్సిన విషయం ఇది.

సేవ చేయండి

తమ జీవితానికి ముగింపు పలకాలనే ఆలోచన ఎవరి మనసులో కలుగుతుందో, వారు ఒక విషయాన్ని గ్రహించాలి. తాము ఇతరులకు సహాయం చేసేందుకే ఇక్కడ (భూమిపై) ఉన్నామని, తాము ఎవరో ఒకరికి ఉపయోగపడతామని వారు తెలుసుకోవాలి. ఏదో ఒక సేవా కార్యక్రమంలో చేరండి. సేవ చేసినప్పుడు, మనం ఒక విభిన్నమైన ఆనందాన్ని – ఇవ్వటంలో ఉండే ఆనందాన్ని– కనుగొంటాము.

మీకు కుంగుబాటు కలిగిన ప్రతిసారీ, మీ ఇంటి నుండి బయటకు వెళ్లి, ఎవరో ఒకరిని కలిసి, 'నేను మీ కోసం ఏమి చేయగలను?' అని అడగండి. వెనువెంటనే మీ మానసిక స్థితిలో మార్పు రావటాన్ని మీరే గమనిస్తారు. ఉదయం నిద్ర లేచినప్పటి నుండీ ఇతరులకు సేవ చేయడంలో, ఇతరుల పట్ల శ్రద్ధ వహించడంలో తీరిక లేకుండా గడపండి. రాత్రయ్యేసరికి

మీరు అలసిపోయి, గాఢమైన, ప్రశాంతమైన నిద్రకు సిద్ధంగా ఉంటారు.

ప్రాణశక్తిని పెంచుకోవడం

ప్రజలు కుంగిపోయినప్పుడు, లేదా ఆత్మహత్యా ధోరణిలో ఉన్నపుడు, ఆ ఆలోచనలు కలిగినప్పుడు, వారిలో ప్రాణశక్తి స్థాయిని పెంచడం చాలా సహాయకారిగా ఉంటుందని గమనించడం జరిగింది. ప్రజలు తమను తాము తక్కువగా భావించినప్పుడు, వారిలోని ప్రాణం లేదా ప్రాణశక్తి సాధారణంగా క్షీణిస్తుంది. ఇది నిరాశకు, లేదా ఆత్మహత్యా ధోరణులకు దారి తీస్తుంది. అటువంటప్పుడు శారీరక వ్యాయామం చేయడం కొంతమేరకు సహాయపడుతుంది. కానీ ఆ సమయంలో శారీరక వ్యాయామాల వలన వారు అలసిపోయే అవకాశం ఉంది. వ్యాయామాలు చేయడం కష్టంగా అనిపించేవారికి, అలసిపోతామని భావించేవారికి యోగాసనాలు, ధ్యానం మంచి మార్గాలు. అవి వారిని శారీరకంగా అలసటకు గురిచేయకుండానే ప్రాణశక్తిని పెంచుతాయి. మంచి ఉత్తేజ కరమైన సంగీతం కూడా ఈ పరిస్థితికి వైద్యంలా పనిచేస్తుంది. 'సుదర్శన క్రియ' వంటి శ్వాస పద్ధతులు శరీరంలో ప్రాణశక్తిని తక్షణమే పెంచుతాయి. మానసిక ఆరోగ్యం అనేది ప్రతి వ్యక్తికీ, ముఖ్యంగా యువతకు జన్మహక్కు. దీనిని కాపాడుకునేందుకు చేసే పోరాటంలో సుదర్శన క్రియ దీర్ఘ కాలంపాటు సమర్థవంతమైన పాత్ర పోషించగలదు. మనలో ప్రాణశక్తి హెచ్చుగా ఉన్నప్పుడు, మన మనస్సులో ప్రతికూల ఆలోచనలు రావటం తగ్గుతుంది.

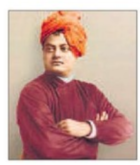
అంతే కాదు, మనం జీవితం పట్ల మన దృష్టిని విస్తృతం చేసుకోవాలి. దానితోబాటు మన సాంస్కృతిక, ఆధ్యాత్మిక మూలాలను మరింత లోతుగా వేళ్ళూనుకునేలా చేయాలి. మన మూలాలను లోతుగా ఉంచడం అనేది మన బాధ్యతను పెంచి, 'ఇది నా సొంత పని' అనే భావన కలిగిస్తుంది. జీవితంపట్ల విశాల దృక్పథం కలిగి ఉన్నపుడు అది మనకు ఒక రకమైన విశ్రాంతిని కలుగజేస్తుంది. విశాల దృక్పథం, లోతైన మూలాలు అంటే మన బాధ్యతలను సులభంగా, ప్రశాంతతతో, సమబుద్ధితో స్వీకరించటం అన్నమాట.

విద్యార్థులుగా, యువతగా మనం సమాజానికి తిరిగి ఏమి ఇవ్వగలమనే దాని గురించి ఇప్పటినుండే కలలు కనాలి. ఈ ప్రపంచం నుండి మనం ఏమి పొందబోతున్నాం అనే దాని గురించే ఆలోచిస్తూ ఉంటే, మన విచారాలకు ఇక అంతం ఉండదు. కానీ మనం ఆ పరిధి నుండి బయటకు, సహకారం అందించే వైపుకు వచ్చి, మనచుట్టూ ఉన్నవారిలో ఆనందాన్ని తీసుకురాగలిగే మార్గాలు, ఆర్థిక వ్యవస్థకు మద్దతునిచ్చే ఆలోచనలు, ప్రజలను సంఘటితం చేసే విధానాలు, వారిలోని భేదాభిప్రాయాలను నిర్మూలించే ప్రయత్నాలు– వీటి గురించి ఆలోచించినపుడు, మీ ఆలోచనా విధానంలోని ఈ మార్పు మీ చిన్నచిన్న చింతలన్నింటినీ కరిగించివేసి, మీ ద్వారా అద్భుతాలను సృష్టించగలదు.

భవిష్యత్తు గురించి ఆందోళన, లేదా ఆతృత కలిగినప్పుడు ఒక్కసారి జీవితంలో వెనక్కి తిరిగి చూసుకోండి. మనం ఇలా ఆందోళన చెందటం ఇదే మొదటిసారి కాదు. ఇంతకు ముందు కూడా ఆందోళన చెందాము. కాలేజీల్లో అడ్మిషన్ పొందడం, పరీక్షల్లో ఉత్తీర్ణత, లేదా ఉద్యోగాలు పొందడం గురించి ఆందోళన చెందాము. ఆ సందేహాలు, ఆందోళనల క్షణాలన్నిటినీ అధిగమించి ముందుకు వచ్చాము. అలాగే ఈనాటి ఆందోళనలను కూడా మనం తప్పక అధిగమించగలం. ఆ ధైర్యమే మనకు శ్రీరామ రక్ష!

వ్యాసకర్త ఆధ్యాత్మిక గురువు | (నేడు స్వామి వివేకానంద జయంతి; జాతీయ యువజన దినోత్సవం)

ఒక ఝంఝా మారుతం

స్వామి వివేకానంద

మహోన్నత ప్రాచీన భారతీయ సంస్కృతిని, దేశభక్తిని, జాతీయ భావాన్ని ప్రతి ఎదలో ప్రతిధ్వనించేట్లుగా చేసిన మహనీయుడు వివేకానందుడు. విలక్షణ జీవన శైలి, విశిష్టమైన ఆయన సేవలు నేటి యువతకు మార్గదర్శకం.

ఆయన ప్రసంగం ఎంతటి వారినైనా అలరించేది. దేశ సముద్ధరణకు అహర్నిశలూ తపించారు. ఆయనను ఆ రోజులలో 'లైట్నింగ్ ఆరేటర్' అని పిలిచేవారు. 1893 సెప్టెంబరులో అమెరికాలోని చికాగోలో జరిగిన సర్వమత సమ్మేళనంలో ఆయన చేసిన ప్రసంగం ఈ రోజుకూ ప్రపంచ దేశాలంతటా ప్రతిధ్వనిస్తోంది. ఈ సభలో హిందూ వేదాంత భేరిని మోగించిన ఆయన వాక్పటిమకు, అనంత మేధా సంపత్తికి శ్రోతలు ముగ్ధ లయ్యారు. నాలుగు సంవత్సరాల పాటు అమెరికా, ఐరోపా ఖండాలలో పర్యటించి వేదాంత కేంద్రాలు నెలకొల్పారు. అనేకులను శిష్యులుగా స్వీకరించి 1897లో స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చారు. రాగానే 'రామకృష్ణ మిషన్'ను స్థాపించారు.

1863 జనవరి 12న కలకత్తాలో జన్మించిన వివేకానందుని తొలినామం నరేంద్రుడు. కళాశాలలో చదువుతుండగా తండ్రి విశ్వనాథ దత్తా మరణించటంతో కుటుంబ భారం ఆయన భుజాలపై పడింది. చిన్నప్పటి నుంచి నరేంద్రుడి కలల్లో ఒక దివ్య శక్తి వెలుగు రూపంలో కనిపించేది. ఆ సమయంలో దక్షిణేశ్వరంలోని రామకృష్ణ పరమహంసతో పరిచయమేర్పడింది. అనతి కాలంలో నరేంద్రుడు రామకృష్ణుని ముఖ్య శిష్యులయ్యారు. ఆయన మనోహర గానం రామకృష్ణుని ఆనందసాగరంలో ముంచెత్తేది. 1886లో పరమహంస నిర్యాణం అనంతరం నరేంద్రుడు పరివ్రాజకుడుగా యావత్ భారతం పర్యటించారు. 'వివేకానంద' నామం స్వీకరించారు.

ఆయన ప్రసంగాలు యువతలోని శక్తిని మేల్కొలిపాయి. ఆయన ఓ ప్రచార కర్త కాదు. ఓ మతం. ప్రతి మనిషి ఆత్మలో దైవత్వాన్ని చూడడం ఆ మత సూత్రం. 'పేదవాని సేవే భగవంతుని సేవ' అని చెప్పిన యుగకర్త. మతానికి కొత్త అర్థాన్ని, సేవకు పరమార్థాన్ని నిర్వచించి 'నరుడే నారాయణుడ'నీ, 'మానవ సేవయే మాధవసేవ' అనీ చాటిచెప్పిన మహోన్నత మూర్తి. యువ తరాన్ని ప్రేరేపించిన మహాశక్తి. అందుకే వివేకానందుని పుట్టిన రోజును 'జాతీయ యువజన దినోత్సవంగా' ప్రకటించింది భారత ప్రభుత్వం. నలభై ఏళ్లకే 1902 జులై 4న తనువు చాలించడంతో దేశం ఒక ఆధ్యాత్మిక మేధావిని కోల్పోయింది.

– నందిరాజు రాధాకృష్ణ
సీనియర్ జర్నలిస్ట్ | 98481 28215

అక్కడ చేపలు పట్టాలంటే చంపాల్సిందే

మత్స్యసంపదకు తీవ్ర నష్టం!

సాక్షి ఇంటర్వ్యూ

బాంబులేయడం.. కరెంటు షాక్ ఇవ్వడం, రసాయనాలు కలిపి విషప్రయోగం

- ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో ఇప్పటికీ ఇవే పద్ధతులు
- తద్వారా ఆక్వా రంగానికి అపార నష్టం..
- అందుకే అక్కడ మత్స్య సంపద పెంచేందుకు ప్రత్యేక శిక్షణనిస్తున్నాం
- అక్కడ ప్రతీచోట ఆంధ్ర ఫిష్ మార్కెట్ ఉంది
- తాబేళ్ల రక్షణ కోసం ప్రత్యేక టెడ్‌ల తయారీ
- 'సాక్షి'తో సీఐఎఫ్‌టీ డైరెక్టర్ డాక్టర్ జార్జ్ నీనన్

'అక్కడ చేపలు పట్టడమంటే చెరువుల్లో బాంబులు వేయడమో.. కరెంటు షాక్ ఇచ్చి లేదా నీటిలో రసాయనాలు కలిపి చేపలు చచ్చేలా చేసి పట్టుకోవడమో మాత్రమే తెలుసు. అంతేగానీ.. ప్రత్యేకంగా చేపలు పట్టేందుకు స్థానికులకు శిక్షణలేదు. ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు వెళ్లిన సమయంలో దీనిని గమనించాను. తద్వారా విషపూరితమైన చేపలను తినడమో.. చేపలతో పాటు ఇతర ప్రాణులు చనిపోవడమో జరుగుతోంది. అందుకే ప్రత్యేకంగా ఏడు ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు చెందిన (అరుణాచల్ ప్రదేశ్, అస్సాం, మేఘాలయా, మణిపూర్, మిజోరాం, నాగాలాండ్, త్రిపుర) 20 మంది అధికారులకు శిక్షణ ఇస్తున్నాం'.. అని సెంట్రల్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ టెక్నాలజీ (సీఐఎఫ్‌టీ) డైరెక్టర్ డాక్టర్ జార్జ్ నీనన్ తెలిపారు. అక్కడ మత్స్య సంపదను పెంచడంతో పాటు విలువ ఆధారిత ఉత్పత్తుల తయారీపై కూడా ఈ ఐదురోజుల శిక్షణలో భాగం చేశాం. ఇక్కడ శిక్షణ తీసుకున్న అధికారులు అక్కడికెళ్లి స్థానికంగా ఉండే మత్స్యకారులతో పాటు స్వయం సహాయక సంఘాలకు (ఎస్‌హెచ్‌జీ) శిక్షణ ఇస్తే వారి ఆదాయ మార్గాలను పెంచేందుకు దోహదపడుతుందని ఆయన చెప్పారు. విశాఖపట్నం బీచ్ రోడ్డులో ఉన్న సంస్థ కార్యాలయంలో వీరికి ఐదురోజుల పాటు శిక్షణ ఇచ్చేందుకు ప్రత్యేకంగా వచ్చినట్లు ఆయన తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా 'సాక్షి' ఆయనతో ప్రత్యేకంగా మాట్లాడింది. ఆ వివరాలు ఆయన మాటల్లోనే..

– సాక్షి ప్రతినిధి, విశాఖపట్నం

ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో చేపలు పట్టేందుకు ప్రధానంగా మెకానికల్ స్టుపెఫైయింగ్ పద్ధతిలో రాళ్లు విసరడం, డైనమైట్ వంటి పేలుడు పదార్థాలను ఉపయోగించడం చేస్తుంటారు. దీనిని సాధారణంగా బ్లాస్ట్ లేదా డైనమైట్ ఫిషింగ్ అని పిలుస్తారు. ఈ పద్ధతి చాలా హానికరం. ఈ పద్ధతిలో కేవలం మనం ఆహారంగా తీసుకునేందుకు అవసరమయ్యే చేపలతో పాటు వాటి గుడ్లు, ఇతర జలచరాలు కూడా చనిపోతాయి. ఇక మరో పద్ధతి.. ఫిష్ పాయిజనింగ్. ఈ పద్ధతిలో రాగి, సున్నం వంటి రసాయనాలను వినియోగిస్తారు. గిరిజన సంఘాలు ఈ పద్ధతిని ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్నాయి. ఈ పద్ధతిలో కూడా చిన్న చేపల నుంచి పెద్ద చేపల వరకూ చనిపోతాయి. అంతేకాక.. చేపలలో విష రసాయనాలు ఉంటాయి. వీటిని తినడం ఆరోగ్యానికి హానికరం కూడా. ఈ పారే నీటిని కిందనున్న ప్రాంతాల వారు తాగేందుకు వినియోగించే అవకాశం ఉంటుంది. తద్వారా వారి ఆరోగ్యాలు కూడా పాడవుతాయి. ఇక మూడో పద్ధతి.. ఎలక్ట్రికల్ ఫిషింగ్. ఈ పద్ధతిలో కరెంట్ షాక్ ఇవ్వడం ద్వారా చేపలు కదలకుండా పక్షవాతం వచ్చినట్లుగా పడిపోతాయి. తద్వారా వాటిని వలలతో పట్టుకోవడం సులభమవుతుంది. ఈ అన్ని పద్ధతుల్లో మత్స్యసంపద దెబ్బతినడంతో పాటు పర్యావరణ వ్యవస్థను కూడా ధ్వంసం చేస్తుంది. అందుకే వారికి ప్రత్యేకంగా శిక్షణ ఇచ్చేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

ప్రతీచోట ఏపీ ఫిష్ మార్కెట్..

ఇక ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో ప్రతీ ప్రాంతంలో రెండు చేపల మార్కెట్లు ఉన్నాయి. ఒకటి స్థానిక చేపల మార్కెట్ కాగా.. మరొకటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిష్ మార్కెట్. అక్కడ ఏపీ చేపలకు అంత డిమాండ్ ఉంది. మేం చూసిన ప్రతీ ప్రాంతంలో చేపల మార్కెట్ ఎక్కడా అని ఆరాతీస్తే.. ఏ మార్కెట్ కావాలి? లోకల్ ఫిష్ మార్కెటా? ఏపీ ఫిష్ మార్కెట్ కావాలా అని అడిగే వారు. ఇక విమానాశ్రయాల్లో కూడా చేపల ఉత్పత్తుల విక్రయం జరుగుతుంది. ప్రత్యేక పద్ధతుల్లో తయారుచేసిన చేపలను అక్కడ విక్రయిస్తున్నారు. వాటికి స్థానికుల నుంచి మంచి డిమాండ్ ఉంటోంది. అయితే, మన విమానాశ్రయాల్లో అటువంటి పరిస్థితిలేదు. మరింతగా చేపల వినియోగాన్ని, మార్కెట్‌ను పెంచేందుకు ఇటువంటి పద్ధతులను మనం కూడా ఆచరించాల్సిన అవసరం ఉంది.

తాబేళ్ల రక్షణకు ప్రత్యేక వలలు..

సముద్రంలో వేటకు వెళ్తున్న మత్స్యకారులు వినియోగిస్తున్న వలల్లో తాబేళ్లు కూడా చిక్కుకుంటున్నాయి. తద్వారా తాబేళ్లు మృతువాత పడుతున్నాయి. దీనిని నివారించేందుకు తాబేళ్ల రక్షణ కోసం ప్రత్యేకంగా టర్టిల్ ఎక్స్‌క్లూడర్ డివైజ్ (టెడ్)లను అభివృద్ధి చేశాం. తాబేళ్ల రక్షణ కోసం ఈ వలలను ప్రత్యేకంగ ఉపయోగించే దిశగా మత్స్యకారులకు అవగాహన కల్పిస్తున్నాం. మొదటి దశలో 60 వేల వరకూ తయారుచేస్తున్నాం. అయితే, వీటి ధర అధికంగా ఉంది. వీటిని సబ్సిడీపై అందించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం.

అణు విద్యుత్తులో అమెరికా టాప్

దేశంలో 700 మెగావాట్ల స్థాపిత సామర్థ్యంతో కొత్తగా 10 అణు విద్యుత్ కేంద్రాల నిర్మాణం చేపడుతున్నట్టు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల వెల్లడించింది. మనలాగే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అనేక దేశాలు ఇప్పటికే ఉన్న అణు విద్యుత్ కేంద్రాలతోపాటు కొత్త వాటి నిర్మాణం చేపడుతున్నాయి. ఫలితంగా ప్రపంచ అణు విద్యుదుత్పత్తి గణనీయంగా పెరిగింది. గ్లోబల్ ఎనర్జీ మానిటర్ సంస్థ 2024 జులై నాటికి అందించిన వివరాల ప్రకారం.. ప్రపంచంలో కొత్తగా నిర్మిస్తున్న అణు విద్యుత్ కేంద్రాల ద్వారా అత్యధిక విద్యుదుత్పత్తి చేస్తున్న దేశం చైనా. ప్రపంచంలో ప్రస్తుతం అత్యధిక అణు విద్యుదుత్పత్తి చేస్తున్నది అమెరికా.

దేశం	ప్రస్తుత సామర్థ్యం	కొత్తగా రానున్నది
	(గిగావాట్లలో)	
చైనా	58	118
అమెరికా	102	7
ఫ్రాన్స్	64	12
రష్యా	29	21
భారత్	8	32
దక్షిణ కొరియా	27	6
యూకే	7	15
ఉక్రెయిన్	14	5

సాంకేతిక లోపం వల్లే అధిక బిల్లులు

ఏపీఈపీడీసీఎల్ వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: ప్రధానమంత్రి సూర్యఘర్ యోజన పథకంలో నమోదు చేసుకున్న వినియోగదారులకు సాంకేతిక లోపం వల్ల ఈ నెలలో అధిక బిల్లులు వచ్చాయని ఆంధ్రప్రదేశ్ తూర్పు ప్రాంత విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ(ఏపీఈపీడీసీఎల్) తెలిపింది. 'లేని కరెంటుతోనూ షాక్' శీర్షికతో 'సాక్షి' శనివారం ప్రచురించిన కథనంపై ఏపీఈపీడీసీఎల్ స్పందించింది. అకారణంగా అధికంగా వచ్చిన బిల్లులను గుర్తించిన వెంటనే సరిచేసి వినియోగదారులకు కొత్త బిల్లులు అందజేశామని తెలిపింది. సోలార్ వ్యవస్థ ద్వారా ఉత్పత్తి అయిన యూనిట్లను వినియోగదారుడు ఉపయోగించుకోగా.. మిగిలిన అదనపు యూనిట్లకు డిస్కంలు ఏపీఈఆర్సీ టారిఫ్ ప్రకారం వినియోగదారుడికి చెల్లిస్తాయని వెల్లడించింది. రిజిస్ట్రేషన్ సమయంలో చెల్లించాల్సిన దరఖాస్తు రుసుము తదితర చార్జీలు నెల రోజుల తర్వాత వచ్చే బిల్లులో వసూలు చేయాలని నిర్ణయించామని.. కానీ నెల రోజుల గడువు పూర్తికాని వినియోగదారులకు సాంకేతిక లోపం వల్ల ఈ నెల బిల్లులలోనే చార్జీలు వచ్చాయని తెలిపింది. మరోవైపు 'సాక్షి' కథనం నేపథ్యంలో ఏపీఈపీడీసీఎల్ ఫైనాన్స్ జనరల్ మేనేజర్ అరుణకుమారి.. అన్ని జిల్లాల సర్కిల్ అధికారులతో శనివారం టెలీకాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. సాంకేతిక లోపంతో అధిక బిల్లులు ఎలా వచ్చాయని ఆరా తీశారు.

• తెలంగాణ

'గేమ్‌ఛేంజర్'కు ఇచ్చిన మినహాయింపులు 16 నుంచి బంద్

సాక్షి, హైదరాబాద్: సినిమాలకు ఉదయం పూట ప్రత్యేక షోలకు ఇకపై అనుమతించేది లేదని తెలంగాణ ప్రభుత్వం స్పష్టం చేసింది. ఈ మేరకు హోం శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి రవిగుప్తా శనివారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. గేమ్‌ఛేంజర్‌కు ప్రత్యేక మార్నింగ్ షోలు, టికెట్ ధరల పెంపుపై తెలంగాణ హైకోర్టు ఉత్తర్వులను పరిగణనలోకి తీసుకుంటున్నట్లు తెలిపారు. గేమ్‌ఛేంజర్ సినిమా కోసం ఇచ్చిన ఉపసంహరణ ఉత్తర్వులు ఈనెల 16 నుంచి అమలులోకి వస్తాయని ఆయన ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. గేమ్‌ఛేంజర్ సినిమాకు సింగిల్ స్క్రీన్స్‌కు రూ.100 నుంచి రూ.150 పెంచుతూ జనవరి 8న ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన సంగతి విదితమే. హైకోర్టు తాజా ఉత్తర్వుల నేపథ్యంలో సంక్రాంతి సినిమాలకు ప్రత్యేక షోలు, టికెట్ల ధరల పెంపు ఆగిపోయింది.

విదేశాలకు వెళ్లేందుకు అల్లు అర్జున్‌కు కోర్టు అనుమతి

ప్రతి ఆదివారం పోలీసుల ఎదుట హాజరు నుంచి మినహాయింపు

హైదరాబాద్: పుష్ప–2 బెనిఫిట్ షో సమయంలో సంధ్య థియేటర్ వద్ద జరిగిన తొక్కిసలాట ఘటనలో ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న హీరో అల్లు అర్జున్‌కు నాంపల్లి కోర్టులో ఊరట లభించింది. తొక్కిసలాట ఘటనకు సంబంధించిన కేసులో ఇటీవల నాంపల్లి కోర్టు ఆయనకు రెగ్యులర్ బెయిల్ మంజూరు చేసిన విషయం తెలిసిందే. అయితే ప్రతి ఆదివారం చిక్కడపల్లి పోలీస్‌స్టేషన్‌లో హాజరు కావాలని కోర్టు షరతు విధించింది. ఈ నేపథ్యంలో అల్లు అర్జున్‌కు ప్రతి ఆదివారం పోలీసుల ఎదుట హాజరును మినహాయించాలని, అదేవిధంగా విదేశాలకు వెళ్లేందుకు అనుమతి ఇవ్వాలని కోరుతూ.. అల్లు అర్జున్ తరఫు న్యాయవాదులు నాంపల్లి కోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. దీనిపై వాదనలు విన్న కోర్టు ఆయనకు పోలీసుల ఎదుట హాజరును మినహాయించడంతోపాటు విదేశాలకు వెళ్లేందుకు అవకాశం ఇస్తున్నట్లు పేర్కొంది.

పెంకుటింటికి విద్యుత్ అధికారుల పరుగులు

- అధిక బిల్లు రావడంపై పరిశీలన
- పాత మీటరు సీజ్.. అనకాపల్లిలోని ల్యాబ్‌కు తరలింపు
- కొత్తగా మరో విద్యుత్ మీటరు ఏర్పాటు

సాక్షి ఎఫెక్ట్..

సాక్షి, పాడేరు: 'పెంకుటింటికి భారీగా బిల్లు' శీర్షికతో శనివారం 'సాక్షి' ప్రధాన సంచికలో వచ్చిన కథనంతో విద్యుత్ అధికారులు పాత పాడేరు గ్రామానికి శనివారం ఉదయాన్నే పరుగులు పెట్టారు. కిల్లు బాబూరావుకు చెందిన పెంకుటింటిలోని మీటరుతో పాటు విద్యుత్ వినియోగాన్ని పరిశీలించారు. కుటుంబసభ్యులతో మాట్లాడి గత నెల, ఈ నెల వచ్చిన విద్యుత్ బిల్లులను పరిశీలించారు. ఉన్నతాధికారుల ఆదేశాల మేరకు పాత మీటరును సీజ్ చేసి.. అనకాపల్లిలోని ట్రాన్స్‌కో ల్యాబ్‌కు పంపించారు. ఆ వెంటనే కొత్తగా మరో మీటరును అమర్చారు. ఈ విషయంపై పాడేరు ఏఈఈ ఎం.వెంకటరమణ మాట్లాడుతూ.. గత నెలలో మైనస్ రూ.1,496 బిల్లు వచ్చి.. ఈనెలలో ప్లస్‌లో రూ.69,314.91 బిల్లు రావడంపై సమగ్ర విచారణ చేస్తున్నామని చెప్పారు. పాత విద్యుత్ మీటరును అనకాపల్లిలోని ల్యాబ్‌కు పంపించామని తెలిపారు. అక్కడి పరిశీలన అనంతరం విద్యుత్ బిల్లు తగ్గింపు లేదా ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లపై ఉన్నతాధికారులు చర్యలు తీసుకుంటారని చెప్పారు.

కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన విద్యుత్ మీటరు

అచ్యుతాపురం సెజ్‌లో రిలయన్స్ సోలార్ పవర్ సెల్ ప్లాంట్!

స్థలం పరిశీలించిన అనిల్ అంబానీ

సాక్షి, అనకాపల్లి: అచ్యుతాపురం–రాంబిల్లి సెజ్‌లో రిలయన్స్ సోలార్ పవర్ అండ్ మాడ్యుల్స్ తయారీ ప్లాంట్ ఏర్పాటుకు సన్నాహాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ మేరకు రిలయన్స్ పవర్ అధినేత అనిల్ అంబానీ శనివారం అనకాపల్లి జిల్లా అచ్యుతాపురం–రాంబిల్లి సెజ్ పరిధిలోని సీతంపాలెం గ్రామంలో స్థలం పరిశీలించారు. ఆయనకు జాయింట్ కలెక్టర్ ఎం. జాహ్నవి, ఏపీఐఐసీ జనరల్ మేనేజర్ హరిప్రసాద్, స్థానిక ఎమ్మెల్యే, రెవెన్యూ అధికారులు స్వాగతం పలికారు. సెజ్‌లో ఏపీఐఐసీ భూములను పరిశీలించి తిరిగి విశాఖ ఎయిర్‌పోర్టుకు ఆయన బయలుదేరారు. అచ్యుతాపురం మండలం పూడిమడకలో ఎన్‌టీపీసీ గ్రీన్ హైడ్రోజన్ ప్లాంట్ ఏర్పాటుకు అదానీ సంస్థ ముందుకురావడంతో దానికి పోటీగా పునరుత్పాదక విద్యుత్‌కు సంబంధించి అనిల్ అంబానీకి చెందిన రిలయన్స్ పవర్ కొత్తగా రిలయన్స్ న్యూ ఎనర్జీస్ పేరుతో అనుబంధ సంస్థను ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు సమాచారం. అందులో భాగంగానే అనకాపల్లి జిల్లా అచ్యుతాపురం–రాంబిల్లి సెజ్ పరిధిలోని సీతంపాలెం గ్రామంలో రిలయన్స్ ఎంటర్‌ప్రైజెస్ పేరుతో సోలార్ పవర్ సెల్ అండ్ మాడ్యుల్స్ తయారీ ప్లాంటు ఏర్పాటు చేసేందుకు స్థలం పరిశీలించినట్లు తెలిసింది. అనిల్ అంబానీ పర్యటనపై అధికారికంగా ముందస్తు సమాచారం లేదని, ఆయన విశాఖ ఎయిర్‌పోర్టు నుంచి అచ్యుతాపురం–రాంబిల్లి సెజ్‌కు వస్తున్నారని తెలిసిన వెంటనే జాయింట్ కలెక్టర్ జాహ్నవి, ఏపీఐఐసీ అధికారులు వెళ్లారని సిబ్బంది చెబుతున్నారు.

అంబానీకి స్వాగతం పలుకుతున్న ఎమ్మెల్యే సుందరపు విజయకుమార్

ఎన్‌టీపీసీ గ్రీన్ హైడ్రోజన్ పవర్ ప్లాంట్ ఏర్పాటు నేపథ్యంలో...

అచ్యుతాపురం మండలంలోని పూడిమడక గ్రామ సమీపంలో సుమారు 1,600 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో రూ.1.85 లక్షల కోట్లతో ఎన్టీపీసీ గ్రీన్ హైడ్రోజన్ పవర్ ప్లాంట్‌ను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఈ నెల 8వ తేదీన ప్రధాని మోదీ శంకుస్థాపన కూడా చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో ఇక్కడ అనిల్ అంబానీ కూడా సోలార్ పవర్ సెల్ అండ్ మాడ్యుల్స్ తయారీ ప్లాంట్ ఏర్పాటుకు ఆసక్తి కనబరుస్తున్నట్లు సమాచారం. అందువల్లే ఆయన ఎటువంటి హడావుడి లేకుండా అచ్యుతాపురం సెజ్‌లో స్థలం పరిశీలించి వెళ్లినట్లు సమాచారం.

గ్రీన్‌కో ఎనర్జీ ప్రాజెక్టు అద్భుతం

2021లో ప్రారంభించిన ఈ ప్రాజెక్టు దేశానికే తలమానికం

- ఇది పూర్తయితే విదేశాలకే కరెంట్ అమ్మొచ్చు
- రాష్ట్రంలోని 1/3వ వంతు విద్యుత్ అవసరాలు తీరుతాయి
- రాళ్లు, రప్పల మధ్య వేల మందికి ఉపాధి కల్పించడం అభినందనీయం
- డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్

కర్నూలు (సెంట్రల్): కర్నూలు, నంద్యాల జిల్లాల సరిహద్దులో ఓర్వకల్ మండలం పిన్నాపురం దగ్గర నిర్మించిన గ్రీన్‌కో ఇంటిగ్రేటెడ్ రెన్యువబుల్ ఎనర్జీ ప్రాజెక్టు (ఐఆర్‌ఈపీ) అద్భుతమని, దేశానికే తలమానికమని డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ చెప్పారు. 2021లో ప్రారంభించిన ఈ ప్రాజెక్టు అనతి కాలంలోనే ఎంతో గొప్పగా రూపుదిద్దుకుంటోందని, రాష్ట్రంలోని మూడోవంతు విద్యుత్ అవసరాలు తీరిపోయి విదేశాలకు విక్రయించే స్థాయికి త్వరలోనే ఏపీ చేరుతుందని వివరించారు. ఆయన శనివారం కర్నూలు జిల్లా ఓర్వకల్‌లోని గని, శకునాల సోలార్ ప్రాజెక్టు, పిన్నాపురంలోని ఇంటిగ్రేటెడ్ రెన్యువబుల్ ఎనర్జీ ప్రాజెక్టులను ఏరియల్ వ్యూ ద్వారా పరిశీలించారు. గన్నవరం నుంచి ప్రత్యేక విమానంలో ఓర్వకల్ ఎయిర్‌పోర్టుకు వచ్చిన ఆయన హెలికాప్టర్ ద్వారా సోలార్, ఐఆర్‌ఈపీ ప్రాజెక్టులను పరిశీలించారు. ఆ తర్వాత మంత్రి బీసీ జనార్దన్‌రెడ్డి, గ్రీన్‌కో ఎండీ చలమలశెట్టి అనిల్‌కుమార్‌తో కలిసి పిన్నాపురం సమీపంలోని ఐఆర్‌ఈపీ ప్రాజెక్టును పరిశీలించారు. అనంతరం విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. గ్రీన్‌కో ఎనర్జీ పిన్నాపురంలో రూ. 12 వేల కోట్లతో విద్యుత్ ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తోందని, మరో రూ. 10 వేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టాల్సి ఉందన్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా ఎందుకూ పనికిరాని రాళ్లు, రప్పల మధ్య గాలి, నీరు, సోలార్ ద్వారా గ్రీన్ విద్యుత్‌ను ఉత్పత్తి చేయడం అద్భుతమన్నారు.

ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా ప్రత్యక్షంగా 12 వేల మంది, పరోక్షంగా మరో 40 వేల మందికి ఉపాధిని కల్పిస్తోందన్నారు. ఈ ప్రాజెక్టును చూస్తే అమెరికాలోని ఆమ్‌స్టర్‌డ్యామ్‌ను చూసినట్లు ఉందన్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా ఏడాదికి రాష్ట్రంలోని 43 లక్షల ఇళ్లకు నెలకు 200 యూనిట్ల కరెంట్, వ్యవసాయానికి 50 శాతానికిపైగా విద్యుత్ వచ్చే వీలుందన్నారు. ఉమ్మడి కర్నూలు, చిత్తూరు జిల్లాల్లోని ప్రభుత్వ, అటవీ భూముల అన్యాక్రాంతంపై టాస్క్‌ఫోర్సు ఏర్పాటు చేసి స్వాధీనం చేసుకుంటామని చెప్పారు.

డిప్యూటీ సీఎంకు ప్రాజెక్ట్ వివరాలు వివరిస్తున్న గ్రీన్‌కో ఎండీ చలమలశెట్టి అనిల్ కుమార్

వైఎస్ అభిషేక్‌రెడ్డికి వైఎస్ జగన్ దంపతుల నివాళి

నివాళులర్పించిన ఇతర కుటుంబ సభ్యులు, పలువురు నేతలు

సాక్షి ప్రతినిధి, కడప: వైఎస్సార్‌సీపీ వైద్య విభాగం రాష్ట్ర కార్యదర్శి డాక్టర్ వైఎస్ అభిషేక్‌రెడ్డి పార్థివ దేహానికి శనివారం పార్టీ అధినేత, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి, ఆయన సతీమణి వైఎస్ భారతమ్మతో పాటు ఇతర కుటుంబ సభ్యులు నివాళులర్పించారు. వైఎస్ జగన్ పెదనాన్న వైఎస్ ప్రకాశ్‌రెడ్డి మనవడు(వైఎస్ మదన్‌మోహన్‌రెడ్డి తనయుడు) డాక్టర్ వైఎస్ అభిషేక్‌రెడ్డి కొద్దిరోజులుగా డెంగీ జ్వరంతో బాధపడుతూ హైదరాబాద్‌లోని ఏఐజీ ఆస్పత్రిలో శుక్రవారం మృతి చెందిన విషయం తెలిసిందే. అభిషేక్‌రెడ్డి పార్థివదేహాన్ని ప్రజలు, కార్యకర్తలు, నాయకుల సందర్శనార్థం శనివారం మధ్యాహ్నం రెండు గంటల వరకు స్వగృహంలో ఉంచారు. వైఎస్ ప్రకాశ్‌రెడ్డి, వైఎస్ మదన్ మోహన్‌రెడ్డి, ఇతర కుటుంబ సభ్యులను వైఎస్ జగన్ పరామర్శించి ఓదార్చారు. అనంతరం పాస్టర్లు ప్రత్యేక ప్రార్థనలు నిర్వహించగా.. ప్రత్యేక వాహనంలో అభిషేక్‌రెడ్డి అంతిమయాత్ర సాగింది. అనంతరం వైఎస్ కుటుంబ సభ్యుల సమాధుల తోటలో అంత్యక్రియలు పూర్తి చేశారు. అంతిమయాత్రలో వైఎస్ జగన్, వైఎస్ భారతమ్మ, ఎంపీ వైఎస్ అవినాష్‌రెడ్డి, ఎమ్మెల్యే ఆకేపాటి అమర్‌నాథరెడ్డి, వైఎస్ మనోహర్‌రెడ్డి, డాక్టర్ ఈసీ దినేష్‌రెడ్డి, పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు రవీంద్రనాథరెడ్డి, రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి ఎస్వీ సతీష్ కుమార్‌రెడ్డి, వైఎస్ కుటుంబ సభ్యులు, ప్రజలు, పార్టీ కార్యకర్తలు భారీగా తరలివచ్చారు.

అభిషేక్‌రెడ్డి భౌతికకాయం వద్ద నివాళులర్పిస్తున్న వైఎస్ జగన్ దంపతులు

నివాళులర్పించిన నేతలు..

వైఎస్ అభిషేక్‌రెడ్డి పార్థివదేహానికి పలువురు నివాళులర్పించారు. ఎమ్మెల్యేలు ఆకేపాటి అమర్‌నాథరెడ్డి, డాక్టర్ సుధా, ఎమ్మెల్సీ రామచంద్రారెడ్డి, మేయర్ సురేష్‌బాబు, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు ఎస్‌బీ అంజాద్‌బాషా, శెట్టిపల్లె రఘురామిరెడ్డి, పోచంరెడ్డి రవీంద్రనాథరెడ్డి, రాచమల్లు శివప్రసాద్‌రెడ్డి, కేతిరెడ్డి పెద్దారెడ్డితో పాటు టీడీపీ నేతలు పుత్తా నరసింహారెడ్డి, మాజీ ఎమ్మెల్సీ బీటెక్ రవి తదితరులు నివాళులర్పించిన వారిలో ఉన్నారు.

మేళాకు వేళాయె

మహా కుంభమేళాకు 13వేల రైళ్ల రాకపోకలు

- విజయవాడ, సికింద్రాబాద్‌ల నుంచి నేరుగా ప్రయాగ్‌రాజ్‌కు రైళ్లు
- హైదరాబాద్ నుంచి ప్రయాగ్‌రాజ్‌కు నేరుగా విమానసేవలు
- అందుబాటులో టెంట్‌లు, విల్లాలు

మహా కుంభమేళాను పురస్కరించుకుని శనివారం ప్రయాగ్‌రాజ్‌లోని త్రివేణి సంగమంలో పుణ్య స్నానాలాచరిస్తున్న భక్తులు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: అశేష జనవాహినితో భగవన్నామ స్మరణలతో ఆధ్యాత్మిక శోభను సంతరించుకున్న పుణ్యస్నానాలనగరి, త్రివేణి సంగమస్థలిలో మహాకుంభమేళాకు భక్తకోటి బారులుతీరింది. భక్తిపారవశ్యంతో పోటెత్తే కోట్లాది మందికి 'మహా కుంభమేళా'ప్రాంతంలో విడిదిసహా రాకపోకలు, ఇతర సౌకర్యాల కోసం యోగి ఆదిత్యనాథ్ సారథ్యంలోని ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం విస్తృతస్థాయి ఏర్పాట్లు చేసింది. ఈ నెల 13 నుంచి ఫిబ్రవరి 26 వరకు ప్రపంచం నలుమూలల నుంచి సుమారు 40కోట్ల మంది భక్తులు వచ్చే అవకాశం ఉండటంతో సకల సౌకర్యాలపై రాష్ట్ర సర్కార్ దృష్టిసారించింది. మహా కుంభమేళాకు వచ్చిన ఏ ఒక్క భక్తుడికీ అసౌకర్యం కలగకుండా ఉండేందుకు చర్యలు చేపడుతున్నారు. అధునాతన ప్రపంచ ఆధ్యాత్మిక ఘట్టంగా మహా కుంభమేళా నిలిచిపోయేలా యోగీ ప్రభుత్వం అడుగులు వేస్తోంది. దేశం నలుమూలల నుంచి మహాకుంభ మేళాకు వచ్చే భక్తులు www.irctctourism.com తోపాటు www.upstdc.co.in వెబ్‌సైట్‌లో విడిది, ఇతర టూర్ ప్యాకేజీల కోసం బుక్ చేసుకునే ఏర్పాట్లు చేశారు.

తెలుగు ప్రాంతాల నుంచి రైళ్లు

దేశంలోని వేర్వేరు ప్రాంతాల నుంచి కుంభమేళా సమీప రైల్వేస్టేషన్లకు 50 రోజుల్లో మొత్తంగా 10,000 సాధారణ రైళ్లు, 3,000 ప్రత్యేక రైళ్లు నడవనున్నాయి. విజయవాడ, సికింద్రాబాద్‌ల నుంచి నేరుగా ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని మహాకుంభ మేళా జరిగే ప్రయాగ్‌రాజ్ ప్రాంతానికి రైల్వేశాఖ రైళ్లను నడుపుతోంది. కొన్ని రైళ్లు ప్రయాగ్‌రాజ్ చెయోకీ రైల్వేస్టేషన్ వరకు వెళతాయి. మరికొన్ని ప్రయాగ్‌రాజ్ రైల్వే జంక్షన్ వరకు వెళుతున్నాయి. హైదరాబాద్ నుంచి నేరుగా ఒకే ఒక్క విమాన సౌకర్యం ఉంది. విజయవాడ, తిరుపతి, విశాఖపట్నం నుంచి విమానంలో వెళ్లే వారు హైదరాబాద్‌లో ఇదే విమానం ఎక్కాల్సి ఉంటుంది. ప్రయాగ్‌రాజ్‌లో కుంభమేళా జరిగే ప్రాంతానికి వేల కొద్దీ ఆటోలు, క్యాబ్‌లు, ద్విచక్రవాహనాలు, రిక్షా సౌకర్యాలు ఉన్నట్లు యూపీ ప్రభుత్వం పేర్కొంది.

వెలసిన టెంట్ సిటీ: మహాకుంభ మేళా జరిగే ప్రాంతంలో ఉండేందుకు రైల్వేశాఖకు చెందిన ఐఆర్‌సీటీసీ పలు ఏర్పాట్లు చేసింది. అక్కడ ఉండాలనుకునే వారు www.irctctourism.com వెబ్‌సైట్‌లలో బుక్ చేసుకోవచ్చు. చెక్ ఇన్ టైం మధ్యాహ్నం 12గంటలకు, చెక్ అవుట్ టైం మరుసటి రోజు ఉదయం 10గంటలుగా నిర్ణయించారు. టెంట్ అయితే రూ.18,000, విల్లా అయితే రూ.20,000 ధర నిర్ణయించారు. 'ఐఆర్‌సీటీసీ మహాకుంభ్ గ్రామ టెంట్ సిటీ'పేరుతో బస సౌకర్యం అందిస్తున్నారు. అల్పాహారం, మధ్యాహ్నం భోజనం, రాత్రి భోజన సౌకర్యాన్ని కల్పిస్తున్నారు. స్నానాల గది, వేడి, చల్లటి నీరు, కుంభమేళాను వీక్షించేందుకు ఎల్‌ఈడీ టీవీ, ఏసీ సౌకర్యాలూ అందిస్తున్నారు. ఒక టెంట్‌లో ఇద్దరు పెద్దలు, ఇద్దరు చిన్న పిల్లలు ఉండేందుకు మాత్రమే అనుమతిస్తున్నారు. ఒకసారి బుకింగ్ పూర్తయ్యాక రద్దు చేసుకుంటే బుకింగ్ డబ్బులు తిరిగి ఇవ్వరు.

రూ.1500తో కూడా ఉండొచ్చు

ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర పర్యాటక శాఖ సైతం బస ఏర్పాట్లు ప్రత్యేకంగా చేసింది. ఒక్క రాత్రి విడిదికి రూ.1,500 నుంచి రూ.35,000 ధరలో వేర్వేరు రకాల భిన్న బస సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేశారు. విల్లా అయితే ఇద్దరు ఉండేందుకు రోజుకు రూ.35,000 చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అదనపు వ్యక్తికి మరో రూ.8,000 చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. మహారాజా విభాగంలో ఇద్దరికి రూ.24,000, అదనంగా మరో వ్యక్తి బసచేయాలంటే మరో రూ.6,000 చెల్లించాలి. స్విస్ కాటేజ్ కేటగిరీలో ఇద్దరు భక్తులకు కలిపి రూ.12,000, అదనంగా మరో వ్యక్తి బసచేస్తే రూ.4,000 చెల్లించాలి. ఈ సౌకర్యాల కోసం www.upstdc.co.in వెబ్‌సైట్‌లో బుక్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. తక్కువ ఖర్చులో యాత్ర ముగించాలనుకునే వారికీ ఆయా ప్రాంతాల్లో రూ.1500కే బస ఏర్పాట్లు ఉన్నాయి. హోటల్స్, లాడ్జిలు బస నిమిత్తం రోజుకు రూ.1500 నుంచి చార్జ్ వసూలు చేస్తున్నారు. స్థానికుల ఇళ్లల్లో బసకూ ప్రభుత్వం అనుమతించింది. హోం స్టేకి కూడా రూ.500 నుంచి రూ.10వేల వరకు ధరలు ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. క్యారవాన్‌లో సైతం బస ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. యూపీ ప్రభుత్వం ఒక్కో క్యారవాన్ 8మందికి అనుమతి ఇస్తోంది. ఒక్క రోజుకు రూ.18,000 వసూలు చేస్తున్నారు. రోజుకు 350 కిలోమీటర్లు ఈ క్యారవాన్‌లో ప్రయాణించొచ్చు. అంతకు మించితే ఒక్కో కిలోమీటర్‌కు రూ.70 వసూలు చేయనున్నారు. ఎక్కడైనా ఓ గంటపాటు నిలిపి ఉంచితే మాత్రం ఒక్కో గంటకు రూ.700 చెల్లించాలి. వీటితో పాటు గంగా నదిలో పడవ ప్రయాణ సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. స్పీడ్ బోటు అయితే ఒక్కో వ్యక్తికి రూ.5,000, మినీ క్రూయిజ్ బోట్ అయితే ఒక్కో భక్తుడి నుంచి రూ.900 వసూలుచేయనున్నారు.

కుంభమేళా వేడుకల కోసం ప్రయాగ్‌రాజ్‌లోని సంగం వద్దకు చేరుకున్న విదేశీ పర్యాటకులు

యోగాసనాలకూ అవకాశం

ప్రయాగ్‌రాజ్‌లో ఉదయం 6 గంటల నుంచి సాయంత్రం 6గంటల మధ్య యోగా టూర్ ప్యాకేజీ కూడా అందుబాటులో ఉంది. దీనికి ఒక్కో వ్యక్తి రూ.500 చార్జ్ చేస్తున్నారు. యోగా టూర్ ప్యాకేజీలో భాగంగా ఉదయం 6గంటలకు ఫ్లోటింగ్ రెస్టారెంట్ నుంచి టూర్‌ను ప్రారంభించి 'రహీ త్రివేణి'కి తీసుకెళ్తారు. 6.30గంటలకు నైనీలోని అరైల్ వద్ద యమునా నది ఒడ్డున ఉన్న త్రివేణి పుష్ప, పర్మార్థ్ నికేతన్ అనే ఆకర్షణీయమైన ప్రాంతాలను చూపిస్తారు. 9.30గంటల నుంచి 10.30గంటల వరకు యోగా, ధ్యానం చేసుకోవచ్చు. విరామం, విశ్రాంతిలో భాగంగా మధ్యాహ్నం ఒంటి నుంచి 2 గంటలకు భోజన సౌకర్యాలు కల్పిస్తారు. 3 గంటల నుంచి 4.30 గంటల మధ్య యోగా, ధ్యానం, సాయంత్రం 5.30గంటలకు సంగం హారతి సదుపాయం కల్పిస్తారు. సాయంత్రం 6 గంటలకు తిరిగి ఫ్లోటింగ్ రెస్టారెంట్ వద్దకు తీసుకురావడంతో టూర్ ముగుస్తుంది. రూ.5,000 ప్యాకేజీలో బోట్ సౌకర్యం, పానీయాలు, అల్పాహారం, భోజనం, పర్యావరణహిత చేతి సంచులు, నీళ్ల సీసాలు, కుంభమేళా మ్యాప్‌లు ఉచితంగా ఇస్తారు.

వీవీఐపీల డిజిటల్ భద్రత బాధ్యత కాన్పూర్ ఐఐటీకి

భక్తుల సౌకర్యార్థం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇప్పటికే పూర్తిస్థాయి ఏర్పాట్లు చేశాయి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో మహాకుంభలో భద్రతను పటిష్టం చేశారు. పుణ్యస్నానమాచరించడానికి రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము, ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సహా దేశ, విదేశాలకు చెందిన వీవీఐపీలు ప్రయాగ్‌రాజ్ రానున్నారు. దీంతో వీవీఐపీల డిజిటల్ భద్రతను సమీక్షించే బాధ్యతను ఉత్తర్‌ప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాన్పూర్ ఐఐటీకి అప్పగించింది. మేళాలో వీవీఐపీల భద్రతలో ఐఐటీ కాన్పూర్ కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. ఐఐటీ డైరెక్టర్ ప్రొఫెసర్ మనీంద్ర అగర్వాల్ పర్యవేక్షణలో పది మందికి పైగా సీనియర్ శాస్త్రవేత్తల బృందం డిజిటల్ భద్రతను పరిశీలిస్తోంది. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, మెషీన్ లెర్నింగ్, ఇంటర్నెట్ ఆఫ్ థింగ్స్, సైబర్ సెక్యూరిటీతో సహా అత్యాధునిక సాంకేతికతను వీవీఐపీల భద్రత కోసం ఉపయోగిస్తున్నారు. మహాకుంభ్ జరిగే ప్రాంతాల్లో వివిధ చోట్ల సెన్సర్లను, స్కానర్లను ఏర్పాటు చేశారు. డ్రోన్ల ద్వారా నిరంతర నిఘా కొనసాగుతోంది. డిజిటల్ భద్రతకు సంబంధించిన పనులను కాన్పూర్ ఐఐటీ బృందం రెండు నెలల క్రితమే మొదలెట్టింది.

అభివృద్ధిని గవర్నర్ జీర్ణించుకోలేకున్నారు

- ఆయనవి చిన్న పిల్లల చేష్టలు
- సీఎం ఎంకే స్టాలిన్ వ్యాఖ్యలు

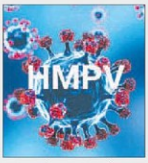
చెన్నై: తమిళనాడు అభివృద్ధిని గవర్నర్ ఆర్ఎన్ రవి జీర్ణించుకోలేకపోతున్నారని సీఎం ఎంకే స్టాలిన్ పేర్కొన్నారు. గవర్నర్‌గా ఆయన బాధ్యతలు చేపట్టాక తమిళనాడు అసెంబ్లీ కొన్ని విడ్డూరమైన ఘటనలకు వేదికగా మారిందన్నారు. శనివారం సీఎం స్టాలిన్ అసెంబ్లీలో మాట్లాడారు. జాతీయ గీతం బదులు తమిళనాడు రాష్ట్ర గీతాన్ని వినిపించినందుకు నిరసనగా గత వారం అసెంబ్లీలో ప్రసంగించకుండా గవర్నర్ వాకౌట్ చేయడాన్ని చిన్న పిల్లల చేష్టగా అభివర్ణించారు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 176 ప్రకారం అసెంబ్లీ సమావేశాల ప్రారంభం సందర్భంగా గవర్నర్ ప్రసంగించాల్సి ఉంటుందన్నారు. అయితే, ఆయన ఉద్దేశపూర్వకంగానే నిబంధనలను ఉల్లంఘించారని ఆరోపించారు.2022లో తామిచ్చిన ప్రసంగాన్ని గవర్నర్ రవి యథాతథంగా చదివారని, మూడేళ్ల నుంచి సంబంధం లేని సాకులు చూపుతూ తప్పించుకుంటున్నారని విమర్శించారు. అసెంబ్లీని, ప్రజల మనోభావాలను గౌరవించకుండా గవర్నర్ రాజకీయ ఉద్దేశాలతో వ్యవహరిస్తున్నారన్నారు. విధులను నిర్వర్తించని, తమిళ గీతాన్ని గౌరవించని గవర్నర్ తీరుపై సభ నిరసిస్తుందని తెలిపారు. సభలో ఇటువంటివి పునరావృతం కారాదని స్టాలిన్ పేర్కొన్నారు.

మళ్లీ అధ్యక్ష పదవికి పోటీ.. ఆ సమర్థత కమలకు ఉంది

అమెరికా అధ్యక్షుడు బైడెన్

వాషింగ్టన్: అమెరికా ఉపాధ్యక్షురాలు కమలా హారిస్‌కు వచ్చే నాలుగేళ్లలో మరోసారి అధ్యక్ష పదవికి పోటీ చేసే సత్తా ఉందని అధ్యక్షుడు జో బైడెన్ చెప్పారు. ఈ విషయమై అంతిమ నిర్ణయం తీసుకోవాల్సింది ఆమెనే అన్నారు. శనివారం బైడెన్ మీడియాతో మాట్లాడారు. అమెరికా ఉపాధ్యక్ష పదవిని చేపట్టిన మొట్టమొదటి భారత సంతతి మహిళగా 2020లో కమలా హారిస్ చరిత్ర సృష్టించడం తెలిసిందే. ఇటీవల జరిగిన అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికల సమయంలో అధ్యక్ష రేసు నుంచి బైడెన్ తప్పుకోవడంతో ఆయన స్థానంలో కమల డెమోక్రాటిక్ అధ్యక్ష అభ్యర్థిగా నామినేట్ అయ్యారు. నవంబర్ 5న జరిగిన ఎన్నికల్లో ట్రంప్ చేతిలో ఓటమి పాలయ్యారు. భవిష్యత్ ప్రణాళికలను కమల ప్రకటించాల్సి ఉంది.

మరో నాలుగు హెచ్‌ఎంపీవీ కేసులు

గుజరాత్‌లో రెండు, పుదుచ్చేరి, అస్సాంల్లో ఒక్కొక్కటి

- బాధితులకు ఎలాంటి ప్రమాదం లేదన్న అధికారులు

అహ్మదాబాద్/డిబ్రూగఢ్/పుదుచ్చేరి: దేశంలో మరో నాలుగు హ్యూమన్ మెటాన్యూమోవైరస్(హెచ్‌ఎంపీవీ) కేసులు బయటపడ్డాయి. గుజరాత్‌లో రెండు, పుదుచ్చేరి, అస్సాంలలో ఒక్కోటి చొప్పున గుర్తించారు. బాధితుల్లో ముగ్గురు చిన్నారులు కాగా ఒకరు 59 ఏళ్ల వ్యక్తి. తాజాగా నిర్ధారణైన కేసులతో కలిపితే గుజరాత్‌లో వారం వ్యవధిలో ఈ వైరస్ బారిన పడిన వారి సంఖ్య ఐదుకు చేరినట్లయింది. అహ్మదాబాద్‌కు చెందిన 9 నెలల మగ శిశువుకు జలుబు, దగ్గు, శ్వాస తీసుకోవడం కష్టం కావడంతో ఈ నెల 6న ప్రైవేట్ ఆస్పత్రిలో చేర్చారు. ఎలాంటి ప్రయాణ చరిత్ర లేని అతడికి హెచ్‌ఎంపీవీ సోకినట్లు నిర్ధారణైందని మున్సిపల్ అధికారులు తెలిపారు. అదేవిధంగా, కచ్ జిల్లాకు చెందిన ఓ వ్యక్తి అహ్మదాబాద్‌లోని ప్రైవేట్ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు. అతడికి హెచ్‌ఎంపీవీ సోకినట్లు గుర్తించారు. ఈ బాధితుడికి కూడా ఎలాంటి ప్రయాణ చరిత్రా లేదని చెప్పారు. గుజరాత్‌లో ఈ నెల 6న మొదటి హెచ్‌ఎంపీవీ కేసు వెలుగులోకి వచ్చింది. అదేవిధంగా, అస్సాంలోని డిబ్రూగఢ్‌కు చెందిన 10 నెలల చిన్నారికి హెచ్‌ఎంపీవీ వైరస్ సోకినట్లు తేలింది. జలుబు సంబంధిత లక్షణాలతో నాలుగు రోజులుగా డిబ్రూగఢ్‌లోని అస్సాం మెడికల్ కాలేజీ హాస్పిటల్‌లో చికిత్స పొందుతున్న చిన్నారి ఆరోగ్యం నిలకడగా ఉందని, ఎలాంటి ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని అధికారులు వెల్లడించారు. ఇంకా, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతం పుదుచ్చేరిలోని ఓ ప్రైవేట్ ఆస్పత్రిలో కొన్ని రోజులుగా చికిత్స పొందుతున్న మూడేళ్ల చిన్నారికి హెచ్‌ఎంపీవీ సోకినట్లు వెల్లడైంది. ఆరోగ్యం మెరుగవడంతో ఇతడిని శనివారం డిశ్చార్జి చేశారని అధికారులు చెప్పారు. హెచ్‌ఎంపీవీ బాధితుల కోసం ప్రత్యేకంగా గోరిమేడులోని ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో 10 పడకలతో కూడిన ప్రత్యేక ఐసీయూ విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేశామన్నారు.

బిధూరీకి అభినందనలు

బీజేపీ సీఎం అభ్యర్థి ఆయనేనట

- ఆప్ జాతీయ కన్వీనర్ కేజ్రీవాల్ వ్యాఖ్యలు
- తనతో బహిరంగ చర్చకు రావాలంటూ సవాల్

న్యూఢిల్లీ: బీజేపీ ఢిల్లీ సీఎం అభ్యర్థి మాజీ ఎంపీ రమేశ్ బిధూరీకి ఆప్ జాతీయ కన్వీనర్ కేజ్రీవాల్ అభినందనలు తెలిపారు. బిధూరీని ఒకట్రెండు రోజుల్లోనే ముఖ్యమంత్రి అభ్యర్థిగా బీజేపీ అధిష్టానం ప్రకటించవచ్చంటూ తనకు సమాచారముందని చెప్పారు. బిధూరీ అయినా మరెవరైనా సరే తనతో బహిరంగ చర్చకు రావాలంటూ ఆయన సవాల్ విసిరారు. శనివారం కేజ్రీవాల్ మీడియాతో మాట్లాడారు. సీఎం అతిశీ పోటీ చేసే కల్కాజీ నియోజకవర్గం నుంచి బీజేపీ రమేశ్ బిధూరీని పోటీకి నిలిపింది. శుక్రవారం సీఎం అతిశీ ఓ కార్యక్రమంలో మాట్లాడుతూ..త్వరలో జరిగే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఢిల్లీ సీఎం అభ్యర్థిగా బీజేపీ 'దుర్భాషలాడటంలో ఆరితేరి'న రమేశ్ బిధూరీని ఎంపిక చేసిందని చెప్పారు. సీఎం అతిశీ తన ఇంటి పేరును మర్లెనా నుంచి సింగ్‌కు మార్చుకోవడం ద్వారా తండ్రిని కూడా మార్చేశారని బిధూరీ అన్నారు. అదేవిధంగా, ఢిల్లీలో రోడ్లను కాంగ్రెస్ నేత ప్రియాంకా గాంధీ బుగ్గల్లా మారుస్తామంటూ బిధూరీ వ్యాఖ్యానించడం తెలిసిందే. కాగా, తను పోటీ చేసే న్యూఢిల్లీ నియోజకవర్గంలో ఓటర్ల జాబితాను తారుమారు చేసేందుకు బీజేపీ ఎంపీలు ఓట్లను దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న తమ సొంత నియోజకవర్గాలకు మార్చేస్తున్నారని కేజ్రీవాల్ ఆరోపించారు. ఈ మేరకు కేజ్రీవాల్ ఈసీకి లేఖ రాశారు. బీజేపీ న్యూఢిల్లీ అభ్యర్థి పర్వేశ్ వర్మ అధికార నివాసం పేరుతో 33 ఓట్లను బదిలీ చేశారని ఆరోపించారు. విచారణ చేపట్టి, వర్మను అనర్హుడిగా ప్రకటించాలన్నారు. పోలింగ్ బూత్‌లను కబ్జా చేసుకోవడం కంటే ఇది అధ్వానమైన చర్యగా అభివర్ణించారు.

ప్రమాదవశాత్తూ పేలిన తుపాకీ.. పంజాబ్ ఆప్ ఎమ్మెల్యే మృతి

లూధియానా: పంజాబ్‌కు చెందిన ఆప్ నేత, లూధియానా (వెస్ట్) ఎమ్మెల్యే గుర్‌ప్రీత్ బస్సి గోగి(58) ప్రమాదవశాత్తూ బుల్లెట్ గాయంతో చనిపోయారు. శుక్రవారం రాత్రి 11.30 గంటల సమయంలో ఆయన తన లైసెన్స్‌డ్ పిస్టల్‌ను శుభ్రం చేస్తుండగా అనుకోకుండా పేలి కణత నుంచి బుల్లెట్ దూసుకెళ్లడంతో చనిపోయారని కుటుంబసభ్యులు, ఆప్ నేతలు తెలిపారు. తీవ్రంగా గాయపడిన గుర్‌ప్రీత్‌ను వెంటనే ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్లగా అప్పటికే చనిపోయినట్లు వైద్యులు ధ్రువీకరించారని జాయింట్ పోలీస్ కమిషనర్ జస్కరణ్ సింగ్ తేజ తెలిపారు. ఇది అనుకోకుండా జరిగిన ఘటన అని కుటుంబసభ్యులు తెలిపారన్నారు. కేసు నమోదు చేసి, దర్యాప్తు చేపట్టామని చెప్పారు. ఎమ్మెల్యే గుర్‌ప్రీత్‌కు భార్య, కుమారుడు, కుమార్తె ఉన్నారు. ఘటనకు కొద్ది గంటలకు ముందు గుర్‌ప్రీత్ బుద్ధా నల్లాలో వ్యర్థాల తొలగింపుపై స్పీకర్ కుల్తార్ సింగ్, ఎంపీ బల్బీర్ సింగ్‌పై చర్చలు జరిపారని ఆప్ నేత ఒకరు వెల్లడించారు. 2022 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో లూధియానా(వెస్ట్)నియోజకవర్గం నుంచి పోటీ చేసిన గుర్‌ప్రీత్ రెండు పర్యాయాలు ఆ సీటును గెలుచుకున్న భరత్ భూషణ్‌పై విజయం సాధించారు. అంతకుముందు, లూధియానా మున్సిపల్ కౌన్సిలర్‌గా రెండు పర్యాయాలు ఎన్నికయ్యారు. గత నెలలో లూధియానా మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో ఆయన భార్య సుఖ్‌చెయిన్ కౌర్ గోగి పోటీ చేసి ఓటమి చెందారు. బుద్ధా నల్లా నవీకరణ పనుల్లో జాప్యం అవుతున్నందుకు నిరసనగా గతేడాది శంకుస్థాపన ఫలకాన్ని ధ్వంసం చేసి గుర్‌ప్రీత్ వార్తల్లోకెక్కారు. ఎమ్మెల్యే గుర్‌ప్రీత్ ఆకస్మిక మృతిపై సీఎం భగవంత్ సింగ్‌మాన్ దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. మాజీ సీఎం, బీజేపీ నేత అమరీందర్ సింగ్, పంజాబ్ కాంగ్రెస్ చీఫ్ అమరీందర్ వారియర్ తదితరులు సంతాపం తెలిపారు.

ఢిల్లీకి రూ. 2,026 కోట్ల నష్టం

- ఆప్ సర్కార్ మద్యం పాలసీ నిర్వాకమిది
- లీక్ అయిన కాగ్ నివేదిక !

న్యూఢిల్లీ: మూడేళ్ల క్రితం ఢిల్లీ రాష్ట్ర పరిధిలో అమలుకోసం కేజ్రీవాల్ నేతృత్వంలోని ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన నూతన మద్యం విధానంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ.2,026 కోట్ల భారీ నష్టం వాటిల్లిందని తెలుస్తోంది. సంబంధిత కంప్ట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్(కాగ్) నివేదికను జాతీయ మీడియా బయటపెట్టింది. లీక్ అయిన కాగ్ నివేదికలో పలు విస్మయకర విషయాలు ఉన్నాయని మీడియాలో కథనాలు వెలువడ్డాయి. రాష్ట్ర ఎక్సైజ్ విధానంలో అడుగడుగునా అక్రమాలు జరిగాయని, నిబంధనలకు నీళ్లొదిలేశారని, ధనార్జనే ధ్యేయంగా మద్యం పాలసీ రూపకల్పన చేశారని కాగ్ నివేదిక పేర్కొంది. తమకు అనుకూలంగా పనిచేసే మద్యం విక్రయ సంస్థలకు అయాచిత లబ్ధిచేకూరేలా ఎక్సయిజ్ పాలసీలో మార్పులుచేర్పులు, సవరణలు చేశారని కాగ్ నివేదిక కుండబద్దలు కొట్టింది.

కాగ్ నివేదికలో ఏముంది?

లీక్ అయిన కాగ్ నివేదిక ప్రకారం.. 2021 నవంబర్‌లో అమల్లోకి తెచ్చిన పాలసీని తొలుత కేబినెట్ నుంచి గానీ, ఆ తర్వాత లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ నుంచిగానీ అనుమతి తీసుకోలేదు. మద్యం విక్రయ లైసెన్సులు పొందిన లిక్కర్ సంస్థల ఆర్థిక స్థితిగతులు, గత చరిత్ర, పూర్వాపరాలను ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. నష్టాల్లో ఉన్న సంస్థలకూ లైసెన్సులు మంజూరుచేశారు. కొన్నింటికి లైసెన్సులను ఉద్దేశపూర్వకంగా పునరుద్ధరించారు. కీలక నిబంధనలను మార్చే సందర్భాల్లో ఢిల్లీ శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టాలి. కానీ అలాంటిదేమీ జరగలేదు. కొందరు రిటైలర్లు ఆ విధానం ముగియకముందే తమ లైసెన్సులను ప్రభుత్వానికి సమర్పించి వెనుతిరిగారు. ఆయా ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వం మళ్లీ టెండర్లు పిలవకపోవడంతో ప్రభుత్వం రూ. 890 కోట్ల ఆదాయం నష్టపోయింది. జోనల్ లైసెన్సుల్లో మినహాయింపులు ఇవ్వడంతో మరో రూ.941 కోట్ల ఆదాయం తగ్గిపోయింది. కోవిడ్‌ను సాకుగా చూపి కొందరికి లైసెన్స్ ఫీజులను మాఫీచేయడంతో మరో రూ144 కోట్ల ఆదాయం కోల్పోయింది. కోవిడ్ వంటి అనూహ్య పరిస్థితులు తలెత్తితే ఆ నష్టాలను వ్యాపారులే భరించాలన్న నిబంధన ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం దానిని పట్టించుకోలేదు. నష్టాలను చవిచూసేందుకే మొగ్గుచూపింది. అయితే కాగ్ నివేదిక ఇంకా అధికారికంగా వెల్లడికాలేదు.

కేజ్రీవాల్ సమాధానం చెప్పాలి: బీజేపీ

ఆప్ తెచ్చిన మద్యం విధానం లోపభూయిష్టమని కాగ్ నివేదించిన నేపథ్యంలో శనివారం బీజేపీ నేత అనురాగ్ ఠాకూర్ ఢిల్లీలో మీడియాతో మాట్లాడారు. 'లిక్కర్‌గేట్'కు సూత్రధారి, ఆప్ కన్వీనర్ అరవింద్ కేజ్రీవాల్ సమాధానం ఇవ్వాలి. 11 ఏళ్ల క్రితం అవినీతిపై సమాధానం చెప్పాలని సోనియాగాంధీని పదేపదే డిమాండ్‌చేసిన కేజ్రీవాల్ ఇప్పుడు సమాధానం చెప్పకుండా తప్పించుకుంటున్నారు''అని ఠాకూర్ అన్నారు.

ఢిల్లీలోని మురికివాడల కంటే.. శీష్ మహల్‌లో టాయిలెట్ల ఖరీదే ఎక్కువ: అమిత్ షా

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ సీఎంగా ఉన్న సమయంలో ఆప్ జాతీయ కన్వీనర్ అరవింద్ కేజ్రీవాల్ అధికార నివాసం 'శీష్ మహల్'ను అత్యంత విలాసవంతంగా నిర్మించారని బీజేపీ సీనియర్ నేత, కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా ఆరోపించారు. ఢిల్లీలోని అన్ని మురికివాడల కంటే శీష్ మహల్‌లోని టాయిలెట్లే అత్యంత ఖరీదైనవని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. దేశంలోని పేదల కోసం ప్రధాని మోదీ 3.58 కోట్ల ఇళ్లు నిర్మించి ఇస్తే..కేజ్రీవాల్ మాత్రం ప్రజల సొమ్ముతో ఆర్భాటంగా ఖరీదైన నివాసాన్ని నిర్మించారని విమర్శించారు. మంత్రి అమిత్ షా శనివారం జేఎల్ఎన్ స్టేడియంలో మురికివాడల నివాసితులతో ఏర్పాటైన సమావేశంలో మాట్లాడారు. బీజేపీ అధికారంలోకి వస్తే మురికివాడల్లోని ప్రతి ఒక్కరికీ పక్కా ఇల్లు నిర్మించి ఇస్తుందని భరోసా ఇచ్చారు. ఢిల్లీలో మౌలిక వనరుల కల్పనకు మోదీ ప్రభుత్వం రూ.68వేల కోట్లను వెచ్చించిందన్నారు. మురికివాడల్లో సమస్యలు, వాటి పరిష్కారంపై ఇప్పటికే ప్రధాని మోదీకి, బీజేపీ చీఫ్ జేపీ నడ్డాకు వివరాలను అందజేశామన్నారు. అధికారం చేపట్టిన వెంటనే వీటన్నిటినీ పరిష్కరిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. ప్రజలను పట్టించుకోకుండా, ఢిల్లీ అభివృద్ధికి కేజ్రీవాల్ 'ఆపద'ప్రభుత్వం అడ్డంకిగా మారిందన్నారు. గత పదేళ్లుగా ఢిల్లీ ఎలాంటి అభివృద్ధికీ నోచుకోలేదని చెప్పారు. కనీసం తాగునీరు, రోడ్లు, డ్రైయినేజీ వసతులు కూడా లేని మురికివాడలు చెత్తకుప్పల్లా మారాయని చెప్పారు. సుమారు 5.25 లక్షల మంది ఢిల్లీ విద్యార్థులకు పాఠశాల విద్య అందడం లేదంటూ కేజ్రీవాల్‌ను నిలదీశారు.

దుమ్ము దుప్పట్లో విలాస నగరం

లాస్ ఏంజెలెస్‌లో హెల్త్ ఎమర్జెన్సీ ప్రకటించిన ప్రభుత్వం

- అదుపు చేయలేని స్థితిలో కొత్తగా మరోచోట కార్చిచ్చు
- అగ్నిమాపక సిబ్బందికి నీటి కష్టాలు

లాస్‌ఏంజెలెస్‌లోని పసిఫిక్ పాలిసేడ్స్‌లో అగ్ని ప్రమాదంతో ఆకాశాన్ని కమ్మేసిన దట్టమైన పొగలు

వాషింగ్టన్: ఆరు చోట్ల ఆరని పెను జ్వాలలు, కమ్మేసిన దుమ్ము, ధూళి మేఘాలు, నిప్పుకణికల స్వైర విహారంతో లాస్ ఏంజెలెస్ నగర కొండప్రాంతాలు నుసిబారిపోతున్నాయి. వేల ఎకరాల్లో అటవీప్రాంతాలను కాల్చిబూడిదచేసిన వేడిగాలులు అదే బూడిదను జనావాసాల పైకి ఎగదోస్తూ మిగతా పరిసరాలను దమ్ముకొట్టుకుపోయేలా చేస్తున్నాయి. పొగచూరిన వాతావరణంలో సరిగా శ్వాసించలేక లక్షలాది మంది స్థానికులు ఆపసోపాలు పడుతున్నారు. దీంతో జనం బయట తిరగొద్దని, హెల్త్ ఎమర్జెన్సీ విధిస్తున్నామని స్థానిక యంత్రాంగం శనివారం ప్రకటించింది. 10,000 భవనాలను కూల్చేసి, 11 మంది ప్రాణాలను బలిగొన్న కార్చిచ్చు ఇంకా చల్లారకపోగా తూర్పు దిశగా దూసుకుపోతుండటంతో స్థానిక యంత్రాంగం, అగ్నిమాపక సిబ్బందికి తలకు మించిన భారమైంది. ఇప్పటికే మూడు లక్షల మంది స్థానికులను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించగా ఆస్తి నష్టం లక్షల కోట్లను దాటి లాస్‌ఏంజెలెస్ నగర చరిత్రలోనే అత్యంత దారుణ దావాగ్ని ఘటనగా మిగిలిపోయింది. పర్వత సానువుల గుండా వేడి గాలుల ఉధృతి ఏమాత్రం తగ్గకపోవడంతో మంటలు మరిన్ని కొత్త ప్రాంతాలకు విస్తరించవచ్చన్న భయాందోళనలు పొరుగు ప్రాంతాలైన ఎన్సినో, వెస్ట్ లాస్‌ఏంజెలెస్, బ్రెంట్‌వుడ్‌వాసులను కంటి మీద కునుకులేకుండా చేస్తున్నాయి. మంటలు ఆపేందుకు అవిశ్రాంతంగా పోరాడుతున్న అగ్నిమాపక సిబ్బందికి నీటి కష్టాలు మొదలయ్యాయి. ఫైరింజన్లకు సరిపడా నీటి సౌకర్యాలు లేకపోవడంపై కాలిఫోర్నియా రాష్ట్ర గవర్నర్ గవిన్ న్యూసమ్ తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. శాంటా యెంజ్ రిజర్వాయర్ నుంచి నీటి సరఫరా పూర్తిస్థాయిలో లేకపోవడంపైనా ఆయన 'ఎక్స్'వేదికగా ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. ఉన్న మంటలకుతోడు కొత్తగా గ్రనడా హిల్స్‌లో అంటుకున్న అగ్గిరవ్వలు 'ఆర్చర్ ఫైర్'గా విస్తరిస్తూ ఇప్పటికే 32 ఎకరాలను దహించివేసింది. ఈ ప్రాంతంలోనే ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ దిగ్గజ కిమ్ కర్దాషియాన్ సోదరీమణుల ఇళ్లు, డిస్నీ కార్పొరేట్ ఆఫీస్ ఉన్నాయి.

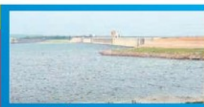
కార్చిచ్చులో కళాకారుల కలల సౌధాలు: వెనుక కొండలు, ముందు వినీలాకాశం, కింద సముద్ర తీరంతో అద్భుతంగా కనిపించే లాస్ ఏంజెలెస్‌లో చాలా మంది హాలీవుడ్ సినీ ప్రముఖులు ఎంతో ఇష్టంతో ఇళ్లు కొన్నారు. వాటిల్లో చాలా మటుకు ఇప్పుడు కాలిపోయాయి. 76 ఏళ్ల అమెరికన్ కమేడియన్ బిల్లీ క్రిస్టల్ 1979లో పసిఫిక్ పాలిసేడ్స్‌లో కొనుగోలుచేసిన విలాసవంత భవనం తాజా మంటల్లో కాలిబూడిదైంది. మ్యాడ్ మ్యాక్స్ స్టార్ మేల్ గిబ్సన్, మరో నటుడు జెఫ్ బ్రిడ్జెస్, సెలబ్రిటీ టెలివిజన్ పర్సనాలిటీ ప్యారిస్ హిల్టన్, 'ప్రిన్సెస్ బ్రైడ్'నటుడు క్యారీ ఎల్వీస్, ప్రముఖ నటుడు మ్యాండీ మూర్, మీలో వెంటిమిగ్లియా, లీటన్ మీస్టర్, ఆడమ్ బ్రాడీ, ఆంటోనీ హాప్‌కిన్స్, జాన్ గుడ్‌మాయ్న్, మైల్స్ టెల్లర్, అన్నా ఫారిస్, పాలిసేడ్స్ గౌరవ మేయర్ ఎజీస్ లేవీ, క్రిస్సీ టీగెన్, జాన్ లెజెండ్, మార్క్ మరోన్, మార్క్ హామిల్‌ల ఇళ్లు సైతం మంటల్లో పూర్తిగా కాలిపోయాయి. లిడియా, హర్స్ట్, ఆర్చర్, ఈటన్, కెన్నెత్, పాలిసేడ్స్ ఫైర్ దావాగ్నులు మొత్తంగా 37,579 ఎకరాల్లో విస్తరించాయి.

సాక్షి
విజయవాడ సిటీ
ఎన్టీఆర్ జిల్లా
ఆదివారం । 12 । జనవరి । 2025

హెల్మెట్ వాడకం తప్పనిసరి

విజయవాడస్పోర్ట్స్: ద్విచక్ర వాహనం నడిపే వారు హెల్మెట్ తప్పక ధరించాలని సీపీ రాజశేఖరబాబు సూచించారు. ఏఆర్ గ్రౌండ్స్‌లో శనివారం జరిగిన సంక్రాంతి సంబరాల్లో ఆయన మాట్లాడారు.

సాగర్ నీటిమట్టం

విజయపురిసౌత్: నాగార్జునసాగర్ జలాశయ నీటిమట్టం శనివారం 565.20 అడుగుల వద్ద ఉంది. సాగర్ జలాశయం నుంచి కుడికాలువకు 9,800 క్యూసెక్కులు విడుదలవుతోంది.

సంక్రాంతి సంబరాలు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): స్థానిక పీబీ సిద్ధార్థ కళాశాల మైదానంలో శనివారం సంక్రాంతి సంబరాలు జరిగాయి. విద్యార్థులు సంప్రదాయ వస్త్రధారణతో అలరించారు.

సంక్రాంతి లేని వ్యాపారం

- జిల్లాలో కనిపించని సంక్రాంతి సందడి
- బేరాలు లేక వ్యాపారుల్లో ఆందోళన
- తగ్గిన వేలకోట్ల రూపాయల వ్యాపారాలు
- జనాల్లో భారీగా తగ్గిన కొనుగోలు శక్తి
- వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో డీబీటీ ద్వారా ప్రజల చేతికి నగదు
- కూటమి ప్రభుత్వంలో అమలుకాని సంక్షేమ పథకాలు

విజయవాడ వన్‌టౌన్‌లో కొనుగోలుదారులు రాక వెలవెలబోతున్న దుకాణాలు

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ: సంక్రాంతి పండుగ వచ్చిందంటే వ్యాపారుల ముఖాలు సంతోషంతో వెలిగేవి. షాపింగ్ కోసం పల్లె ప్రజలు తరలిరావడంతో పట్టణాల్లోని కిరాణా, వస్త్రాలు, బంగారు నగలు, ఫర్నిచర్ దుకాణాలు కిటకిటలాడుతూ కనిపించేవి. ఇదంతా గతం.. ఇప్పుడు ఏ ఒక్క దుకాణంలోనూ సంక్రాంతి కళ కనిపించడంలేదు. ప్రజల్లో కొనుగోలు శక్తి తగ్గడమే ఇందుకు కారణం. వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో వివిధ సంక్షేమ పథకాల నిధులు డీబీటీ పద్ధతిలో నేరుగా లబ్ధిదారుల చేతికి అందేవి. రైతులు విక్రయించిన పంటలకు మద్దతు ధరకు మంచి ఆదాయం వచ్చేది. కూటమి అధికారంలోకి వచ్చాక సంక్షేమ పథకం అన్న మాటే లేదు. రైతులు పండించిన పంటలను వచ్చినకాడికి తెగనమ్మాల్సి వచ్చింది. ఫలితంగా అన్ని వర్గాల ప్రజలకు కొనుగోలు శక్తి తగ్గింది. ఈ ప్రభావం సంక్రాంతి వ్యాపారాలపై పడింది.

కళ తప్పిన వ్యాపారం

ఈ సంక్రాంతికి నిత్యావసర వస్తువుల హోల్‌సేల్ దుకాణాల వద్ద రద్దీ అంతంత మాత్రంగా ఉంది. బంగారు, వెండి నగల దుకాణాల్లో సందడి తగ్గింది. పండుగకు కొత్తగా టీవీలు, ఫ్రిజ్‌లు, సోఫాలు, డబుల్ కాట్‌లను ప్రజలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఈ సంక్రాంతికి ఈ వ్యాపారాలు కూడా డీలాపడ్డాయి. వాహనాల కొనుగోళ్లు సైతం అంతంత మాత్రమే. రియల్ ఎస్టేట్, నిర్మాణ రంగం భారీగా కుదేలైంది. చిరు వ్యాపారులు, కూరగాయల మార్కెట్ల వద్ద సైతం గతంలో పోల్చితే వ్యాపారాలు భారీగా పడిపోయాయి. దీనికితోడు నిత్యావసరాలు సహా అన్ని రకాల వస్తువుల ధరలు ఆకాశాన్ని అంటాయి. విద్యుత్ చార్జీలు షాక్ కొడుతున్నాయి. వైఎస్సార్ సీపీ పాలనలో ప్రతి నెలా రెండు మూడు సంక్షేమ పథకాలకు సంబంధించి డీబీటీ రూపంలో వేల రూపాయలు లబ్ధిదారుల బ్యాంక్ ఖాతాల్లో పడేవి. దీంతో అందరి చేతుల్లో డబ్బు ఉండటంతో అన్ని రకాల వ్యాపారాలు కళకళలాడేవి. ప్రభుత్వానికి సైతం జీఎస్టీ రూపంలో భారీగా ఆదాయం సమకూరేది. ఈ ఏడాది వ్యాపారాలు లేక జీఎస్టీ ఆదాయం కూడా పడిపోయింది. ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో ఏడాదికి ప్రభుత్వానికి జీఎస్టీ రూపంలో రూ.6 వేల కోట్ల ఆదాయం రావాల్సివుండగా రూ.5 వేల కోట్లు కూడా వచ్చే పరిస్థితి లేదని వాణిజ్య పన్నుల శాఖ అధికారులు పేర్కొన్నారు.

లెనిన్ సెంటర్‌లో ఖాళీగా ఉన్న వ్యాపారులు

అన్నదాతలు డీలా...

ఈ ఏడాది పంట దిగుబడులు అంతంత మాత్రంగానే ఉన్నాయి. భారీగా పెట్టుబడులు పెట్టి ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, చీడపీడలను అధిగమించి సాగు చేసిన రైతులకు అరకొరగానే పంట దిగుబడులు వచ్చాయి. వాటికి గిట్టుబాటు ధర లేక రైతులు విలవిల్లాడుతున్నారు. ధాన్యం కొనుగోళ్లు సక్రమంగా లేక, గిట్టుబాటు ధర కంటే తక్కువకే రైతులు వరి ధాన్యాన్ని దళారులకు తెగనమ్మారు. పత్తి, మిర్చి రైతుల పరిస్థితి మరీ దారుణంగా ఉంది. దిగుబడులు తగ్గి, మార్కెట్ ధర లేక తీవ్రంగా నష్టపోయారు. వైఎస్సార్ సీపీ హయాంలో పంటలకు సరైన గిట్టుబాటు ధర లభించడంతోపాటు, రైతు భరోసా కింద ఏటా పెట్టుబడి సాయంగా రూ.13,500 చొప్పున రైతులకు అందేవి. ఈ ఏడాది పెట్టుబడి సాయం రైతులకు అందలేదు.

చిరువ్యాపారులు విలవిలా..

గతంలో తోపుడు బండ్లపై పండ్లు, కూరగాయలు, ఇతర వస్తువుల విక్రయాలు పండుగ రోజుల్లో జోరుగా సాగేవి. ప్రస్తుతం ఈ వ్యాపారాలు సగానికి పైగా పడిపోయి చిరు వ్యాపారులకు కూలి కూడా గిట్టుబాటు కావడంలేదు. గతంతో రోజుకు రూ.3 వేలకు పైగా వ్యాపారం జరిగేదని, ఇప్పుడు రూ.700 వ్యాపారం కూడా కష్టంగా ఉందని 35 ఏళ్లుగా అరటిపళ్లు విక్రయిస్తున్న చిరువ్యాపారి ఒకరు తెలిపారు.

వ్యాపారాలు ఇలా..

రంగం	ఈ ఏడాది (రూ.కోట్లలో)	గత ఏడాది (రూ.కోట్లలో)
వస్త్ర వ్యాపారం(గడిచిన 3 నెలల్లో)	1200	3000
కిరాణా (నెల రోజుల్లో)	2000	3000
బంగారం (రెండు నెలల్లో)	1500	3000
ఫర్నిచర్ (గడిచిన 4 నెలల్లో)	400	800

పనులు లేక పస్తులు...

నగరాలు, పట్టణాల్లో రోజువారీ పనులుచేసుకొనే కూలీలు పనులు లేక అల్లాడుతున్నారు. వారంలో కనీసం రెండు, మూడు రోజులు కూడా పనులు ఉండటం లేదని పేర్కొంటున్నారు. కుటీర పరిశ్రమలతోపాటు భవన నిర్మాణ రంగంలో పనులు దొరకడం కష్టంగా మారింది. వివిధ వృత్తుల్లో నైపుణ్యం ఉన్న కార్మికులకు సైతం ఆశించిన మేర పనులు దొరకటం లేదు. మొత్తం మీద పేద, మధ్యతరగతి ప్రజల్లో కొనుగోలు శక్తి తగ్గింది. వారి సంక్షేమాన్ని ప్రభుత్వం గాలికి వదిలేసింది. ఫలితంగా ఈ ఏడాది సంకాంత్రి వెలవెలబోతోంది.

సంతోషమే లేదు

మా వంటి పేదలకు గత ప్రభుత్వం అందించిన సంక్షేమ పథకాలు సంజీవనిలా పనిచేశాయి. ప్రతి నెలా ఏదో ఒక పథకం రూపంలో డబ్బులు అందేవి. గత ఐదేళ్ల సంక్రాంతిని సంతోషంగా జరుపుకొన్నాం. ఇప్పుడు నిత్యావసరాల ధరలు చుక్కలు చూపిస్తున్నాయి. ఏదీ కొనేలా, తినేలా లేదు. సంక్షేమ పథకాలు ఇవ్వకపోగా రేట్లు దారుణంగా పెరగడంతో పండుగ అన్న సంతోషమే లేదు.

– నారాయణపరపు మల్లీశ్వరి, వెలగలేరు గ్రామం, జి.కొండూరు మండలం

తీవ్రంగా నష్టపోయాం

ఈ ఏడాది ఆరు ఎకరాల సొంత భూమి, ఏడు ఎకరాలు కౌలుకు తీసుకుని వరి సాగు చేశాను. వరదలకు పులివాగుకు గండిపడి ఆరు ఎకరాల్లో పైరు నీటమునిగి కుళ్లిపోయింది. మిగిలిన పొలంలోనూ దిగుబడి అంతంతమాత్రంగానే వచ్చింది. రైతు భరోసా, ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీ, క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ అందలేదు. ఏటా ధాన్యం విక్రయించి సంక్రాంతిని సంతోషంగా జరుపుకొనే వాళ్లం. ఈ ఏడాది ఆ పరిస్థితి లేదు.

– బెజవాడ వీరయ్య, రైతు, కవులూరు గ్రామం, జి.కొండూరు మండలం

వ్యాపారం అంతంత మాత్రమే..

మేము పచ్చళ్ల వ్యాపారం చేస్తుంటాం. గతంలో సంక్రాంతి పండుగ రోజుల్లో పచ్చళ్లు బాగా అమ్ముడుపోయేవి. వ్యాపారం మూడు పూలు, నాలుగు కాయలు చందంగా లాభసాటిగా ఉండేది. సంక్రాంతిని కూడా బాగా జరుపుకొనే వాళ్లం. ఇప్పుడు వ్యాపారం అంతంత మాత్రంగా జరుగుతోంది. లాభాలు అన్న మాటే లేదు. పండుగ చేసుకునే పరిస్థితులు లేవు.

–బి నాగరాజు, మాచవరం, పచ్చళ్ల వ్యాపారి

న్యూస్‌రీల్

కోడి పందేలు నిర్వహిస్తే కఠిన చర్యలు తప్పవు

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): కోడిపందేల నిర్వహణ చట్టరీత్యా నేరమని ఉల్లంఘించిన వారిపై కఠిన చర్యలు తప్పవని కృష్ణా జిల్లా కలెక్టర్ డి.కె.బాలాజీ శనివారం ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. సంక్రాంతి పండుగను పురస్కరించుకుని జిల్లాలో ఎక్కడా కోడిపందేలు జరగకుండా చర్యలు చేపడుతున్నామని తెలిపారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ గేమింగ్ యాక్ట్, జంతు హింస నివారణ చట్టం ప్రకారం కోడిపందేలను నిషేధించారని పేర్కొన్నారు. హైకోర్టు మార్గదర్శకాల మేరకు అన్ని స్థాయిల్లో తనిఖీ బృందాలను ఏర్పాటు చేశామని, ఇవి స్థానిక ప్రజాప్రతినిధుల భాగస్వామ్యంతో అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించి చట్టాల్లోని అంశాలను వివరిస్తాయని తెలిపారు. జిల్లాలో బరులు ఏర్పాటవకుండా క్షేత్రస్థాయిలో సిబ్బంది అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు. నిబంధనల మేరకు ఆర్డీఓలు, తహసీల్దార్లు, మిగిలిన అధికారుల సమన్వయంతో పనిచేసి గట్టి నిఘా ఏర్పాటు చేయాలని ఆదేశించారు. ఎక్కడైనా కోడిపందేలు నిర్వహిస్తే ఆయా డివిజన్ల పరిధిలోని రెవెన్యూ డివిజన్ల అధికారులు, డీఎస్పీలు, పశు సంవర్ధకశాఖ అధికారులకు సమాచారం అందివ్వాలని కోరారు.

వడ్డె ఓబన్న పోరాటం స్ఫూర్తి దాయకం

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు వడ్డె ఓబన్న పోరాటం చిరస్మరణీయమని, భావితరాలకు స్ఫూర్తి మార్గమని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ అన్నారు. వడ్డె ఓబన్న జయంతి సందర్భంగా కలెక్టరేట్‌లోని పింగళి వెంకయ్య సమావేశ మందిరంలో ఆయన చిత్రపటానికి కలెక్టర్ లక్ష్మీశ శనివారం పూలమాలలు వేసి ఘన నివాళులు అర్పించారు. బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా ఆయన చేసిన పోరాటం, ప్రజాప్రయోజనాల కోసం చేసిన కృషిని గుర్తుచేశారు. కలెక్టర్ లక్ష్మీశ మాట్లాడుతూ.. ఓబన్న పోరాటానికి సముచిత గుర్తింపునిచ్చి, ఆయన స్ఫూర్తిని భావితరాలకు అందించాలనే లక్ష్యంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వడ్డె ఓబన్న జయంతిని నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఓబన్న పేద రైతులు, గ్రామస్థుల హక్కులు కాపాడేందుకు, వారికి న్యాయం చేసేందుకు బ్రిటీష్ వారిపై పోరాటం చేశారని గుర్తు చేశారు. ఓబన్న పోరాటాన్ని స్ఫూర్తిగా తీసుకొని జీవితంలో ఉన్నత స్థానాలకు ఎదగాలని, రాష్ట్రం, దేశాభివృద్ధిలో భాగస్వాములు కావాలని కలెక్టర్ లక్ష్మీశ సూచించారు. ఈ కార్యక్రమంలో డీఆర్వో ఎం.లక్ష్మీ నరసింహం, ఇన్‌చార్జ్ బీసీ సంక్షేమ అధికారి కె.శ్రీనివాసరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కీసర టోల్‌ప్లాజా వద్ద పండగ సందడి

కంచికచర్ల: సంక్రాంతి కోసం తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర, కర్నాటక తదితర రాష్ట్రాల్లో నివసించే ఏపీ ప్రజలు కార్లు, ఇతర వాహనాల్లో సొంతూర్లకు బయలుదేరారు. దీంతో మండలంలోని కీసర టోల్‌ప్లాజా వద్ద శనివారం వాహనాలు భారీగా బారులు తీరాయి. వాహనదారుల సౌలభ్యం కోసం ప్లాజా నిర్వాహకులు ఐదు కౌంటర్లు ఏర్పాటు చేశారు. ఫాస్టాగ్ సిస్టం ఏర్పాటు చేయటంతో వాహనాల రాకపోకలకు సులభతరంగా మారింది. శుక్రవారం అర్ధరాత్రి నుంచి శనివారం రాత్రి పది గంటల వరకు 45 వేల వాహనాలు హైదరాబాద్ వైపు నుంచి విజయవాడ వైపు వెళ్లాయని ప్లాజా మేనేజర్ జయప్రకాష్ తెలిపారు.

చట్ట వ్యతిరేక చర్యలకు పాల్పడితే చర్యలు

కోనేరుసెంటరు(మచిలీపట్నం): సంక్రాంతిని పురస్కరించుకొని ఎవరైనా చట్ట వ్యతిరేక చర్యలకు పాల్పడితే చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకుంటామని కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ ఆర్.గంగాధరరావు హెచ్చరించారు. ఉన్నత న్యాయస్థానం ఉత్తర్వుల మేరకు జూద క్రీడలు నిషేధమన్నారు. సంస్కృతి, సంప్రదాయం అంటూ జీవహింసకు పాల్పడినా, జూదం ఆడిన కఠిన చర్యలు తప్పవన్నారు. సంక్రాంతి పండుగను సంప్రదాయ పద్ధతిలో జరుపుకోవాలని సూచించారు. కోడి పందేలు, గుండాట, పేకాట వంటి జూద క్రీడలు పూర్తి నిషిద్ధమన్నారు. గతంలో అటువంటి క్రీడలు నిర్వహించిన వారిపై నిఘా ఉంచామన్నారు. వారికి నోటీసులు జారీ చేసి ముందస్తు చర్యల్లో భాగంగా బైండోవర్ చేసినట్లు తెలిపారు. జిల్లాలో ఎక్కడైనా కోడిపందేల బరులు ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు తెలిస్తే తక్షణమే డయల్ 112కు లేదా 94910 68906 వాట్సాప్ నంబరుకు సమాచారం అందించాలని కోరారు.

గ్రామాలు సుభిక్షంగా ఉంటే దేశం సురక్షితం

జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్

పరిటాల(కంచికచర్ల): గ్రామాలు సుభిక్షంగా ఉంటే దేశం సురక్షితంగా ఉంటుందని రాష్ట్ర వైద్య ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమం శాఖ మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్ అన్నారు. కంచికచర్ల మండలం పరిటాల సచివాలయంలో సర్పంచి యద్దనపూడి ఆనందజ్యోత్స్న అధ్యక్షతన శనివారం జిల్లాస్థాయి పల్లెపండుగ కార్యక్రమం నిర్వహించారు. తొలుత ఉపాధి హామీ పథకం కింద రూ.కోటితో నిర్మించిన సీసీ రోడ్లు, పశువులు, మేకలు గొర్రెల షెడ్ల (గోకులాలు)ను మంత్రి ప్రారంభించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ.. కేశినేని ట్రస్ట్ ద్వారా ఎంపీ కేశినేని శివనాథ్ సేవాకార్యక్రమాలు నిర్వహించడం అభినందనీయమన్నారు. ఈ సంక్రాంతి ప్రతి ఒక్కరి జీవితాల్లో కోటి వెలుగులు తీసుకురావాలని, భావితరాలకు ఉజ్వల భవిష్యత్తును కల్పించాలని ఆకాంక్షించారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల చొరవతో 2.30 లక్షల కాటిల్ షెడ్లను నిర్మించి జీవన ప్రమాణాలు మెరుగుపర్చే కార్యక్రమం చేపట్టామన్నారు. ఎంపీ కేశినేని శివనాథ్ మాట్లాడుతూ.. గతంలో అన్ని పంచాయతీల్లో గ్రామ సభలు నిర్వహించి చేపట్టాల్సిన అభివృద్ధి పనులను గుర్తించామన్నారు. ఎమ్మెల్యే తంగిరాల సౌమ్య మాట్లాడుతూ.. సంక్రాంతి పండుగ అందరి జీవితాల్లో వెలుగులు నింపాలని ఆకాంక్షించారు. కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ మాట్లాడుతూ.. పల్లె పండుగ కార్యక్రమం ద్వారా ఉపాధి హామీ పథకం కింద చేపట్టిన పలు అభివృద్ధి పనులను ప్రారంభించడం ఆనందంగా ఉందన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో డీఆర్‌డీఏ పీడీ శ్రీనివాసరావు, జిల్లా నీటియాజమాన్య సంస్థ పీడీ రాము, డీఎంహెచ్‌ఓ డాక్టర్ మాచర్ల సుహాసిని, తహసీల్దార్ జాహ్నవి, ఎంపీడీఓ విజయలక్ష్మి, ఈఓపీఆర్డీ శ్రీనివాసరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గోకులం షెడ్డును ప్రారంభిస్తున్న మంత్రి సత్యకుమార్, ఎంపీ శివనాథ్ తదితరులు

కొలికపూడిపై హత్యాయత్నం కేసు పెట్టాలి

ఆస్పత్రిలో చంటిని పరామర్శిస్తున్న దేవినేని అవినాష్, మల్లాది విష్ణు

వైఎస్సార్ సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు అవినాష్, మాజీ ఎమ్మెల్యే విష్ణు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): కూటమి ఎమ్మెల్యేలు రౌడీల్లా వ్యవహరిస్తున్నారని, ప్రైవేటు పంచాయితీల్లో ఇళ్ల మీదకు వెళ్లి దాడులకు తెగబడుతున్నారని వైఎస్సార్ సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్, మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు విమర్శించారు. తిరువూరు ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి శ్రీనివాసరావు ఎ.కొండూరు మండలం గోపాలపురం వార్డు సభ్యురాలు, గిరిజన మహిళ భూక్యా చంటి ఇంటికి వెళ్లి ఆమెపై దాడి చేశారు. ఈ అవమానంతో పురుగుమందు తాగి ఆత్మహత్యాయత్నానికి పాల్పడిన చంటి విజయవాడలోని ఓ ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. ఆమెను శనివారం రాత్రి అవినాష్, విష్ణు పరామర్శించారు. పార్టీ అండగా ఉంటుందని భరోసా ఇచ్చారు. అనంతరం దేవినేని అవినాష్ మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. కూటమి ప్రభుత్వంలో దాడులు, అరాచకాలు పెరిగాయన్నారు. వైఎస్సార్ సీపీ కార్యకర్తలను భయభ్రాంతులకు గురిచేసేలా దాడులకు పాల్పడుతున్నారని మండిపడ్డారు. దాడులకు భయపడేది లేదని, ప్రతి కార్యకర్తలకు పార్టీ అండగా ఉంటుందని స్పష్టంచేశారు. కూటమి ప్రభుత్వంలో రైతులు, వ్యాపారులు ఇలా అన్ని వర్గాలపై దాడులు జరుగుతున్నాయని పేర్కొన్నారు. గిరిజన మహిళ ఆత్మహత్యాయత్నానికి కారణమైన ఎమ్మెల్యే కొలికపూడిపై హత్యాయత్నం కేసు నమోదు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. రాష్ట్రంలో రౌడీ రాజ్యం నడుస్తోందని మల్లాది విష్ణు విమర్శించారు. ఎమ్మెల్యేలు రౌడీల్లా వ్యవహరిస్తున్నారని, దళితులు, బడుగు బలహీనవర్గాలు, ఎస్టీలపై దాడులు చేయడం హేయమని పేర్కొన్నారు. తిరువూరు ఎమ్మెల్యేపై ఆ పార్టీ వారే తిరుగుబాటు చేసిన ఘటనలు అందరికీ గుర్తున్నాయన్నారు. దాడులను ఉపేక్షించేది లేదని, ప్రత్యక్ష ఆందోళనకు దిగాల్సి వస్తుందని హెచ్చరించారు. ఈ ఘటనపై పోలీసు ఉన్నతాధికారులకు ఫిర్యాదు చేస్తామన్నారు. బాధితురాలికి మెరుగైన వైద్య సేవలు అందించాలని కోరినట్లు తెలిపారు.

కవిత్వం సమాజాన్ని జాగృతం చేయాలి

ప్రముఖ కవి రసరాజు

పుస్తకాలను ఆవిష్కరిస్తున్న రెంటాల వెంకటేశ్వరరావు, ఇంతియాజ్ అహ్మద్ తదితరులు

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): సమాజాన్ని జాగృతం చేసే గొప్ప శక్తి కవిత్వానికి ఉందని ప్రముఖ కవి రసరాజు అన్నారు. విజయవాడ పుస్తక మహోత్సవంలో భాగంగా సాహితీవేత్త సరికొండ నరసింహరాజు కవితాసంపుటి 'తల్లడిల్లే తల్లివేరు'ను రసరాజు శనివారం సాయంత్రం జరిగిన కార్యక్రమంలో ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. చైతన్యపరిచే కవిత్వం రాయడంలో నరసింహరాజు మంచి ప్రతిభ కనబరిచారని అభినందించారు. విరసం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు అరసవిల్లి కృష్ణ, ఘంటా విజయకుమార్, కవి నరసింహరాజు, కార్యక్రమాల సమన్వయకర్త గోళ్ల నారాయణరావు, రచయితలు కూరపాటి కోటరాజు, కలిమిశ్రీ, గుమ్మా సాంబశివరావు పాల్గొన్నారు.

రాజ్యాంగంపై విస్తృత చర్చ జరగాలి.

భారతదేశాన్ని మరింత ఆధునికంగా తీర్చిదిద్దేందుకు రాజ్యాంగంపై మరింత చర్చ జరగాలని జనవిజ్ఞాన వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డాక్టర్ ఎం.గేయానంద్ అన్నారు. పుస్తక మహోత్సవం ప్రధాన వేదికపై ఎమ్మెల్సీ కేఎస్ లక్ష్మణరావు రచించిన 'భారత రాజ్యాంగం' పుస్తకాన్ని, రాం ప్రదీప్ రాసిన 'విస్మృత మహనీయులు' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా గేయానంద్ మాట్లాడుతూ.. రాజ్యాంగం ప్రజలకే సర్వాధికారాలు ఇచ్చిందనీ, హక్కులు, బాధ్యతలు అర్థమయ్యేందుకు లక్ష్మణరావు రచన ఉపయోగపడుతుందని పేర్కొన్నారు. రచయిత లక్ష్మణరావు మాట్లాడుతూ.. ప్రస్తుతం రాజ్యాంగంలో ప్రతిపాదించిన మౌలిక విలువలు, సూత్రాల అమలు అనుమానాస్పదంగా మారిందని అభిప్రాయపడ్డారు.

సమాజ శాస్త్ర అధ్యయనానికి అండగా వేదాలు

సమాజ శాస్త్ర అధ్యయనానికి కావాల్సినంత సమాచారమంతా వేదాల్లో ఉందని రచయిత డాక్టర్ రెంటాల వెంకటేశ్వరరావు అన్నారు. పుస్తక మహోత్సవంలో భాగంగా విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్ ముద్రించిన రుగ్వేద 'యధార్థ దర్శనం', 'వెలుతురు', 'స్వప్నసాగరం', 'ఈ గులాబీకి ముళ్లు లేవు' పుస్తకాలను శనివారం ఆవిష్కరించారు. రెంటాల వెంకటేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ.. వేదాలు అపౌరుషేయాలు కానప్పటికీ వాటిలోని సౌందర్యాన్ని, ప్రకృతికి సంబంధించిన అవగాహననూ కాదనలేమన్నారు. విశ్రాంత ఐఏఎస్ అధికారి ఎండీ ఇంతియాజ్ అహ్మద్ మాట్లాడుతూ.. కథా సౌందర్యానికి సంబంధించిన నియమాలను వివరిస్తూ, రసరాజు కథాసంపుటిలో ఆ లక్షణాలు ఉన్నాయని పేర్కొన్నారు. రచయిత డాక్టర్ గుజ్జు చెన్నారెడ్డి ఆంగ్ల సాహిత్య వికాస క్రమాన్ని వివరించారు. విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్ సంపాదకుడు గడ్డం కోటేశ్వరరావు సభకు అధ్యక్షత వహించారు. డాక్టర్ గుమ్మా సాంబశివరావు 'వెలుతురు' పుస్తకాన్ని సమీక్షించారు. కవి, రచయిత రసరాజు మాట్లాడుతూ.. తన కథాసంపుటిలోని కథల విశేషాలను వర్ణించారు. డాక్టర్ తాటి శ్రీకృష్ణ మాట్లాడుతూ.. సాహితీకారులు తమ కాలం నాటి బాధితుల స్వరాన్ని ప్రతిఫలించాలన్నారు.

టెలీస్కోప్‌లో నక్షత్రాలను చూస్తున్న విద్యార్థులు

నేడు అనుమతి ఇలా..

విజయవాడ పుస్తక మహోత్సవం చివరి రోజైన ఆదివారం మధ్యాహ్నం 12 గంటల నుంచే సందర్శకులను ప్రాంగణంలోకి అనుమతిస్తారని సొసైటీ అధ్యక్షుడు కె.లక్ష్మయ్య తెలిపారు.

శాస్త్రీయ దృక్పథాన్ని పెంపొందించుకోవాలి

విద్యార్థులు శాస్త్రీయ దృక్పథాన్ని పెంపొందించుకోవాలని ఎమ్మెల్సీ కేఎస్ లక్ష్మణరావు సూచించారు. జనవిజ్ఞానవేదిక ఆధ్వర్యంలో ఆచార్య కట్టా సత్యప్రసాద్ రచించిన 'దాచేస్తే దాగని సత్యం – జీవపరిణామం' పుస్తకావిష్కరణ రతన్‌టాటా వేదికపై శనివారం సాయంత్రం జరిగింది. లక్ష్మణరావు మాట్లాడుతూ.. రచయిత జీవ పరిణామ క్రమానికి సంబంధించిన పలు అంశాలను చాలా చక్కగా ఈ పుస్తకంలో వివరించారన్నారు. కార్యక్రమంలో మాజీ ఎమ్మెల్సీ ఎం.గేయానంద్, సంస్థ ప్రధాన కార్యదర్శి కుర్రా రామారావు, సంస్థ ప్రముఖులు మురళీధర్, శివనాగేశ్వరరావు, త్రిమూర్తులు, జయప్రకాష్ ప్రసంగించారు. జనవిజ్ఞానవేదిక జిల్లా ఆధ్వర్యంలో ముద్రించిన డైరీని ఆవిష్కరించారు.

క్లుప్తంగా

ఆగిఉన్న లారీని ఢీకొట్టిన కారు

మృతుడు శివన్నారాయణ(ఫైల్)

కృత్తివెన్ను: ఆగిఉన్న లారీని కారు ఢీకొట్టిన ఘటనలో కృత్తివెన్ను మండలం అడ్డపర్రుకు చెందిన ఒకే కుటుంబానికి చెందిన ముగ్గురు వ్యక్తులు మృతిచెందిన చెందారు. మృతుల బంధువుల కథనం మేరకు..వివరాల్లోకి వెళితే..కృత్తివెన్ను మండలం సీతనపల్లి పంచాయతీ అడ్డపర్రకు చెందిన కరింశెట్టి బాల నాగేశ్వరరావు కుటుంబం రెండేళ్లుగా ఉండే పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భీమవరంలో నివాసముంటున్నారు. బాలనాగేశ్వరరావు కుమారులు మధు, శివన్నారాయణ, చిన్నకోడలు దివ్యతేజశ్విని, కుమార్తె ప్రసన్న, అల్లుడు ప్రసాద్, చిన్నకుమారుని అత్త కలసి అన్నవరం వెళ్తున్నారు. వీరు ప్రయాణిస్తున్న కారు కాకినాడ జిల్లా శంఖవరం మండలం కత్తిపూడి వద్ద శనివారం తెల్లవారుజామున ఆగిఉన్న లారీని వేగంగా ఢీ కొట్టింది. ఈఘటనలో నాగేశ్వరరావు కుమారుడు శివన్నారాయణ, కోడలు దివ్యతేజశ్విని, అల్లుడు ప్రసాద్ తీవ్రంగా గాయపడి అక్కడికక్కడే మృతిచెందారు. మిగిలినవారు తీవ్రగాయాలతో శంఖవరం ప్రభుత్వాసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. ఒకే కుటుంబానికి చెందిన ముగ్గురు వ్యక్తులు ప్రమాదంలో మృతిచెందడంతో అడ్డపర్రలో విషాదఛాయలు అలుముకున్నాయి.

రోడ్డు ప్రమాదంలో వ్యక్తి దుర్మరణం

కృత్తివెన్ను: మండలంలోని మునిపెడ గ్రామసమీపంలో జాతీయ రహదారిపై ఓవ్యాన్, మోటార్‌సైకిల్‌ను ఢీకొన్న ఘటనలో ద్విచక్రవాహనదారుడు మృతి చెందాడు. కృత్తివెన్ను ఎస్‌ఐ పైడిబాబు కథనం మేరకు పల్లెపాలెం పంచాయతీ పెన్నుమదిబ్బ గ్రామానికి చెందిన తిరుమలశెట్టి ప్రభాకరరావు (60) తన ద్విచక్రవాహనంపై బంటుమిల్లి వెళ్తుండగా మునిపెడ సమీపంలో ఎదురుగా వస్తున్న వ్యాన్ ఢీ కొట్టింది. ఈఘటనలో ప్రభాకరరావు తలకు తీవ్రగాయాలు కావడంతో అక్కడికక్కడే మృతిచెందాడు. ఈమేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్‌ఐ తెలిపారు.

కూటమి నేతల బరి తెగింపు

వైఎస్సార్ సీపీ జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): సంక్రాంతి సంబరాల పేరుతో కోడి పందేలు, కేసినో నిర్వహణ ద్వారా అక్రమ సంపాదనకు కూటమి నేతలు బరి తెగిస్తున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎన్టీఆర్‌జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్ ఆరోపించారు. విజయవాడ తూర్పు నియోజకవ పరిధిలోని నగరం నడిబొడ్డున ఉన్న దేవదాయశాఖ స్థలంలో సైతం కోడి పందేలు వేసేందుకు నిస్సిగ్గుగా సిద్ధమైనట్లు ఆయన మండిపడ్డారు. గుణదలలోని వైఎస్సార్ సీపీ జిల్లా కార్యాలయంలో శనివారం నిర్వహించిన మీడియా సమావేశంలో దేవినేని అవినాష్ మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర ప్రజలు సంతోషంగా పండుగ చేసుకునే స్థితిలో లేరన్నారు. సంక్షేమ పథకాలన్నీ నిలిచిపోవడంతోపాటు, సరుకుల ధరలు, కరెంటు ఛార్జీలను కూటమి ప్రభుత్వం పెంచడంతో తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారన్నారు. కాని డబ్బుల కోసం కూటమి నాయకులు నీచంగా ప్రవర్తిస్తున్నట్లు విమర్శించారు. పేకాట నిర్వహించేందుకు సిద్ధమైనవారి నుంచి పెద్ద మొత్తంలో డబ్బులు వసూలు చేయడంతోపాటు, కోడి పందేలు చూసేందుకు వచ్చే వారివద్ద నుంచి కూడా వాహనాల పార్కింగ్ రూపంలో అధికమొత్తంలో డబ్బులు దండుకునేందుకు రంగం సిద్ధంచేస్తున్నారని ఎద్దేవా చేశారు. హైకోర్టు ఆదేశాలు ఉన్నా, పోలీసులు హెచ్చరిస్తున్న పట్టించుకోకుండా దేవదాయశాఖ భూముల్లో సైతం కోడి పందేల నిర్వహణకు పూనుకోవడం తగదన్నారు. నందిగామ, జగ్గయ్యపేట ప్రాంతాల్లో కేసీనో ఏర్పాటుకు రంగం సిద్ధం చేశారని, వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఏమీ జరగకపోయినా తప్పుడు ప్రచారాలు చేశారని మండిపడ్డారు. కూటమి పాలనలో సాధారణ ప్రజలకు పండుగ దూరం చేశారని, సీఎం చంద్రబాబును గెలిపించినందుకు ప్రజలు ఎంతో బాధపడుతున్నారని పేర్కొన్నారు.

అవినీతి సొమ్ముకు పోటీ..

కూటమి నేతలు అవినీతి సొమ్ముకోసం పోటీ పడుతున్నారని అవినాష్ ఎద్దేవా చేశారు. మైలవరంలో ఇసుక మాఫియా రాజ్యమేలుతుందన్నారు. ఇసుకమాఫియాపై రాబోయే రోజుల్లో పోరాటం చేస్తామన్నారు. కోడి పందేలు నిర్వహించే వారిపై పోలీసులు కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. తనకు ఊహ తెలిసిన తర్వాత తిరుమలలో తొక్కిసలాట జరిగినట్లు వినలేదని, చంద్రబాబు ప్రభుత్వ వైఫల్యం కారణంగా తిరుమలలో జరిగిన తొక్కిసలాటను సైతం మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిపై నెట్టేందుకు కూటమి నేతలు యత్నిస్తుండటం హాస్యాస్పదమని పేర్కొన్నారు. తొక్కిలాటకు గత ప్రభుత్వంలో పెట్టిన టోకెన్ వ్యవస్థే కారణమని చెబుతున్న కూటమి నాయకులు, మరి గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఎందుకు ఎటువంటి ప్రమాదాలు జరగలేదో ప్రజలకు సమాధానం చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. సీఎం చంద్రబాబు, డిప్యూటీ సీఎం పవన్‌కళ్యాణ్ సంఘటనా స్థలానికి వెళ్లడం ద్వారా బాధితులకు ఒరిగిందేమి లేదన్నారు. ఇకనైనా రాష్ట్రప్రభుత్వం స్పందించి మృతుల కుటుంబాలకు ఒక్కొక్కరికీ రూ.కోటి చొప్పున పరిహారం ఇవ్వాలని వైఎస్సార్ సీపీ డిమాండ్ చేస్తోందని ఆయన వివరించారు.

ద్విచక్ర వాహనదారులు హెల్మెట్ ధరించాల్సిందే

భోగి మంట వెలిగిస్తున్న పోలీస్ అధికారులు

అందంగా తీర్చిదిద్దిన సంక్రాంతి ముగ్గు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: ద్విచక్ర మోటారు వాహనం నడిపే ప్రతి ఒక్కరూ హెల్మెట్ ధరించాల్సిందేనని ఎన్టీఆర్ జిల్లా పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్వీ రాజశేఖరబాబు ఆదేశించారు. హెల్మెట్ ధారణ విషయంలో ఎవరూ అతీతులు కాదని, హెల్మెట్ నిబంధనలను అతిక్రమించిన పోలీసులపైనా కేసులు రాస్తున్నామన్నారు. జిల్లా పోలీస్ కమిషనరేట్ ఆధ్వర్యాన నగరంలోని ఏఆర్ గ్రౌండ్స్‌లో సంక్రాంతి సంబరాలను శనివారం సాయంత్రం నిర్వహించారు. కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన కమిషనర్ మాట్లాడుతూ.. కోర్టుల ఆదేశాల మేరకు జిల్లాలో హెల్మెట్ నిబంధనలను అమలు చేస్తున్నామన్నారు. హెల్మెట్‌పై పలు మార్లు అవగాహన కల్పించినా వాహన చోదకుల్లో ఎలాంటి మార్పు రావడం లేదన్నారు. ఈ నేపథ్యంలోనే భారీగా జరిమానాలు విధిస్తున్నామని చెప్పారు.

ఎవరూ అతీతులు కాదు..

నగరంలోని అన్ని కూడళ్లలో ఏఐ టూల్‌తో పరిశీలిస్తున్నామని, హెల్మెట్ ధరించకుండా వెళ్లే వారి సంఖ్య సులువుగా బహిర్గతమవుతోందన్నారు. ఇటీవల బెంజిసర్కిల్‌లో ఈ టూల్ సాయంతో లెక్కించామని, 17 నిమిషాల వ్యవధిలో 1,193 బైక్‌లు ప్రయాణించగా, 1,004 వాహన చోదకులు హెల్మెట్ ధరించి ప్రయాణించారని చెప్పారు. ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ ప్రారంభించిన తరువాతే వాహన చోదకుల్లో మార్పు వచ్చిందన్నారు. ఇప్పటివరకు 84.20శాతం బైక్ యజమానులు హెల్మెట్ ధరిస్తున్నారని తెలిపారు. అయితే నూరు శాతం లక్ష్యాన్ని చేరుకునేందుకు కమిషనరేట్ కృషి చేస్తోందని వెల్లడించారు. హెల్మెట్ ధరించకుండా బైక్ నడిపే వారిపై కచ్చితంగా కేసు రాస్తామని, ఇందులో ఎవరికీ మినహాయింపు లేదని, సిఫార్సులకు అసలు తావివ్వమని స్పష్టం చేశారు. గడిచిన వారం రోజుల్లో పోలీసులపైనా కేసులు రాశామని గుర్తుచేశారు. అయితే బైక్ ఆపుతుంటే ప్రతి ఒక్కరూ మీడియా అని చెబుతున్నారని, ఇకపై మీడియా ప్రతినిధులను కూడా వదలమని, ఈ విషయంలో ఎవరూ అతీతులు కాదని కమిషనర్ హెచ్చరించారు.

పశుసంపద వృద్ధికి గోకులం షెడ్లు

మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

గోకులంషెడ్డును ప్రారంభించి పశువులకు గ్రాసం అందిస్తున్న మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

కోనేరుసెంటర్: జిల్లాలో పశుసంపద వృద్ధికి కూటమి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకుంటోందని, పశుపోషకులు మినీగోకులం షెడ్లు నిర్మించుకునేందుకు ఆర్థికసాయం అందిస్తున్నట్లు రాష్ట్ర గనులు, భూగర్భవనరులు, ఎక్సైజ్‌శాఖ మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర తెలిపారు. బందరు మండలం అరిసెపల్లిలో ఉపాధి హామీ పథకం నిధులతో నిర్మించిన మినీగోకులం షెడ్డును ఏపీఎస్‌ఆర్టీసీ చైర్మన్ కొనకళ్ళ నారాయణరావుతో కలిసి శనివారం ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి రవీంద్ర మాట్లాడుతూ ఆరు పశువులు ఉన్నవారు మినీగోకులం షెడ్డు నిర్మించుకునేందుకు రూ.2.30లక్షలు, నాలుగు పశువుల షెడ్డు నిర్మాణానికి రూ.1.85లక్షలు, రెండు పశువుల షెడ్డు నిర్మాణానికి రూ.1.15లక్షలు, 50 గొర్రెలు కలిగిన లబ్ధిదారులు షెడ్డు నిర్మించుకునేందుకు రూ.2.30 లక్షలు అందజేస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమం కింద జిల్లావ్యాప్తంగా 25 మండలాల్లో దాదాపు 1,0081 మినీ గోకులం షెడ్ల నిర్మాణం లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు వివరించారు. వీటిలో ఇప్పటికే 412 షెడ్ల నిర్మాణం పూర్తయిందన్నారు. ఇందుకోసం రూ.97.32కోట్లు ఖర్చుచేస్తున్నట్లు తెలిపారు. కార్యక్రమంలో మాజీ ఎంపీపీ కాగిత వెంకటేశ్వరరావు, జనసేనపార్టీ నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి బండి రామకృష్ణ, టీడీపీ మండల అధ్యక్షుడు కుంచె నాని, తలారి సోమశేఖర్, డ్వామా పీడీ కేవీ శివప్రసాద్, మార్కెట్‌యార్డ్ మాజీ చైర్మన్ గోపు సత్యనారాయణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రయాణికులతో రైల్వేస్టేషన్ కిటకిట

ఏటీవీఎం మిషన్ల వద్ద జనరల్ టిక్కెట్ల కోసం ప్రయాణికుల ఇక్కట్లు

తత్కాల్ టిక్కెట్ల కోసం క్యూలైన్‌లో వేచిఉన్న ప్రయాణికులు

ప్రయాణికులతో రద్దీగా ఉన్న విజయవాడ రైల్వేస్టేషన్

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడ పశ్చిమ): నిత్యం సుమారు 1.40లక్షల ప్రయాణికులు రాకపోకలు సాగించే విజయవాడ రైల్వేస్టేషన్ సంక్రాంతి పండుగ నేపథ్యంలో మరింత రద్దీగా మారింది.సాధారణ రోజులతో పోల్చితే ప్రయాణికుల రద్దీ శనివారం రెండుమూడింతలు పెరగడంతో స్టేషన్‌లోని ప్లాట్‌ఫాంలు ప్రయాణికులతో కిటకిటలాడాయి. విద్యాసంస్థలకు సెలవులు ఇవ్వడంతో సొంతూళ్లకు వెళ్లే విద్యార్థులు, సంక్రాంతికి స్వగ్రామాలు, బంధుమిత్రుల ఇళ్లకు భారీసంఖ్యలో తరలివెళ్తున్న జనం రాకతో విజయవాడ రైల్వేస్టేషన్‌లో తీవ్ర రద్దీ నెలకొంది. తెలంగాణ నుంచి విజయవాడ మీదుగా భీమవరం, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, గుంటూరు, నెల్లూరు, తిరుపతి తదితర ప్రాంతాలకు వెళ్లే ప్రయాణికుల కోసం దక్షిణ మధ్య రైల్వే అధికారులు ఈ జనవరి నెలలో 366 ప్రత్యేక రైళ్లు ఏర్పాటు చేసినా ప్రయాణికుల రద్దీ మాత్రం తగ్గలేదు. దీంతో ప్రజలు ప్రత్యామ్నాయ రవాణా మార్గాలను ఆశ్రయించక తప్పడం లేదు. విజయవాడ మీదుగా విశాఖ మార్గంలో నడిచే అన్ని రైళ్లు ఫుల్ అయ్యి వెయిటింగ్ లిస్ట్ భారీగా పెరుగగా, ఒక రోజు ముందు ఇచ్చే తత్కాల్ టిక్కెట్ కోసం ప్రయాణికులు రిజర్వేషన్ కౌంటర్ల వద్ద పడిగాపులు పడుతున్న పరిస్థితి నెలకొంది. జనరల్ బోగీల్లో కనీసం నిలబడి ప్రయాణం చేసేందుకు సైతం వీలులేక ప్రయాణికులు అవస్థలుపడుతున్నారు.

ప్రయాణికులతో కిటకిటలాడుతున్న విజయవాడ రైల్వేస్టేషన్

రేపటి నుంచి పూటీ లాగుడు బల ప్రదర్శనలు

ఘంటసాల: మన ఊరు - మన సంక్రాంతి సంబరాల్లో భాగంగా ఘంటసాల జెడ్పీ హైస్కూల్ గ్రౌండ్‌లో సోమవారం నుంచి రాష్ట్ర స్థాయి ఒంగోలు జాతి వృషభాల నాటుబండి, పూటీ లాగుడు బల ప్రదర్శనలు నిర్వహించనున్నట్లు కమిటీ సభ్యులు బండి పరాత్పరరావు, అయినపూడి భాను ప్రకాష్‌లు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా హైస్కూల్ గ్రౌండ్‌లో వృషభాల పూటీ లాగుడు బల ప్రదర్శనకు ఏర్పాట్లను పర్యవేక్షించారు. శనివారం కరపత్రాలను పంపిణీ చేశారు. అనంతరం కమిటీ సభ్యులు మాట్లాడారు. కార్యక్రమంలో దోనేపూడి రవిశంకర్, కాకుమాని రంగారావు, గొర్రెపాటి శ్రీనివాస్, వేములపల్లి రాంబాబు, రాజేష్, కిషోర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రసవత్తరంగా లంగడి పోటీలు

లంగడి పోటీల్లో తలపడుతున్న తెలంగాణ-మహారాష్ట్ర జట్ల క్రీడాకారులు

విజయవాడరూరల్: ఆంధ్రప్రదేశ్ లంగడి అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో నున్న జిల్లా పరిషత్ హైస్కూల్ గ్రౌండ్‌లో నిర్వహిస్తున్న జాతీయ స్థాయి లంగడి అండర్-19 బాల బాలికల పోటీలు రసవత్తరంగా సాగుతున్నాయి. లీగ్ కమ్ నాకౌట్ పద్ధతిలో రెండోరోజు శనివారం ఆయా జట్ల మధ్య సాగిన పోటీలు ఉత్సాహంగా సాగాయి. బాలుర విభాగంలో తెలంగాణ-మహారాష్ట్ర జట్ల మధ్య జరిగిన పోటీల్లో మహారాష్ట్ర జట్టు, ఉత్తరాఖండ్‌పై గోవా జట్టు, కర్ణాటకపై తెలంగాణ జట్టు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌పై గుజరాత్ జట్టు, కేరళపై మహారాష్ట్ర జట్లు గెలుపొందాయి. బాలికల విభాగంలో కేరళపై తెలంగాణ జట్టు, కేరళపై గుజరాత్ జట్టు, కర్ణాటకపై తెలంగాణ, విదర్భ జట్టుపై మహారాష్ట్ర జట్లు గెలుపొందాయి. బాలుర విభాగంలో గుజరాత్, తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర, గోవా జట్లు, బాలికల విభాగంలో కర్ణాటక, గుజరాత్, తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర జట్లు సెమీఫైనల్స్‌కు చేరుకున్నాయని ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ బాదోటి శివరామ్, హైస్కూల్ మేనేజ్‌మెంట్ కమిటీ చైర్మన్ గడ్డం కుమార్ తెలిపారు. ఫైనల్ పోటీలు ఆదివారం జరుగుతాయని వారు వివరించారు.

వడ్డీ వ్యాపారిది కిరాయి హత్యా?

- ఆస్తికోసం ఇంటి సమీపంలోని వ్యక్తే హత్య చేయించాడా?
- హత్యా వ్యవహారం బంధువుల్లో ఒకరికి ముందే తెలుసా !
- పోలీసుల దర్యాప్తులో వెలుగుచూస్తున్న ఆయా అంశాలు

అడపాల రవి (ఫైల్)

కోనేరుసెంటర్: మచిలీపట్నంలో కలకలం రేపిన వడ్డీ వ్యాపారి అడపాల రవి కుమార్ హత్యకేసుకు సంబంధించిన దర్యాప్తు అనేక మలుపులు తిరుగుతోంది. ఈ కేసులో పోలీసులు సైతం అవాక్కయ్యే వాస్తవాలు వెలుగు చూస్తున్నట్లు సమాచారం. ఈహత్యకు వివాహేతర సంబంధమే కారణమని భావించగా, పోలీసులు కేసును లోతుగా దర్యాప్తు చేస్తున్న కొద్దీ అవాక్కయ్యే వాస్తవాలు వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. వివరాల్లోకి వెళితే.. చిలకలపూడికి చెందిన వడ్డీ వ్యాపారి అడపాల రవికుమార్ (50) కోట్లాది రూపాయల ఆస్తులు కలిగి ఉన్నాడు. కుటుంబ కలహాల కారణంగా భార్య అతనికి దూరంగా ఉంటుండగా కుమార్తె ధాత్రి, ఆమె అమ్మమ్మ కలిసి నివాసం ఉంటున్నారు. అయితే రవి ఇంటికి సమీపంలో ఉండే ఓ యువకుడు అతని కుమార్తెతో పరిచయం పెంచుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తుండగా, రవి అతని ఆటలు సాగనివ్వలేదు. దీంతో రవిని ఎలాగైనా అడ్డు తొలగించి కుమార్తెతోపాటు కోట్లాది ఆస్తిని కాజేయాలని భావించిన సదరు యువకుడు, నవీన్ మిట్టల్‌కాలనీకి చెందిన ఓ ట్యాక్సీడ్రైవర్ మధ్యవర్తిత్వంతో ఓ లారీడ్రైవర్ ద్వారా రవిని హత్య చేయించేందుకు రూ.3లక్షలకు కిరాయి కుదుర్చుకున్నట్లు పోలీసుల దర్యాప్తులో తేలినట్లు తెలిసింది.

మూడునెలలుగా హత్యకు ప్లాన్..

ఒప్పందం ప్రకారం సదరు యువకుడు, లారీడ్రైవర్‌కు దశలవారీగా లక్షకుపైగా నగదు ఇచ్చారు. హత్యానంతరం మిగిలిన మొత్తం చెల్లించేలా ఒ ప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఒప్పందం మేరకు వడ్డీవ్యాపారి రవిని హత్య చేయించేందుకు హంతకులు మూడునెలలుగా అతన్ని వెంబడిస్తున్నారు. పోలీసు లకు అనుమానం రాకుండా యాక్సిడెంట్ రూపంలో రవిని చంపేందుకు పలుమార్లు యత్నించారు. ఈక్రమంలో వారం రోజుల కిందట మద్యంమత్తు లో హతుడు రవి ఇంటికి వెళ్తుండగా రాత్రి 11.30 గంటల సమయంలో అతనిని అనుసరించిన లారీడ్రైవర్, మరో ఇద్దరు వ్యక్తులు పరాసుపేట సెంటర్ కు సమీపంలో కారుతో గుద్ది చంపేందుకు ప్రయత్నించిన విషయం పోలీసుల దర్యాప్తులో వెలుగుచూసింది. కారు ఢీకొన్న సంఘటనను బంధుమిత్రులతో కలసి విశ్లేషించుకున్న అనంతరం ప్రాణా లు తీసేటంత శత్రువులు లేరని భావించిన రవి యథావిధిగా తనకార్యకలాపాల్లో నిమగ్నం కాగా, ఈనెల 8వ తేదీ అర్ధరాత్రి రవిని అతని ఇంటి ముందే హంతకులు కత్తులతో దారుణంగా పొడిచి చంపారు.

పోలీసు దర్యాప్తుపైనా అనుమానాలు..

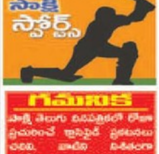
ఇదిలా ఉండగా ఈ కేసుకు సంబంధించి పోలీసులు చేపట్టిన దర్యాప్తుపై మృతుడి బంధువులు పలు అనుమానాలు వ్యక్తంచేస్తున్నారు. ఈ కేసును పక్కదోవ పట్టిస్తూ హంతకులు శిక్ష నుంచి తప్పించుకునేందుకు వీలు కల్పించేలా పోలీసులు వ్యవహరిస్తున్నారంటూ వారు ఆరోపిస్తున్నారు. అందుకు మృతుని కుమార్తెనే పావుగా ఉపయోగించి హంతకులకు కొమ్ముకాసేలా వ్యవహరిస్తున్నారని వారు భావిస్తున్నారు. రవిని హత్య చేయడంలో పైనలుగురితో పాటు మరో కీలకమైన వ్యక్తి హస్తం ఉన్నట్లు వారు అనుమానం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. కేసు దర్యాప్తుపై పోలీసు ఉన్నతాధికారులు దృష్టిసారించి రవి హత్యకు సంబంధించి విచారణ సజావుగా జరిగేలా చూడటం ద్వారా బాధిత కుటుంబానికి న్యాయం చేయాలని వారు కోరుతున్నారు.

హాకీ జిల్లా జట్ల ఎంపిక

విజయవాడస్పోర్ట్స్: రాష్ట్రస్థాయి సబ్‌జూనియర్ బాలబాలికల హాకీ పోటీలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే జిల్లా జట్లను ఎన్టీఆర్ జిల్లా హాకీ సంఘం కార్యదర్శి కె.రాజశేఖర్ ప్రకటించారు. సింగ్‌నగర్‌లోని స్టేడియంలో శనివారం నిర్వహించిన ఎంపిక పోటీల్లో అత్యుత్తమ క్రీడా నైపుణ్యం ప్రదర్శించిన జగన్, ఇర్ఫాన్, సుభాష్, సూర్య, యశ్వంత్, విక్రమ్, ప్రవీణ్, నిఖిలేష్, శ్రీవికాస్, గోవర్ధన్, చైతన్య, వరుణ్, మైకేల్, అబ్దుల్‌ఖాదర్, హర్షగౌతమ్, మణికంఠ, శ్రీకాంత్ బాలుర జట్టుకు ఎంపికయ్యారు. బాలికల హాకీ జట్టుకు పల్లవి, లౌఖ్య, సలోమి, ఓంకారి, లావణ్య, గీతిక, అక్షర, మమత, సిరి, టి.వర్షిణి, పి.వర్షిణి దియాన్షిణి, బ్లెస్సీ, లావణ్య, లావణ్య, బేవి, ప్రిస్కిల్లా, హాసిని ఎంపికయ్యారు. బాలుర జట్టు 17 నుంచి మదనపల్లెలో, బాలికల జట్టు ఈనెల 27 నుంచి అనంతపురంలో జరిగే రాష్ట్రపోటీల్లో పాల్గొంటాయని వివరించారు. ఇరుజట్లకు జై భారత్ ఛారిటబుల్ ట్రస్ట్ అధ్యక్షకార్యదర్శులు ఎస్.శ్రీనివాసరావు, ఎస్.దేవిప వన్‌కుమార్, కోశాధికారి ఎస్.ఎన్.జ్యోతి జెర్సీలను అందజేశారు.

నిత్యం ట్రాఫిక్‌జామ్‌తో నరకయాతన

- ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో నిలిచిపోతున్న వాహనాలు
- అసహనం వ్యక్తం చేస్తున్న వాహనచోదకులు

కృష్ణలంక సబ్‌వే వద్ద నిలిచిన వాహనాలు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు):నగరంలో రోజురోజుకు వాహనాల సంఖ్య పెరుగుతోంది. దానికి తగ్గట్లుగా రహదారులు అభివృద్ధి చెందడం లేదు. వాహనాల వేగాన్ని నియంత్రించేందుకు కూడా ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టడం లేదు. దీంతో ట్రాఫిక్ సమస్య మరింత తీవ్రమవుతుంది. నిత్యం రద్దీగా ఉండే కృష్ణలంక, సర్వీసు రోడ్డులోని కృష్ణలంక సబ్‌వే వద్ద తరచూ ట్రాఫిక్ జామ్ అవుతుంది. ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో సబ్‌వే వద్ద వాహనాల రద్దీ పెరిగి ట్రాఫిక్ స్తంభిస్తుండడంతో వాహనచోదకులు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కృష్ణలంక ప్రాంతంలో 20, 21, 22 డివిజన్‌లు ఉన్నాయి. ఈ డివిజన్లు ఒక వైపు కృష్ణానది, మరోవైపు జాతీయ రహదారి మధ్యలో విస్తరించి ఉన్నాయి. ఈ డివిజన్లలో దాదాపు 35 నుంచి 40 వేల మంది ప్రజలు నివాసం ఉంటున్నారు. నగరంలోని బీసెంట్ రోడ్డు, బందరురోడ్డు, వన్‌టౌన్, భవానీపురం, గొల్లపూడి తదితర ప్రాంతాల్లో ముఠా పనులు, కూలీ పనులు, షాపుల్లో చిన్నపాటి ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ జీవనం సాగిస్తున్నారు. ఈ ప్రాంత ప్రజలు రాకపోకలు సాగించాలంటే సురక్షిత మార్గం సబ్‌వే ఒక్కటే. అందుకే ఎక్కువ మంది కృష్ణలంక సబ్‌వే గుండా నగరంలోకి రాకపోకలు సాగిస్తుంటారు. ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో స్కూళ్లకు వెళ్లే ఆటోలు, స్కూల్ బస్సులు, సాధారణ ప్రజల వాహనాలు, ఆటోలు, కార్లు, విధులకు వెళ్లే వారి వాహనాల రాకపోకలతో సబ్‌వే నిత్యం రద్దీగా ఉంటుంది. ఎవరికి వారు తొందరగా వెళ్లాలని ఆత్రతతో వాహనదారులు అడ్డదిడ్డంగా ప్రయాణిస్తుంటారు. దీనికి తోడు జాతీయ రహదారి మీద ట్రాఫిక్ జామ్ అయిన సందర్భంలో భారీ వాహనాలు, ఆర్టీసీ బస్సులు, సిటీ బస్సులు కూడా సర్వీసు రోడ్డు గుండా బస్టాండ్ వైపుకు వెళ్తుంటాయి. అంతేకాకుండా సబ్‌వే వద్ద సర్వీసు రోడ్డు కూడా వెడల్పు తక్కువగా ఉంటుంది.

అడ్రస్ లేని ట్రాఫిక్ పోలీసులు

బందరురోడ్డు నుంచి కృష్ణలంక ప్రాంతంలోకి వెళ్లే వాహనాలు, కృష్ణలంక నుంచి బందరురోడ్డు వైపు వెళ్లే వాహనాలు, కల్పనాప్రింట్స్ రోడ్డు వైపు నుంచి, ఫీడర్‌రోడ్డులో రాకపోకలు సాగించే వాహనాలు అన్నివైపుల నుంచి ఒకేసారి ప్రయాణిస్తుండడంతో తరచూ ట్రాఫిక్ స్తంభించిపోతుంది. ఇక్కడ ట్రాఫిక్‌ను నిరోధించేందుకు ట్రాఫిక్ కానిస్టేబుల్ ఎవ్వరూ ఉండరు. వాహనాలు రద్దీ ఎక్కువై ఎక్కడి వాహనాలు అక్కడే నిలిచిపోయిన సందర్భంలో బందరురోడ్డులో విధులు నిర్వహిస్తున్న ట్రాఫిక్ పోలీసులు, సివిల్ పోలీసులు అప్పుడప్పుడు వచ్చి సబ్‌వే వద్ద ట్రాఫిక్ జామ్‌ను క్రమబద్ధీకరిస్తుంటారు. ట్రాఫిక్ జామ్ అవకుండా ట్రాఫిక్‌ను నిరోధించేందుకు సబ్‌వే వద్ద ట్రాఫిక్ కానిస్టేబుల్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని వాహనదారులు, స్థానికులు కోరుతున్నారు.

ట్రాఫిక్ సమస్య పద్మవ్యూహాన్ని తలపిస్తోంది

సబ్‌వే వద్ద ట్రాఫిక్ సమస్య పద్మవ్యూహాన్ని తలపిస్తోంది. ఒక వైపు బందరురోడ్డుకు వెళ్లాలన్నా, మరో వైపు గమ్యస్థానాలకు చేరాలంటే సమయానికి కంటే ఎక్కువ సమయం పడుతుంది. ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో రద్దీ సమయాల్లో 1.5 కిలోమీటర్లు వెళ్లాలంటే 15 నుంచి 20 నిమిషాలు సబ్‌వే దగ్గర వాహనదారులు పడిగాపులు కాయాల్సివస్తుంది.

పంతాల సాయి, కృష్ణలంక

ట్రాఫిక్ నియంత్రణకు చర్యలు తీసుకోవాలి

సబ్‌వే వద్ద వాహనాల రద్దీకి అనుగుణంగా సమగ్ర ట్రాఫిక్ నిర్వహణ వ్యవస్థ అవసరం. తరచూ ట్రాఫిక్ జామ్‌తో వాహనదారులు ఇబ్బందులు పడాల్సి వస్తుంది. పోలీసులు, వీఎంసీ అధికారుల మధ్య సమన్వయ లేమి స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. బెంజిసర్కిల్‌కు వెళ్లాలంటే వాహనదారులకు సబ్‌వే దగ్గర ట్రాఫిక్ సమస్య చుక్కలు చూపిస్తుంది. ట్రాఫిక్ సమస్య తలెత్తకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి.

ఎం.షణ్ముఖకుమార్, కృష్ణలంక

ఉత్సాహంగా సంక్రాంతి సంబరాలు

నృత్యం చేస్తున్న విద్యార్థినులు

ముగ్గులకు రంగులు అలంకరిస్తున్న దృశ్యం

భోగి మంటల చుట్టూ తిరుగుతున్న యువకులు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు):స్థానిక పీబీ సిద్ధార్థ కళాశాల ఆవరణలో మైదానంలో సంక్రాంతి ముందస్తు సంబరాలు శనివారం ఉత్సాహపూరిత వాతావరణం జరిగాయి. నిత్యం కళాశాల యూనిఫాంతో వచ్చే విద్యార్థులు సంక్రాంతి ముందస్తు సంబరాల సందర్భంగా తెలుగువారి సాంప్రదాయ దుస్తులైన చీర, లంగా జాకెట్టుతో యువతులు, పంచెకట్టు, చొక్కాతో యువకులు వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా కళాశాల మైదానంలో ఉన్న వేదికపై తెలుగు అమ్మాయి, తెలుగు అబ్బాయి పేరుతో నిర్వహించిన సాంప్రదాయ వస్త్రధారణ పోటీలో పాల్గొన్నారు. విద్యార్థులతో పాటుగా అధ్యాపకులు సైతం ఈ పోటీలో పాల్గొని విద్యార్థులను ఉత్సాహపరిచారు. కళాశాల ఆవరణ మొత్తాన్ని రంగవల్లులతో అలంకరించారు. బొమ్మలకొలువును ఆకర్షణీయంగా తీర్చిదిద్దారు. భోగిమంటలు వేసి పాటలు పాడుతూ విద్యార్థులు నృత్యాలు చేశారు. ముగ్గుల పోటీలు, గాలిపటాల పోటీలు, మెహందీ పోటీలు, తెలుగు అమ్మాయి, తెలుగు అబ్బాయి పేరుతో సాంప్రదాయ వస్త్రధారణ పోటీలు, పొంగల్ వంటకం పోటీల్లో యువతీ యువకులు ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. గంగిరెద్దుల విన్యాసాలు అలరించాయి. కళాశాల డైరెక్టర్ వేమూరి బాబూరావు, ప్రిన్సిపాల్ ఎం.రమేష్‌తో పాటుగా అధ్యాపకులు, విద్యార్థులు ఈ ముందస్తు సంబరాల్లో పాల్గొన్నారు.

పండుగలతో మానవ వికాసం

ఆదిత్యా డిగ్రీ కళాశాలలో సంక్రాంతి సంబరాలు

ఎస్ఎస్ఎం స్కూల్లో విద్యార్థుల జానపద నృత్యాలు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): పండుగలు ఐకమత్యానికి ప్రతీకలని పలువురు వక్తలు తెలిపారు. పటమటలోని ఆదిత్య డిగ్రీ కళాశాల, ఎస్ఎస్ఎం స్కూల్ యాజమాన్యాలు విద్యార్థులతో సంక్రాంతి వేడుకలు శనివారం నిర్వహించారు. ఆదిత్య డిగ్రీ కళాశాల్లో సంక్రాంతి శోభ తెలియజేసే ఎలక్యూషన్ కాంపిటీషన్ ,రంగోలి గ్రూప్ ఫోక్ డాన్స్ ,సోలో డాన్స్ పెయింటింగ్ కాంపిటీషన్స్ నిర్వహించారు. ఆదిత్య విద్యా సంస్థల చైర్మన్ డాక్టర్ శేషారెడ్డి మాట్లాడుతూ విద్యార్థులకు ఇటువంటి పండుగలు నిర్వహించటం వలన తమ సంస్కృతి సాంప్రదాయాలు తెలుస్తాయన్నారు. కళాశాల ప్రిన్సిపల్ డాక్టర్ కె.వీర్రాజు మాట్లాడుతూ సంస్కృతికి వారధి లాంటి పండగలు అందరూ నిర్వహించుకోవాలని కోరారు. కార్యక్రమంలో విద్యాసంస్థల కార్యదర్శి డాక్టర్ ఎస్. సుగుణ రెడ్డి, వైస్ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఎం.నరేంద్ర వర్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు. సామూహికంగా జరుపుకునే పండగల వల్ల సమాజ శ్రేయస్సు, మానవ వికాసం, శాంతి కలుగుతుందని ఎస్ఎస్ఎం స్కూల్ వైస్ ప్రిన్సిపాల్ బాలారెడ్డి తెలిపారు. పటమటలోని ఎస్ఎస్ఎం స్కూల్లో సంక్రాంతి సంబరాలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా విద్యార్థినులు గొబ్బెమ్మల చుట్టూ తిరుగుతూ పాడిన పాటలు ఆకట్టుకున్నాయి. పాఠశాల ఆవరణలో రంగవల్లులు, గాలిపటాలు ఎగరవేయటం, జోడు బసవన్నల విన్యాసాలతో సంబరాలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా విద్యార్థులు ప్రదర్శించిన జానపద నృత్యాలు ప్రత్యేకంగా ఆకట్టుకున్నాయి.

పుస్తక మహోత్సవాన్ని సందర్శించిన డెప్యూటీ సీఎం

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): విజయవాడ బుక్ ఫెస్టివల్ సొసైటీ ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్న విజయవాడ పుస్తక మహోత్సవాన్ని రాష్ట్ర ఉపముఖ్యమంత్రి పవన్‌కల్యాణ్ శనివారం ఉదయం సందర్శించారు. వివిధ స్టాల్స్‌ను పరిశీలించి పలు పుస్తకాలను కొనుగోలు చేశారు. సాధారణ రోజుల్లో మధ్యాహ్నం నుంచి రాత్రి తొమ్మిది గంటల వరకూ పుస్తక మహోత్సవం కొనసాగుతుంది. అయితే పవన్‌కల్యాణ్ కోసం ఉదయం ప్రత్యేకంగా పుస్తక మహోత్సవానికి స్టాల్స్ యజమానులను పిలిపించారు. పవన్‌కల్యాణ్ చట్టాలు, చరిత్ర, రాజకీయ, పబ్లిక్ పాలసీ, శాస్త్ర సాంకేతిక, వ్యవసాయ, వృక్ష సంబంధిత పుస్తకాలపై ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపించారు. అలాగే తెలుగు సాహిత్యం , అనువాద సాహిత్యం, నిఘంటువులు, ఆధ్యాత్మిక సంబంధిత రచనలు పరిశీలన చేశారు. ప్రత్యేకంగా తెలుగు, హిందీ, ఇంగ్లీష్ పుస్తకాలు కొనుగోలు చేశారు. సుమారు గంటలన్నర సేపు వరకూ ఆయన పుస్తక మహోత్సవంలో స్టాల్స్‌ను సందర్శించారు. పవన్‌కల్యాణ్‌తో పాటుగా విజయవాడ పోలీసు కమిషనర్ రాజశేఖర్ బాబు, బుక్ ఫెస్టివల్ సొసైటీ అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు కె.లక్ష్మయ్య, టి.మనోహర్ నాయుడు, ఎమెస్కో అధినేత డి.విజయకుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఉత్సాహంగా బీఎన్‌కేయూ చెస్ రేటింగ్ టోర్నీ

చెస్ టోర్నీలో పాల్గొన్న క్రీడాకారులు

వెంకట కృష్ణకార్తీక్‌ను సన్మానిస్తున్న బీఎన్‌కేయూ ప్రతినిధులు

ముందంజలో తెలంగాణ క్రీడాకారుడు సమరతేజ

విజయవాడస్పోర్ట్స్: భారతీయ నవీన క్రీడా ఉత్సవ్(బీఎన్‌కేయూ) ఫౌండేషన్ రెండో అంతర్జాతీయ 1800 లోపు చెస్ ఫిడే రేటింగ్ టోర్నమెంట్ రెండో రోజు శనివారం ఉత్సాహభరితంగా సాగింది. ప్రపంచ చదరంగ సమాఖ్య, అఖిల భారత చదరంగ సమాఖ్య సౌజన్యంతో పటమటలోని చెన్నుపాటి రామకోటయ్య ఇండోర్ స్టేడియంలో జరుగుతున్న ఈ పోటీల్లో 425 మంది క్రీడాకారులు తలపడుతున్నారు. రెండో రోజు పోటీలను ఐకాన్ పబ్లిక్ స్కూల్ చైర్మన్ కొండిశెట్టి రాజేంద్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్ చెస్ అసోసియేషన్ కార్యదర్శి సుమన్ ప్రారంభించారు. రెండో రోజు సాయంత్రానికి ఆరు రౌండ్లు పూర్తయ్యాయి. ఈ పోటీల్లో తెలంగాణ క్రీడాకారుడు సమరతేజ 6/6 పాయింట్ల ఆధిక్యంతో ముందంజలో కొనసాగుతున్నాడని టోర్నీ కన్వీనర్ షేక్ ఖాసీం, డైరెక్టర్ సలపల భీమారావు, బీఎన్‌కేయూ కార్యదర్శి విత్తనాల కుమార్, ఉపాధ్యక్షులు అమ్మిన ఉదయకుమార్‌నాయుడు, కోశాధికారి నరేష్ తెలిపారు. ఏషియన్ డిజేబుల్డ్ ఓపెన్ చెస్ చాంపియన్‌షిప్‌లో ప్రథమ బహుమతి సాధించి, ప్రపంచ డిజేబుల్డ్ ఓపెన్ చెస్ చాంపియన్‌షిప్‌కు అర్హత సాధించిన వెంకటకృష్ణకార్తీక్‌ను బీఎన్‌కేయూ ఫౌండేషన్ ప్రతినిధులు సన్మానించి, జ్ఞాపికను అందజేశారు.

స్వర మాంత్రికుడు కేజే జేసుదాసు

విజయవాడకల్చరల్: స్వర మాంత్రికుడు కేజే జేసుదాసు అని విశ్రాంత పోలీస్ అధికారి కె.డేవిడ్ రాజు అన్నారు. చంద్రశేఖర్ కల్చరల్ అకాడమీ ఆధ్వర్యంలో గాంధీనగర్‌లోని హనుమంతరాయ గ్రంథాలయంలో శనివారం సంగీత విద్వాంసుడు జేసుదాస్ జన్మదిన వేడుకలు, సినీ సంగీత విభావరి నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న డేవిడ్ రాజు మాట్లాడుతూ.. స్వయంకృషితో ఉన్నత శిఖరాలకు చేరుకున్న గాయకుడు జేసుదాసు అని అభివర్ణించారు. చంద్రశేఖర్ కల్చరల్ అకాడమీ వ్యవస్థాపకుడు దండు చంద్రశేఖర్ సంస్థ లక్ష్యాలను వివరించారు. తెలుగు కళావాహిని అధ్యక్షుడు చింతకాయల చిట్టిబాబు మాట్లాడుతూ జేసుదాసు దాదాపు అన్ని భారతీయ భాషల్లో పాటలు పాడారన్నారు. సుశీల్‌కుమార్, భారతి ఆదిరాల జయప్రభ తదితరులు చిత్రగీతాలను ఆలపించారు. అతిథులు చంద్రశేఖర్‌ను ఆత్మీయంగా సత్కరించారు.

క్లుప్తంగా

జీవనోపాధి నిమిత్తం చెరుకు మిషన్ అందజేత

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు):మనకు ఉన్న దాంట్లోనే తోటి వారికి సహాయం చేయడం ద్వారా సంతోషకరమైన జీవితాన్ని పొందుతామని వైఎన్నార్ చారిటీస్ చైర్మన్ యలమంచిలి జయప్రకాష్ చెప్పారు. అంగవైకల్యంతో ఉన్న విన్నకోటి నాగబాబుకు జీవనోపాధి నిమిత్తం రూ.30 వేల విలువ చేసే చెరుకు మిషన్‌ను వైఎన్నార్ చారిటీస్ ఆధ్వర్యంలో కొనుగోలు చేసి సున్నపుబట్టీల సెంటర్‌లో శనివారం అందచేశారు. అంగవైకల్యం కారణంగా జీవనోపాధి కష్టంగా ఉందని నాగబాబు చెప్పడంతో ఆ కుటుంబానికి అండగా ఉండాలనే ఉద్దేశంతో ఈ సహాయాన్ని అందచేశానని జయప్రకాష్ చెప్పారు.

17న వాక్ ఇన్ ఇంటర్వ్యూలు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): నగరంలోని ప్రభుత్వ దంత వైద్య కళాశాల, ఆస్పత్రిలో వివిధ విభాగాల్లో ఖాళీగా ఉన్న సీనియర్ రెసిడెంట్స్ (ఎస్ఆర్) నియామకాల కోసం ఈ నెల 17న వాక్ –ఇన్ –ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహించనున్నట్లు ఆ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ కొలసాని శ్రీనివాసరావు తెలిపారు. ఆ రోజు ఉదయం 10 నుంచి సాయంత్రం 4 గంటల వరకూ నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపారు. ఆసక్తి గల అభ్యర్థులు హాజరుకావచ్చని పేర్కొన్నారు.

మాలలందరూ సంఘటితం కావాలి

పటమట(విజయవాడతూర్పు):మాలలందరూ సంఘటితమైతేనే రాజకీయ శక్తిగా మారగలరని, మాలల చరిత్ర ఘనమైనదని దీన్ని ప్రతి ఒక్కరూ తెలుసుకోవాలని అఖిల భారత మాల సంఘాల జేఏసీ అధ్యక్షులు, రిటైర్డ్ ఐఆర్ఎస్ అధికారి డాక్టర్ ఉప్పులేటి దేవీ ప్రసాద్ అన్నారు. గురునానాక్ కాలనీలోని సంఘం కార్యాలయంలో షెడ్యూల్ కులాల పరిరక్షణ సమితి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు చెన్నకేశవులు అధ్యక్షతన శనివారం నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ఆయన మాట్లాడారు. మాల సామాజిక వర్గం శక్తి, యుక్తుల్లో ధీరులని, ఈ సామాజిక వర్గం రాజకీయంగా ఎదిగేందుకు అందరూ ఐక్యంగా ఉండాలని పిలుపునిచ్చారు. అనంతరం ఆయన షెడ్యూల్డ్ కులాల పరిరక్షణ సమితి డైరీని ఆవిష్కరించారు. రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి ఆర్.సుబ్బారావు, జేఏసీ వైస్ చైర్మన్ గుర్రం రామారావు పరస సురేష్, పి.డానియల్ పలువురు న్యాయవాదులు, కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు.

వడ్డే ఓబన్నకు ఘన నివాళి

పటమట(విజయవాడతూర్పు):భయం ఎరుగని వడ్డెర్లు, బోయలు చెంచులతో కూడిన సంచార తెగల సైన్యాన్ని, సమర్ధవంతంగా నడిపించిన నాయకుడు వడ్డే ఓబన్న అని వీఎంసీ అధనపు కమిషనర్ (ప్రాజెక్ట్స్) డాక్టర్ డి. చంద్రశేఖర్ తెలిపారు. వీఎంసీ ప్రధాన కార్యాలయంలోని కమాండ్ కంట్రోల్ రూం వద్ద వడ్డే ఓబన్నకు శనివారం ఘన నివాళులర్పించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ దట్టమైన నల్లమల అడవుల్లో సైతం, కుంఫనీ సైన్యాన్ని ఊచకోత కోసి ఉరుకులు పెట్టించడంలో ముఖ్య పాత్ర పోషించిన వీరుడు వడ్డే ఓబన్నని తెలిపారు. నేటి యువత ఆయన్ను ఆదర్శంగా తీసుకోవాలని కోరారు. అలాంటి మహనీయులని గుర్తు చేసుకోవడం ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యతని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో అకౌంట్ ఆఫీసర్ సత్యనారాయణ, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజినీర్ వెంకటేశ్వరరెడ్డి, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

విజయవాడస్పోర్ట్స్:ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా ప్రాధికార సంస్థ (శాప్) కార్యాలయంలో స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు వడ్డే ఓబన్న జయంతి కార్యక్రమాన్ని శనివారం ఘనంగా నిర్వహించారు. స్పోర్ట్స్ ఆఫీసర్‌లు కోటేశ్వరరావు, వంశీ, మహేష్, సురేంద్రబాబు, కిషోర్‌బాబు, కార్యాలయ అధికారులు, సిబ్బంది ఓబన్న చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి ఘనంగా నివాళులర్పించారు. రేనాటి పాలెగాళ్లకు బ్రిటీష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీకి తవర్జీ విషయంలో ప్రారంభమైన ఘర్షణలు ఓబన్నను సాయుధ పోరాటం వైపు నడిపించాయని చెప్పారు. అనంతరం స్వాతంత్ర్య కోసం బ్రిటీషర్స్‌తో ఎన్నో పోరాటాలు జరిపారని గుర్తు చేశారు.

వైభవంగా కూడారై ఉత్సవం

చిట్టినగర్(విజయవాడపశ్చిమ):ధనుర్మాసాన్ని పురస్కరించుకుని చిట్టినగర్‌లోని వెంకటేశ్వర స్వామి వారి ఆలయంలో కూడారై ఉత్సవాన్ని శనివారం వైభవంగా నిర్వహించారు. ఆలయ ప్రాంగణంలోని ఆస్థాన కళ్యాణ మండపంలో శ్రీకృష్ణుడి విగ్రహానికి ఆలయ అర్చకులు వినుకొండ రామరత్నమాచార్యులు పూజలు నిర్వహించి 108 గంగాళాలతో ప్రసాదాన్ని నివేదనగా సమర్పించారు.

ఉత్సాహంగా శారదా స్పోర్ట్స్ మీట్

విజేతలకు బహుమతులు అందిస్తున్న రమేష్‌బాబు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు):చదువుతో పాటుగా క్రీడలకు యువత ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని శారదా విద్యాసంస్థల చైర్మన్ డాక్టర్ వై.రమేష్‌బాబు చెప్పారు. శారదా విద్యాసంస్థల స్టాఫ్ అండ్ స్టూడెంట్స్ స్పోర్ట్స్ మీట్ సిద్ధార్థ పబ్లిక్ స్కూల్ మైదానంలో శనివారం నిర్వహించారు. స్పోర్ట్ మీట్ ప్రారంభ సందర్భంగా రమేష్‌బాబు మాట్లాడుతూ ఏ రంగంలోనైనా గెలుపోటములను విద్యార్థులు సమానంగా స్వీకరించాలని చెప్పారు. క్రీడల వల్ల వారిలో శారీరక బలం పెరగడమే కాకుండా ఆలోచనా సరళిలో మార్పు వస్తోందన్నారు. తమ విద్యాసంస్థలో చదివే వారందరికి క్రీడలపై ఆసక్తిని కలిగించడానికి ఏటా ఈ స్పోర్ట్ మీట్‌ను నిర్వహిస్తున్నామని చెప్పారు. తమ విద్యా సంస్థల్లో చదువుతున్న చాలా మంది విద్యార్థులు జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్రీడా పోటీల్లో పాల్గొని పతకాలు పొందడం చాలా సంతోషంగా ఉందన్నారు. విద్యార్థులతో పాటుగా కళాశాల అధ్యాపకులకు నిర్వహించిన ఆటల పోటీల్లో ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. కళాశాల మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ వై.శారదాదేవి, కళాశాల సలహాదారుడు ఈఎస్ఆర్ కే.ప్రసాద్, కళాశాల జనరల్ మేనేజర్ జీవీ రావు, ప్రిన్సిపాల్స్‌తోపాటుగా అధ్యాపకులు పాల్గొన్నారు. కబడ్డీ, వాలీబాల్, బ్యాడ్మింటన్, రన్నింగ్ పోటీల్లో విద్యార్థులు ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. పోటీల విజేతలకు రమేష్‌బాబు, శారదాదేవి బహుమతులు అందచేశారు.

మంచి వాతావరణాన్ని చెడగొట్టొద్దు

మాజీ ఎంపీ యార్లగడ్డ లక్ష్మీప్రసాద్

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న యార్లగడ్డ లక్ష్మీప్రసాద్

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్):లయోల కళాశాల యాజమాన్యం వాకర్స్ అసోసియేషన్‌ను కళాశాల లోపలికి అనుమతించకపోవడం విచారకరమని విశ్వహిందీ పరిషత్ జాతీయ అధ్యక్షుడు, మాజీ ఎంపీ యార్లగడ్డ లక్ష్మీప్రసాద్ అన్నారు. లయోల కళాశాలకు ఈ ప్రాంత ప్రజలకు ఉన్న సుహృద్భావ వాతావరణాన్ని ఫాదర్స్ చెడగొట్టవద్దని విజ్ఞప్తి చేశారు. శనివారం విజయవాడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో జరిగిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ ఆంధ్ర ప్రాంత విద్యార్థుల భవిష్యత్‌ను తీర్చిదిద్దాలనే సంకల్పంతో 1951లో అప్పటి ఫాదర్స్ ఆంధ్ర లయోల కళాశాలను స్థాపించారన్నారు. అప్పట్లో ఇక్కడి రైతులు, ప్రజలు మహోన్నత సంస్కారంతో కళాశాల నిర్మాణానికి భూములు, చందాలు ఇచ్చారని గుర్తు చేశారు. అలాగే ఏఎన్నార్, ఎన్టీఆర్ లాంటి వారు అప్పట్లోనే రూ. 10 వేల చొప్పున చందాలు ఇచ్చారన్నారు. పూర్వ విద్యార్థులు, ఈ ప్రాంత ప్రజలు కళాశాల దినదినాభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేశారన్నారు. తాను 1980 నుంచి 1985 వరకు ఐదు సంవత్సరాల పాటు కళాశాలలో అధ్యాపకునిగా పనిచేశానన్నారు. తాను ఎంపీ అయిన తర్వాత కళాశాల పట్ల, ఫాదర్స్ పట్ల తనకున్న గౌరవంతో కళాశాల అభివృద్ధికి ఎంపీ ల్యాండ్స్ నుంచి రూ. 10 లక్షల నిధులు అందజేశానన్నారు. కళాశాలలో నిర్మించిన ఫాదర్ దేవయ్య మెమోరియల్ ఆడిటోరియం కేవలం పూర్వ విద్యార్థుల డబ్బుతోనే కట్టించారన్నారు. అటువంటి నేపథ్యం ఉన్న కళాశాలలో ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న ఫాదర్స్ ప్రవర్తన, పత్రికల్లో వస్తున్న కథనాలు చూసి ఒకింత ఆశ్చర్యం కలిగిందన్నారు. సమావేశంలో గోళ్ల నారాయణ పాల్గొన్నారు.

భవన నిర్మాణ కార్మికుల డైరీ ఆవిష్కరణ

డైరీ ఆవిష్కరిస్తున్న సీఐటీయూ నాయకులు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): భవన నిర్మాణ కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు సీఐటీయూ నిరంతర పోరాటం చేస్తుందని ఎన్టీఆర్ జిల్లా సీఐటీయూ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీనివాస్ తెలిపారు. పటమటలంకలోని సంస్థ కార్యాలయంలో శనివారం కృష్ణా జిల్లా బిల్డింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్, సీఐటీయూ విజయవాడ తూర్పు నగర విస్తృత స్థాయి సమావేశం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ అసంఘటిత నిర్మాణ కార్మికులు, వివిధ రంగాల కార్మికుల పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉందని తెలిపారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కార్మికుల హక్కులని విస్మరిస్తున్నయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. భవన నిర్మాణ కార్మికుల సంక్షేమ బోర్డు దేశవ్యాప్తంగా అమలులో ఉంటే మన రాష్ట్రంలో మాత్రం ప్రభుత్వ పెద్దలు సంక్షేమ బోర్డు నిర్వీర్యం చేశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడి ఏడు నెలలు పూర్తవుతున్న ఎన్నికల హామీలని అమలు చేయలేకపోతున్నాయని దుయ్యబట్టారు. 1214 సర్క్యులర్ ని రద్దు చేసి సంక్షేమ బోర్డుని వెంటనే పునః ప్రారంభించాలని కోరారు. బిల్డింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్ ప్రధాన కార్యదర్శి పిల్లి నరసింహారావు, సీఐటీయూ నగర నాయకులు రాజు, కార్పెంటర్స్, పెయింటర్స్, మార్బుల్, తాపీ వర్కర్స్, ముఠా వర్కర్స్ కమిటీ సభ్యులు సనకా వేణుగోపాలకృష్ణ, పఠాన్ కరిముల్లా, మాజేటి మల్లేశ్వరరావు, ఇర్ఫాన్, కిరణ్, విజయ్ కుమార్, పొనమాల మల్లికార్జున తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బేకరీలు, స్వీట్ షాపుల కార్ఖానాలపై దాడులు

ఖార్ఖానాల్లో సరుకులు పరిశీలిస్తున్న ఫుడ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ పూర్ణచంద్రరావు

పటమట(విజయవాడతూర్పు):పండుగల సందర్భంగా వినియోగదారులు కొనుగోలు చేసే ఆహార పదార్థాలు కల్తీ జరుగుతున్నాయని వచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు ఫుడ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఎస్. పూర్ణచంద్రరావు శనివారం నగరంలోని పలు ప్రాంతాల్లో మెరుపుదాడులు చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ సెంటర్ ఫర్ ఫుడ్ సేఫ్టీ (సీఎఫ్ఎస్) ఆదేశాలతో ఫుడ్ ఆయా ఆహార తయారీ సంస్థలు నిబంధనలు పాటించేదీ లేనిదీ తనిఖీ చేశామని చెప్పారు. తమ దాడుల్లో ఆటోనగర్‌లోని సాయి హోటల్ బస్టాప్‌లో ఉన్న కొల్లి ఎంటర్‌ప్రైజెస్‌లో తయారయ్యే మోతీచోర్ లడ్డూలో, నగరంలోని రామరాజ్య నగర్‌లోని శ్రీ బాలాజీ ఫుడ్స్‌లో హార్లిక్స్ కలకండలో, బందరురోడ్డులోని స్వగృహ ఫుడ్స్ మోతీ చోర్‌లడ్డూలో, కాంగ్రెస్ ఆఫీస్ రోడ్డులోని నవరంగ్ బ్యాకరీలో లూజు కేకుల్లో, ఆటోనగర్‌లోని స్వాతి ప్రెస్ వద్ద ఉన్న కాజూ హౌస్‌లోని మయూర్ బ్రాండ్ జాంగ్రి, డ్రైయిడ్ చెర్రీలో, ఆటోనగర్ 100 అడుగుల రోడ్డులోని సాయిబాబా ఘీ స్వీట్స్‌లో తయారయ్యే మిల్క్ మైసూర్‌పాక్‌లో రంగులు, కల్తీ నూనెలు, సరుకులు, కల్తీ బెల్లం ఆహార పదార్థాల తయారీలో వినిగిస్తున్నారని తమ తనిఖీల్లో బయట పడిందని వెల్లడించారు. ఆయా ఆహార పదార్థల తయారీ కార్ఖానాల యాజమాన్యాలపై కేసులు నమోదు చేశామన్నారు.

25 ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బస్సులపై కేసుల నమోదు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: సంక్రాంతి పండుగను పురస్కరించుకుని ప్రయాణాలను సొమ్ము చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్న ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బస్సులపై చర్యలు తీసుకుంటున్నామని జిల్లా డెప్యూటీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కమిషనర్(డీటీసీ) ఎ.మోహన్ తెలిపారు. నిబంధనలు అతిక్రమించిన, ప్రయాణికులను ఇబ్బందులను గురి చేస్తున్న బస్సులపై కేసులు నమోదు చేస్తున్నామన్నారు. దీని కోసం ప్రత్యేకంగా ఎనిమిది టీమ్‌లను ఏర్పాటు చేశామని చెప్పారు. విజయవాడలోని కనకదుర్గా వారధి, ఇబ్రహీపట్నం వద్ద ప్రత్యేక టీమ్‌లు శనివారం విస్తృతంగా తనిఖీలు నిర్వహించాయన్నారు. ఈ తనిఖీల్లో 25 బస్సులపై కేసులు నమోదు చేసి రూ.6 లక్షలు జరిమానా విధించినట్లు చెప్పారు. మరో మూడు బస్సులను సీజ్ చేశామన్నారు. ప్రయాణికుల నుంచి అధిక చార్జీలు వసూలు చేసినా, వారిని ఇబ్బందులకు గురి చేసిన ప్రైవేట్ ట్రావెల్స్ బస్సుల యజమానులపై చర్యలు తీసుకుంటామని హెచ్చరించారు.

ప్రకృతి విపత్తుల నష్టం రూ.27.58 లక్షల కోట్లు

2024 జులై 30న కేరళ రాష్ట్రం వయనాడ్ జిల్లాలో భారీ వర్షాలకు కొండచరియలు విరిగిపడి 300కుపైగా ప్రజలు మరణించారు. 2024లో ఇలాంటి విపత్తులు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చాలా జరిగాయి. అమెరికా, మెక్సికో, చైనా, జర్మనీ, కెనడా వంటి దేశాల్లో టోర్నడోలూ, హరికేన్లు, కార్చిచ్చులు, ఫ్లాష్ ఫ్లడ్స్ వంటి విపత్తుల వల్ల వాటిల్లిన నష్టం 320 బిలియన్ డాలర్లు (సుమారు రూ.27.50 లక్షల కోట్లు). ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెట్‌కు సుమారు 10 రెట్లు. దుర్ఘటనల్లో నష్టపోయినవారికి లేదా వస్తువులకు బీమా కంపెనీలు భారీ మొత్తాలు చెల్లించి నష్టాలు చవిచూశాయి. ప్రకృతి విపత్తుల నష్టం, బీమా నష్టం.. రెండింటిలోనూ ఉత్తర అమెరికాదే అగ్రస్థానం.

	2024	2023	2019-23 మధ్య ఏడాది సగటు
మొత్తం నష్టం	320	268	261
బీమా నష్టం	140	106	106
మరణాలు	11,000	77,600	23,000

ఆధారం: ప్రముఖ రీ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ మ్యూనిచ్ రే

బహు రూపాల బొప్పాయి

వైఎస్సార్ జిల్లా పులివెందుల పట్టణంలోని బీఎస్ఎన్ఎల్ కార్యాలయం సమీపంలో ఓ మహిళ బొప్పాయి కాయల వ్యాపారం చేస్తూ కుటుంబాన్ని పోషించుకుంటోంది. ఆ మహిళ వివిధ ప్రాంతాల నుంచి బొప్పాయి కాయలను తీసుకొస్తుంటుంది. ఇలా తెచ్చిన వాటిలో కొన్ని పుష్పం, కొంగ ఆకారంలోనూ, ఐదు ముఖాలతోను, దేవుని నామాల రూపంలో ఉండడంతో వాటిని వినియోగదారులు ఆశ్చర్యంగా తిలకిస్తున్నారు. దీని గురించి ఉద్యానశాఖ అధికారి రాఘవేంద్రారెడ్డిని అడగ్గా జన్యులోపం వల్ల ఇలా జరుగుతూ ఉంటుందని చెప్పారు.

– పులివెందుల రూరల్

ప్రభుత్వ భవనాలకు పచ్చరంగు!

ప్రతిపక్షంలో ఉండగా వద్దని.. తీరా అధికారంలోకి రాగానే వాటినే ఆచరించడం టీడీపీ నాయకులకే చెల్లింది. గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో ఒకటి, రెండుచోట్ల సచివాలయాలకు పార్టీ రంగులను పోలిన రంగులు ఉంటే.. ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు పార్టీ రంగులు వేయడమేంటంటూ గగ్గోలు పెట్టారు. ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చిన దగ్గర నుంచి తమ పార్టీ రంగు పసుపును అవకాశం ఉన్న చోటల్లా వేసేస్తున్నారు. తాజాగా పల్నాడు జిల్లా నరసరావుపేట 20వ వార్డులోని పాత పట్టణ సమాఖ్య భవనానికి పూర్తిగా పసుపు రంగు పులిమి స్థానిక ముఖ్య నేతతో అట్టహాసంగా ప్రారంభింపజేశారు. 26వ వార్డులోని సచివాలయానికీ టీడీపీ రంగు పులిమేశారు. – నరసరావుపేట

సంస్కృతిని కాపాడుకుందాం!

స్వామి వివేకానంద జయంతి, జాతీయ యువజన దినోత్సవం, సంక్రాంతిని పురస్కరించుకుని తూర్పు గోదావరి జిల్లా రంగంపేటలో దేవిన సిస్టర్స్ సోహిత, ధన్యత 'సేవ్ కల్చర్' నినాదంతో శనివారం సైకత శిల్పం రూపొందించారు. 14 అడుగుల వెడల్పు, 6 అడుగుల ఎత్తు ఉన్న ఈ సైకతాన్ని 8 గంటలు శ్రమించి రూపొందించారు. ఒకవైపు స్వామి వివేకానంద, మరోవైపు సంక్రాంతి పండగ వాతావరణాన్ని ఈ సైకతంలో చూపించారు.

– రంగంపేట

పందెం కోళ్లకూ కోచింగ్ సెంటర్

కోడి బరిలోకి దిగాలంటే శిక్షణ ఇవ్వాల్సిందే

- గోదావరి జిల్లాల్లో ప్రత్యేకంగా కోచింగ్ సెంటర్లు
- వీటిలో కోళ్లకు మూడు నెలల కఠోర శిక్షణ
- ఉదయం మౌత్ వాటర్ బ్రీతింగ్
- స్విమ్మింగ్, స్టీమ్ బాత్.. మధ్యాహ్నం డ్రైఫ్రూట్స్‌తో స్పెషల్ డిష్
- శిక్షణ కాలంలో ఫీజు రూ.30 వేలకు పైనే
- దసరాకు మొదలై సంక్రాంతికి ముగింపు

కాకిడేగ

శిక్షణలో భాగంగా గాబులో ఉన్న పందెం కోళ్లు

తెల్లనెమలి

రాగులు, చోళ్లు, గంట్లుతో తయారు చేసిన మేత

సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ: పోటీ పరీక్షలకు సిద్ధమయ్యే విద్యార్థులకు కోచింగ్ సెంటర్లున్నాయి. డీఎస్సీ, గ్రూప్స్ ఉద్యోగాల పరీక్షలకు హాజరయ్యే అభ్యర్థులకు కోచింగ్ సెంటర్లు చూశాం. మనుషులకే కాదు.. కోళ్లకు కూడా కోచింగ్ సెంటర్లున్నాయి. ఇదేమిటి అని అనుకుంటున్నారా? నిజమేనండీ.. గోదావరి జిల్లాల్లో కోడిపందేలు లేకుండా సంక్రాంతి పండగే జరగదు కదా. పందెం గెలవాలంటే కోళ్లకూ శిక్షణ ఉండాలి. వాటికీ శరీర దారుఢ్యం, వేగంగా కదిలి శత్రువుపై దాడి చేసి మట్టుపెట్టే సామర్థ్యం ఉండాలి కదా. అందుకే ఈ కోళ్ల కోచింగ్ సెంటర్లు. ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో గోదావరి జిల్లాలకు మాత్రమే ఇవి ప్రత్యేకం. వీటికి మూడు నెలలు మంచి గిరాకీ ఉంటుంది. దసరాకు మొదలయ్యే శిక్షణ సంక్రాంతికి మూడు రోజుల ముందు ముగిస్తారు.

మాస్టర్ ట్రైనర్లతో శిక్షణ

ఈ కోచింగ్ సెంటర్లు గోదావరి జిల్లాల్లో పదుల సంఖ్యలోనే ఉన్నాయి. పందెం కోళ్లు పెంచే వారు సొంతంగా నిర్వహించేవి కొన్ని, బయట పందేల రాయుళ్ల నుంచి వచ్చే కోళ్ల కోసం నిర్వహిస్తున్నవి మరి కొన్ని. కాకినాడ జిల్లా సామర్లకోట మండలం ఉండూరు అనే చిన్న పల్లెటూళ్లో ఇలాంటి పందెం కోళ్ల కోచింగ్ సెంటర్ పుష్కరకాలంగా నడుస్తోంది. ఇక్కడ శిక్షణ తీసుకున్న కోడి బరిలో దిగిందంటే సత్తా చాటాల్సిందే. అంతటి కఠోర శిక్షణ ఇస్తారు. ఇక్కడ దాదాపు 140 పందెం కోళ్లు శిక్షణలో ఉన్నాయి. సెంటర్ నిర్వాహకుడు కోటిపల్లి శ్రీను పర్యవేక్షణలో నలుగురు మాస్టర్ ట్రైనర్లు శిక్షణ ఇస్తున్నారు. ప్రతి కోడికి మూడు నెలల శిక్షణ కోసం రూ.30 వేలు తక్కువ కాకుండా ఖర్చు చేస్తారు.

శిక్షణ ఇలా..

కేతువ

- రోజూ గాబు (చుట్టూ తెరకట్టి లోపల ఉంచుతారు)లో ఉన్న కోళ్లను తెల్లవారుజామునే బయటకు తీసుకువస్తారు. ఉదయం ఆరు గంటల లోపు మౌత్ వాటర్ బ్రీతింగ్ (నోటిలో నీరు పోసి బయటకు వదలడం) చేస్తారు. ముందు రోజు రాత్రి మట్టిలో నోటితో పొడవడంతో మట్టి చేరి ఇన్‌ఫెక్షన్ రాకుండా ఈ వాటర్ బ్రీతింగ్ చేస్తారు.
- శీతాకాలం కావడంతో రోగాలు రాకుండా నిత్యం ఏలూరుకు చెందిన వెటర్నరీ వైద్యుడు ప్రహర్ష ఆన్‌లైన్‌లో పర్యవేక్షిస్తారు.
- మూడు నెలల శిక్షణలో ఆరేడుసార్లు ప్రతి పందెం కోడికి స్టీమ్‌బాత్ చేయిస్తారు. సంక్రాంతికి సున్నిపిండితో పిల్లలకు నలుగు పెట్టి స్నానం చేసే మాదిరిగా ఇది ఉంటుంది. వేప, జాజి, కుంకుడు తదితర ఆరు రకాల ఆకులతో నీళ్లను బాగా మరిగించి పందెం కోడి తట్టుకునే ఉష్ణోగ్రత కలిగిన వేడి నీటితో స్నానం చేయిస్తారు. తరువాత ఎండ తగిలేలా ఉదయం 7 నుంచి 10 గంటల వరకు ఆరుబయటే ఉంచుతారు.
- కోడి కాళ్లు సాగడానికి పెద్ద డ్రమ్ముల్లో నీటిని పోసి కనీసం గంట పాటు ఈత కొట్టిస్తారు.
- మధ్యాహ్నం 3 నుంచి 4 గంటల మధ్య చోళ్లు, గంట్లు, ధాన్యం మిశ్రమాన్ని పెడతారు. దీని వల్ల పందెం కోడి రెండు, మూడు అడుగులు సునాయాసంగా పైకి ఎగురుతుంది. కోడి ఎగిరే ఎత్తునుబట్టి ప్రత్యర్థిని దెబ్బతీయడానికి అవకాశం ఉంటుంది.
- పందెంకోడి బరిలోకి దిగినప్పుడు మూడున్నర కిలోకు మించి బరువు లేకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు. అంతకు మించి బరువు ఉంటే పందెంలో పైకి ఎగరలేక దెబ్బ తగిలిన వెంటనే కిందకు పడిపోయి ఓడిపోతుంది. ఇందుకోసం ప్రతి రోజూ ఉదయం బాదం, పిస్తా, ఎండు కర్జూరం వంటి డ్రై ఫ్రూట్స్‌తో ప్రత్యేక ఆహారం పెడతారు.
- పందేనికి మూడు వారాలు ముందు నుంచి రాత్రి ఆహారం మార్చేస్తారు. అన్ని రకాల డ్రై ఫ్రూట్స్‌తో పాటు మసాలా దినుసులు (లవంగాలు, దాల్చిన చెక్క, వెల్లుల్లి) సమపాళ్లలో కలిపిన నాస్తా (లడ్డూలు) రోజుకు రెండు ఆహారంగా ఇస్తారు. డ్రైఫ్రూట్స్‌తో స్వీట్ ఎక్కువగా ఉండటంతో ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుందని వేడి చేసే మసాలాలను సమపాళ్లలో కలిపి పెడతారు.

పందెం కొట్టాలంటే శిక్షణ తప్పదు

శిక్షణ లేకుండా ఏ పందెం కోడినీ బరిలోకి దింపరు. బరిలోకి దిగేందుకు మూడు నెలల ముందే శిక్షణ మొదలవుతుంది. తినే తిండి నుంచి వాతావరణంలో మార్పులు గమనిస్తుండాలి. కోళ్లను కంటికి రెప్పలా చూసుకుంటాం. ఇక్కడ శిక్షణకు అయ్యే డబ్బు కోసం చూడం. ఖర్చుకు వెనుకాడకుండా పందెం కోడిని అన్ని రకాల శిక్షణతో మెరికల్లా తయారు చేస్తాం. మా సెంటర్‌లో దాదాపు 140 కోళ్లకు శిక్షణ ఇస్తున్నాం.

– కోటిపల్లి శ్రీను, మాస్టర్ ట్రైనర్, ఉండూరు, సామర్లకోట, కాకినాడ జిల్లా

రెండో విడత వైకుంఠ ద్వార దర్శన టోకెన్లు జారీ

సాక్షి ప్రతినిధి, తిరుపతి: తిరుమల ఆలయంలో వైకుంఠ ద్వార దర్శనాల కోసం నుంచి రెండో విడత టోకెన్లను టీటీడీ జారీ చేస్తోంది. ఈనెల 10న వైకుంఠ ఏకాదశి నుంచి 19 వరకు తిరుమల ఆలయంలో వైకుంఠ ద్వారం తెరిచి ఉంచుతారు. ఈ నేపథ్యంలో 10–12 వ తేదీ వరకు దర్శనాలకు వెళ్లేవారి కోసం బుధవారం తిరుపతిలోని 8 కేంద్రాల్లో భక్తులకు టోకెన్లు జారీ చేశారు. తిరిగి 13–19వ తేదీ వరకు దర్శనాలకు వెళ్లే వారికి దర్శనానికి వెళ్లే ముందు రోజు తిరుపతిలో టోకెన్లు జారీ చేస్తామని టీటీడీ ముందుగా ప్రకటించింది. ఆ మేరకు తిరుపతిలో కేవలం 3 కేంద్రాలు (తిరుపతిలోని శ్రీనివాసం, విష్ణునివాసం, భూదేవి కాంప్లెక్స్)ల్లో ఏర్పాట్లు చేసింది. అయితే 13న దర్శనానికి వెళ్లే భక్తులు శనివారం రాత్రే తిరుపతిలోని కేంద్రాలకు పెద్ద సంఖ్యలో చేరుకోవడంతో రాత్రి 9 గంటల నుంచే టోకెన్లు జారీ చేయడం ప్రారంభించారు. ఈ కేంద్రాల్లో 18వ తేదీ వరకు టోకెన్లు జారీ చేస్తారు.

వైభవంగా వైకుంఠ ద్వాదశి చక్రస్నానం

తిరుమల: తిరుమలలో వైకుంఠ ద్వాదశి సందర్భంగా వైభవంగా చక్రస్నానం నిర్వహించారు. తిరుమలలో నిర్వహించే తీర్థ ముక్కోటిల్లో అతి ముఖ్యమైనది శ్రీవారి పుష్కరిణి తీర్థ ముక్కోటి. ఈ తీర్థోత్సవాన్ని వైకుంఠ ద్వాదశి నాడు నిర్వహించడం ఆనవాయితి. శనివారం తెల్లవారుజామున శ్రీ సుదర్శన చక్రత్తాళ్వార్‌ను స్వామివారి పుష్కరిణికి తీసుకువచ్చారు. తిరుమల చిన్నజీయర్ స్వామి సమక్షంలో స్వామి పుష్కరిణి జలాల్లో అర్చకులు సుదర్శన్ చక్రత్తాళ్వార్‌కు చక్రస్నానాన్ని ఆగమోక్తంగా నిర్వహించారు.

431 కిలోల గంజాయి పట్టివేత

పెదబయలు: అల్లూరి జిల్లా పెదబయలు మండలంలోని అడుగులపుట్టు పంచాయతీ సంపంగిపుట్టు జంక్షన్ వద్ద శనివారం రూ. 22 లక్షల విలువైన 431 కిలోల గంజాయిని స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు ఎస్ఐ కె.రమణ తెలిపారు. సంపంగిపుట్టు జంక్షన్ వద్ద పోలీసులు వాహనాలు తనిఖీ చేస్తుండగా ఒడిశా వైపు నుంచి వస్తున్న వ్యాన్‌లో బస్తాల్లో గంజాయిని గుర్తించినట్లు తెలిపారు. దీంతో వ్యాన్‌లో ఉన్న ఒడిశాకు చెందిన శిబింద్రను అరెస్ట్ చేసినట్లు చెప్పారు.

గిరిజన మహిళపై తిరువూరు టీడీపీ ఎమ్మెల్యే దాష్టీకం

భూక్యా చంటి ఇంటిపై ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి దాడి

- అనుచరులతో కలిసి గ్రామంలో స్వైర విహారం చేసిన ఎమ్మెల్యే
- ఇంట్లోకి వెళ్లి ఆమెను కాలితో తన్ని, జుట్టుపట్టి లాగి, అసభ్యంగా తిట్టిన ఎమ్మెల్యే
- అవమానభారంతో పురుగుమందు తాగిన మహిళ... విజయవాడకు తరలింపు

ఆత్మహత్యాయత్నం చేసిన చంటిని ద్విచక్ర వాహనంపై ఆస్పత్రికి తరలిస్తున్న గ్రామస్తులు

తిరువూరు: ఎన్టీఆర్ జిల్లా తిరువూరు టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి శ్రీనివాసరావు మరోసారి రెచ్చిపోయారు. ఈసారి ఓ గిరిజన మహిళపై తన ప్రతాపాన్ని చూపారు. శనివారం సాయంత్రం ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఎ.కొండూరు మండలం గోపాలపురంలో ఆమె ఇంట్లోకి చొరబడి, ఆమెను కాలితో తన్ని, అనరాని మాటలు అన్నారు. అవమానం భరించలేక ఆమె ఆత్మహత్యాయత్నం చేసింది. దీంతో ఆగ్రహించిన గ్రామస్తులు ఎమ్మెల్యేపై తిరుగుబాటు చేశారు.

గ్రామస్తుల కథనం ప్రకారం.. గోపాలపురం గ్రామ పంచాయతీ ఐదో వార్డు సభ్యురాలైన భూక్యా చంటికి చెందిన పది సెంట్ల నివేశన స్థలాన్ని టీడీపీ నాయకుడు భూక్యా రాంబాబు ఆక్రమించి సీసీ రహదారి నిర్మించారు. తాను గ్రామ పంచాయతీకి అప్పగించని స్థలంలో రోడ్డు ఎలా వేస్తారని చంటి అడ్డుకున్నారు. ప్రత్యామ్నాయంగా వేరే స్థలాన్ని ఇప్పిస్తామని రాంబాబు ఆమెకు నచ్చజెప్పారు. నెలలు గడుస్తున్నా ప్రత్యామ్నాయ స్థలం ఇవ్వకపోవడంతో సీసీ రహదారికి అడ్డుగా చంటి ముళ్ల కంచె వేశారు. తనకు స్థలం ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేశారు. దీంతో రాంబాబు, మరో 20 మంది టీడీపీ నేతలతో కలిసి ఎమ్మెల్యే శ్రీనివాసరావు గోపాలపురంలోని ఐదోవార్డు సభ్యురాలు, గిరిజన మహిళ అయిన భూక్యా చంటి ఇంటిపై దాడికి దిగారు. పెద్దపెట్టున హంగామా చేస్తూ ఎమ్మెల్యే, టీడీపీ నేతలు అక్కడ భయానక పరిస్థితి సృష్టించారు. భూక్యా చంటి ఇంట్లోకి ఎమ్మెల్యే, ఇతరులు చొరబడ్డారు. చంటిని ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి శ్రీనివాసరావు విచక్షణారహితంగా కాలితో తన్ని, జుట్టుపట్టుకొని లాక్కెళ్లారు. నోటికి వచ్చినట్లు అసభ్య పదాలతో దూషించారు. ఆమె చేతిలోని ఫోను లాక్కొని, పగులగొట్టారు. అడ్డు వచ్చిన చంటి భర్త కృష్ణను, కుమారులు గోపీచంద్, రాజును కూడా కాళ్లతో తన్నారు. ఈ దాడిని సెల్‌ఫోన్లో చిత్రీకరిస్తున్న గోపీచంద్‌ను ఎమ్మెల్యే పీఏ కొట్టారు. ఆ ఫోన్ లాక్కొని ధ్వంసం చేశారు. టీడీపీ ఎమ్మెల్యే తనను కాలితో తన్ని, జుట్టుపట్టుకొని లాగి, అసభ్య పద జాలంతో దూషించడంతో గిరిజన మహిళ అయిన చంటి ఆ అవమానభారాన్ని భరించలేక పురుగు మందు తాగి ఆత్మహత్యాయత్నం చేశారు. తాను మరణిస్తే ఎమ్మెల్యేనే కారణమని చెప్పారు. గ్రామస్తులు ఆమెను హుటాహుటిన తిరువూరులోని ఒక ప్రైవేటు ఆస్పత్రికి తరలించారు. పరిస్థితి విషమంగా ఉండటంతో విజయవాడ తరలించారు.

ఎమ్మెల్యే దౌర్జన్యకాండకు నిరసనగా గ్రామస్తుల ఆందోళన

గిరిజన మహిళా వార్డు సభ్యురాలిపై దాడికి పాల్పడి, అసభ్య పదజాలంతో దూషించిన తిరువూరు ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి శ్రీనివాసరావు తీరును నిరసిస్తూ ఆ గ్రామస్తులు విజయవాడ – జగదల్‌పూర్ జాతీయ రహదారిపై ఆందోళనకు దిగారు. ఎమ్మెల్యేను అరెస్టు చేయాలని, ఎస్టీ వేధింపుల కేసు, హత్యాయత్నం కేసు నమోదు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఎమ్మెల్యే దౌర్జన్యం నశించాలని, ఎమ్మెల్యేపై వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని, గిరిజన మహిళపై దాడి చేసిన ఘటనపై ఉన్నతాధికారులు విచారణ జరపాలని డిమాండ్ చేశారు. తిరువూరు సీఐ గిరిబాబు ఆధ్వర్యంలో పోలీసులు గ్రామంలో ఎటువంటి అవాంఛనీయ ఘటనలు జరగకుండా బందోబస్తు ఏర్పాటు చేశారు.

కాకినాడ జిల్లా అన్నవరంలోని శ్రీ వీర వేంకట సత్యనారాయణ స్వామివారి ఆలయాన్ని సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ప్రశాంత్‌కుమార్ మిశ్రా దంపతులు, ఏపీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వేంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప దంపతులు శనివారం దర్శించి పూజలు చేశారు. వారికి ఆలయం వద్ద ప్రధానార్చకుడు కోట సుబ్రహ్మణ్యశర్మ ఆధ్వర్యాన అర్చకులు స్వాగతం పలికారు. - అన్నవరం

ఆలయం వద్ద జస్టిస్ ప్రశాంత్‌కుమార్ మిశ్రా దంపతులు, జస్టిస్ జ్యోతిర్మయి దంపతులు

ఆలయం వెలుపల జస్టిస్ సూరేపల్లి నంద, జస్టిస్ గోపాలకృష్ణారావు

పలువురు ప్రముఖులు తిరుమల శ్రీవారిని శనివారం దర్శించుకున్నారు. వీరిలో ఏపీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వి.గోపాలకృష్ణారావు, తెలంగాణ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సూరేపల్లి నంద, మద్రాస్ హైకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎం.గోవిందరాజు, మాజీ మంత్రి రోజా, బీజేపీ నేత లక్ష్మణ్, సినీనటి నందిని రాయ్ తదితరులున్నారు. వీరికి ఆలయ అధికారులు ప్రత్యేక దర్శనం ఏర్పాట్లు చేశారు. - తిరుమల

ఏపీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సత్తి సుబ్బారెడ్డి శనివారం శ్రీకాళహస్తిలోని జ్ఞానప్రసూనాంబ సమేత శ్రీకాళహస్తీశ్వరస్వామిని దర్శించుకున్నారు. దర్శనానంతరం మృత్యుంజయస్వామి సన్నిధి వద్ద పండితులు ఆయనకు ఆశీర్వచనమిచ్చి స్వామి అమ్మవార్ల జ్ఞాపికను అందజేశారు. - శ్రీకాళహస్తి

కోనసీమలోనూ భీమవరం తరహా పందేల ఏర్పాట్లు

- సినిమా సెట్టింగ్‌లతో కోడిపందేల బరులు
- వీవీఐపీలకు ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు
- కోనసీమకు ఆంధ్ర గోవా అని పేరు పెట్టి మురిసిపోతున్న కూటమి ఎమ్మెల్యేలు

గత టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో మురమళ్లలో కోడిపందేలు (ఫైల్)

సాక్షి, అమలాపురం: కోడిపందేలంటే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా భీమవరం ప్రాంతమే గుర్తొస్తుంది. ఈసారి భీమవరం తరహా ఏర్పాట్లను తలదన్నేలా అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లాలో పందేలకు పెద్దఎత్తున సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. సినిమా సెట్టింగ్‌లను తలపించేలా.. పెద్దపెద్ద సినిమాల ప్రీ రిలీజ్ ఫంక్షన్ల మాదిరిగా కోనసీమలో ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ముమ్మిడివరం నియోజకవర్గ పరిధిలోని ఐ.పోలవరం మండలం మురమళ్లలో కోడిపందేలు, గుండాటలకు భారీ ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. టీడీపీ హయాంలో 2014–2019 మధ్య ఇక్కడ పెద్దఎత్తున కోడి పందేలు, పొట్టేలు పందేలు, గుండాటలు నిర్వహించారు. ఈసారి అంతకుమించి మురమళ్లల్లో ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఎమ్మెల్యే దాట్ల సుబ్బరాజు (బుచ్చిబాబు) స్వగ్రామం మురమళ్ల కావడం, ఆయన ఆశీస్సులు పుష్కలంగా ఉండటంతో నిర్వాహకులు రెండు ఫుట్‌బాల్ మైదానాలంత స్థలంలో పందేలకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. సుమారు 10 ఎకరాల స్థలంలో 10 వేల మందికి పైగా కూర్చుని పందేలు చూసేలా అన్ని ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. దూరప్రాంతాల నుంచి వచ్చే 500 మంది వీవీఐపీల కోసం సోఫా సెట్‌లు, కూలర్లు ఏర్పాటు చేయనున్నారు. రెండు బరుల్లో పందేలు నిర్వహించనున్నారు. పందేలు అందరికీ కనిపించేలా చుట్టూ భారీ ఎల్‌సీడీలు ఏర్పాటు పెడుతున్నారు. కోడి పందేలతోపాటు గుండాటలు కూడా పెద్దఎత్తున నిర్వహించనున్నారు. కోనసీమ రుచులను చూపించేందుకు ఫుడ్ స్టాల్స్ కూడా ఏర్పాటవుతున్నాయి. ఉమ్మడి గోదావరి జిల్లాలోని పేరొందిన బిర్యానీలు, మాంసాహారం, ఆత్రేయపురం పూతరేకులతో పాటు పలు స్టాల్స్ ఏర్పాటు చేయనున్నట్టు సమాచారం.

ఆంధ్రా గోవా అంటూ..

ఉప్పలగుప్తం మండలం ఎస్.యానాం బీచ్‌ను 'ఆంధ్రా గోవా'గా అమలాపురం ఎమ్మెల్యే అయితాబత్తుల ఆనందరావు తరచూ చెబుతున్నారు. అందుకు తగ్గట్టుగానే ఈసారి పండుగ మూడు రోజులు బీచ్‌వద్ద ఉత్సవాలు నిర్వహిస్తున్నారు. ఇదే సమయంలో టీడీపీ, జనసేన నాయకులు సమీపంలోనే కోడి పందేలు, గుండాటలకు సిద్ధమవుతున్నారు. ఇందుకు వేలం పాటలు కూడా నిర్వహించినట్టు సమాచారం. ఆంధ్రా గోవా అని పిలుస్తున్నందుకు పండుగ రోజులలో బీచ్‌ను గోవా తరహాలో జూద కేంద్రంగా మారుస్తున్నారని స్థానికుల నుంచి విమర్శలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

డీ మ్యాట్ ఖాతాల జోరు

స్టాక్ మార్కెట్ రోజురోజుకీ సరికొత్త గరిష్ఠాలు చూడటం.. ఐపీఓల జోరు పెరగడం.. చిన్నా పెద్దా అనే తేడా లేకుండా కంపెనీలు లాభాలు ఆర్జిస్తుండటం.. ఇవన్నీ సామాన్యులను సైతం షేర్ మార్కెట్‌వైపు ఆకర్షితులయ్యేలా చేస్తున్నాయి. షేర్ మార్కెట్‌లో పెట్టుబడులు పెట్టాలన్నా, షేర్లు కొనాలన్నా డీమ్యాట్ ఖాతా ఉండాల్సిందే. 2019 నుంచి 2024 వరకు చూస్తే డీమ్యాట్ ఖాతాలు 4.5 రెట్లు పెరిగిపోయాయి. ముఖ్యంగా కరోనా సమయంలో వీటి సంఖ్య అనూహ్యంగా పెరిగిపోయింది.

సంవత్సరం	మొత్తం డీమ్యాట్ ఖాతాలు (కోట్లలో)
2019	3.94
2020	4.98
2021	8.06
2022	10.83
2023	13.93
2024	18.53

ఆధారం : ఎన్ఎస్‌డీఎల్, సీడీఎస్ఎల్

మన్యంలోకి మళ్లీ మావోలు!

2022లో ఏవోబీ నుంచి ఛత్తీస్‌గఢ్ తరలివెళ్లిన మావోలు

- రెండేళ్లుగా ఏవోబీలో కార్యకలాపాలు బంద్
- తిరిగి ఏవోబీలోకి వెళ్లాలని మావోయిస్ట్ పార్టీ ఆదేశం
- రెండేళ్ల తరువాత ఏవోబీలో మావోల కదలికలు
- పోలీసు శాఖను అప్రమత్తంచేసిన కేంద్ర నిఘా వర్గాలు

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్ర–ఒడిశా సరిహద్దు(ఏవోబీ)లో మావోయిస్ట్‌ల కదలికలు మెల్లగా ఊపందుకుంటున్నాయి. 2022లో ఏవోబీ నుంచి మహారాష్ట్ర–ఛత్తీస్‌గఢ్ సరిహద్దులకు తరలివెళ్లిన మావోయిస్ట్ నేతలు ఏవోబీకి తిరిగొస్తున్నారు. ఏవోబీలో కార్యకలాపాలు విస్తరించాలన్న మావోయిస్ట్ పార్టీ అగ్రనాయకత్వం ఆదేశాల మేరకు వారు తిరిగొస్తున్నట్టు సమాచారం. ఈ మేరకు కేంద్ర నిఘా వర్గాలు రాష్ట్ర పోలీసు శాఖను ఇప్పటికే అప్రమత్తం చేశాయి.

2022లో ఏవోబీని విడిచిపెట్టి..

రెండేళ్లుగా ఏవోబీలో మావోయిస్ట్ కార్యకలాపాలు దాదాపుగా నిలిచిపోయాయి. వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో పోలీసు శాఖ సమర్థ పనితీరుతోపాటు గిరిజన ప్రాంతాల్లో భారీ స్థాయిలో సంక్షేమ, అభివృద్ధి కార్యకలాపాలు చేపట్టింది. ఏవోబీలో దశాబ్దాలుగా కొనసాగుతున్న గంజాయి సాగును 'ఆపరేషన్ పరివర్తన్' ద్వారా నిర్మూలించింది. మావోయిస్ట్ కార్యకలాపాల్ని వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం పూర్తిగా కట్టడి చేసింది. ఏవోబీలో 20 ఏళ్లపాటు కార్యకలాపాలు నిర్వహించిన మావోయిస్ట్‌లు దాదాపు పూర్తిగా పట్టుకోల్పోయారు. ఒకప్పుడు 500 మంది నేతలు, 1,500 మంది మిలీషియా సభ్యులతో పోలీసులకు సవాల్ విసిరిన మావోయిస్ట్ పార్టీ బలం పూర్తిగా నీరుగారిపోయింది. కేవలం 20 మంది నేతలు, 100 మంది మిలీషియా సభ్యులకు పరిమితమైపోయింది. వారిలో కూడా క్రియాశీలంగా కేవలం 50 మంది మాత్రమే మిగిలారు. ఈ నేపథ్యంలో మావోయిస్ట్ పార్టీ అగ్రనాయకత్వం అప్రమత్తమై మిగిలి ఉన్న మావోయిస్ట్ నేతలు, క్రియాశీల నేతలను మహారాష్ట్ర–ఛత్తీస్‌గఢ్ సరిహద్దులకు తరలివెళ్లాలని ఆదేశించింది. ఏవోబీలో మావోయిస్ట్ పార్టీ ఇన్‌చార్జ్‌గా ఉన్న ఆ పార్టీ కేంద్ర కమిటీ సభ్యుడు గాజర్ల రవి అలియాస్ ఉదయ్‌తోపాటు ఆ పార్టీ నేతలు మహారాష్ట్ర–ఛత్తీస్‌గఢ్ సరిహద్దుల్లోని సురక్షిత స్థావరాలకు 2022 చివరిలో తరలివెళ్లిపోయారు. అప్పటి నుంచి రెండేళ్లుగా ఏవోబీలో మావోయిస్ట్ పార్టీ కార్యకలాపాలు పూర్తిగా నిలిచిపోయాయి.

బ్యాక్ టు ఏవోబీ

ఇటీవల కాలంలో మహారాష్ట్ర–ఛత్తీస్‌గఢ్‌లలో ఆ రెండు రాష్ట్రాల పోలీసు బలగాలు, కేంద్ర భద్రతా బలగాలు కూంబింగ్ ఆపరేషన్లతో విరుచుకుపడుతున్నాయి. 2024లో దేశవ్యాప్తంగా 287 మంది మావోయిస్ట్‌లు ఎన్‌కౌంటర్లలో హత మవ్వగా.. వెయ్యి మందికిపైగా అరెస్టయ్యారు. వారిలో 190 మంది ఛత్తీస్‌గఢ్‌లోనే హతమవ్వడం గమనార్హం. ఈ నేపథ్యంలో మావోయిస్ట్ పార్టీ అగ్రనాయకత్వం కొత్త కార్యాచరణకు ఉపక్రమించింది. మహారాష్ట్ర–ఛత్తీస్‌గఢ్ సరిహద్దులు ఇక ఏమాత్రం సురక్షిత స్థానం కాదని చెబుతూ ఏవోబీకి చెందిన 20 మంది మావోయిస్ట్ నేతలతోపాటు మొత్తం 50 మంది మావోయిస్ట్‌లను వెనక్కి వెళ్లాలని ఆదేశించింది. దాంతో మావోయిస్ట్ నేతలు దశలవారీగా ఏవోబీలోకి వస్తున్నట్టు కేంద్ర నిఘా వర్గాలు గుర్తించాయి. రాష్ట్ర పోలీసు శాఖను ఈ విషయంపై అప్రమత్తం చేశాయి. ఇప్పటికే ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిధిలోని అల్లూరి సీతారామరాజు, పార్వతీపురం మన్యం జిల్లాల్లోని దాదాపు 20 మండలాల్లో మావోయిస్ట్‌లు, మిలీషియా సభ్యుల కదలికలు మెల్లగా ఊపందుకున్నట్టు రాష్ట్ర పోలీసు శాఖ గుర్తించింది. మావోయిస్ట్‌ల కదలికలపై ఇంటెలిజెన్స్ వర్గాలు ఆరా తీస్తూ ఎప్పటికప్పుడు నివేదికలు సమర్పిస్తున్నాయి.

తెలంగాణ

మావోయిస్టు లొంగుబాటు

- ముగిసిన 32 ఏళ్ల అజ్ఞాతవాసం
- రూ.8 లక్షల రివార్డు అందజేత

సోమయ్యకు చెక్కు అందజేస్తున్న ఎస్పీ

భూపాలపల్లి అర్బన్: మావోయిస్టు జిల్లా కమిటీ కార్యదర్శి, సౌత్ బస్తర్ ఇన్‌చార్జిగా వ్యవహరిస్తున్న మచ్చ సోమయ్య అలియాస్ సమ్మయ్య అలియాస్ సురేందర్ అలియాస్ సతీశ్ లొంగిపోయినట్లు ఎస్పీ కిరణ్‌ఖరే తెలిపారు. ఈ మేరకు శనివారం జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లా పోలీస్ కార్యాలయంలో ఆయన తెలిపిన వివరాలివి. భూపాలపల్లి మండలం పంబాపూర్ గ్రామానికి చెందిన మచ్చ సోమయ్య 32 ఏళ్ల క్రితం అప్పటి పీపుల్స్‌వార్ కార్యక్రమాలకు ఆకర్షితుడై.. మహదేవ్‌పూర్ ఏరియా కమిటీలో చేరారు. ఇప్పటి వరకు పార్టీలోనే కొనసాగుతున్న ఆయన తీవ్రవాద వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడి పలు నేరాల్లో నిందితునిగా ఉన్నారు. వయోభారం, తీవ్ర అనారోగ్య సమస్యలతో బాధపడుతున్న సోమయ్య ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రంలో పెరిగిన తీవ్రవాద వ్యతిరేక కార్యకలాపాల కారణంగా వైద్యం అందుబాటులో లేక ఇబ్బంది పడ్డారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్న పునరావాస పథకాల వైపు ఆకర్షితుడై.. కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి జీవించడానికి లొంగిపోయారు. సోమయ్యపై రూ.8 లక్షల రివార్డు ఉండగా.. ఆ మొత్తాన్ని ఎస్పీ అందజేశారు.

క్లుప్తంగా...

బడుగుల హక్కుల కోసం పోరాడిన ఓబన్న

బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి సవిత

వడ్డే ఓబన్న విగ్రహానికి నివాళులర్పిస్తున్న దృశ్యం

నెహ్రూనగర్ (గుంటూరు ఈస్ట్) : బడుగులను వ్యాపారవేత్తలుగా తీర్చిదిద్దాలన్న ధ్యేయంతో సీఎం చంద్రబాబు ముందుకు సాగుతున్నారని బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి సవిత తెలిపారు. గుంటూరులోని ఓ ఫంక్షన్ హాల్లో శనివారం స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు వడ్డే ఓబన్న జయంత్యుత్సవానికి ఆమె ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. ముందుగా ఓబన్న విగ్రహానికి మంత్రి నివాళులర్పించారు. మంత్రి మాట్లాడుతూ బడుగు, బలహీన వర్గాల హక్కుల రక్షణకు, బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా ఓబన్న చేసిన పోరాటాన్ని గుర్తు చేశారు.

'తొక్కిసలాట' క్షతగాత్రులకు ఆర్థిక సాయం

క్షతగాత్రులకు చెక్కులు అందించి గ్రూప్ ఫొటో దిగిన టీటీడీ చైర్మన్ తదితరులు

తిరుపతి తుడా: తిరుపతిలో ఇటీవల వైకుంఠ ద్వార దర్శన టోకెన్ల కేంద్రం వద్ద జరిగిన తొక్కిసలాటలో గాయపడిన భక్తులకు టీటీడీ చైర్మన్ బీఆర్ నాయుడు ఆర్థిక సాయాన్ని అందజేశారు. స్విమ్స్ డైరెక్టర్ చాంబర్‌లో శనివారం ఆయన జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ వెంకటేశ్వర్, ప్రజా ప్రతినిధులతో కలిసి ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతూ అందుబాటులో ఉన్న ఏడుగురికి చెక్కులను అందించారు. క్షతగాత్రులు ఈశ్వరమ్మ (విశాఖ), అన్నమయ్య జిల్లా రామసముద్రం మండలానికి చెందిన తిమ్మక్కకు రూ.5 లక్షలు, అన్నమయ్య జిల్లా నరసాపురానికి చెందిన రఘు, చిన్న పాపయ్య, వెంకటేష్, నరసమ్మ, గణేష్‌లకు రూ.2 లక్షల చొప్పున చెక్కులను అందజేశారు. బీఆర్ నాయుడు మాట్లాడుతూ తొక్కిసలాటలో మృతి చెందిన కుటుంబాలకు రూ.25 లక్షల చొప్పున చెక్కులను అందించినట్లు చెప్పారు. కాగా, తొక్కిసలాటలో గాయపడి స్విమ్స్ శ్రీ పద్మావతి ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న పది మంది శనివారం డిశ్చార్జ్ అయ్యారు.

వ్యాపారుల సిండికేట్.. గిరిజనుల నిలువుదోపిడీ

కాఫీ, పిప్పళ్ల ధరల పతనం

సాక్షి, పాడేరు : అల్లూరి జిల్లాలోని గిరిజన రైతులను వ్యాపారుల సిండికేట్ తీవ్ర నష్టాల పాల్జేసింది. జాతీయ మార్కెట్‌లో కాఫీ గింజలకు కిలో రూ.450, పిప్పలమోడికి రూ.500తో వ్యాపారం జరుగుతుండగా అతి తక్కువ ధరకు వ్యాపారులు రైతుల నుంచి కొనుగోలు చేయడంతో వారు తీవ్ర నష్టాలపాలయ్యారు. ఏజెన్సీలోని ప్రధాన హుకుంపేటలో శనివారం జరిగిన వారపుసంతలో వ్యాపారులంతా సిండికేట్‌గా మారడంతో వీటి ధరలు పతనమయ్యాయి. పార్చ్‌మెంట్ కాఫీ గింజలను కిలో రూ.250కే కొన్నారు. కిలో రూ.320 ధర ప్రకటించిన జీసీసీ మాత్రం ఈ సంతలో ఎక్కడా కనిపించకపోవడంతో దళారీలదే రాజ్యమైంది. సంతలో సుమారు రూ.50 లక్షల వరకు కాఫీ గింజల వ్యాపారం జరిగింది. రెండు రోజుల క్రితం పాడేరు మండలం గుత్తులపుట్టు సంతలో పిప్పలమోడిని కిలో రూ.330కు కొనుగోలు చేసిన వ్యాపారులు.. శనివారం హుకుంపేట సంతలో కిలో రూ.300కు కొనడంతో గిరిజన రైతులు నష్టపోయారు. పిప్పలమోడి వ్యాపారం సుమారు రూ.40 లక్షల వరకు జరిగింది. వ్యాపారులు సిండికేట్ అవడంపై గిరిజన రైతులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఆలయాల్లో భక్తుల ఫోన్ నంబర్ల సేకరణ

- రాష్ట్రంలో ఏడు ప్రధాన ఆలయాల్లో సేకరణకు ప్రభుత్వం ఆదేశాలు
- ఇప్పటికే 2 లక్షల మంది నంబర్లను ప్రభుత్వానికి అందించిన దేవదాయ శాఖ
- ఇవన్నీ ఆర్‌టీజీఎస్‌కు..
- ఆర్‌టీజీఎస్‌లో ఉండేదంతా కాంట్రాక్టు, ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులే
- సంఘ విద్రోహ శక్తుల చేతుల్లోకి వెళితే పరిస్థితేంటంటూ భక్తుల ఆగ్రహం

సాక్షి, అమరావతి: దేవాలయాలకు వచ్చే భక్తుల నుంచి ఎప్పటికప్పుడు ఫోన్ నంబర్లు సేకరించి పంపించాలంటూ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఆదేశాలిచ్చింది. దేవదాయ శాఖ పరిధిలో ఉన్న శ్రీశైలం, సింహాచలం, అన్నవరం, ద్వారకా తిరుమల, విజయవాడ కనకదుర్గమ్మ, శ్రీకాళహస్తి, కాణిపాకం ఆలయాల్లో ఈ ఆదేశాలను పాటించాలంది. గర్భగుడి నుంచి బయటకు రాగానే క్యూలైన్లలోనే రోజుకు కనీసం వంద మంది నుంచి, అన్నదానం సమయంలో మరో వంద మంది నుంచి నంబర్లు సేకరించాలని దేవదాయ శాఖ ఈ నెల 6న ఆదేశాలిచ్చింది. ఈ ఫోన్ నంబర్ల వివరాలను ప్రభుత్వం తయారు చేసిన యాప్‌లో నమోదు చేయాలని ఆలయ సిబ్బందికి స్పష్టం చేసింది.

ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు నానాయాగీ..

గతంలో వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం సంక్షేమ పథకాల లబ్ధిని సంతృప్త స్థాయిలో అర్హులందరికీ అందజేసేందుకు సర్వే చేయగా.. అప్పట్లో ప్రతిపక్షంలో ఉన్న టీడీపీ, జనసేన పార్టీలు నానాయాగీ చేశాయి. వలంటీర్లను అమ్మాయిల ట్రాఫికింగ్‌కు పాల్పడే సంఘ విద్రోహ శక్తులుగా పవన్ పోల్చారు. కానీ, ఇప్పుడు అవసరం లేకున్నా భక్తుల వివరాలను సేకరించడంపై ప్రజలు అనుమానం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

2 లక్షల మంది వివరాలు సేకరణ..

ఏడు ప్రధాన ఆలయాల్లో భక్తులు పూజా టికెట్లు కొనుగోలు చేసే సమయంలో, గదులు అద్దెకు తీసుకునే సమయంలో ఇచ్చే ఫోన్ నంబర్లు ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వానికి చేరేలా ప్రత్యేక ఆన్‌లైన్ విధానం తెచ్చింది. ఈ విధంగా డిసెంబర్ నెలలో దాదాపు రెండు లక్షల మంది ఫోన్ నంబర్లను ప్రభుత్వం ఇప్పటికే దేవదాయ శాఖ నుంచి సేకరించింది. ఇలా సేకరించే వివరాలన్నీ ప్రభుత్వ పరిధిలో ఆర్‌టీజీఎస్ విభాగానికి చేరుతాయని అధికార వర్గాలు చెబుతున్నాయి. కానీ, ఆర్‌టీజీఎస్‌లో పనిచేసే వాళ్లందరూ దాదాపు కాంట్రాక్టు, ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులే. తమ వ్యక్తిగత సమాచారం సంఘ విద్రోహ శక్తుల చేతుల్లోకి వెళితే పరిస్థితేంటంటూ పలువురు భక్తులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఎలాంటి అవసరం లేకపోయినా.. ఎందుకు నంబర్లు సేకరిస్తున్నారంటూ ప్రభుత్వంపై మండిపడుతున్నారు.

ఇద్దరు బిడ్డలతో బావిలో దూకిన తల్లి

- చిన్నారులిద్దరూ మృతి

దేవి, ఐశ్వర్య, అక్షర (ఫైల్)

నగరి : ఏం కష్టమొచ్చిందో తెలియదు గానీ.. ఇద్దరు పిల్లలతో కలిసి ఓ బావిలో దూకేసింది. బిడ్డలిద్దరూ మరణించగా.. తల్లి ఆస్పత్రి పాలైంది. ఈ విషాద ఘటన చిత్తూరు జిల్లా నగరి పట్టణ పరిధిలో శనివారం చోటుచేసుకుంది. బంధువులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. నగరి భీమానగర్‌కు చెందిన దేవి (33) అనే మహిళను తమిళనాడు చెన్నై వెస్ట్‌మాంబళంకు చెందిన ధనుంజయులు అనే వ్యక్తికి ఇచ్చి వివాహం చేశారు. వీరికి ఐశ్వర్య (10), అక్షర (3) అనే కుమార్తెలు ఉన్నారు. చెన్నైలో కాపురం ఉంటున్నారు. సంక్రాంతిని పురస్కరించుకుని గురువారం చెన్నై నుంచి రైలులో పిల్లలతో పాటు దేవి భీమానగర్‌లోని పుట్టింటికి వచ్చింది. శుక్రవారం సాళ్వపట్టెడలోని పెదనాన్న ఇంటికి వెళ్లి వస్తానని పిల్లలను తీసుకెళ్లింది. అయితే ఆమె తిరిగి రాకపోవడంతో తల్లిదండ్రులు సాళ్వపట్టెడలోని బంధువుల్ని విచారించారు. ఆమె వచ్చి వెంటనే వెళ్లిపోయిందని తెలిపారు. ఎంతకూ ఆమె రాకపోవడంతో అనుమానం కలిగి కుటుంబ సభ్యులు శనివారం ఉదయం పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. కాగా.. శనివారం సాయంత్రం సాళ్వపట్టెడ శివారున ఆవులు తోలుకు వస్తున్న వ్యక్తులకు అక్కడి బావినుంచి మూలుగు శబ్దాలు వినిపించాయి. బావిలో చూడగా తాడు పట్టుకుని వేలాడుతున్న దేవి కనిపించింది. ఆమెను పైకిలాగి పిల్లల కోసం గాలించారు. శనివారం రాత్రి ఫైర్‌స్టేషన్ సిబ్బందితో కలిసి స్థానికులు చిన్నారుల మృతదేహాలను బావినుంచి బయటకు తీశారు. పోలీసులు కేసు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

టీటీడీ బోర్డును రద్దు చేయాలి

మాజీ ఎంపీ మార్గాని భరత్‌రామ్ డిమాండ్

రాజమహేంద్రవరం సిటీ: తిరుపతిలో తొక్కిసలాటకు టీటీడీ పాలకవర్గానిదే పూర్తి బాధ్యతని, భక్తులను నిర్బంధించి, కనీస వసతులు కూడా కల్పించలేకపోయారని వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి, మాజీ ఎంపీ మార్గాని భరత్‌రామ్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. తక్షణమే టీటీడీ బోర్డును రద్దు చేయాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. రాజమహేంద్రవరంలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యాలయంలో శనివారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ ఈ దుర్ఘటనపై సుప్రీంకోర్టు జడ్జితో విచారణ జరిపించాలన్నారు. హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి కూడా ఈ కేసును సుమోటోగా స్వీకరించి, విచారణకు ఆదేశించి, తిరుమల పవిత్రతను కాపాడాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈ ఘటన రాష్ట్ర చరిత్రలోనే అతి పెద్ద విషాదమన్నారు. ఇద్దరు అధికారులను సస్పెండ్ చేయడంతోపాటు నలుగురిని బదిలీ చేసినంత మాత్రాన నేరం మాఫీ కాదన్నారు. ఈ ఘటనకు బాధ్యత వహిస్తూ టీటీడీ బోర్డు సభ్యులు రాజీనామా చేయాలన్నారు. ఈ ఘటనకు కారణమైన నిందితులకు చట్టపరంగా శిక్షపడే వరకు బాధితుల పక్షాన తమ పార్టీ పోరాడుతుందని భరత్ స్పష్టం చేశారు. ఒకవేళ చంద్రబాబు ఆదేశాలతో దర్యాప్తు జరిగితే గోదావరి పుష్కరాల్లో మాదిరిగానే భక్తుల అత్యుత్సాహం వల్లే తొక్కిసలాట జరిగిందంటూ రిపోర్టు ఇప్పించి, వారిదే తప్పన్నట్టు ప్రచారం చేస్తారని చెప్పారు. తొక్కిసలాటలో ఆరుగురి మరణానికి కారణమైన ప్రభుత్వం... తన చేతకానితనాన్ని వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిపై నెట్టాలని చూస్తోందని ఆయన ఆక్షేపించారు. ఈ నేపథ్యంలోనే సీఎం చంద్రబాబు మొదలు ఆ పార్టీ నాయకులు ఇష్టానుసారం ఆరోపణలు చేస్తున్నారన్నారు. చివరకు ఆస్పత్రిలో క్షతగాత్రులను వైఎస్ జగన్ పరామర్శిస్తే దానిపై కూడా అర్థం లేని ఆరోపణలు చేస్తున్నారని దుయ్యబట్టారు. చంద్రబాబు పబ్లిసిటీ పిచ్చి కారణంగా గోదావరి పుష్కరాల్లో రాజమహేంద్రవరంలో ఏకంగా 29 మంది బలయ్యారని గుర్తుచేశారు.

శవ రాజకీయాలు చేసే నీచపు బుద్ధి చంద్రబాబుదే

- క్షతగాత్రులకు డబ్బులిచ్చినట్టు సీసీ ఫుటేజ్ ఉంటే బయటపెట్టాలి
- నిరూపించలేకపోతే మంత్రి పదవికి ఆనం రాజీనామా చేయాలి
- వైఎస్ జగన్ వచ్చే వరకు మమ్మల్ని ఆస్పత్రిలోకి అనుమతించలేదు
- ఆనం వ్యాఖ్యలపై భూమన కరుణాకరరెడ్డి ఆగ్రహం

తిరుపతి మంగళం: తిరుపతి తొక్కిసలాటలో మృతుల కుటుంబాల రోదనలు.. క్షతగాత్రుల ఆర్తనాదాలను పట్టించుకోవడం కంటే రాజకీయ లబ్ధి కోసం శవ రాజకీయాలు చేసే నీచపు బుద్ధి చంద్రబాబుదేనని వైఎస్సార్‌సీపీ చిత్తూరు, తిరుపతి జిల్లాల అధ్యక్షుడు భూమన కరుణాకరరెడ్డి ఎద్దేవా చేశారు. మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి, వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలను ఉద్దేశించి దేవదాయ శాఖ మంత్రి ఆనం రామనారాయణరెడ్డి చేసిన వ్యాఖ్యలపై భూమన విరుచుకుపడ్డారు. శనివారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. తొక్కిసలాటలో ఆరుగురు ప్రాణాలు కోల్పోయారని, 50 మందికిపైగా తీవ్ర గాయాలతో స్విమ్స్, రుయా ఆస్పత్రుల్లో చికిత్స పొందారన్నారు. మృతుల కుటుంబాలను, క్షతగాత్రులను పరామర్శించేందుకు మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి తిరుపతికి వస్తే ఆస్పత్రికి రానివ్వకుండా కూటమి నాయకులు చేసిన అరాచకాలు అన్నీఇన్నీ కావని మండిపడ్డారు. మాజీ సీఎం జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికి సరైన భద్రత కూడా ఇవ్వకుండా రోడ్డుకు అడ్డంగా ట్రాక్టర్లను పెట్టించి అడ్డుకున్న దుర్మార్గులన్నారు. జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి క్షతగాత్రులను పరామర్శించడానికి ముందే 18 మందికి వైఎస్సార్‌సీపీ వాళ్లు డబ్బులు ఇచ్చి చంద్రబాబుని తిట్టించి ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడించారని మంత్రి ఆనం చెప్పడం సిగ్గుచేటన్నారు. మీ చేతగాని నిర్వాకం వల్ల ఆరుగురు చనిపోతే అందుకు నైతిక బాధ్యత వహించాల్సింది పోయి వైఎస్సార్‌సీపీపై ఆరోపణలు చేయడం దిగజారుడు తనానికి నిదర్శనమన్నారు. ఈ తొక్కిసలాటకు కూడా వైఎస్సార్‌సీపీనే కారణం అని చెప్పే పరిస్థితి కూటమి ప్రభుత్వానిదని మండిపడ్డారు. జగన్‌ను ఆస్పత్రిలోకి రానివ్వకుండా చేసేందుకు పవన్‌కళ్యాణ్ ఆస్పత్రిలో ఉండి తన కార్యక్రమాన్ని మరింత పొడిగించుకున్నారన్నారు.

నిరూపించకపోతే రాజీనామా చేయాలి

స్విమ్స్ ఆస్పత్రికి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి వచ్చే ముందే తాము క్షతగాత్రులకు డబ్బులిచ్చి మాట్లాడించామని, తాము డబ్బులు ఇచ్చినట్టు సీసీ ఫుటేజీల్లో రికార్డయిందని దేవదాయ శాఖ మంత్రి ఆనం రామనారాయణరెడ్డి ఆరోపించడం బాధాకరమని భూమన అన్నారు. అదే నిజమైతే, దేవుడిపై భక్తి కలిగిన వాళ్లయితే సీసీ ఫుటేజీలను వెంటనే బయటపెట్టాలని డిమాండ్ చేశారు. క్షతగాత్రులకు తాము డబ్బులిచ్చినట్టు నిరూపించలేకపోతే మంత్రి పదవికి ఆనం రాజీనామా చేయాలన్నారు. జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఆస్పత్రిలోకి వస్తే మీ చేతగాని తనం బయట పడుతుందన్న భయంతో రానివ్వకుండా అనేక కుట్రలు చేశారన్నారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వంపై క్షతగాత్రులకు ఎలాంటి అభిప్రాయం ఉందో జగనన్న ఆస్పత్రికి వచ్చినప్పుడు స్పష్టంగా అందరికీ అర్థమైందన్నారు. చంద్రబాబు మెప్పు కోసం నోటికొచ్చినట్టు మాట్లాడితే ప్రజలు ఊరుకోరని హెచ్చరించారు.

చంపేసి క్షమాపణలు చెబితే సరిపోతుందా?

- ఆరుగురు శ్రీవారి భక్తులు చనిపోతే అసలు కేసే లేదా?
- ఈ ఘటనలో మొదటి నిందితుడు సీఎం చంద్రబాబే
- లడ్డూ విషయంలో నానాయాగీ చేసిన పవన్ ఇప్పుడేం చేస్తారు?
- వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి రోజా

నగరి : తిరుపతి తొక్కిసలాటలో ఆరుగురు మృతిచెంది.. 60 మంది గాయపడితే క్షమాపణ చెబితే సరిపోతుందా.. దోషులను శిక్షించరా..? అని మాజీ మంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి ఆర్కే రోజా ధ్వజమెత్తారు. ఈ ఘటనలో ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోకపోవడం, ఒక్కరిపై కూడా కేసు నమోదు చేయక పోవడంపై ఆమె స్పందించారు. ఈ ప్రభుత్వానికి హిందువులంటే గౌరవం లేదా? భక్తుల ప్రాణాలకు విలువలేదా? అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు. చంద్రబాబుకు రోజూ భజనచేసే నాయుడుకు టీటీడీ చైర్మన్, సెక్యూరిటీ అధికారిగా ఉన్న సుబ్బరాయుడుకు ఎస్పీ, ఓఎస్‌డీగా పనిచేసిన వెంకయ్యచౌదరికి అనుభవం లేకున్నా జేఈవో బాధ్యతలను అప్పగిస్తే పరిస్థితులు ఇలాగే ఉంటాయన్నారు. సీఎం చంద్రబాబు, టీటీడీ ఈవో, చైర్మన్, అడిషనల్ ఈవో, ఎస్పీతో సహా అందరిపై కేసులు నమోదు చేయాలని.. మొదటి నిందితుడిగా చంద్రబాబును చేర్చాలన్నారు. టోకెన్ విధానాన్ని తప్పుబట్టే చంద్రబాబు.. ఈ ఏడు నెలల పాలనలో దానిని ఎందుకు తీయలేదని ప్రశ్నించారు. డిప్యూటీ సీఎం పవన్‌కళ్యాణ్ క్షమాపణలు చెబుతున్నారని.. మనుషుల్ని చంపేసి క్షమాపణ చెబితే సరిపోదన్నారు. తప్పుచేసిన వారి తాట తీస్తా.. తోలు తీస్తా.. అనే పవన్ ఈ ఘటనకు బాధ్యులైన వారి తాట ఎందుకు తీయడం లేదన్నారు. లడ్డూ విషయంలో కాషాయం కప్పుకుని, మెట్లు కడిగి రాద్ధాంతం చేసిన ఆయన.. ఇప్పుడు ఏం చేస్తారని ప్రశ్నించారు. పుష్ప–2 బెనిఫిట్ షోలో ఒక్కరు చనిపోతే 14 మందిపై క్రిమినల్ కేసులు నమోదు చేశారని, ఆరుగురు చనిపోతే ఎందుకు కేసులు నమోదు చేయడం లేదన్నారు. అల్లుఅర్జున్‌కు మానవత్వం లేదన్న పవన్ కళ్యాణ్ మానవత్వం ఇప్పుడు ఏమైందని ప్రశ్నించారు. ఆరుగురు హిందువులు చనిపోతే చిన్నమ్మ పురందేశ్వరి ఎందుకు నోరువిప్పడం లేదని ప్రశ్నించారు. దేవదాయ శాఖ మంత్రి ఆనం రామనారాయణరెడ్డి వైఎస్సార్‌సీపీపై నిందలు వేస్తున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

వర్సిటీలకు జీతాల్లేవ్!

విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఆచార్యుల ఆర్థిక అవస్థలు

- మూడు నెలలుగా బ్లాక్ గ్రాంట్ నిధులను నిలిపివేసిన ప్రభుత్వం
- గత్యంతరం లేక అంతర్గత నిధుల నుంచి వర్సిటీల సర్దుబాటు
- అగమ్యగోచరంగా పెన్షనర్ల పరిస్థితి
- వర్సిటీల మనుగడపై విద్యావేత్తల ఆందోళన

సాక్షి, అమరావతి: ఉన్నత విద్యపై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ప్రకటనలకు, వాస్తవ పరిస్థితులకు నక్కకు నాగలోకానికి ఉన్నంత తేడా కనిపిస్తోంది. ఆయన ఆర్భాటంగా ప్రకటించిన ఏఐ (ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్) వర్సిటీ ఏర్పాటు మాట దేవుడెరుగు ఉన్న వర్సిటీల్లో పని చేస్తున్న ఆచార్యులకే జీతాలు అందని దుస్థితి నెలకొంది. వర్సిటీల్లో ఆచార్యులు, విశ్రాంత ఉద్యోగులకు గత మూడు నెలలకు పైగా ప్రభుత్వం నుంచి చెల్లింపులు నిలిచిపోవడంతో అంతర్గత నిధుల నుంచి అడ్వాన్స్‌ల రూపంలో ఒక నెల జీతాన్ని రెండు విడతలుగా తీసుకుంటున్న దుస్థితి నెలకొంది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఇప్పటికే ఏకంగా రూ.1.19 లక్షల కోట్లకుపైగా అప్పులు చేసిన కూటమి ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, ఆచార్యులకు జీతాలను మాత్రం చెల్లించలేకపోతోంది. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే వర్సిటీలు ఆర్థికంగా పతనమయ్యే ప్రమాదం ఉందని విద్యావేత్తలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. రెగ్యులర్‌గా విశ్వవిద్యాలయాల్లో పని చేస్తున్న ఆచార్యులకు ప్రభుత్వం బ్లాక్‌గ్రాంట్ (సీఎఫ్ఎంస్) ద్వారా జీతాలు చెల్లించాలి. అయితే మూడు నెలలుగా ప్రభుత్వం నుంచి నిధులు విడుదల కాకపోవడంతో చరిత్రలో తొలిసారిగా వర్సిటీలు తమ అంతర్గత నిధుల నుంచి అడ్వాన్స్ రూపంలో సగం జీతాలు తీసుకోవాల్సి దుస్థితి నెలకొంది. 'గత ప్రభుత్వంలో ఎన్నడూ ఇలాంటి పరిస్థితి లేదు. కోవిడ్ సమయంలోనూ మా జీతాలు ఆలస్యం కాలేదు. ఇప్పటికే మూడు నెలలుగా నిధుల విడుదల ఆపేశారు. మరో మూడు నెలలు ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే మురిగిపోతాయి. ఫలితంగా ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో మా వర్సిటీపై రూ.12 కోట్లకుపైగా భారం పడుతుంది. ఇది విద్యార్థులు, ఉద్యోగుల భవిష్యత్తుపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతుంది'' అని రాయలసీమలోని ఓ వర్సిటీ ఇన్‌చార్జ్ వైస్ చాన్సలర్ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

- ఏయూలో నవంబర్, డిసెంబర్ జీతాలను వర్సిటీ నిధుల నుంచి అడ్వాన్స్‌గా సర్దుబాటు చేసుకోవాల్సి వచ్చింది.
- ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న కుప్పంలోని ద్రవిడియన్ వర్సిటీలో గత త్రైమాసికంలో రూ.8 కోట్లు విడుదల చేయాల్సిన ప్రభుత్వం కేవలం రూ.2 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చినట్లు సమాచారం. ఇప్పటికీ డిసెంబర్ జీతాలు అందలేదు.
- ఆచార్య నాగార్జున వర్సిటీలో మూడు నెలలుగా ప్రభుత్వం నిధులివ్వకపోవడంతో వర్సిటీ అంతర్గత నిధుల నుంచి సర్దుబాటు చేసుకుంటున్నారు.
- వైఎస్సార్ కడప జిల్లాలోని యోగి వేమన వర్సిటీలో గత మూడు నెలలుగా గ్రాంట్స్ విడుదల కాకపోవడంతో అంతర్గత నిధులను వినియోగిస్తున్నారు. ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు ఇప్పటికీ జీతాలు అందని దుస్థితి.
- తిరుపతి ఎస్వీ వర్సిటీలో చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేనంతగా ప్రతి నెలా జీతాలు తీవ్ర ఆలస్యం అవుతున్నాయి. జూన్, జూలై జీతాలు ఆగస్టు 6న అందగా ఆగస్టు, సెప్టెంబర్ జీతాలు అక్టోబర్ 23న.. అక్టోబర్, నవంబర్ వేతనాలు డిసెంబర్ 5న చెల్లించారు. డిసెంబర్ జీతాలు ఇంకా ఇవ్వలేదు.
- శ్రీకాకుళంలోని డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ విశ్వవిద్యాలయంలోనూ 3 నెలలుగా అంతర్గత నిధులనే జీతాల కోసం వెచ్చిస్తున్నారు.
- అనంతపురంలోని జేఎన్‌టీయూలో నవంబర్ జీతాలను వర్సిటీ అంతర్గత నిధుల నుంచి జనవరి 3న సర్దుబాటు చేశారు. డిసెంబర్ జీతాలింకా ఇవ్వలేదు.
- కాకినాడ జేఎన్‌టీయూలోనూ డిసెంబర్ నెల జీతాల కోసం ఎదురు చూపులు తప్పడం లేదు.

వర్సిటీల్లో వర్గ విభేదాలు..

రాజ్యాంగబద్ధంగా నియమితులైన వీసీలను కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక బలవంతంగా రాజీనామాలు చేయించింది. ఇన్‌చార్జీ వీసీల పాలనతో చాలా వర్సిటీల్లో వర్గ విభేదాలు భగ్గుమంటున్నాయి. దీనికి తోడు గత ప్రభుత్వం నియమించిన చిరుద్యోగులను కూటమి సర్కారు పెద్ద ఎత్తున తొలగించింది. శ్రీకాకుళం అంబేడ్కర్ వర్సిటీలో 34 మంది ఔట్ సోర్సింగ్ సిబ్బందిని అర్ధాంతరంగా పంపించేశారు. ఇన్‌చార్జీ పాలనతో ఏయూ వందేళ్ల ఉత్సవాల్లో నిర్ణయాలు తీసుకోలేని పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. రాయలసీమ వర్సిటీలో పరీక్షల నిర్వహణ విభాగం పూర్తిగా అదుపు తప్పింది. మార్కుల లిస్టులు, ప్రొవిజినల్ సర్టిఫికెట్లు, కాన్వకేషన్ల కోసం నిత్యం వర్సిటీ చుట్టూ విద్యార్థులు ప్రదక్షిణలు చేయాల్సి వస్తోంది.

ప్రణాళికలు తలకిందులు

ఉన్నత విద్యా మండలి పరిధిలోని వర్సిటీల్లో సుమారు 8 వేల మంది పెన్షనర్లు ఉన్నారు. వీరంతా పెన్షన్‌పైనే ఆధారపడుతున్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక పెన్షన్ సకాలంలో అందట్లేదు. అక్టోబర్, నవంబర్ పెన్షన్‌ను ఈ నెల 2న ఇచ్చారు. డిసెంబర్‌ది పెండింగ్‌లో ఉంది. విశ్రాంత జీవితంలో ఎన్నో ప్రణాళికలను మాకొచ్చే పెన్షన్‌తోనే నెరవేర్చుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇప్పుడు అవన్నీ తలకిందులవుతున్నాయి.

– శివప్రసాద్, ఏపీ వర్సిటీ పెన్షనర్ల అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు

సెమీస్‌లో సాత్విక్-చిరాగ్ జోడీ ఓటమి

కౌలాలంపూర్: కొత్త ఏడాదిని టైటిల్‌తో ప్రారంభించాలనుకున్న భారత బ్యాడ్మింటన్ డబుల్స్ స్టార్ జోడీ సాత్విక్ సాయిరాజ్-చిరాగ్ శెట్టికి నిరాశ ఎదురైంది. మలేసియా ఓపెన్ వరల్డ్ టూర్ సూపర్-1000 టోర్నీలో సాత్విక్-చిరాగ్ జంట సెమీ ఫైనల్లో పరాజయం పాలైంది. శనివారం జరిగిన సెమీ ఫైనల్లో సాత్విక్-చిరాగ్ ద్వయం 10-21, 15-21తో కిమ్ వన్ హో-సియో సెయంగ్ జే (దక్షిణ కొరియా) జోడీ చేతిలో ఓడింది. 40 నిమిషాల పాటు జరిగిన ఈ పోరులో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన సాత్విక్, మహారాష్ట్ర ప్లేయర్ చిరాగ్ స్థాయికి తగ్గ ప్రదర్శన కనబర్చలేకపోయారు. గత ఏడాది ఈ టోర్నీలో ఫైనల్‌కు చేరిన భారత షట్లర్లు ఈ సారి సెమీస్‌తోనే ఇంటిదారి పట్టారు. 'గత మూడు మ్యాచ్‌లతో పోల్చుకుంటే ఈ మ్యాచ్‌ను మెరుగ్గా ఆరంభించలేకపోయాం. ఈ ఫలితం నుంచి పాఠాలు నేర్చుకుంటాం' అని సాత్విక్ అన్నాడు. తొలి గేమ్‌లో 6-11తో వెనుకబడిన సాత్విక్ జంట ఆ తర్వాత కోలుకోలేకపోయింది. రెండో గేమ్ ఆరంభంలో మంచి ఆటతీరు కనబర్చిన భారత జోడీ 11-8తో ఆధిక్యం చాటినా... చివరి వరకు అదే తీవ్రత కొనసాగించడంలో విఫలమై పరాజయం పాలైంది.

గ్రాండ్‌స్లామ్ ఓపెనింగ్ ఎవరిదో

- అల్కరాజ్, సినెర్‌లే ఫేవరెట్లు
- హ్యాట్రిక్ వేటలో సబలెంకా
- నేటి నుంచి ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్
- ఉ. గం. 5:30 నుంచి 'సోనీ' నెట్ వర్క్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

తెలుగు ఆటగాడు బొల్లిపల్లి రిత్విక్ చౌదరి తొలి సారి గ్రాండ్‌స్లామ్ టోర్నీలో బరిలోకి దిగుతున్నాడు. పురుషుల డబుల్స్‌లో అమెరికాకు చెందిన ర్యాన్ సెగెర్మన్‌తో జోడీ కట్టిన రిత్విక్ శుభారంభమే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాడు. భారత సంతతికి చెందిన అమెరికాకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న నిశేష్ బసవరెడ్డి తొలి రౌండ్‌లో జొకోవిచ్‌తో తలపడనుండటం ఆసక్తి రేపుతోంది. మ్యాచ్‌కు ముందు నిశేష్ ఇటీవలి ఆటపై జొకోవిచ్ ప్రశంసలు కురిపించారు.

కొత్త తరం చాంపియన్లు కార్లోస్ అల్కరాజ్, యానిక్ సినెర్ ఒక వైపు... ఆల్‌టైమ్ గ్రేట్, 24 గ్రాండ్‌స్లామ్ టైటిళ్ల దిగ్గజం నొవాక్ జొకోవిచ్ ఇలా హేమాహేమీలంతా ఆరంభ గ్రాండ్‌స్లామ్ ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ టైటిల్‌తో ఈ సీజన్‌కు గ్రాండ్ వెల్‌కమ్ చెప్పాలని పట్టుదలతో ఉన్నారు. మహిళల సింగిల్స్‌లో గత రెండేళ్లుగా విజేతగా నిలుస్తున్న డిఫెండింగ్ చాంపియన్ అరినా సబలెంక 'హ్యాట్రిక్' టైటిల్‌పై కన్నేయగా, స్వియాటెక్, కోకో గాఫ్‌లు కూడా ఈ సీజన్‌కు విజయంతో శుభారంభం పలకాలని చూస్తున్నారు.

జొకోవిచ్

సినెర్

మెల్‌బోర్న్: సీజన్ తొలి గ్రాండ్‌స్లామ్ ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ కోసం రంగం సిద్ధమైంది. పురుషుల సింగిల్స్‌లో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ యానిక్ సినెర్ (ఇటలీ) గత సీజన్ ఆఖరి గ్రాండ్‌స్లామ్ యూఎస్ ఓపెన్ విజయంతో జోరుమీదున్నాడు. 23 ఏళ్ల ఇటలీ సంచలనం డోపింగ్ మరక దరిమిలా ఎదురవుతున్న విమర్శలను టైటిల్ నిలబెట్టుకొని అధిగమించాలనే పట్టుదలతో ఉన్నాడు. మరోవైపు నాదల్ శకం తర్వాత స్పెయిన్ జైత్రయాత్రకు కొత్త చిరునామాగా అల్కరాజ్ ఎదిగాడు. 21 ఏళ్ల వయసులోనే ఇప్పటికే నాలుగు గ్రాండ్‌స్లామ్‌లను సాధించేశాడు. 2022లో యూఎస్ ఓపెన్, 2023లో ప్రతిష్టాత్మక వింబుల్డన్, గతేడాది వరుసగా ఫ్రెంచ్ ఓపెన్, వింబుల్డన్‌లను గెలుచుకున్నాడు. అయితే నాలుగు గ్రాండ్‌స్లామ్‌లనైతే గెలిచాడు.... కానీ ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ వెలితి మాత్రం అలాగే వుంది. ఇక్కడ గత సీజన్‌లో క్వార్టర్‌ఫైనల్లో నిష్క్రమించిన ఈ స్పెయిన్ స్టార్ బహుశా ఈ ఏడాది ఆ ముచ్చట తీర్చుకుంటాడేమో చూడాలి. మరో వైపు ఆల్‌టైమ్ గ్రేట్‌లలో ఒకరైన 37 ఏళ్ల సెర్బియన్ దిగ్గజం నొవాక్ జొకోవిచ్ 25వ రికార్డు గ్రాండ్‌స్లామ్‌పై దృష్టిపెట్టాడు. వీరితో పాటు 27 ఏళ్ల జర్మనీ స్టార్, రెండో సీడ్ అలెగ్జాండర్ జ్వెరెవ్ (జర్మనీ) గత సెమీఫైనల్ అంచెను దాటాలనే పట్టుదలతో ఉన్నాడు.

సబలెంక

జొకో గెలిస్తే రజతోత్సవమే!

గతేడాది సెర్బియన్ సూపర్ స్టార్ జొకోవిచ్ సెమీఫైనల్స్‌తో సరిపెట్టుకున్నాడు. అంతమాత్రాన 37 ఏళ్ల వెటరన్ ప్లేయర్‌లో సత్తా తగ్గిందంటే పొరబడినట్లే. తనకు బాగా అచ్చొచ్చిన ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్‌లో పది టైటిళ్లు గెలిచిన నొవాక్ 11వ సారి విజేతగా నిలిస్తే గ్రాండ్‌స్లామ్‌ల రజతోత్సవాన్ని (25వ) మెల్‌బోర్న్‌లో జరుపుకుంటాడు. ఏడో సీడ్‌గా ఆసీస్ ఓపెన్ మొదలుపెట్టబోతున్న నొవాక్‌కు ఇక్కడ ఘనమైన రికార్డు ఉంది. 2011-13 హ్యాట్రిక్, 2019-21 హ్యాట్రిక్‌లు సహా 2008, 2015, 2016, 2023లలో విజేతగా నిలిచిన విశేషానుభవం సెర్బియన్ సొంతం. రష్యా స్టార్, ఐదో సీడ్ డానిల్ మెద్వెదెవ్ ఫైనల్‌కు వచ్చిన మూడు సార్లు టైటిల్ వేటలో చతికిలబడ్డాడు. రష్యన్ స్టార్ 2021, 2022లతో పాటు గత సీజన్‌లో సినెర్ చేతిలో అమీతుమీలో మూడో 'సారీ' టైటిల్‌ను కోల్పోయాడు. ఇప్పుడు ఫామ్‌లో ఉన్న సినెర్, అల్కరాజ్‌లను అధిగమించి విజేతగా నిలువడం అంత సులువైతే కాదు. ఆరో సీడ్ కాస్పర్ రూడ్ (నార్వే), 9వ సీడ్ ఆండ్రీ రుబ్లెవ్ (రష్యా)లు సంచలన స్టార్లకు షాకిచ్చేందుకు సిద్ధమయ్యారు. తొలిరౌండ్లలో షెవ్‌చెంకో (కజకిస్తాన్)తో అల్కరాజ్, ఫ్రాన్స్ వైల్డ్‌కార్డ్ ప్లేయర్ లుకాస్ పొలీతో జ్వెరెవ్, నికోలస్ జెర్రీ (చిలీ)తో టాప్‌సీడ్ సినెర్ ఆసీస్ ఓపెన్‌ను ప్రారంభిస్తాడు.

హ్యాట్రిక్ వేటలో సబలెంక

మహిళల సింగిల్స్‌లో బెలారస్ స్టార్ ప్లేయర్ అరియానా సబలెంక 'హ్యాట్రిక్' కలను సాకారం చేసుకునే పనిలోవుంది. 26 ఏళ్ల ఈ టాప్‌సీడ్ గత రెండేళ్లుగా (2023, 2024లలో) టైటిళ్లను నిలబెట్టుకుంటోంది. ఈ సీజన్‌లో ఆమె... స్లోన్ స్టీఫెన్స్ (అమెరికా)తో తొలిరౌండ్ సమరానికి సిద్ధమైంది. మిగతా మేటి ప్లేయర్లలో 20 ఏళ్ల అమెరికన్ మూడో సీడ్ కోకో గాఫ్ సహచర ప్లేయర్ సోఫియా కెనిన్‌తో తలపడుతుంది. 2024 సీజన్‌లో ఆస్ట్రేలియన్, ఫ్రెంచ్ ఓపెన్‌లలో వరుసగా సెమీఫైనల్స్ చేరిన గాఫ్ ఈ సారి సత్తా చాటాలని గట్టి పట్టుదలతో ఉంది. పోలండ్ సూపర్‌స్టార్ 23 ఏళ్ల ఇగా స్వియాటెక్... చెక్ రిపబ్లిక్‌కు చెందిన కెటెరినా సినియకోవాతో ఆసీస్ ఓపెన్‌ను ఆరంభించనుంది. ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ (2022, 2023, 2024) హ్యాట్రిక్ విజేతకు ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ మాత్రం కలిసిరావడం లేదు. ఇక్కడ కనీసం ఆమె క్వార్టర్ ఫైనల్ కూడా చేరలేకపోవడం గమనార్హం. మూడుసార్లు ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లోనే ఇంటిదారి పట్టింది. గతేడాది అయితే మూడో రౌండ్‌నే దాటలేకపోయింది. ఇప్పుడు రెండో సీడ్‌గా ఆరంభ గ్రాండ్‌స్లామ్ పరీక్షకు సిద్ధమైంది.

షమీ పునరాగమనం

భారత టి20 జట్టులోకి ఎంపిక • నితీశ్ రెడ్డి, తిలక్ వర్మకు చోటు

ఇంగ్లండ్‌తో సిరీస్‌కు టీమ్ ప్రకటన

షమీ

న్యూఢిల్లీ: సీనియర్ పేస్ బౌలర్ మొహమ్మద్ షమీ భారత జట్టులోకి 14 నెలల తర్వాత పునరాగమనం చేశాడు. ఇంగ్లండ్‌తో స్వదేశంలో జరిగే టి20 సిరీస్ కోసం సెలక్టర్లు శనివారం ఎంపిక చేసిన జట్టులో షమీకి చోటు లభించింది. ముందుగా కాలి మడమ, ఆపై మోకాలి గాయంతో బాధపడిన షమీ చాలా కాలంగా జాతీయ జట్టుకు దూరమయ్యాడు. 2023 నవంబర్ 19న ఆస్ట్రేలియాతో వన్డే వరల్డ్ కప్ ఫైనల్ మ్యాచ్ ఆడిన తర్వాత టీమిండియాకు ప్రాతినిధ్యం వహించలేదు. గాయంతో కోలుకొని జాతీయ క్రికెట్ అకాడమీ (ఎన్‌సీఏ)లో రీహాబిలిటేషన్ తర్వాత దేశవాళీ క్రికెట్‌లోకి అడుగు పెట్టిన షమీ వరుసగా మూడు ఫార్మాట్‌లలో కూడా ఆడి మెరుగైన ప్రదర్శన కనబర్చాడు. రంజీ ట్రోఫీ, ముస్తాక్ అలీ టి20 టోర్నీలతో ప్రస్తుతం గురువారం విజయ్‌హజారే వన్డే టోర్నీ ప్రిక్వార్టర్ మ్యాచ్‌లో కూడా షమీ బరిలోకి దిగాడు. ఇటీవల ఆస్ట్రేలియాతో ముగిసిన ఐదు టెస్టుల బోర్డర్-గావస్కర్ ట్రోఫీ కోసం షమీని ఎంపిక చేసే అంశంపై చర్చ జరిగింది. అయితే పూర్తి ఫిట్‌గా లేకపోవడంతో అతడిని జట్టులోకి తీసుకునేందుకు సెలక్టర్లు ఆసక్తి చూపించలేదు. ఇప్పుడు దేశవాళీ క్రికెట్‌లో పెద్ద సంఖ్యలో ఓవర్లు బౌలింగ్ చేసిన తర్వాత షమీ ఫిట్‌గా ఉన్నట్లు తేలింది. నిజానికి భారత్ తరఫున నవంబర్ 2022 తర్వాత అతను టి20 మ్యాచ్ ఆడలేదు. ఈ ఫార్మాట్‌లో యువ పేసర్ల రాకతో షమీ దాదాపుగా జట్టుకు దూరమైపోయాడు. అయితే ఈ సిరీస్ తర్వాత ఇంగ్లండ్‌తోనే జరిగే వన్డే సిరీస్, ఆపై చాంపియన్స్ ట్రోఫీ కోసం జట్లను ఎంపిక చేయనున్న నేపథ్యంలో వాటికి ముందు టి20ల ద్వారా షమీ ఫిట్‌నెస్‌ను పూర్తి స్థాయిలో పరీక్షించాలని సెలక్టర్లు భావిస్తున్నారు. అందుకే ఈ ఫార్మాట్‌లో అతనికి చోటు లభించింది. సూర్యకుమార్ యాదవ్ నాయకత్వంలో 15 మంది సభ్యుల ఈ బృందం ఎంపికలో ఎలాంటి భారీ మార్పులు, సంచలనాలు చోటు చేసుకోలేదు. అయితే ఆస్ట్రేలియాతో టెస్టు సిరీస్ ఆడిన రిషభ్ పంత్, యశస్వి జైస్వాల్‌లకు విశ్రాంతినివ్వగా...గాయంపై స్పష్టత లేకపోవడంతో బుమ్రాను కూడా ఎంపిక చేయలేదు. భారత జట్టు తమ చివరి సిరీస్ ఆడిన టీమ్‌లో (దక్షిణాఫ్రికాతో) ఉన్న ఐదుగురు ఆటగాళ్లు తమ స్థానాలు నిలబెట్టుకోలేకపోయారు. రమణ్‌దీప్ సింగ్, జితేశ్ శర్మ, అవేశ్ ఖాన్, యశ్ దయాళ్, విజయ్‌కుమార్ వైశాక్‌లను పక్కన పెట్టిన సెలక్టర్లు ఆసీస్‌తో టెస్టులు ఆడిన నితీశ్, హర్షిత్, సుందర్, జురేల్‌లను ఈ టి20 టీమ్‌లోకి తీసుకున్నారు. భుజం గాయంతో బాధపడుతున్న రియాన్ పరాగ్‌నూ పక్కన పెట్టారు. ఈ నెల 22, 25, 28, 31, ఫిబ్రవరి 2న జరిగే ఐదు టి20 మ్యాచ్‌లలో ఇంగ్లండ్‌తో భారత్ తలపడుతుంది.

భారత జట్టు వివరాలు: సూర్యకుమార్ యాదవ్ (కెప్టెన్), అక్షర్ పటేల్ (వైస్ కెప్టెన్), సంజు సామ్సన్, అభిషేక్ శర్మ, తిలక్ వర్మ, హార్దిక్ పాండ్యా, రింకూ సింగ్, నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి, హర్షిత్ రాణా, అర్ష్‌దీప్ సింగ్, మొహమ్మద్ షమీ, వరుణ్ చక్రవర్తి, రవి బిష్ణోయ్, వాషింగ్టన్ సుందర్, ధ్రువ్ జురేల్.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ఫ్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సాక్షి సినిమా

ఓ బుజ్జి తల్లీ...

'గాలిలో ఊగిసలాడే దీపంలా ఊగిసలాడే నీ ఊసందక నా ప్రాణం... నల్లని మబ్బులు చుట్టిన చంద్రుడిలా చీకటి కమ్మెను నీ కబురందక నా లోకం...'' అంటూ భావోద్వేగంతో సాగుతుంది 'బుజ్జి తల్లీ..' పాట. నాగచైతన్య, సాయిపల్లవి జంటగా నటించిన తాజా ప్రేమ కథా చిత్రం 'తండేల్'. చందు మొండేటి దర్శకత్వంలో అల్లు అరవింద్ సమర్పణలో 'బన్నీ' వాసు నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఏప్రిల్ 7న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా ఈ సినిమాలోని 'బుజ్జి తల్లీ...' పాట వీడియోను శనివారం విడుదల చేశారు. శ్రీమణి సాహిత్యం అందించిన ఈ పాటను జావేద్ అలీ పాడారు. తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ, హిందీ భాషల్లో విడుదల కానున్న 'తండేల్' చిత్రానికి దేవిశ్రీ ప్రసాద్ సంగీతం అందించారు.

• సాయిపల్లవి, నాగచైతన్య

అలాంటి నటన నాకు రాదు

- హీరో వెంకటేశ్

''జీవితాన్ని హాయిగా.. సంతోషంగా జీవించాలి. అత్యాశలకు పోకూడదు. అతిగా ఆలోచించకూడదు. మన ఆలోచనలు సానుకూలంగానే ఉండాలి. అదే సమయంలో మనం ఏదైనా కోరుకుంటున్నప్పుడు ఆ పనిని నిజాయితీతో చేయాలి. క్రమశిక్షణగా ఉండాలి... కష్టపడాలి. అప్పుడు సాధ్యమౌతుంది. లైఫ్‌లో ఎప్పుడూ హోప్‌ను కోల్పోకూడదు. నా లైఫ్‌లో సినిమా ప్రమోషన్స్ అయినా, మరేదైనా నేను పెద్దగా ప్లాన్ చేసి చేయను. అలా ప్లాన్ చేసి చేస్తే అది యాక్టింగ్ అవుతుంది. అలాంటి నటన నాకు రాదు. వాస్తవానికి దగ్గరగా, సహజంగా ఓ ఫ్లోలో నా ధోరణిలో ముందుకు వెళ్తుంటాను'' అన్నారు హీరో వెంకటేశ్. ఆయన హీరోగా నటించిన తాజా చిత్రం 'సంక్రాంతికి వస్తున్నాం'. 'దిల్' రాజు సమర్పణలో శిరీష్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 14న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా శనివారం విలేకరులతో వెంకటేశ్ చెప్పిన సంగతులు.

• నా కెరీర్‌లో సంక్రాంతికి వచ్చిన మెజారిటీ సినిమాలు విజయం సాధించాయి. ఇప్పుడు 'సంక్రాంతికి వస్తున్నాం' చిత్రంతో ప్రేక్షకుల ముందుకు వస్తున్నాం. ఈ పండక్కి పర్ఫెక్ట్ ఫిల్మ్. ఈ సినిమా కూడా విజయం సాధిస్తుందనే నమ్మకం ఉంది. సినిమాలో చిన్న క్రైమ్ ఎలిమెంట్ ఉంది. అయినా ఇది మంచి వినోదాత్మక చిత్రం. క్లైమాక్స్‌లో చాలా సర్‌ప్రైజ్‌లు ఉన్నాయి. పిల్లలు, పెద్దలు, యూత్... ఇలా అందరూ ఎంజాయ్ చేసే ఫిల్మ్ ఇది. సినిమాలోని కొన్ని సీన్స్‌లో సంక్రాంతి పండగ సన్నివేశాలు ఉన్నాయి. అందుకే ఈ మూవీకి 'సంక్రాంతికి వస్తున్నాం' అనే టైటిల్ పెట్టడం జరిగింది. • నాది, దర్శకుడు అనిల్‌ది సూపర్‌హిట్ కాంబినేషన్. మాజీ పోలీసాఫీసర్, అతని మాజీ ప్రేయసి, అతని భార్య... మధ్యలో ఓ క్రైమ్‌స్టోరీ... ఇలా 'సంక్రాంతికి వస్తున్నాం' సినిమా లైన్ తను చెప్పగానే చాలా కొత్తగా అనిపించింది. మినిమమ్ గ్యారెంటీ సినిమా అని తెలిసిపోయింది. సినిమాలో కామెడీ రొటీన్‌గా ఉండదు. కొత్త కామెడీ స్టయిల్ ట్రై చేశాం. ఆడియన్స్‌కు నచ్చుతుందనే అనుకుంటున్నాం. అలాగే అనిల్‌తో నాకు మంచి ర్యాపో కుదిరింది. తనతో మూవీస్‌ని కంటిన్యూ చేయాలనుకుంటున్నాను. ఈ సినిమాలో హీరోయిన్స్ ఐశ్వర్యా రాజేశ్, మీనాక్షీ చౌదరి బాగా నటించారు. ఇద్దరి క్యారెక్టర్స్ క్రేజీగా ఉంటాయి. • నాన్నగారు (నిర్మాత డి. రామానాయుడు) స్టోరీ సిట్టింగ్స్, మ్యూజిక్ సిట్టింగ్స్, సినిమా ప్రొడక్షన్ వంటి అంశాలను చర్చిస్తున్నప్పుడు నేను పాల్గొనేవాడిని. అయితే నేను అప్పటికి సినిమాల్లోకి రాలేదు. కెరీర్ స్టార్టింగ్‌లో ఇప్పటి ప్రముఖ సంగీత దర్శకులతో మ్యూజిక్ సిట్టింగ్స్ చేశాను. ఇక 'సంక్రాంతికి వస్తున్నాం' సినిమాలోని 'బ్లాక్‌బస్టర్ పొంగల్' సాంగ్ విన్నప్పుడు ఈ సాంగ్ నేనే పాడాలనుకున్నాను... పాడాను. సాంగ్స్‌లో ఎక్కువగా ఇంగ్లిష్ పదాలే ఉన్నాయి కాబట్టి నాకు సులభంగా అయిపోయింది. అయితే మిగతా పాటలకు కూడా మంచి స్పందన వస్తుండటం చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఈ మూవీ సంగీత దర్శకుడు భీమ్స్ సిసిరోలియో చాలా కష్టపడ్డాడు. అలాగే కొంత గ్యాప్ తర్వాత రమణ గోగులగారు మా సినిమాలో పాట పాడటం హ్యాపీగా అనిపించింది. 'గోదారి గట్టు, మీనూ, బ్లాక్‌బస్టర్ పొంగల్...' పాటలు బ్లాక్‌బస్టర్ కావడం అనేది ఆడియన్స్ గొప్పతనం. • 'సీతమ్మ వాకిట్లో..' చిత్రం నుంచి 'దిల్' రాజుగారితో నా జర్నీ కొనసాగుతోంది. వారి బ్యానర్‌లో నేను చేసిన సినిమాలన్నీ బాగా ఆడాయి. ఆయనకు మరిన్ని విజయాలు రావాలి. నా తర్వాతి సినిమా కోసం సురేష్ ప్రొడక్షన్, సితార, మైత్రీ, వైజయంతి మూవీస్ సంస్థల్లో కథల పై వర్క్ జరుగుతోంది. ఇక 'రానా నాయుడు 2' సిరీస్ మార్చిలో స్ట్రీమింగ్ కావొచ్చు.

పొగిడితే కళ్లతోనే కనిపెట్టేస్తారు

- దర్శకుడు బాబీ

''సెట్స్‌లో నేను ఫ్యాన్ బాయ్‌లా ఉండను. అలా ఉంటే కొన్ని పనులు మనం అనుకున్నట్లుగా సాగవు. సీనియర్ హీరోలు చిరంజీవి, బాలకృష్ణ గార్లతో వర్క్ చేశాను. ఇద్దరూ పని రాక్షసులు. వీరికి అపారమైన అనుభవం ఉంది. పొగడ్తలతో మాట్లాడితే మన అంతరంగాన్ని కళ్లతోనే కనిపెట్టేస్తారు. కాబట్టి నేను సెట్స్‌లో ఓ దర్శకుడిగా నిజాయితీతోనే ఉండాలనుకుంటాను. అప్పుడు మనపై గౌరవం పెరుగుతుంది. చిరంజీవి, బాలకృష్ణ, వెంకటేశ్‌గార్ల వంటి సీనియర్ హీరోలతో సినిమాలు చేయడాన్ని అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను'' అన్నారు దర్శకుడు బాబీ కొల్లి. బాలకృష్ణ హీరోగా నటించిన చిత్రం 'డాకు మహారాజ్'. బాబీ కొల్లి దర్శకత్వంలో శ్రీకర స్టూడియోస్ సమర్పణలో సూర్యదేవర నాగవంశీ, సాయి సౌజన్య నిర్మించిన ఈ చిత్రం నేడు (ఆదివారం) విడుదలవుతోంది. ఈ సందర్భంగా శనివారం జరిగిన విలేకర్ల సమావేశంలో దర్శకుడు బాబీ చెప్పిన విశేషాలు...

• డాకు మహారాజ్‌గా సీతారామ్ ఎలా మారాడు? అన్నది ఈ సినిమా కథనం. బాలకృష్ణగారి ఇమేజ్, ఆయన సినిమాల పట్ల ప్రేక్షకుల్లో ఉండే అంచనాలను దృష్టిలో పెట్టుకునే 'డాకు మహారాజ్' కథ రాయడం జరిగింది. ఈ సినిమాలో బాలకృష్ణగారిని కొత్తగా చూపించే ప్రయత్నం చేశాం. 'నరసింహనాయుడు, సమరసింహారెడ్డి' చిత్రాల తర్వాత నాకు బాలకృష్ణగారి 'సింహా' అంటే చాలా ఇష్టం. 'సింహా'లో బాలకృష్ణగారు డాక్టర్ రోల్‌ను చాలా సెటిల్డ్‌గా చేశారు. • 'డాకు మహారాజ్' చిత్రంలో హీరోయిన్స్ శ్రద్ధా శ్రీనాథ్, ప్రగ్యా జైస్వాల్‌ల పాత్రలతో పాటు ఓ చిన్న పాప రోల్ కూడా కీలకంగా ఉంటుంది. ఓ విధంగా ఈ పాప చుట్టూనే కథ తిరుగుతుంది. అయితే మరో హీరోయిన్ చాందినీ చౌదరి సీన్స్ కొన్ని ఎడిట్ చేయాల్సి వచ్చింది. ఈ విషయం ఆమెకు తెలియజేశాం. ఆమె ఏమీ అభ్యంతరం తెలుపలేదు. ఈ చిత్రంలో బాబీ డియోల్‌గారు మంచి రోల్ చేశారు. • మంచి కథ రాసుకోవడం, సీరియస్ స్క్రీన్‌ప్లేని డీల్ చేయడంలో నేను బాగా చేస్తాననే పేరు తెచ్చుకోగలిగాను. కానీ విజువల్స్ పరంగా నా ప్రతిభ గురించి ఆడియన్స్ మాట్లాడుకునేలా చేయలేకపోయానేమో? అనే చిన్న ఆలోచన నాలో ఉండేది. అందుకే ఇప్పుడు 'డాకు మహారాజ్' సినిమా విజువల్స్ బాగున్నాయని అంటుంటే హ్యాపీగాఉంది. 'జైలర్' డీఓపీ విజయ్ కన్నన్‌గారు ఈ సినిమాకు వర్క్ చేశారు. విజయ్‌గారు కథను ఓన్ చేసుకుంటారు. అందుకే విజువల్స్ అంత బాగా వచ్చాయి.

ప్రేమకథ షురూ

అల్లు అర్జున్ హీరోగా సుకుమార్ దర్శకత్వం వహించిన 'పుష్ప: ది రైజ్, పుష్ప 2: ది రూల్' చిత్రాలతో శ్రీకాంత్ విస్సా, ప్రశాంత్ బారాది మంచి రచయితలుగా పేరు తెచ్చుకున్నారు. నైజాం ఏరియాలో ఫిల్మ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ విభాగంలో తనకంటూ ప్రత్యేక గుర్తింపును సొంతం చేసుకుంది రావు-శాన్ ఫిల్మ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సంస్థ. కాగా సుకుమార్ టీమ్‌లోని రచయితలు శ్రీకాంత్ విస్సా, ప్రశాంత్ బారాదిలు తమ సంస్థకు ఓ కథను అందించనున్నట్లు రావు-శాన్ ఫిల్మ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సంస్థ ప్రకటించింది. ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించనున్న ప్రశాంత్ యర్రమిల్లి మాట్లాడుతూ- ''శ్రీకాంత్ విస్సా, ప్రశాంత్ బారాదిలతో ఓ అద్భుతమైన కథను 2026లో థియేటర్స్‌లో తీసుకొచ్చేందుకు ప్రణాళిక సిద్ధం చేస్తున్నాం. లవ్, రొమాన్స్ ప్రధానాంశాలుగా ఈ కథ ఉంటుంది. త్వరలో నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణుల వివరాలు వెల్లడిస్తాం'' అని చెప్పారు.

• శ్రీకాంత్, ప్రశాంత్

ప్రేమ.. వినోదం

కిట్టు తాటికొండ, కశ్మీరా, రోహిత్, వైశాలి, సునీల్ రావినూతల, గోపీచంద్ కొండ ముఖ్య తారలుగా తెరకెక్కిన చిత్రం 'కరణంగారి వీధి'. దర్శకద్వయం హేమంత్, ప్రశాంత్ దర్శకత్వంలో అడవి అశోక్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం త్వరలో రిలీజ్ కానుంది. ఈ సినిమా ఫస్ట్ లుక్‌ను నటుడు మురళీ మోహన్ విడుదల చేశారు. ''పల్లెటూరి నేపథ్యంలో సాగే చిత్రం ఇది. నిజ జీవితంలో చూసే వాస్తవ ఘటనలు ఉంటాయి'' అన్నారు హేమంత్. ''లవ్ అండ్ ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్‌గా 'కరణంగారి వీధి'ని రూపొందించాం'' అని ప్రశాంత్ తెలిపారు. ''ప్రేక్షకులు కోరుకునే అన్ని అంశాలున్న చిత్రమిది'' అన్నారు అడవి అశోక్. ''మధ్య తరగతి కుటుంబ కష్టాలను వినోదాత్మకంగా బాగా చిత్రీకరించారు డైరెక్టర్స్'' అని రోహిత్ పేర్కొన్నారు.

• రోహిత్, వైశాలి

అమెరికాలో సగం సినిమా

ఆదర్శ్ పుందిర్, అశ్రిత్ రెడ్డి, ప్రియాంకా సింగ్, పూజిత పుందిర్, రాజ్ గౌడ్, సునందిని, మధుసూదన్ కీలక పాత్రల్లో ఓ సినిమా రూపొందుతోంది. ఘంటసాల విశ్వనాథ్ దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. స్ప్లాష్ కలర్స్ మీడియా, అలీనియ అవిజ్ఞ స్టూడియోస్, సెటిల్ కింగ్ ప్రొడక్షన్స్‌పై వేణుబాబు నిర్మిస్తున్నారు. ఘంటసాల విశ్వనాథ్ మాట్లాడుతూ- ''టెక్నాలజీ, భావోద్వేగాలు, లింగ సమానత్వం నేపథ్యంలో ఈ మూవీ రూపొందుతోంది. డిసెంబరు 26న ఆరంభమైన ఈ మూవీ రెగ్యులర్ షూటింగ్ 50 శాతం పూర్తయింది. మిగతా సగభాగం షూటింగ్ కోసం అమెరికా వెళ్తున్నాం'' అన్నారు. ప్రియాంకా సింగ్ మాట్లాడుతూ- ''ఈ మూవీలో దర్శక-నిర్మాతలు నాకు చాలా మంచి పాత్ర ఇచ్చారు. ఈ రోజుల్లో ఇటువంటి సినిమాలు రావడం లేదు'' అని చెప్పారు. ''ఈ సినిమాలో టెక్నాలజీ అనేది కీలక పాత్ర పోషించబోతోంది'' అన్నారు ఆదర్శ్ పందిరి. ''లింగ సమానత్వంపై వినోదాత్మకంగా ఈ చిత్రం తెరకెక్కుతోంది'' అని పూజిత పుందిర్, నటుడు అశ్రిత్ రెడ్డి చెప్పారు. కెమెరామేన్ దిలీప్ కుమార్ చిన్నయ్య మాట్లాడారు. ఈ చిత్రానికి సంగీతం: పవన్ చరణ్, జీవీ.

• ఆదర్శ్, ప్రియాంక, పూజిత, అశ్రిత్

ఏఐ ఫండింగ్ అంతంతే

దేశంలో ప్రస్తుతం 706 ఏఐ టెక్ కంపెనీలు ఉన్నాయి. ఇవి గత 5 ఏళ్లలో ఈక్విటీ ఫండింగ్ రూపంలో సేకరించినది 2.27 బిలియన్ డాలర్లు. 2024 మార్చిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం 'ఇండియా ఏఐ మిషన్' కోసం రూ.10,372 కోట్ల భారీ మొత్తం కేటాయించింది. ఇందులో 2024–25లో రూ.552 కోట్లు కేటాయించింది. ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం పక్కనపెడితే.. ఏఐ కంపెనీలకు ఫండింగ్ మాత్రం తక్కువే ఉంది. 2022లో అత్యధికంగా 910 మిలియన్లు వచ్చాయి. తరవాత తగ్గిపోయాయి.

సంవత్సరం	ఫండింగ్ మొత్తం (మిలియన్లలో)
2019	585.2
2020	151.1
2021	382.3
2022	910.2
2023	92.6
2024	145.9

ఆధారం: ట్రాక్సన్

క్లుప్తంగా...

ఆర్టీజీఎస్‌లో 66 పోస్టుల భర్తీకి నోటిఫికేషన్

సాక్షి, అమరావతి: రియల్ టైమ్ గవర్నెన్స్ సొసైటీ (ఆర్టీజీఎస్)లో 66 పోస్టులను కాంట్రాక్ట్ విధానంలో భర్తీ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ మేరకు ఆర్టీజీఎస్ సీఈవో రిక్రూట్‌మెంట్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఏడాది పాటు కాంట్రాక్ట్ విధానంలో భర్తీ చేయనుంది. పనితీరు ఆధారంగా పొడిగింపు ఇవ్వనుంది. చీఫ్ డేటా సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్, చీఫ్ టెక్నాలజీ ఆఫీసర్, మేనేజర్ డేటా ఎనలిస్ట్ తదితర పోస్టులను భర్తీ చేయనుంది.

ఇంగ్లిష్‌తో పాటు తెలుగు మీడియంని కొనసాగించాలి

రాష్ట్రోపాధ్యాయ సంఘం

సాక్షి, అమరావతి: ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో 1–10 తరగతి వరకు ఇంగ్లిష్ మీడియంతో పాటు తెలుగు మీడియంని కూడా సమాంతరంగా కొనసాగించాలని రాష్ట్రోపాధ్యాయ సంఘం రాష్ట్ర కౌన్సిల్ సమావేశంలో ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసినట్లు ఆ సంఘ రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు ఎల్.సాయి శ్రీనివాస్, మల్లు రఘునాథ్‌రెడ్డి శనివారం తెలిపారు. సంఘం 78వ రాష్ట్ర కౌన్సిల్ సమావేశాలు 2 రోజుల పాటు విజయవాడలో నిర్వహిస్తున్నారు. తెలుగుభాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రంగా ఏర్పడిన ఏపీలో తెలుగు మీడియంలో బోధన లేకపోవడం అన్యాయమన్నారు. ఇటీవల జరిగిన ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల్లోనూ తెలుగు మీడియంలో బోధన ఉండాలని మేధావులు తీర్మానించిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను తెలుగులోనూ విడుదల చేస్తూ జీవో జారీ చేసిన కూటమి ప్రభుత్వం.. తెలుగు మీడియంలో బోధనపై మీనమేషాలు లెక్కించడం అన్యాయమన్నారు.

తిరుపతి - జూపార్క్ రోడ్డులో చిరుత హల్‌చల్

దానిని చూసి బైక్ పైనుంచి పడి వ్యక్తికి గాయాలు

సీసీ కెమెరాలో కనిపించిన చిరుత జాడలు

తిరుపతి సిటీ: తిరుపతిలో శనివారం పట్టపగలు చిరుతను చూసి భయపడి ఓ టీటీడీ ఉద్యోగి బైక్ పైనుంచి కిందపడి గాయాలపాలయ్యాడు. టీటీడీ అశ్విని ఆస్పత్రి ఉద్యోగి మునికుమార్ శనివారం మధ్యాహ్నం అలిపిరి–జూపార్క్ రోడ్డు మధ్య ఉన్న రీజనల్ సైన్స్ సెంటర్ సమీపంలో బైక్‌పై వెళుతుండగా రోడ్డుపైకి చిరుత రావడాన్ని గమనించి భయంతో కిందపడిపోయాడు. స్థానికులు వెంటనే రుయా ఆస్పత్రికి తరలించారు. ఎస్వీయూ, వేదిక్ వర్సిటీ పరిసర ప్రాంతాల్లో చిరుత సంచరిస్తున్నట్టు సీసీ కెమేరాల్లో రికార్డయ్యాయి. ఉద్యోగులు, విద్యార్థులు అప్రమత్తంగా ఉండాలని, త్వరలో వర్సిటీలో బోన్‌లను ఏర్పాటు చేస్తామని తిరుపతి ఎఫ్‌బీవో, ఎఫ్ఎస్‌వోలు చెప్పారు.

వైద్య ఆరోగ్య రంగానికి తగినన్ని నిధులు కేటాయించాలి

మంత్రి సత్యకుమార్‌కు ప్రజారోగ్య వేదిక వినతి

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో వైద్య, ఆరోగ్య రంగాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు బడ్జెట్‌లో తగినన్ని నిధులు కేటాయించాలని, జీడీపీలో 6% నిధులు కేటాయింపు తప్పనిసరి అవసరమని ప్రభుత్వానికి ఏపీ ప్రజారోగ్య వేదిక విజ్ఞప్తి చేసింది. ఈ విషయమై వేదిక ప్రతినిధులు రాష్ట్ర మంత్రి సత్యకుమార్, సీఎం వ్యక్తిగత కార్యదర్శి ముద్దాడ రవిచంద్రలను రాష్ట్ర సచివాలయంలో శనివారం కలిసి వినతిపత్రమిచ్చారు. రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో వైద్య రంగానికి కేటాయింపులు పెంచాలని, వైద్య రంగంలో ప్రైవేటీకరణ వద్దని కోరారు. మంత్రిని కలిసిన వారిలో వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షులు డాక్టర్ ఎంవీ రమణయ్య, రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి టి.కామేశ్వరరావు తదితరులున్నారు.

ధరలు దడదడ..

వ్యాపారం వెలవెల!

ఈ ఏడాది అంతగా కనిపించని సంక్రాంతి సందడి

- చుక్కలనంటుతున్న నిత్యావసర సరుకుల ధరలు
- గతేడాది సంక్రాంతితో పోలిస్తే భారీగా పెరిగిన వైనం
- వంట నూనెలపై లీటర్‌కు రూ.30–40కి పైగా వాత

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఈ ఏడాది సంక్రాంతి సందడి పెద్దగా కనిపించడం లేదు. అన్ని జిల్లాల్లోనూ వ్యాపారాలు అంతంత మాత్రమేనని వ్యాపారులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. నిత్యావసర సరుకుల ధరలు ఆకాశాన్నంటుతుంటే సంతోషంగా పండుగ ఎలా చేసుకోవాలని పేద, మధ్యతరగతి ప్రజలు ప్రశ్నిస్తున్నారు. గత ఏడాదితో పోలిస్తే వస్త్ర, బంగారు, ఇతర వ్యాపారాలన్నీ దాదాపు సగానికి సగం పడిపోయాయని వ్యాపార వర్గాలు చెబుతున్నాయి. సంక్రాంతి పూట పిండి వంటలు చేసుకునేందుకు కూడా సామాన్య, మధ్య తరగతి ప్రజలు దిక్కులు చూడాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. గత ఎనిమిది నెలలుగా ఆకాశమే హద్దుగా ఎగబాకుతున్న నిత్యావసరాల ధరలను చూసి జనం బెంబేలెత్తిపోతున్నారు. పండుగ పూట ఇంటికి వచ్చే బంధువులకు నాలుగు రకాల పిండి వంటలు కూడా చేసి పెట్టలేని దుస్థితిలో ఉన్నారు. గతేడాది జనవరితో పోల్చి చూస్తే ప్రస్తుతం మార్కెట్‌లో వంట నూనెల నుంచి బియ్యం వరకు మండుతున్న ధరలను చూసి గగ్గోలు పెడుతున్నారు. రోజు రోజుకూ పెరుగుతున్న ధరలకు కళ్లెం వేయలేని టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం.. మరో వైపు ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన హామీలు అమలు చేయక పోగా, చంద్రన్న సంక్రాంతి కానుక సైతం ఇవ్వలేమని చేతులెత్తేసింది. ఈ పరిస్థితిలో ఏ విధంగా పండుగను సంతోషంగా జరుపుకోవాలని ప్రజలు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

20-40 శాతం మేర పెరిగిన ధరలు

సంక్రాంతి వచ్చిందంటే పల్లెలన్నీ కళకళలాడుతుంటాయి. పండుగ నాలుగు రోజులు ఇంటికి వచ్చే కొత్త అల్లుళ్లకే కాదు.. బంధువులు, స్నేహితులకు ఘుమ ఘుమలాడే పిండి వంటలు వండి వడ్డించడం మన తెలుగువారి సంప్రదాయం. బూరెలు, గారెలు, అరిసెలు, సున్నుండలు, పొంగడాలు, పాకుండలు, కజ్జి కాయలు, పులిహోర ఇలా ఎవరికి వారు తమ స్థాయికి తగ్గట్టుగా పిండి వంటలు చేసుకుని ఆనందంగా గడుపుతారు. టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం గద్దెనెక్కింది మొదలు నిత్యావసరాల ధరలు షేర్ మార్కెట్‌లా దూసుకెళ్లాయి. కృత్రిమ కొరత సృష్టిస్తున్న వ్యాపారులు ప్రభుత్వ అండదండలతో అందినకాడికి దోచుకుంటూనే ఉన్నారు. గతేడాది సంక్రాంతికి ముందు ఉన్న ధరలతో పోలిస్తే ప్రస్తుతం సగటున 20 నుంచి 40 శాతం మేర పెరిగాయి. నిత్యావసర వస్తువులే కాదు.. కాయగూరల ధరలు సైతం పెరిగాయి. వెల్లుల్లి అయితే రికార్డు స్థాయిలో మూడు రెట్లు పెరిగింది. పిండి వంటల్లో ఉపయోగించే పప్పులు, బెల్లం, నెయ్యి ధరలు కూడా గతేడాదితో పోలిస్తే భారీగా పెరిగాయి.

ఏపీలో నిత్యావసరాల రేట్లు పెరుగుదల ఇలా (కిలో రూ.లలో)

నిత్యావసరం	జనవరి 2024	జనవరి 2025
బియ్యం (సూపర్ ఫైన్)	57	69-75
బియ్యం (సాధారణం)	45	56
గోధుమ పిండి	50	60-70
శనగపప్పు	84.50	100-140
పెసరపప్పు	126.60	130-170
కందిపప్పు	150	180-224
మినపప్పు (ప్రీమియం)	140	160-170
పంచదార	40	50
వేరుశనగ నూనె	168.80	180
సన్‌ఫ్లవర్ నూనె	112.8	150
పామాయిల్	88.60	130
ఆవనూనె	161	180
వనస్పతి	109	140
చింతపండు	80	100
ఎండుమిర్చి	150	160
వెల్లుల్లి	150	400-450

పప్పన్నానికీ దూరం

పండుగ పూట పప్పన్నం వండుకునేందుకు కూడా భయపడే పరిస్థితి నెలకొంది. పప్పు దినుసుల ధర సామాన్య, నిరుపేదలను బెంబేలెత్తిస్తోంది. గతేడాది జనవరిలో కిలో రూ.84.50 ఉన్న శనగ పప్పు ప్రస్తుతం రూ.100–140 పలుకుతోంది. గత ఏడాది రూ.150 ఉన్న కందిపప్పు అయితే నేడు ఏకంగా రూ.160–224తో అమ్ముతున్నారు. గతేడాది రూ.126 పలికిన పెసరపప్పు నేడు రూ.140–170 పలుకుతోంది. బహిరంగ మార్కెట్‌లో కిలోకు రూ.10 నుంచి రూ.20 తగ్గించామని ప్రభుత్వం గొప్పలు చెబుతున్నప్పటికీ, అవన్నీ నాసి రకం పప్పులే. గోధుమ పిండి సైతం గతేడాది కిలో రూ.50 పలుకగా, నేడు రూ.70 చొప్పున విక్రయిస్తున్నారు. బియ్యం ధర గురించి అయితే చెప్పనవసరం లేదు. గతేడాది ఫైన్ క్వాలిటీ బియ్యం కిలో రూ.57 ఉండగా, నేడు సాధారణ రకమే ఆ ధరతో విక్రయిస్తున్నారు. ప్రీమియం రకాలు రూ.64–75 మధ్య పలుకుతున్నాయి. లూజ్ బాస్మతి బియ్యం ధర కిలో రూ.120కి పైగానే ఉంది.

నూనెల ధర ధగధగ

దేశంలో మరెక్కడా లేని విధంగా రాష్ట్రంలో వంట నూనెల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. కేంద్రం దిగుమతి సుంకం పెంచిందన్న సాకుతో కృత్రిమ కొరత సృష్టిస్తున్న వ్యాపారులు ఇష్టారాజ్యంగా రేట్లు పెంచేశారు. ప్రియా, ఫ్రీడం, రుచి ఇలా ప్రధాన బ్రాండ్ నూనెల ధరలన్నీ కిలోకు రూ.30–50 వరకు ఎగబాకాయి. దిగుమతి సుంకంతో సంబంధం లేని కొబ్బరి నూనె కిలోకు రూ.18, వేరుశనగ నూనెపై రూ.10, పూజాదికాలకు ఉపయోగించే నూనెలపై రూ.10–30 చొప్పున పెంచేశారు. ప్రియా ఆయిల్స్ ఇతర బ్రాండ్ ధరల కంటే రూ.20 అదనంగా ఉన్నాయి. గతేడాది జనవరిలో లీటర్ 88.60 ఉన్న పామాయిల్ ప్రస్తుతం రూ.130 పలుకుతోంది. రూ.112.80 పలికిన సన్‌ఫ్లవర్ రిఫైండ్ ఆయిల్ ప్రస్తుతం రూ.150–160 చొప్పున అమ్ముతున్నారు. నెయ్యి కిలో రూ.150 నుంచి రూ.300 వరకు పెరిగింది. పాల ధరలు గతంతో పోలిస్తే లీటర్‌కు రూ.10–20 మేర పెరిగాయి. ఇలా బెంబేలెత్తిస్తున్న నిత్యావసర ధరల ప్రభావం వల్ల సామాన్య, మధ్య తరగతి ప్రజలకు సగటున ఒక్కో కుటుంబంపై రూ.వెయ్యి నుంచి రూ.2 వేల వరకు అదనపు భారం పడుతోంది.

విజయవాడ వన్‌టౌన్‌లో జనాలు లేక దిగాలుగా మహిళా వ్యాపారి

ముందస్తు ఆర్డర్లు లేవు..

సంక్రాంతి గతంలో ఉన్నట్టు ఈ ఏడాది లేదు. ముందస్తు ఆర్డర్లు తగ్గిపోయాయి. కార్పొరేట్ గిఫ్టుల కోసం తప్పితే ప్రజల నుంచి వచ్చే ఆర్డర్లు లేవు. చిన్న కుటుంబం రూ.1,500 ఖర్చు చేస్తే 10 రకాల పిండి వంటలు అందించేవాళ్లం. అవి దాదాపు 11–12 కిలోలు ఉండేవి. గతంలో పెట్టిన డబ్బులకు ఇప్పుడు 8 కిలోలు కూడా ఇవ్వలేకపోతున్నాం. శనగపిండి, వంట నూనెల రేట్లు పెరగడంతో తక్కువ పిండి వంటలు కొనుక్కుంటున్నారు. నెయ్యి క్వాలిటీదైతే రూ.వెయ్యి పలుకుతోంది. కంపెనీ నెయ్యి హోల్‌సేల్‌లోనే గతంలో కిలో రూ.500–550 ఉంటే ఇప్పుడు రూ.650 పలుకుతోంది. కొత్తగా అల్లుళ్లు, కోడళ్లకు సారె పెడితే 100 మందికి పంచుకునే వాళ్లే. ఇప్పుడు 20–30 మందికే పరిమితం అయ్యేలా పెడుతున్నారు. ఫలితంగా మాకు ఆర్డర్లు తగ్గిపోయాయి.

– కె.సందీప్, పిండి వంటల వ్యాపారం, రావులపాలెం

మూడొంతుల వ్యాపారం పడిపోయింది

సాధారణ రోజుల్లో రోజుకు రూ.8 వేల నుంచి రూ.10 వేల దాకా వ్యాపారం జరిగేది. పండుగ సీజన్‌లో రోజుకు రూ.19 వేల వరకు జరిగేది. సంక్రాంతి పండుగకు 15 రోజుల ముందు నుంచి షాపు కిటకిటలాడేది. ఇంటిల్లిపాది కొత్త చెప్పులు కొనుగోలు చేసేవారు. కానీ ఆరు నెలల నుంచి వ్యాపారం బాగా తగ్గిపోయింది. సాధారణ రోజుల్లో రూ.2 వేలు దాటడం లేదు. ఈ పండుగ సీజన్‌లోనూ రూ.4 వేలకు మించడం లేదు. మూడొంతుల వ్యాపారం పడిపోయింది. దీనివల్ల ఇబ్బంది పడాల్సి వస్తోంది.

– ఇమ్రాన్, చెప్పుల వ్యాపారి, అనంతపురం

రూ.50 లక్షల నుంచి రూ.25 లక్షలకు..

చాలా రోజులుగా బంగారు నగల దుకాణం నిర్వహిస్తున్నా. కస్టమర్ల అభిరుచులకు అనుగుణంగా నగలు తయారీ చేయించి విక్రయిస్తుంటాను. పలువురు మహిళా కస్టమర్లకు వాయిదాల పద్ధతిలో కూడా నగలు చేయించి ఇస్తున్నా. గతేడాది వరకు సంవత్సరానికి రూ.50 లక్షల మేరకు వ్యాపారం సాగుతుండేది. ప్రస్తుతం పరిస్థితులు మారిపోయాయి. ఈ ఏడాది రూ.25 లక్షలకు మించి వ్యాపారం జరగలేదు. ప్రస్తుతం తమ చేతులో డబ్బుల్లేవని కస్టమర్లు చెబుతున్నారు.

– వి.శేషగిరిరావు, శ్రీ మహేశ్వరి జ్యూయలర్స్, ఆత్మకూరు

ఇలాంటి పరిస్థితి ఎప్పుడూ లేదు

ఈ సంక్రాంతి పండుగ వ్యాపారుల పాలిట శాపంగా మారింది. లక్షల రూపాయలు అప్పులు చేసి ప్రధాన పట్టణాల నుంచి నిత్యావసర సరుకులు పెద్ద మొత్తంలో తెచ్చాం. కనీసం సాధారణ రోజుల్లో జరిగినంత వ్యాపారం కూడా జరగడం లేదు. గత ఏడాది సంక్రాంతికి పది రోజుల నుంచి పండుగ వరకు మా దుకాణంలో సుమారు రూ.25 లక్షల వరకు వ్యాపారం జరిగింది. ఈ ఏడాది జనవరి 12 వస్తున్నా కనీసం రూ.3 లక్షల వ్యాపారం జరగలేదు. ఇలాంటి పరిస్థితి గత పదేళ్లలో ఎప్పుడూ చూడలేదు.

– శ్రీరాములు, జనరల్ స్టోర్ యజమాని, తిరుపతి

ఇప్పుడే ఈ పరిస్థితి

పెద్ద పండుగ వేళ అస్సలు వ్యాపారం లేకపోవడం ఇప్పుడే చూస్తున్నాం. ఎవరిని అడిగినా డబ్బులేదంటున్నారు. ఇంతకు ముందుకంటే ఇప్పుడు ఆఫర్లు మంచిగా ఇస్తున్నాం. కానీ ఎవ్వరూ కొనడం లేదు. కాలానికి తగ్గట్టు టీవీలు, వాషింగ్ మెషీన్లు, రిఫ్రిజిరేటర్లలో కొత్త కొత్త ఫీచర్లతో వస్తున్నాయి. బాగానే సేల్ అవుతాయని ఆశించాం. కానీ ఎలక్ట్రానిక్స్ రంగం మొత్తం పండుగ వేళ పడిపోయింది.

– బాలసుబ్రమణ్యం, ఎలక్ట్రానిక్స్ వ్యాపారి, నగరి

కిక్కిరిసిన టోల్‌ప్లాజాలు

పండగతో వాహనాల బారులు

చౌటుప్పల్/కేతేపల్లి: సంక్రాంతి పండుగ ప్రభావం టోల్‌ప్లాజాలపై పడింది. సంక్రాంతి సెలవులతో.. ఊళ్లకు వెళ్లే వారి వాహనాలతో హైవే నిండిపోయింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వైపు ప్రజలు భారీగా వెళ్తుండడంతో హైదరాబాద్–విజయవాడ 65వ నంబర్ జాతీయ రహదారిపై విపరీతమైన వాహనాల రద్దీ నెలకొంది. శుక్రవారం ప్రారంభమైన ఈ రద్దీ.. శనివారానికి మరింత పెరిగింది. పంతంగి టోల్‌ప్లాజాలో విజయవాడ వైపు వెళ్లే వాహనాలను 11 విండోలు తెరిచి పంపిస్తున్నారు. కొర్లపహాడ్ టోల్‌ప్లాజా వద్ద 8 విండోలు తెరిచారు. ఫాస్టాగ్ లేని వాహనాలను.. ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసిన నగదు కౌంటర్ ద్వారా పంపిస్తున్నారు. పంతంగి టోల్‌ప్లాజా వద్ద శనివారం తెల్లవారుజాము నుంచి రాత్రి 10 గంటల వరకు విజయవాడ వైపు సుమారు 95 వేల వాహనాలు వెళ్లాయి.

చౌటుప్పల్‌లో జాతీయ రహదారిపై విజయవాడ మార్గంలో రాత్రివేళ వాహనాల బారులు

తెలుగులోనూ కుంభమేళా సమాచారం

సాక్షి, అమరావతి: మహా కుంభమేళా ప్రాంతంలో సామాన్య భక్తులు సైతం అన్ని కార్యక్రమాల తాజా సమాచారం ఎప్పటికప్పుడే వాట్సాప్, మొబైల్ యాప్‌ల ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు. తెలుగు సహా మొత్తం 11 భాషల్లో వాట్సాప్, మొబైల్ యాప్‌ల ద్వారా కుంభమేళా సమాచారం భక్తులు తెలుసుకునేలా ఏర్పాట్లు చేశారు. వాట్సాప్‌లో 88878-47135 నంబర్‌కు ఏజీ (హాయ్) అని మెసేజీ చేసి 11 భాషల్లో తమకు నచ్చిన భాషను ఎంపిక చేసుకునే వెసులుబాటు ఉంది. ఆ తర్వాత ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ విధానంలో తమకు కావాల్సిన కుంభమేళా సమాచారాన్ని సులభంగా తెలుసుకోవచ్చు. 'కుంభ్ సహాయక్ యాప్' (kumbh sahayak app)ను కూడా భక్తులు ఉపయోగించుకోవచ్చు. తాము వెళ్లదలుచుకున్న పుష్కర ఘాట్‌లతో పాటు ఆ ప్రాంతంలో ఉండే ఆలయాలకు ఎలా వెళ్లాలో సూచించే ఏర్పాట్లను యాప్‌లో పొందుపరిచారు. యాప్ ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు భక్తుల రద్దీ సమాచారం సైతం సుదూర ప్రాంతాల్లో ఇంటి వద్దనే ఉండే వారికి సైతం తెలిసేలా ఏర్పాట్లు చేశారు. భక్తులు తమ ఫోన్లలో యాప్‌ను డౌన్‌లోడ్ చేసుకున్న అనంతరం తమ ఫోన్ నంబర్ యాప్‌లో నమోదు చేయాల్సిన అవసరం లేకుండానే సమగ్ర వివరాలను తెలుసుకోవచ్చు.

డ్రోన్ తప్పకుంది.. కోడి గెలిచింది!

- కోడి పందేలను అడ్డుకుని తీరుతామన్న పోలీసులు
- ఈసారి డ్రోన్లను రంగంలోకి దించిన వైనం
- బరులు గుర్తింపు.. నిర్వాహకుల ఏర్పాట్లపై నిఘా
- మూడు రోజులుగా కోళ్లకు కత్తులు కట్టేవారి బైండోవర్
- తీరా వారి ఆంక్షలను కాదని జోరుగా కోడి పందేల ఏర్పాట్లు
- అధికార పార్టీ నేతల ఆశీస్సులతో రంగంలోకి దిగిన నిర్వాహకులు
- ఉమ్మడి గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్లో బరులు సిద్ధం
- పొరుగు రాష్ట్రాల నుంచి తరలివస్తున్న పందేల రాయుళ్లు
- ఈ మూడు రోజులు ఎక్కడి పోలీసులక్కడే గప్‌చుప్!

సాక్షి, అమరావతి: టెక్నాలజీ పేరుతో హడావుడి చేయడంలో రాష్ట్ర పోలీసులు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబును మించిపోయారు. చంద్రబాబు మాట్లాడితే డ్రోన్ల ప్రస్తావన చేస్తుంటారు. ఆయన కంటే తామేమి తక్కువ తినలేదన్నట్టుగా పోలీసులు ఈసారి కోడి పందాల కట్టడికి డ్రోన్లను రంగంలోకి దించారు. ప్రతి యేటా సంక్రాంతికి ముందు కోడి పందాల కట్టడి పేరుతో పోలీసులు హడావుడి చేయడం తెలిసిందే. ఇందులో భాగంగా ఈ ఏడాది సంక్రాంతి కోడి పందేలను అడ్డుకుంటామని విజయవాడ పోలీస్ కమిషనరేట్‌తోపాటు ఉమ్మడి ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల పరిధిలోని పోలీసులు డ్రోన్లను ఎగురవేశారు. బరుల గుర్తింపు, వాటి వద్ద నిర్వాహకుల ఏర్పాట్లను వాటితో చిత్రీకరించారు. పలు ప్రాంతాల్లో కోళ్లకు కత్తులు కట్టే వారిని, నిర్వాహకులను అదుపులోకి తీసుకుని బైండోవర్ చేశారు. కోడి పందేలు చట్ట రీత్యా నేరం అంటూ ఫ్లెక్సీలు ఏర్పాటు చేయడంతోపాటు మైక్ ప్రచారాన్ని నిర్వహించారు. రెండు రోజులుగా కొన్ని చోట్ల కోడి పందేల బరులను ట్రాక్టర్లతో దున్నించి ధ్వంసం చేశారు. ఇంతా చేసి చివరకు చేతులెత్తేయాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది. శనివారం సాయంత్రం నుంచి ఆయా ప్రాంతాల్లో బరులు సిద్ధమైపోతుండటం గమనార్హం.

సీన్ కట్ చేస్తే..

కోడి పందేల నిర్వాహకులు పోలీసుల ఎత్తుకు పై ఎత్తు వేస్తూ అధికార పార్టీ నేతలను రంగంలోకి దించి వారి ఆశీస్సులతో ఏర్పాట్లు పూర్తి చేశారు. చిన్నపాటి బరుల నుంచి భారీ బరుల వరకు వందల సంఖ్యలో సిద్ధం చేశారు. భోగి రోజునే పందేలు మొదలుపెట్టి మూడు రోజులపాటు అడ్డు అదుపు లేకుండా నిర్వహించుకునేలా ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్లో ఏర్పాట్లు పూర్తి చేశారు. ప్రధానంగా కోడి పందేలకు బ్రాండ్‌గా నిలిచిన భీమవరం, ఐభీమవరం, వెంప, ఏలూరు, అమలాపురం, కోనసీమ కొబ్బరి తోటల్లో భారీ బరులు సిద్ధం చేశారు. ఒక్కొక్క బరిని రూ.10 లక్షల నుంచి రూ.25 లక్షల ఖర్చుతో తీర్చిదిద్దారు. బరుల్లో భారీ స్క్రీన్‌లు, ఫ్లడ్ లైట్లు ఏర్పాటు చేయగా, బరులకు ఆనుకుని మద్యం బెల్ట్ షాపులు, గుండాట, పేకాట నిర్వహించుకునే ఏర్పాట్లతోపాటు కూల్ డ్రింక్స్, బిర్యానీ, కోడి పకోడి స్టాల్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. కోడి పందేలను చూసేందుకు, బెట్టింగ్‌లు వేసేందుకు తెలంగాణ, కర్ణాటక, తమిళనాడు తదితర రాష్ట్రాల నుంచి పందేల రాయుళ్లు ఈ ప్రాంతాలకు తరలి వస్తున్నారు. వారి కోసం భీమవరం తదితర పట్టణాల్లో మూడు నెలల ముందు నుంచే లాడ్జీలు, హోటళ్లు బుక్ చేశారు. పలు ప్రాంతాల్లోని ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు గెస్ట్‌హౌస్‌లకు తోడు చేపల చెరువుల వద్ద మకాంలను కూడా సిద్ధం చేశారు. ఇప్పటి దాకా ఇంత చేసిన పోలీసులు ఆ మూడు రోజులు మాత్రం గప్‌చిప్ అని నిర్వాహకులు బాహాటంగా చెబుతున్నారు.

పాఠశాల విద్యలో క్లస్టర్ విధానం

- ప్రస్తుతం ఉన్న స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌ల రద్దు
- ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన ప్రభుత్వం
- 5 వేల కాంప్లెక్స్‌ల స్థానంలో 4,034 క్లస్టర్ల ఏర్పాటు
- ఎంఈవో అధికారాలు క్లస్టర్ హెచ్‌ఎంలకు బదలాయింపు!
- 800 మంది సీఆర్పీల ఉద్యోగాలు కోల్పోయే ప్రమాదం

సాక్షి, అమరావతి: పాఠశాల విద్యా శాఖలో కీలకమైన స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌ల స్థానంలో క్లస్టర్ విధానాన్ని అమలు చేస్తూ రాష్ట్ర విద్యా శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కోన శశిధర్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఉన్న సుమారు 5,200 స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌ల స్థానంలో 4,034 క్లస్టర్లు ఏర్పాటు కానున్నాయి. ప్రతి క్లస్టర్‌కు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 10 నుంచి 15 కి.మీ. పరిధిలో ఉన్న 10 నుంచి 15 పాఠశాలలు, పట్టణ ప్రాంతాల్లో 5 నుంచి 10 కిలోమీటర్ల పరిధిలోని 8 నుంచి 10 పాఠశాలలు అనుసంధానం చేశారు. దీంతోపాటు క్లస్టర్‌లో 40 నుంచి 50 మంది ఉపాధ్యాయులు సభ్యులుగా ఉంటారు. ఇకపై ప్రతి నెలా పాఠశాల కాంప్లెక్స్ సమావేశాలు కొత్త విధానంలో నిర్వహిస్తారని పేర్కొన్నారు, ఉపాధ్యాయులకు వృత్యంతర శిక్షణ, పాఠశాలల మధ్య విద్య అనుసంధానం, విద్యా వనరుల సామగ్రి తయారీ, తనిఖీలు, విద్యావ్యవస్థ పర్యవేక్షణ తదితర కార్యక్రమాలు క్లస్టర్ కేంద్రంగా నిర్వహిస్తారు.

ఎంఈవో అధికారాలు క్లస్టర్ హెచ్‌ఎంకు..

కొత్త విధానంలో క్లస్టర్ స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులు కీలకంగా మారనున్నారు. మండల యూనిట్‌లో ప్రస్తుతం డీడీవో అధికారాలు ఎంఈవోలకు ఉండగా.. ఇకపై ఈ విధానానికి స్వస్తి పలికి త్వరలో క్లస్టర్ హెచ్‌ఎంకు జీతాల పంపిణీ అధికారం బదలాయింపు చేయనున్నారు. ఎంఈవోలు కేవలం పరిపాలన సంబంధ అంశాలకు మాత్రమే పరిమితం కానున్నారు. క్లస్టర్ స్కూళ్లలో ప్రధానోపాధ్యాయులపై ప్రస్తుతం ఉన్న రోజువారీ విధులకు అదనంగా క్లస్టర్ నిర్వహణ భారం పడడంతోపాటు ఎంఈవోలు నిర్వహిస్తున్న డీడీవో బాధ్యతలను కూడా క్లస్టర్ హెచ్‌ఎంకే ఇవ్వనున్నట్టు సమాచారం.

స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌ను బలోపేతం చేయాలి

కొత్తగా పునర్వ్యవస్థీకరణ చేసిన స్కూల్ క్లస్టర్ కేంద్రాలను బలోపేతం చేస్తూ గ్రాంటు రూ.లక్ష వరకు విడుదల చేయాలని ఏపీటీఎఫ్ అమరావతి అధ్యక్షుడు సీవీ ప్రసాద్ డిమాండ్ చేశారు. ఉపాధ్యాయుల వ్యవహారాల నిర్వహణ కోసం ప్రత్యేక డిజిటల్ అసిస్టెంట్, బోధనేతర సిబ్బందిని నియమించాలన్నారు. పాఠశాలల సంఖ్యను పెంచినందున ఇద్దరు చొప్పున సీఆర్పీలను కేటాయించాలని కోరారు.

800 మంది సీఆర్పీలపై ప్రభావం

ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో బోధనా అంశాలపై ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇచ్చే స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌లను తగ్గిస్తున్న ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం ఈ విభాగంలో పనిచేస్తున్న క్లస్టర్ రిసోర్స్ పర్సన్లను కూడా తగ్గిస్తోంది. రెండు దశాబ్దాలుగా పాఠశాల విద్యాశాఖలో 4,100 మంది సీఆర్పీలుగా పనిచేస్తుండగా.. ఇప్పుడు వీరిలో దాదాపు 800 మందిని తగ్గించేందుకు నిర్ణయించినట్టు తెలుస్తోంది. స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌ల పునర్నిర్మాణం చేయాలని కూటమి ప్రభుత్వం జూలైలో పాఠశాల విద్యాశాఖను ఆదేశించింది. ఈ మేరకు కాంప్లెక్స్‌ల స్థానంలో క్లస్టర్ విధానం అమలు చేస్తూ శనివారం ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. ఇందులో భాగంగా ఒక్కో మండలంలో రెండు స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌లను ఒక్కటిగా చేస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో తగ్గిన కాంప్లెక్స్‌ల సంఖ్యకు అనుగుణంగా సీఆర్పీలు కూడా ఉద్యోగాలు కోల్పోనున్నారు. ప్రస్తుతం ఒక్కో మండలం పరిధిని బట్టి 8 నుంచి 10 స్కూళ్లకు కలిపి ఒక స్కూల్‌ను కాంప్లెక్స్‌గా, మండలంలో మొత్తం 4 నుంచి 6 కాంప్లెక్స్‌లు కొనసాగుతున్నాయి. ఆయా స్కూళ్ల పరిధిలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అమలు చేస్తున్న విద్యా సంబంధ పథకాలు, విద్యా కేలండర్, ఉపాధ్యాయుల శిక్షణ తదితర అంశాలను సీఆర్పీలు పరిశీలించి ప్రభుత్వానికి ఎంఈవోల ద్వారా నివేదిక అందిస్తారు. కాంట్రాక్టు విధానంలో నియమితులైన వీరంతా బీఈడీ అర్హత ఉండడంతో గత ప్రభుత్వం క్లస్టర్ రిజర్వ్ మొబైల్ టీచర్లు (సీఆర్ఎంటీ)గా గుర్తింపు ఇవ్వడంతో పాటు మండలంలో ఎక్కడైనా ఉపాధ్యాయులు సెలవులో ఉన్నప్పుడు బోధనకు అంతరాయం లేకుండా వీరు అక్కడ పనిచేసేలా చర్యలు తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు క్లస్టర్ విధానం అమలుతో సగం మందిని తగ్గించే యోచనలో ప్రభుత్వం ఉన్నట్టు తెలుస్తోంది. వీరికి మరో ప్రత్యామ్నాయం చూపుతారా లేదా అన్నదానిపై ఇప్పటి దాకా విద్యాశాఖ ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

Published and Printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

క్లుప్తంగా...

శ్రీగిరిలో సంక్రాంతి బ్రహ్మోత్సవాలకు అంకురార్పణ

శ్రీశైలంటెంపుల్: శ్రీశైల మహాక్షేత్రంలో మకర సంక్రాంతి బ్రహ్మోత్సవాలకు శాస్త్రోక్తంగా పూజలు నిర్వహించి అంకురార్పణ చేశారు. శనివారం ఉదయం 8.45 గంటలకు ఆలయ ప్రాంగణంలో ఆగమ శాస్త్రానుసారంగా ఉత్సవ ప్రారంభ క్రతువులు జరిపించారు. బ్రహ్మోత్సవ ప్రారంభ సూచికంగా దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి ఎం.శ్రీనివాసరావు దంపతులు, అధికారులు, ఆలయ అర్చకులు, వేద పండితులు సంప్రదాయబద్ధంగా యాగశాల ప్రవేశం చేశారు. అర్చకులు, వేదపండితులు శాస్త్రోక్తంగా ప్రారంభ పూజలను నిర్వహించారు. సంక్రాంతి బ్రహ్మోత్సవాలకు సాయంత్రం 5.30 గంటలకు అంకురార్పణ చేశారు. అలాగే ముక్కోటిదేవతలను, సకల సృష్టిని బ్రహ్మోత్సవాలకు ఆహ్వానించేందుకుగాను ధ్వజారోహణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు.

కాణిపాకంలో ఎలక్షన్ కమిషన్ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ

కాణిపాకం: రాష్ట్ర ఎలక్షన్ కమిషన్ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ చక్రవర్తి శనివారం చిత్తూరు జిల్లా కాణిపాకంలోని శ్రీ వరసిద్ధి వినాయకస్వామిని దర్శించుకున్నారు. కుటుంబ సమేతంగా విచ్చేసిన ఆయనకు ఆలయ అధికారులు స్వాగతం పలికి దర్శన ఏర్పాట్లు చేశారు. ఆశీర్వచన మండపంలో పండితులు ఆశీర్వచనాలు చేసి ప్రసాదం, చిత్రపటం అందజేశారు.

వైఎస్సార్ జిల్లా డీఈఓపై చర్యలు తీసుకోవాలి..

కమిషనర్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్‌కు ఉపాధ్యాయ సంఘాల ఫిర్యాదు

సాక్షి, అమరావతి: ఉపాధ్యాయులకు తీవ్రంగా దుర్భాషలాడుతూ, మానసిక క్షోభకు గురి చేస్తున్న వైఎస్సార్ జిల్లా విద్యాశాఖ అధికారిపై చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ ప్రగతిశీల రాష్ట్ర ఉపాధ్యాయ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు లెక్కల జమాల్ రెడ్డి, ఏపీటీఎఫ్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు రామాంజనేయులు, ఎస్ఎల్‌టీఏ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు అంకాల కొండయ్య , ఎస్టీయు రాష్ట్ర అదనపు ప్రధాన కార్యదర్శి రమణారెడ్డి , ఎస్సీ టీచర్స్ అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు పీ.వీ. సుబ్బారెడ్డిలు కమిషనర్ ఆఫ్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ విజయరామరాజుకు ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ డీఈవో మాకొద్దంటూ జిల్లాలోని 27 ఉపాధ్యాయ సంఘాలు ముక్తకంఠంతో విభేదిస్తున్నాయని, ఈమెపై చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఉద్యమ కార్యాచరణకు సైతం సిద్ధమయ్యాయన్నారు. జనవరి 9 నుంచి 12 వరకు జిల్లాలోని ఎమ్మెల్యేలను, ఎమ్మెల్సీలను కలిసి వినతి పత్రాలు సమర్పించడం, 23, 24 తేదీల్లో మధ్యాహ్నం భోజన విరామ సమయంలో నల్ల బ్యాడ్జీలతో నిరసన కార్యక్రమాలు, 28, 29 తేదీల్లో రోజంతా నల్ల బ్యాడ్జీలతో బోధన చేయాలని, ఫిబ్రవరి ఒకటో తేదీన డీఈవో కార్యాలయం ముట్టడించాలని, 3,4 తేదీల్లో గాంధీ, అంబేడ్కర్ విగ్రహాలకు వినతిపత్రాలు సమర్పించాలని, 5 నుంచి 14వ తేదీ వరకు రిలే నిరాహార దీక్షలు , 19న మాస్ క్యాజువల్ లీవ్, మార్చి 1 నుంచి ఆమరణ నిరాహార దీక్షలు చేపట్టేలా ఉద్యమ కార్యాచరణ ప్రకటించాయని తెలియజేశారు.

నెల్లటూరులో శాతవాహనుల కాలంనాటి వస్తువుల గుర్తింపు

చిల్లకూరు: తిరుపతి జిల్లా గూడూరు సమీపంలో ఉన్న నెల్లటూరు ప్రాంతంలో శాతవాహనుల కాలంనాటి ఆనవాళ్లు కనిపించినట్లు తిరుపతిలోని ఎస్‌జీఎస్ ఆర్ట్స్ కళాశాలకు చెందిన గెస్ట్ లెక్చరర్ శనివారం తెలిపారు. గత వారంలో గూడూరు ఎస్‌కే ఆర్ కళాశాలలో జరిగిన హిస్టరీ కాంగ్రెస్‌కు హాజరైన సమయంలో ఈ ప్రాంతంలో పలు ప్రాచీనమైన విషయాలు ఉన్నాయని గుర్తించి అందులో భాగంగా గూడూరుకు ఐదు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న నెల్లటూరును ఎంపిక చేసుకుని అక్కడ ఉన్న కోట దగ్గర పరిశోధనలు చేయడం జరిగిందన్నారు. అక్కడ ఉన్న కోట ఉపరితల భాగంలో పూసలు, చేతి గాజుముక్క, ఎరుపు రంగు కుండ పెంకులు, నలుపురంగు కుండ, పెంకులు, ఇటుక, గ్రూవుడ్ టైల్స్, టెర్రకోట పైపు ముక్క, క్రుసిబిల్, జార్‌లెగ్స్, జంతువుల ఎముకలు మొదలైనవి గుర్తించామని తెలిపారు. ఇవి సూళ్ళూరుపేట నియోజకవర్గంలోని గొట్టిప్రోలు ప్రాంతంలో దొరికిన పురాతన వస్తువులతో పోలి ఉన్నాయని అన్నారు. ఈ వస్తువులు శాతవాహన కాలానికి చెందినవై ఉండవచ్చని అన్నారు. ఈ ప్రాంతంలో ఏపీ పురావస్తు విభాగం రక్షిత కట్టడాల జాబితాలో ఉందన్నారు. ఇక్కడ దొరికిన అరుదైన వస్తువులను విజయవాడకు చెందిన మ్యూజియం విభాగం అధికారికి అప్పగిస్తామన్నారు.

వనం నుంచి జనంలోకి..

జీవించే హక్కు ప్రతి ఒక్కరికీ ఉన్నట్లుగానే వన్యసంరక్షణ చట్టం ప్రకారం అడవి జంతువులకు స్వేచ్ఛగా జీవించే హక్కు కూడా ప్రభుత్వం కల్పించింది. అయితే ఇటీవలి కాలంలో అడవి విస్తీర్ణం తగ్గుతుండడం, ఆ ప్రాంతాల్లో తాగునీటి వసతి తగ్గడంతో దాహార్తి తీర్చుకొనేందుకు పలు మూగజీవులు జనారణ్యంలోకి వచ్చి ప్రాణాలు కోల్పోతున్నాయి.

- దాహార్తి తీర్చుకునేందుకు వస్తున్న వన్యప్రాణులు
- రోడ్డుపై వాహనాలు ఢీకొనికొన్ని..
- కుక్కల దాడిలో మరికొన్ని బలి
- సంరక్షణ చర్యలు అత్యవసరం

ఆత్మకూరు: నెల్లూరు జిల్లా ఆత్మకూరు అటవీ శాఖ రేంజ్ పరిధిలో పెంచలకోన, ఉదయగిరి ప్రాంతాలను కలుపుకొని 1.57 లక్షల హెక్టార్ల అటవీ విస్తీర్ణం ఉంది. పెంచలకోన అభయారణ్యంలో చిరుతలు ఉన్న విషయం తెలిసిందే. అప్పుడప్పుడు ఆహారం, తాగునీటి కోసం అవి జనారణ్యంలోకి కూడా వస్తున్నాయి. చుక్కల దుప్పిలు, జింకలు లాంటి మూగజీవాలు కూడా దాహార్తి తీర్చుకునేందుకు అటవీ సమీప గ్రామాల్లోకి వచ్చి కుక్కల దాడికి గురై ప్రాణాలు కోల్పోయిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. నాలుగు నెలల వ్యవధిలో మర్రిపాడు, అనంతసాగరం, సంగం మండలాల పరిధిలో 8 జంతువులు ఇలా జనారణ్యంలోకి వచ్చి మూడు ప్రాణాలు కోల్పోగా, ఐదింటిని ఆయా గ్రామస్తులు కాపాడి అటవీ శాఖ అధికారుల సహకారంతో తిరిగి అడవుల్లో వదిలేశారు.

- నాలుగు నెలల క్రితం బద్వేల్ నుంచి నెల్లూరుకు వెళ్తున్న కారుపై కదిరినాయుడుపల్లి సమీపంలో నెల్లూరు – ముంబై రహదారిలో చిరుతపులి దాడి చేయడంతో వాహనం ముందు భాగం దెబ్బతింది. దాడికి పాల్పడిన జంతువు పరారైంది.
- అనంతరం కొద్ది రోజులకు కదిరినాయుడుపల్లి అటవీ ప్రాంతంలోనే అడవుల్లో సంచరించే బేస్ క్యాంపు సిబ్బందిపై రెండు ఎలుగుబంట్లు దాడికి పాల్పడ్డాయి. సిబ్బంది అప్రమత్తం కావడంతో అవి పారిపోయాయి. ఓ వ్యక్తికి తీవ్ర గాయాలయ్యాయి.
- రెండు నెలల క్రితం పడమటినాయుడుపల్లి గ్రామ శివారు మాగాణి పొలాల్లో దాహార్తి తీర్చుకొనేందుకు వచ్చిన చుక్కల దుప్పి నేలబావిలో పడింది. సమీపంలోని రైతులు గమనించి అటవీ శాఖ సిబ్బందికి సమాచారం ఇవ్వడంతో వారు దానిని రక్షించి తిరిగి అడవిలోకి వదిలేశారు.
- మరో సంఘటనలో పడమటినాయుడుపల్లి గ్రామంలోకి దాహార్తి తీర్చుకొనేందుకు వచ్చిన చుక్కల దుప్పిపై కుక్కలు దాడి చేయడంతో మృత్యువాతపడింది.
- అనంతసాగరం మండలం మంచాలపల్లి గ్రామంలోకి వచ్చిన చుక్కలదుప్పి రోడ్డు దాటుతూ గుర్తుతెలియని వాహనం ఢీకొనడంతో మృతి చెందిన ఘటన మూడు నెలల క్రితం జరిగింది.

నెల్లూరు - ముంబయి రహదారికి సమీపంలో వెలుగొండ అడవిలో సంచరిస్తున్న పులులు (ఫైల్)

మానవత్వంతో వ్యవహరించాలి

ఇటీవల కాలంలో అడవుల విస్తీర్ణం తగ్గుతుండడం, అడవిలో తాగునీటి వనరులు తగ్గిపోవడంతో పలు జంతువులు రోడ్లపైకి వస్తున్నాయి. ఇలా వస్తున్న జంతువుల పట్ల ప్రతి ఒక్కరూ మానవత్వంతో వ్యవహరించి వాటిని కాపాడాలి. నా వంతుగా ప్రతి ఏటా వేసవి నాలుగు నెలల పాటు నెల్లూరు – ముంబయి రహదారికి సమీపంలోని అటవీ ప్రాంతంలో కొంత లోపలి వైపునకు ట్యాంకర్‌తో నీళ్లు తీసుకువెళ్లి తొట్టెల్లో నింపిస్తున్నాను.

– డి.శ్రీలత, పంచాయతీ కార్యదర్శి, మర్రిపాడు

సంరక్షణ మన బాధ్యత

ప్రతి ఒక్కరూ అవకాశం ఉన్నంత మేర అడవి జంతువుల పట్ల దయతో వ్యవహరించాలి. దారి తప్పి అడవి సమీప గ్రామాల్లోకి వస్తే వాటిని కాపాడి అటవీ శాఖ అధికారులకు తెలిపి తిరిగి అడవిలోకి వదిలేలా సహకరించాలి. నా వంతుగా మా గ్రామ సమీపంలోకి వచ్చిన అడవి దుప్పులు, జింకలను కుక్కలబారిన పడకుండా రక్షించి పలుమార్లు తిరిగి అడవి ప్రాంతంలోకి పలువురి సహకారంతో వదిలేశా. జంతువుల సంరక్షణకు అందరూ కృషి చేయాలి.

– మదుపూరు సుబ్బారాయుడు, జంతు ప్రేమికుడు, మర్రిపాడు

బోటులో సోలార్ డిస్టిలేషన్ మెషిన్ ఏర్పాటు చేస్తున్న ప్రసన్న

బోటులోనే మంచినీటి తయారీ

- సోలార్ డిస్టిలేషన్ మెషిన్ రూపొందించిన యువతి
- ఆవు మూత్రం నుంచీ మంచినీరు తీయొచ్చు
- రోజ్ వాటర్, జాస్మిన్ వాటర్ సైతం ఇదే మెషిన్ నుంచి
- ఉప్పాడలో ప్రయోగాత్మకంగా పరిశీలన

పిఠాపురం: విద్యుత్ అవసరం లేకుండా సౌరశక్తిని ఒడిసిపట్టి తక్కువ ఖర్చుతో సముద్రపు నీటిని మంచినీటిగా మార్చే సోలార్ డిస్టిలేషన్ పరికరాన్ని ఓ యువతి రూపొందించారు. రోజుల తరబడి సముద్రంలో చేపల వేట సాగించే మత్స్యకారులు మంచినీటి కోసం పడే ఇబ్బందులను తొలగించేందుకు దీనిని ఆవిష్కరించినట్టు వైఎస్ ప్రసన్న చెప్పారు. హైదరాబాద్ బిట్స్ పిలానీ క్యాంపస్‌లో మెకానికల్ ఇంజినీరింగ్ విభాగానికి చెందిన ప్రసన్న పీహెచ్‌డీ పరిశోధనలో భాగంగా ఈ పరికరాన్ని తయారు చేశారు. దీంతో ఎలాంటి మురికి నీటినైనా మంచినీటిగా మార్చుకోవచ్చని చెప్పారు. పరిశోధనలో భాగంగా తాను తయారు చేసిన యంత్రాన్ని ఇటీవల కాకినాడ జిల్లా కొత్తపల్లి మండలం ఉప్పాడ వద్ద సముద్రంలో ప్రయోగాత్మకంగా బోటులో అమర్చి పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ.. ప్రస్తుతం ఇంట్లో కూడా నీటిశుద్ధి పరికరాలను అమర్చుకోవడం సాధారణంగా మారిపోయిందన్నారు. ఇప్పటివరకూ అందుబాటులోకి వచ్చిన అనేక నీటిశుద్ధి యంత్రాలు అధిక ఖర్చుతో కూడుకున్నవన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో అతి తక్కువ ఖర్చుతో విద్యుత్ అవసరం లేకుండా ఎక్కడైనా.. ఎప్పుడైనా నీటిని శుద్ధి చేసుకునే యంత్రాన్ని తయారు చేయాలనే పట్టుదలతో సోలార్ డిస్టిలేషన్ మెషిన్ తయారు చేశానని ప్రసన్న చెప్పారు. సముద్రంలో రోజుల తరబడి చేపల వేట సాగించే మత్స్యకారులకు అందుబాటులోకి తీసుకురావాలన్న ఉద్దేశంతో ప్రయోగాత్మకంగా పరిశీలించేందుకు వచ్చానన్నారు. ఈ యంత్రం విజయవంతంగా పని చేస్తోందన్నారు.

గోమూత్రం నుంచి సైతం..

తన ప్రొఫెసర్ సందీప్ ఎస్.దేశ్‌ముఖ్ ప్రోత్సాహంతో దీనిని తయారు చేశానని ప్రసన్న తెలిపారు. ఎక్కడ కావాలన్నా ఈ యంత్రాన్ని అమర్చుకోవచ్చన్నారు. ఒక రోజుకు ఒక కుటుంబానికి అవసరమైనంత నీరు ఇందులో తయారవుతుందని చెప్పారు. ఈ యంత్రం ద్వారా రోజ్ వాటర్, జాస్మిన్ వాటర్, అత్తరు వంటి వాటితో పాటు ఆవు మూత్రాన్ని శుద్ధి చేసి గోమాత ఆర్కా (దీనిని ఆయుర్వేద మందుల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు) తయారు చేయవచ్చని వివరించారు. గోమూత్రాన్ని ఒకసారి వేస్తే గోమాత ఆర్కా వస్తుందని, మూడుసార్లు వేస్తే పూర్తిగా శుద్ధి జరిగి మంచినీటిగా మారుతుందని చెప్పారు. ప్రభుత్వం సహకరిస్తే ఈ మెషిన్‌ను అందరికీ అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి కృషి చేస్తానన్నారు. ఇప్పటివరకూ చాలా పరికరాలు అందుబాటులోకి వచ్చినా ఎటువంటి అదనపు ఖర్చు, వృథా లేకుండా రూపొందించిన మొట్టమొదటి చిన్న పరికరం ఇదేనని ఆమె చెప్పారు.

గుమ్మడి కాయలతో గిరిజనులకు విడదీయరాని బంధం ఉంది. ఒకప్పుడు వారికి నిత్యవంటకంగా ఉండే గుమ్మడి ఇప్పుడు మంచి ఆదాయ వనరుగా మారింది. సహజసిద్ధంగా కాయడం వల్ల వీటికి మంచి డిమాండ్ ఉంది. వ్యాపారులు పోటీపడి కొనుగోలు చేసి తెలుగు రాష్ట్రాలతోపాటు ఒడిశా, ఛత్తీస్‌గఢ్ ప్రాంతాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. సంక్రాంతి పండగ నాడు వీటి వినియోగం ఎక్కువకావడంతో మన్యంలోని వారపు సంతల్లో అమ్మకాలు జోరందుకున్నాయి.

హుకుంపేట మండలం మఠం గ్రామంలో జామచెట్టుకు వేలాడదీసిన గుమ్మడికాయలు

గుమ్మడికి పండగే

తీగలవలసలో పాదును కాసిన గుమ్మడికాయ

- రుచిలో మేటి
- ప్రతి ఇంటా నిత్య వంటకం
- పుణ్యక్షేత్రాల్లోని నిత్యాన్నదానంలో వినియోగం
- ఇంటిపెరటితోపాటు కొండపోడులో సాగు
- మన్యం నుంచి నాలుగు రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి
- వారపు సంతల్లో అమ్మకాల జోరు

మన్యం పండ్లకు నాలుగు రాష్ట్రాల్లో ఖ్యాతి

సాక్షి,పాడేరు: అల్లూరి జిల్లా మన్యంలో గిరిజనులు గుమ్మడిని ప్రత్యేకంగా సాగు చేయరు. ఇంటి పెరట్లో, ఖాళీ స్థలాలు, కొండపోడు భూముల్లో విత్తనాలు చల్లుతారు. పాదుకు 20 నుంచి 30 కాయల వరకు కాస్తాయి. చాలామంది గిరిజనులు గుమ్మడి కాయను నిత్య వంటకానికి ఉపయోగిస్తున్నారు. ఎంతో ఇష్టంగా తినడం వల్ల ఇంటికి వచ్చే అతిథులకు గుమ్మడి కూర వండి పెడుతుంటారు. లేత పిందెలతో కొంతమంది కూర తయారు చేస్తుంటారు.

- గుమ్మడిలో పోషక విలువలు ఎక్కువ ఉన్నందున వినియోగం పెరిగింది. కొంతమంది గిరిజనులు పిందె దశలో ఒక్కొక్కటి రూ.20 నుంచి రూ.30కు విక్రయిస్తున్నారు. బాగా పండిన కాయను రూ.50 నుంచి రూ.80కు అమ్ముతున్నారు. ఎటువంటి పెట్టుబడి పెట్టకుండా ఒకొక్క గిరిజనుడు రూ.2వేల వరకు ఆదాయం పొందుతున్నారు.
- ఏజెన్సీలో జరుగుతున్న వారపు సంతల్లో గుమ్మడి అమ్మకాలు జోరందుకున్నాయి. ఈ ప్రాంతం నుంచి నాలుగు రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి. మంగళవారం జి.మాడుగుల, బుధవారం కించుమండ, చింతపల్లి, గురువారం గుత్తులపుట్టు, మజ్జిగరువు, శుక్రవారం పాడేరు, అరకు వారపు సంతల్లో గుమ్మడికాయల వ్యాపారం భారీగా జరిగింది. వ్యాపారులు పోటీపడి కొనుగోలు చేశారు.

పుణ్యక్షేత్రాలకు..

తిరుమల తిరుపతి, సింహాచలం, అన్నవరం, శ్రీశైలం వంటి పుణ్యక్షేత్రాల్లోని నిత్యాన్నదానంకు మన్యం గుమ్మడికాయలను వినియోగిస్తున్నారు. స్థానికంగా కొనుగోలు చేసి దేవస్థానాలకు సరఫరా చేస్తుంటారు. సేంద్రియ పద్ధతిలో గిరిజనులు సాగు చేయడం వల్ల దేశవాళి గుమ్మడికాయలు మంచి రుచికరంగా ఉంటాయి. అందువల్ల మార్కెట్లలో కూడా మంచి డిమాండ్ ఉంది.

పండగ సీజన్‌లో..: సంక్రాంతి సీజన్‌లో వినియోగం ఎక్కువగా ఉన్నందున వ్యాపారులు గిరిజనుల వద్ద పోటీపడి కొనుగోలు చేస్తున్నారు. దీంతో వారు మంచి ధర పొందుతున్నారు. ప్రస్తుతం సీజన్ మొదలవడంతో గిరిజనులు అమ్మకాల్లో నిమగ్నమయ్యారు. వారపు సంతల్లో వ్యా పారం జోరందుకుంది.

గుమ్మడి బంధం

సంక్రాంతి పండగతో గుమ్మడి కాయకు సంబంధం ఉంది. మకర సంక్రాంతి రోజున సూర్యుడు మకరరాశిలో ప్రవేశిస్తాడు. మకర రాశికి అధిపతి శని భగవానుడు. ఆ రోజు తెలకపిండి నలుగుతో స్నానం చేసి శనీశ్వరుని ప్రీతి కోసం నువ్వులు, గుమ్మడి కాయలు దానం చేయడం మైదాన ప్రాంతాల్లో పూర్వం నుంచి ఆనవాయితీగా వస్తోంది. గుమ్మడి పండు భూమండలానికి ప్రతీక. దీనిని పేదలకు, బ్రాహ్మణులకు దానం చేస్తే భూదేవితో పాటు శ్రీమహా విష్ణువు అనుగ్రహం లభిస్తుందని ప్రజల విశ్వసిస్తుంటారు.

పోషక విలువలెన్నో..

- గుమ్మడికాయను తరచూ తీసుకోవడం వల్ల ఎముకల దృఢత్వానికి కావాల్సిన కాల్షియం పుష్కలంగా అందుతుంది. దీనివల్ల కీళ్లనొప్పులు, మోకాళ్లనొప్పులు, బోలు ఎముకల వ్యాధి వంటి రోగాలు దరి చేరవు. ఫైబర్ జీర్ణ వ్యవస్థ సక్రమంగా పనిచేయడానికి దోహదపడుతుంది. కంటి ఆరోగ్యం మెరుగుకు ఉపయోగపడుతుంది. విటమిన్ సి, యాంటీ బాక్టీరియల్ గుణాలు పుష్కలంగా ఉన్నందున రోగనిరోధక శక్తిని బలోపేతం చేయడంలో ఉపయోగపడుతుంది. శరీరంలోని చెడు కొలెస్ట్రాల్‌ను కరిగించడమే కాకుండా, అధిక బరువును నియంత్రణలోకి తెస్తుందని పోషణ నిపుణులు చెబుతున్నారు.

నిత్య వంటకం

గిరిజనులంతా గుమ్మడికాయలను ఏడాది పొడవునా దాచుకుంటూ నిత్య వంటకంగా వినియోగిస్తుంటారు.అలాగే ఇంటికి వచ్చే చుట్టాలు, బంధువులకు కూడా వీటి వండి పెడుతారు. సంక్రాంతి, ఇతర పండగల సమయంలోను గుమ్మడికాయలను కోసి గ్రామాల్లో ఒకరికొకరు పంచుకోవడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. ముదిరిన గుమ్మడికాయలు పాడవకుండా ఉండేలే ఇంటి పరిసరాల్లో ఉండే జామ, మామిడి, పనసవంటి చెట్లకు వేలాడిదీసి భద్రపరుస్తారు. చెట్టుకు కట్టిన గుమ్మడికాయలను దొంగిలించే పరిస్థితి కూడా ఉండదు.

పాడేరులో వ్యాపారులు కొనుగోలు చేసిన గుమ్మడికాయలు

రూ.50 ధరకు అమ్మా

ఇంటి పరిసరాలతో పాటు కొండపోడులో గుమ్మడి విత్తనాలు చల్లాం. దిగుబడి బాగానే ఉంది. గుమ్మడికాయలను పిందెల సమయంలోనే వంట వండుకు తిన్నాం. బాగా పండిన తరువాత అరకు సంతలో రెండు దఫాలుగా అమ్మాం. ఒకొక్క కాయ రూ.50కు విక్రయించగా రూ.వెయ్యి ఆదాయం వచ్చింది. కొన్ని కాయలను తిండి అవసరాలకు దాచుకున్నాం.

– వంతాల చంపా, నందివలస, డుంబ్రిగుడ మండలం

గ్రామాల్లోకి వచ్చి కొంటున్నారు

గతంలో గుమ్మడికాయలను అమ్మేవారిమి కాదు. వ్యాపారులు గ్రామాలకే వచ్చి గుమ్మడికాయలను కొంటుండడంతో పాదులు ఎక్కు వ వేస్తున్నాం. గుమ్మడికాయలు సాగు చేయడం ద్వారా వచ్చే నగదును తమ అవసరాలకు ఉపయోగించుకుంటాం. గుమ్మడితో తమకు విడదీయరాని బంధం ఉంది. ఆచార సంప్రదాయంలో భాగంగా పండిస్తుంటాం.

– కిల్లో కమలమ్మ, జోడిగుడ, హుకుంపేట మండలం

పెరుగుతున్న వినియోగం

సహజసిద్ధంగా పండుతున్న గుమ్మడి పండ్లను నాలుగు రాష్ట్రాల్లో ఎక్కువగా వినియోగిస్తున్నారు. గతంలో తెలుగు రాష్ట్రాల్లో మార్కెట్లకు మాత్రమే ఎగుమతి చేసేవాళ్లం. ఇప్పుడు ఒడిశా, ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో రాష్ట్రాల్లో వినియోగం భాగా పెరిగింది. పోషక విలువలు ఎక్కువగా ఉండటంతో ఆయా రాష్ట్రాల ప్రజలు కూడా వంటకాల్లో వినియోగించేందుకు ఆసక్తి చూపుతున్నారు. అందువల్ల మార్కెట్లలో పోటీపడి కొనుగోలు చేస్తున్నాం.

– వెంకట అప్పారావు, గుమ్మడి వ్యాపారి, పాడేరు

కొబ్బరికి ఊపిరి పోయండి

- నేడు కోకోనట్ బోర్డు వ్యవస్థాపక దినోత్సవం
- రావులపాలెంలో నిర్వహణ
- ప్రోత్సాహకాలు కోరుతున్న కొబ్బరి రైతులు

సాక్షి, అమలాపురం: కొబ్బరి సాగు విస్తీర్ణంలో మన రాష్ట్రం నాలుగో స్థానంలో ఉంది. కొబ్బరి కాయల సగటు ఉత్పత్తిలో మొదటి స్థానంలో నిలిచింది. కానీ కొబ్బరి అభివృద్ధి బోర్డు (సీడీబీ) ద్వారా అందుతున్న ఫలాలు అందుకోవడంలో మాత్రం ఆఖరి స్థానంలో నిలుస్తోంది. కొబ్బరి సాగు విస్తరణ, తెగుళ్ల వంటి వాటి నివారణ, సాగులో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం బదిలీ, విలువ ఆధారిత ఉత్పత్తుల తయారీ, మార్కెటింగ్ అవకాశాలు పెంపొందించడం వంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టేందుకు ఏర్పాటు చేసిన కొబ్బరి అభివృద్ధి బోర్డు (సీడీబీ) ఏర్పడి ఆదివారం నాటికి 45 ఏళ్లు. కేరళలోని కొచ్చి కేంద్రంగా దీనిని ఏర్పాటు చేశారు. 45 ఏళ్లు అవుతున్న నేపథ్యంలో డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా రావులపాలెంలోని కాస్మోపాలిటన్ రిక్రియేషన్ క్లబ్ (సీఆర్‌సీ) వద్ద సీడీబీ వ్యవస్థాపక దినోత్సవం నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా నిర్వహిస్తున్న సదస్సులో సీడీబీ ఉన్నతాధికారులు, జిల్లాకు చెందిన ప్రజాప్రతినిధులతో పాటు ఉమ్మడి ఉభయ గోదావరి జిల్లాల నుంచి రైతులు పాల్గొంటున్నారు.

సీడీబీ రీజనల్ సెంటర్ ఏర్పాటుచేయాలి

రాష్ట్రంలో సుమారు 3.10 లక్షల ఎకరాల్లో కొబ్బరి సాగవుతోందని అంచనా. సీడీబీ ఏర్పాటు చేసి ఇన్నేళ్లవుతున్నా దేశంలో కొబ్బరి సాగులో నాలుగో స్థానంలో ఉన్న మన రాష్ట్రానికి పెద్దగా ప్రయోజనం చేకూరడం లేదు. రాష్ట్రంలో సీడీబీకి సంబంధించి కేవలం స్టేట్ సెంటర్ మాత్రమే ఉంది. ఈ ప్రాంత రైతులు రాష్ట్రంలో సీడీబీ రీజినల్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నారు. సీడీబీ పరిధిలో కొబ్బరి అధికంగా పండే కేరళ, తమిళనాడు, కర్ణాటకతో పాటు కొబ్బరి సాగు అంతగా జరగని అస్సాం, బిహార్‌లో సైతం రీజినల్ సెంటర్లున్నాయి. కానీ ఏపీలో మాత్రం లేదు. దీనిని ఏర్పాటు చేయాలని రైతులు కోరుతున్నా స్పందన లేదు. రాష్ట్రంలో గోదావరి జిల్లాల్లో వరి తరువాత అతి ఎక్కువ సాగు విస్తీర్ణంలో కొబ్బరి సాగు జరుగుతోంది. రెండు దశాబ్దాలుగా కొబ్బరి సాగు సంక్షోభాలతో కొట్టుమిట్టాడుతోంది. దిగుబడి తగ్గిపోవడం, తెగుళ్ల దాడి, మార్కెటింగ్ అవకాశాలు అంతంత మాత్రంగా ఉండడం వంటి కారణాలతో కొబ్బరి సాగు గిట్టుబాటు కావడం లేదు. దీనిని అధిగమించాలంటే సీడీబీ సహకారం కావాలని రైతులు కోరుతున్నారు. సీడీబీలో రాష్ట్ర రైతుల ప్రాతినిధ్యం తొలి నుంచీ చాలా తక్కువగా ఉంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇక్కడి రైతులను బోర్డులోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నారు.

మళ్లీ చలిగాలుల విజృంభణ

అరకులోయ, హుకుంపేటలలో 4.9 డిగ్రీల కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు నమోదు

సాక్షి, పాడేరు/చింతపల్లి (అల్లూరి జిల్లా) : అల్లూరి జిల్లాలో కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు మళ్లీ తగ్గాయి. చలిగాలులు విజృంభిస్తున్నాయి.సాయంత్రం నుంచే చలిగాలులు తీవ్రంగా ఉండడంతో పాటు అర్ధరాత్రి నుంచి పొగమంచు దట్టంగా కురుస్తోంది.ఉదయం 10గంటల వరకు మంచు తెరలు వీడటం లేదు. మరోవైపు ఏజెన్సీలో కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు కొనసాగుతున్నాయి. శనివారం అరకులోయ, హుకుంపేటలలో 4.9 డిగ్రీల కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు నమోదైనట్టు చింతపల్లి ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం ఏడీఆర్, వాతావరణం విభాగం నోడల్ అధికారి డాక్టర్ ఆళ్ల అప్పలస్వామి తెలిపారు. చింతపల్లి వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానంలో 8.2 డిగ్రీలు, పాడేరు మండలం మినుములూరు కేంద్ర కాఫీబోర్డులో 9 డిగ్రీలు, అరకులోయ కేంద్ర కాఫీబోర్డులో 10.5 డిగ్రీల కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు, జి.మాడుగులలో 7.4 డిగ్రీలు, అనంతగిరిలో 7.6 డిగ్రీలు,పెదబయలులో 8.2 డిగ్రీలు,ముంచంగుపుట్టులో 9.0 డిగ్రీలు కొయ్యూరులో 10.6 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రతలు నమోదయ్యాయి, ఉదయం వేళల్లో మంచు అధికంగా కురుస్తుండడంతో లైట్లు వేసుకుని వాహనాలు రాకపోకలు సాగించాల్సి వస్తోంది. సాయంత్రం 4 గంటలు నుంచి చలి గాలులు వీస్తుండంతో వృద్ధులు, చిన్నారులు బయటకు రావడానికి ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

మల్లన్నకే ప్రత్యేకం 'బండారి'

- నిర్వికార నిరహంకారుడు ఐనవోలు మల్లికార్జునుడు
- శతాబ్దాల సంప్రదాయం.. ఘనమైన చరిత్ర
- జనపదుల సంస్కృతే మల్లన్న ఆచారం
- పరంపరానుగతంగా కాపాడుకుంటున్న భక్తులు
- నేడు బ్రహ్మోత్సవాలు ప్రారంభం

గర్భాలయంలో శ్రీమల్లికార్జునుడు

ఐనవోలు: కాకతీయుల రాజధాని ఓరుగల్లులో జాతరలకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. రెండేళ్లకోసారి సమ్మక్క, సారలమ్మ జాతర, ఏటా సంక్రాంతి నుంచి ఉగాది వరకు మల్లన్న జాతరలు వైభవంగా జరుగుతాయి. ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలో మల్లన్న జాతరలు 13 ప్రదేశాల్లో జరుగుతాయి. ఐనవోలు మండల కేంద్రంలో జరిగే మల్లన్న జాతరకు విశిష్టత ఉంది. ఇక్కడి ఆలయం పురాతనమైనదే కాకుండా చారిత్రకంగా ప్రత్యేకతను నిలుపుకొంది. జాతర సందర్భంగా ఆలయంలో భక్తులు సమర్పించే బోనాలు, మొక్కుబడులు, ఒగ్గు పూజారులు వేసే పట్నాలు, అర్చకులు చేసే పూజలు.. భక్తుల నమ్మక వ్యవస్థ గత సంస్కృతిని ప్రతిబింబిస్తాయి. మల్లన్న దేవుని మీద, ఆలయ చరిత్రపై ఉన్న మౌఖిక కథనాలు ప్రత్యేకత చాటుతున్నాయి. ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలో ఐనవోలు గ్రామం వర్ధన్నపేట మండల పరిధిలో ఉండేది. జిల్లా, మండలాల పునర్విభజనలో భాగంగా ఐనవోలును నూతన మండలంగా ఏర్పాటు చేశారు. ప్రస్తుతం ఇది హనుమకొండ జిల్లా పరిధిలో ఉంది. వరంగల్ బస్టాండ్ నుంచి 16 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఆలయం ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచే కాకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్, ఛత్తీస్‌గఢ్, కర్ణాటక తదితర ప్రాంతాలు, విదేశాల నుంచి భక్తులు వచ్చి స్వామివారిని దర్శించుకుంటారు. భక్తులు బోనం, పట్నం, వరం పట్టడం తదితర మొక్కులు తీర్చుకోవడం ఆనవాయితీ. ఆది, బుధవారాలు మల్లన్నకు ప్రీతికరమని పండితులు చెబుతారు. కాగా, మకర సంక్రాంతి నుంచి ఉగాది వరకు జాతర జరుగుతుంది. ఆది, బుధవారాలు ఎక్కువ సంఖ్యలో భక్తులు హాజరవుతారు. మిగిలిన రోజుల్లో సైతం భక్తులు స్వామివారిని దర్శించుకుని మొక్కులు తీర్చుకుంటారు. జనవరి 12 నుంచి మార్చి 30 వరకు సంక్రాంతి జాతర, బ్రహ్మోత్సవాలు జరగనున్నాయి.

బండారి పసుపు విశిష్టత

తెల్లబొట్టు (విబూది) పెట్టుకున్న వారితో మరణం ఉండకూడదని మణిమల్లాసురులనే రాక్షసులు బ్రహ్మ నుంచి వరం పొందారు. దీంతో ఆ రాక్షసులను సంహరించేందుకు మల్లికార్జునస్వామి పసుపు(బండారి) బొట్టు పెట్టుకుని గజ్జెలలాగు తొడిగి జాలి ముసుగు వేసుకుని కొరడా, త్రిశూలం, ఢమరుకంతో ప్రత్యక్షమై రాక్షసులను సంహరించాడని భక్తుల నమ్మకం. దీంతో ఆలయంలో బండారికి ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది. భక్తులు బండారిని తీసుకొచ్చి.. కొంత స్వామి వారికి సమర్పించి.. కొంత వెంట తీసుకెళ్లడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది.

పట్నం మల్లన్నకే ప్రత్యేకం

శైవ ఆగమం ప్రకారం ఆలయంలో తమ్మల్ల, బ్రాహ్మణులు పూజలు నిర్వహిస్తున్నారు. పూర్వాచారం ప్రకారం స్వామి వారి మేలుకొలుపు ఒగ్గు పూజారులతోనే ప్రారంభమవుతుంది. పవళింపు సేవలు సైతం వీరితోనే ముగుస్తాయి. మల్లన్న ఆలయంలో ఒగ్గు పూజారులకు విశిష్ట స్థానం ఉంది. కర్ణాటకలో పుట్టిన ఖండేలు రాయుడు కర్ణాటక నుంచి మహారాష్ట్ర వరకు పరిపాలించాడని, ఆయన ఇద్దరి భార్యల్లో బలిజ మేడలమ్మ కర్ణాటక ప్రాంత వాసి కాగా, గొల్లకేతమ్మ మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా కొల్లాపూర్ వాసిగా చెబుతారు. వీరే మల్లన్న క్షేత్రంలో ఉన్నట్లు ప్రజల భావనగా ఉంది. అందుకే గొల్ల, కురుమ, బలిజలకు ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది. వీరే ఒగ్గు కథలు, పట్నాలు వేస్తూ స్వామి వారికి ప్రత్యేక పూజలు చేస్తున్నారు.

శివసత్తుల విన్యాసాలు

జాతరలో ఆద్యంతం శివసత్తుల పూనకాలే కనిపిస్తాయి. శివసతులనే శివసత్తులుగా పిలుస్తున్నారు. శివునికి నాట్యమంటే ఇష్టం. స్త్రీలు శివుడిని కల్యాణం చేసుకునే సంప్రదాయం ఉంది. ఇక్కడ మహిళలు బోనం ఎత్తుకుని నృత్యాలతో పూనకాలు చేస్తుంటారు. పురుషులు కూడా మహిళల వేషధారణలో నృత్యం చేస్తూ తన్మయత్వం పొందడం గమనార్హం.

వరం పట్టడం.. టెంకాయ బంధనం

శివుడి వాహనం నంది. కోరికలు తీరితే భక్తులు కోడె(నంది)ను కడతారు. ఆలయం వెనుక భాగంలో వరం పడతారు. సంతానం కోసం టెంకాయ బంధనం, తొట్టెను కడతారు. ఎలాంటి దుష్టశక్తులు పట్టి పీడించకూడదని స్వామి వారికి మొక్కుకుంటారు. కొబ్బరికాయ, పసుపు, కుంకుమ, జాకెట్ ముక్కతో ముడుపు కడతారు. కోరికలు తీరిన తర్వాత ముడుపులు విప్పి మొక్కులు చెల్లిస్తారు.

ఒడి బియ్యం.. శావలు

పసుపు, నూనెతో కలిపిన బియ్యమే ఒడి బియ్యం. పోక, కర్జూర, గొల్లకేతమ్మ, బలిజమేడలమ్మ అమ్మవార్లకు చీరలు, గాజులు, జాకెట్ ముక్కలను, స్వామి వారికి దోతి, కండువాను సమర్పిస్తూ ఒడిబియ్యం పోసి మొక్కులు తీర్చుకుంటారు. గండాలు తీరితే గండ దీపం పెడుతారు. తలపై దీపం పెట్టుకుని ఆలయం చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేస్తారు. కొంతమంది కోరికలు తీరితే స్వామి వారికి శావ తీస్తారు. స్వామి వారి బేల విగ్రహాలు రథంలో ఉండగా భక్తులు ఆలయం చుట్టూ ప్రదక్షిణగా తిప్పడాన్నే శావ తీయడం అంటారు. కొంతమంది భక్తులు తలనీలాలు సమర్పిస్తారు.

పుట్టమట్టికి ప్రాధాన్యం

స్వామి వారు పుట్టమట్టి రూపంలోనే మొదట కొలువయ్యాడని ఇక్కడి గొల్ల, కురుమలు, యాదవుల నమ్మకం. దీంతో మల్లన్నను ఇలవేల్పుగా భావించే గొల్ల, కురుమలు జాతరకు ముందు తమ ఇళ్లలో పుట్టమట్టితో మల్లన్న గద్దెలు నిర్మించుకుంటారు. రోజూ రాత్రి గద్దెలకు ప్రత్యేక పూజలు చేస్తారు. జాతర జరిగే రోజులు మద్యం, మాంసాహారం ముట్టకుండా స్వామివారి దర్శనం చేసుకుంటారు. బండారి రాసుకున్న భక్తులు కాకతీయుల నృత్య మండపంలో కొరడాల మధ్య నాట్యం చేయడం జాతరలో ప్రత్యేకం.

పట్నంలో రకాలు

పట్నంలో ప్రధానంగా చెలక పట్నం, నజరు పట్నం ఉంటాయి. పెద్దపట్నం మాత్రం మహాశివరాత్రి నాడు నిర్వహిస్తారు. చెలకపట్నం అంటే.. భక్తులు ఆలయ ప్రాంగణంలో విడిది చేసే ప్రాంతంలో వేసేది. నజరు పట్నం స్వామి వారి ఎదురుగా ప్రతినెల మాస శివరాత్రి రోజు వేస్తారు. పట్నాలు మూడు రకాలుగా ఉన్నప్పటికీ.. చేయించుకునే వారి పూర్వీకులను స్తుతించడం, స్వామివారిని కీర్తించడం, కల్యాణం చేయడం ప్రధానంగా కనిపిస్తుంది. పట్నాలు వేసిన భక్తులు బోనాలు వండి స్వామి వారికి నైవేద్యం సమర్పిస్తారు.

బోనాల సమర్పణ

కుంభాకారంలో ఉండే పాత్రల్లో బియ్యం, పాలు, బెల్లం, వంకాయ, గుమ్మడికాయ, చిక్కుడు కాయ, కాకరకాయతో పరమాన్నం వండుతారు. పచ్చి పులుసుతో కలిపి స్వామి వారికి నివేదన చేస్తారు. ఒగ్గు పూజారులు పాటల రూపంలో ఢమరుక నాధాల మధ్య దీవెనలు అందిస్తారు.

తెల్లవార్లూ ప్రభబండ్ల ప్రదక్షిణ

ఏటా సంక్రాంతి పర్వదినం రోజు ప్రభ బండ్లు (ఎడ్ల బండ్లు) ఆలయం చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేయడం ఆనవాయితీ. పరిసర ప్రాంతాల ప్రజలు సంక్రాంతి సమయంలో రైతులు మొదటి పంటను తీసుకున్న తర్వాత ఉత్సాహంగా తమ ఎడ్లబండ్లతో ఆలయానికి చేరుకుంటారు. మార్నేని వంశస్తులు రథాన్ని అందంగా అలంకరించి గ్రామంలోని ప్రధాన వీధుల గుండా ఆలయానికి చేరుకుంటారు. ఆలయ తూర్పు కీర్తితోరణం నుంచి ప్రదక్షిణ ప్రారంభమవుతుంది. మిగిలిన గ్రామాల నుంచి వచ్చిన ఎడ్లబండ్లు దానిని అనుసరిస్తాయి. రాత్రి ప్రభబండ్ల ముందు భక్తులు కోలాటాలు, నృత్యాలు చేస్తూ తెల్లవారే వరకు ప్రదక్షిణ చేస్తారు.

దక్షిణం వైపు నుంచి ఆలయం

బీఆర్‌ఎస్ కార్యాలయంపై దాడి దుర్మార్గం

సాక్షి, హైదరాబాద్: భువనగిరి జిల్లా బీఆర్‌ఎస్ పార్టీ కార్యాలయంపై కాంగ్రెస్ నేతల దాడిని ఖండిస్తున్నామని బీఆర్‌ఎస్ మాజీ ఎమ్మెల్యేలు చిరుమర్తి లింగయ్య జీవన్‌రెడ్డి, మాజీ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ డాక్టర్ దూదిమెట్ల బాలరాజ్‌యాదవ్, గెల్లు శ్రీనివాస్‌యాదవ్, తుంగబాలు శనివారం వేర్వేరు ప్రకటనల్లో పేర్కొన్నారు. బీఆర్‌ఎస్ నాయకులు ప్రజా సమస్యలపై ప్రశ్నించినందుకు.. సమాధానం చెప్పలేక దాడులు చేయించడం దుర్మార్గమైన చర్య అని విమర్శించారు. ప్రజాస్వామ్యంలో విమర్శలు, ప్రతివిమర్శలు సహజమని స్పష్టం చేశారు. కాంగ్రెస్ వచ్చాక దాడులు, విద్వేష విష సంస్కృతులు, అక్రమ నిర్బంధాలు నిత్యకృత్యమయ్యాయని ఆరోపించారు.

గాంధీభవన్‌లో చేనేతల సంబురాలు

రేవంత్ చిత్రపటానికి పాలాభిషేకం

సాక్షి, హైదరాబాద్: సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి చేనేత రంగానికి నిధులు కేటాయించడంపై టీపీసీసీ చేనేత సెల్ హర్షం వ్యక్తం చేసింది. టీపీసీసీ చేనేత విభాగం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు గూడూరి శ్రీనివాస్ పిలుపు మేరకు శనివారం గాంధీభవన్‌లో చేనేత సంబురాలు నిర్వహించారు. తెలంగాణ నేతన్న పొదుపు పథకం, తెలంగాణ నేతన్న భరోసా పథకం, తెలంగాణ నేతన్న భద్రతా పథకాలకు రూ.163 కోట్లు కేటాయించడంపై చేనేత విభాగం రంగారెడ్డి జిల్లా అధ్యక్షుడు మస్నా రవి ఆధ్వర్యంలో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావు చిత్రపటాలకు పాలాభిషేకం చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో కాంగ్రెస్ నేతలు సంగిశెట్టి జగదీశ్వర్, పున్న గణేశ్, తలాటి రమేశ్, భోగ జగదీశ్ నేత, సంగారెడ్డి జిల్లా అధ్యక్షుడు ప్రవీణ్ బాలె, చేనేత విభాగం రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి నర్సింగ్‌రావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రిజర్వేషన్లు పెంచాకే స్థానిక ఎన్నికలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీసీ రిజర్వేషన్లను 42 శాతానికి పెంచిన తర్వాతే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు నిర్వహించాలని మాజీ ఎమ్మెల్యే పట్లోళ్ల శశిధర్ రెడ్డి డిమాండ్ చేశారు. ఈ మేరకు శనివారం సీఎం రేవంత్‌రెడ్డికి ఆయన బహిరంగ లేఖ రాశారు. స్థానిక సంస్థల్లో 42 శాతం రిజర్వేషన్లు పెంచినట్టయితే.. పంచాయతీ సభ్యులు, సర్పంచులు, ఎంపీటీసీలు, ఎంపీపీలు, జెడ్పీటీసీలు, జెడ్పీ చైర్మన్లుగా అయ్యే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయని వివరించారు. డెడికేషన్ కమిషన్ రిపోర్ట్‌తో సహా అసెంబ్లీలో చట్టం చేస్తే.. రాబోయే కాలంలో ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి న్యాయపరమైన ఇబ్బందులు ఉండవని పేర్కొన్నారు.

పసుపు చేను గాలి.. పసికూనలకు లాలి

నిజామాబాద్ జిల్లా ఆలూర్ మండల కేంద్రంలో పసుపు తవ్వకాలు ప్రారంభమయ్యాయి. మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చిన పురుష కూలీలు పసుపు తవ్వుతుండగా, మహిళలు పసుపును గంపల్లో ఎత్తుతున్నారు. వారి పిల్లలకు పసుపు చేనులోనే ఉయ్యాలలు ఏర్పాటు చేసి లాలిస్తుంటే.. మరికొందరి పిల్లలు చేనులోనే ఆడుకుంటున్న దృశ్యాలివి.

– సాక్షి స్టాఫ్ ఫొటోగ్రాఫర్, నిజామాబాద్

పసుపు చేనులో ఉయ్యాలలో పడుకున్న చిన్నారి

బిడ్డను ఎత్తుకుని పసుపు తోడుతున్న కూలి

పసుపు చేనులో ఆడుకుంటున్న చిన్నారులు

పండుగ ముందే ధరల దడ

సంకాంత్రి పండుగ ముందే నిత్యావసరాల ధరల పెరుగుదలపై ప్రజలు మండిపడుతున్నారు. సగం సరుకులు కూడా కొనలేకపోతున్నామని వాపోతున్నారు.
-సాక్షి, నెట్‌వర్క్

సరుకుల ధరలు భారీగా పెరిగాయి..

గతేడాదితో పోలిస్తే బియ్యం. గోధుమ పిండి, వంటనూనెలు, బెల్లం, చక్కెర, నెయ్యి వంటి వాటి ధరలు భారీగా పెరిగాయి. నూనె ధరలు మరికాస్త పెరిగాయి. వంట నూనెల కొనుగోళ్లు తగ్గాయి. ధరలు పెరగటం వల్ల ప్రజలు పిండివంటలు తగ్గించారు. సామాన్య ప్రజలు అయితే పండుగ సరుకులు కొనటానికి వెనకాడుతున్నారు. గత ఏడాది కన్నా ఈ ఏడాది లాభాలు తగ్గాయి. తెచ్చిన ధరలకు నిత్యావసర సరుకులు విక్రయిస్తున్నాం

– కుసుమ తారాబాయి, తిలక్‌రోడ్డు, వరంగల్

అన్ని రకాల పిండివంటలు చేసుకోలేకపోయాం..

సంక్రాంతి పండుగ మూడు రోజులు జరుపుకుంటాం. పాఠశాల లకు సెలవులు రావడంతో మూడు రోజులముందే బంధువులు ఇంటికి వచ్చారు. వారు వచ్చేలోపే అన్ని సిద్ధం చేసి ఉంచాలనే ఆలోచనతో పిండివంటల తయారీలో మునిగిపోయాం. సరుకుల ధరలు పెరగడంతో అన్ని రకాల పిండివంటలు చేయలేకపోతున్నాం.

– బి.రమేష్, ఫోర్ట్ రోడ్డు, వరంగల్

నిత్యావసర ధరలు తగ్గించాలి..

పండుగ చేసుకోవాలనుకుంటు న్నా.. పెరిగిన ధరలతో ఏమి కొనేటట్టు లేదు. ప్రస్తుతం వ్యవసాయానికి పెట్టుబడులు పెట్టడంతో ఆశించినంతగా చేతిలో ఆదాయం లేకపోవడంతో కూడా గ్రామాల్లో పండుగ వాతావరణం కళ తప్పింది. ప్రభుత్వం నిత్యావసర ధరలను అదుపు చేసేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి.

– గొట్టిముక్కల సాంబరాజు, వేలేరు, హనుమకొండ జిల్లా

గిరాకీ లేదు, సరుకులు తేలే..

రోజుకు 7 నుంచి 8 ట్రిప్పులు నడిచే ఆటో ఇప్పుడు జీరో టికెట్ వల్ల సగానికి పడిపోయింది. ఫైనాన్స్‌కు సరిపోయే డబ్బులు కూడా వస్తలేవు. సంక్రాంతి పండుగకు నాలుగు రోజుల ముందుగానే బిజీగా ఉండాల్సిన సమయంలో గిరాకీ లేక కాలక్షేపం చేస్తున్న. ఒకప్పుడు అన్నీ ఖర్చులు పోను రోజుకు రూ.1,200, రూ.1,400 వచ్చేవి.. ఇప్పుడు రూ.400 మిగలడం లేదు. గత ఏడాది పండుగతో పోల్చితే, ఈసారి ఏమాత్రం లాభం లేదు. ఇంట్లో కనీసం సరుకులు కూడా తేలేదు.

– కె.ప్రభాకర్, ఆటోడ్రైవర్, జనగామ

సగానికి పడిపోయింది

సంక్రాంతి సీజన్‌లో రోజుకు రూ.70 వేల వరకు సరుకులు అమ్మేది. ఈ ఏడాది పండుగ సీజన్‌లో రోజుకు రూ. 35 వేల వరకు అమ్మకాలు జరుగుతున్నాయి. గతంతో పోల్చితే ధరలు పెరగడం ఒక కారణం అయితే మాల్స్, సూపర్ మార్కెట్‌లతోపాటు ఆన్‌లైన్‌తో మా గిరాకీ పూర్తిగా పడిపోయింది.

చంద్రశేఖర్, కిరాణా షాప్ యజమాని, సిద్దిపేట

పండుగ గిరాకీ ఈసారి అంతంత మాత్రమే..

సంక్రాంతి పండుగ వాతావరణం పల్లెల్లో అంతంత మాత్రంగానే కనిపిస్తోంది. కిరాణా షాపుల్లో గిరాకీ కూడా ఇప్పుడిప్పుడే పుంజుకుంటుంది. గత ఏడాదితో పోలిస్తే ఈసారి తక్కువే. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగడంతో ప్రజలు కూడా పిండి వంటలపై ఆసక్తిని తగ్గించుకున్నారు. అరకొరగా చేసుకుంటున్నారు. దీంతో గిరాకీ మామూలుగానే ఉంటుంది.

– కొయ్యడ రవీందర్, ఓ మార్ట్ యాజమాని, వేలేరు

ధరలు పెరిగిపోయాయి....

నిత్యావసర సరుకుల ధరలు భాగా పెరిగిపోయాయి. దీంతో ఖర్చు ఎక్కువైంది. పప్పులు, నూనెలకు ధరలు పెరగడంతో పిండివంటలు చేసుకోవాలంటేనే భయమేస్తుంది. మాది పెద్ద కుటుంబం...మా పిల్లల కోసం సంక్రాంతికి అప్పాలు చేయాలి. ఇతర ఖర్చులు తగ్గించుకొని గతేడాది కంటే తక్కువగా అప్పాలు చేసుకుంటున్నాం.

– చంద్రకళ, సిద్దిపేట

భారతరత్న మాజీ ప్రధాని, శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి వర్ధంతి సందర్భంగా జూబ్లీహిల్స్ నివాసంలో ఆ మహనీయుడి చిత్రపటానికి పుష్పాంజలి ఘటిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి

మాంజాపై 2017లోనే నిషేధం

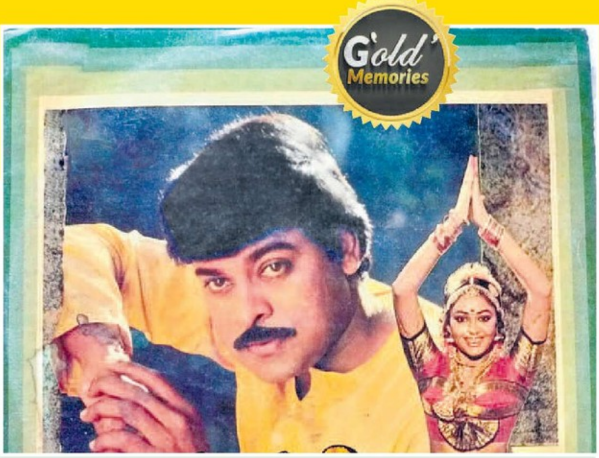

సాక్షి, హైదరాబాద్: నైలాన్, సింథటిక్‌తో తయారు చేసిన లేదా పూత పూసిన మాంజాపై జాతీయ గ్రీన్ ట్రిబ్యునల్ (ఎన్‌జీటీ) 2017లో నిషేధం విధించింది. అన్ని రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు ప్రధాన కార్యదర్శులు ఈ మేరకు వెంటనే చర్యలు చేపట్టాలని ఆదేశించింది. అంతేకాదు, ఇలాంటి దారం దిగుమతిని కూడా నిషేధించాలని స్పష్టం చేసింది.

సీపీసీబీ ఉత్తర్వులివి..

ఎన్‌జీటీ ఆదేశాన్ని పాటిస్తూ జల (నివారణ మరియు నియంత్రణ) చట్టం–1974, వాయు (నివారణ మరియు నియంత్రణ) చట్టం–1981లోని సెక్షన్ 18(1) (బీ) కింద ఇవ్వబడిన అధికారాలను వినియోగించుకుంటూ కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు (సీపీసీబీ) రాష్ట్రాలకు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఈ మేరకు..

- గాలిపటం ఎగురవేయడానికి వినియోగించే చైనా మాంజా, నైలాన్, సింథటిక్ మెటీరియల్, గ్లాస్–కోటెడ్ దారం తయారీ, అమ్మకం, నిల్వ, కొనుగోలు, వాడకం నిషేధం
- దేశంలో ఎక్కడ చైనా మాంజా, నైలాన్, సింథటిక్, గ్లాస్–కోటెడ్ దారాన్ని తయారు చేయకూడదు.
- రేయాన్, టైర్ కార్డ్, పాలిస్టర్ ఫిల్మెంట్ నూలుతో సహా సింథటిక్ ఫైబర్ తయారీ యూనిట్లు తమ ఉత్పత్తులను చెల్లుబాటయ్యే వినియోగదారులకు మాత్రమే సరఫరా చేయాలి. ఎవరికి పడితే వారికి ఇష్టారాజ్యంగా విక్రయించొద్దు. చైనా మాంజా, నైలాన్, సింథటిక్, గ్లాస్–కోటెడ్ దారాన్ని తయారు చేయడం లేదని ప్రతీ ఏడాది స్వీయ ప్రకటన సమర్పించాలి.
- చైనా మాంజా, నైలాన్, సింథటిక్, గ్లాస్–కోటెడ్ దారం తయారీ, అమ్మకం, నిల్వ, కొనుగోలు, వాడకంపై నిషేధాన్ని వార్తాపత్రికలు, ఇతర మీడియాలో విస్తృత ప్రచారం ఇవ్వాలి.

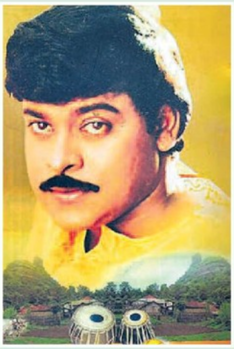

రుద్రవీణ

ఓ అద్భుతమైన సామాజిక ప్రయత్నం

చిరంజీవిని ఫిలిం ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో ఎంపిక చేసే ముందు పరీక్షించిన వారిలో దర్శకులు కె.బాలచందర్ కూడా ఉన్నారట. అందుకే బాలచందర్ తెరకెక్కించిన 'ఇది కథ కాదు, 47 రోజులు, ఆడవాళ్ళు మీకు జోహార్లు' వంటి సినిమాల్లో చిరంజీవి విలక్షణమైన పాత్రలలో కనిపించారు. ఆ గురుభక్తితోనే చిరంజీవి నిర్మాతగా తన తొలి సొంత సినిమాకు బాలచందర్‌ను దర్శకుడిగా ఎంచుకున్నారు. చిరంజీవి సమర్పకునిగా నాగబాబు నిర్మాతగా ఉన్న ఈ సినిమా (రుద్రవీణ)కు సహనిర్మాతగా పవన్ కల్యాణ్ వ్యవహరించారు. అందుకే టైటిల్స్‌లో ఆయన పేరు కొణిదల కల్యాణ్ కుమార్ అని కనిపిస్తుంది.

అద్భుతమైన ప్రయత్నం

నిజానికి అప్పటికే చిరంజీవి సినిమా అంటే బ్రేక్ డ్యాన్సులు, ఫైట్స్‌కు పెట్టింది పేరు. అటువంటిది ఆయన వాటిని పక్కన పెట్టి సాధారణ నటుడిలా సినిమా కథలో ఒదిగిపోయి చేసిన ఒక అసామాన్య చిత్రం 'రుద్రవీణ'. మసిబట్టిన సాంప్రదాయాలకు, మసకబారిన సిద్ధాంతాలకు ఎదురొడ్డి నిలిచి చాందసాన్ని ఛేదించే అద్భుతమైన ఓ సామాజిక ప్రయత్నం ఈ సినిమా. అందుకే చిరంజీవికి నచ్చిన టాప్ టెన్ సినిమాల్లో 'రుద్రవీణ'దే అగ్ర

తాంబూలం. వాస్తవానికి ఈ సినిమాకు పేరు పెట్టడానికంటే ముందు... గణపతి శాస్త్రి బిలహరి రాగంలో నిష్ణాతుడైనందున బిలహరి అని పేరు పెట్టాలనుకున్నారు. ఆ రోజుల్లో రాగాల పేర్లతో చాలా సినిమాలొచ్చాయి. 'శివరంజని, శంకరాభరణం, ఆనంద భైరవి' వంటివి అలా వచ్చినవే. అందువల్ల బిలహరి అని ముందుగా అనుకున్నా... చివరికి ఆ పేరు వద్దనుకుని గణపతి శాస్త్రి స్వభావం రుద్రావతారమే కాబట్టి 'రుద్రవీణ' అని పెట్టారు.

జాతీయ అవార్డు సాధించిన సినిమా

1988 మార్చి 4న రిలీజైన ఈ సినిమాలో ప్రతీ పాత్ర చాలా సహజంగా ఉంటుంది. ప్రతీ వ్యక్తిని ప్రశ్నించే విధంగా ఉంటుంది. 'రుద్రవీణ' ఓ క్లాసిక్. 70 రోజుల పాటు చిత్రీకరణ జరుపుకున్న ఈ సినిమాను ఎక్కువగా మద్రాసు, కాంచీపురం, కుర్తాళం, శ్రీనగర్ పరిసర ప్రాంతాల్లో చిత్రీకరించారు. అప్పట్లో ఈ సినిమాకు సుమారు 80 లక్షల వ్యయమైంది. ఆ సమయానికి చిరంజీవికి బీభత్సమైన మాస్ ఇమేజ్ ఉంది. చిరంజీవి అంటేనే మాస్‌కు మరో పేరులా సాగుతున్న రోజుల్లో ఆయన కమర్షియల్ సినిమాల నడుమ 'రుద్రవీణ' నిలబడలేకపోయింది. కానీ, జాతీయ స్థాయిలో జాతీయ సమైక్యతను ప్రబోధించే నర్గీస్ దత్ ఉత్తమ చిత్రం పురస్కారాన్ని అందుకుంది. ఇళయరాజాకు జాతీయ ఉత్తమ సంగీత దర్శకుడు పురస్కారం లభించింది. ఇది ఆయనకు మూడో జాతీయ పురస్కారం. ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యంకు ఉత్తమ గాయకుడిగా ఇది నాలుగో పురస్కారం. రాష్ట్ర స్థాయిలో నంది అవార్డుల్లో ఈ సినిమా ఉత్తమ నటుడిగా జ్యూరీ పురస్కారం దక్కించుకోగలిగింది. గణేశ్ పాత్రోకి మాటల రచయితగా నంది పురస్కారాన్ని తీసుకువచ్చింది 'రుద్రవీణ'.

వాణిజ్యపరంగా పరాజయం పాలైన ఈ సినిమాకు రూ. 6 లక్షలు నష్టం వాటిల్లిందట. కానీ 'రుద్రవీణ' పలికించిన రాగాలు మాత్రం సినీ ప్రియులను అలరించాయి. అదే సంవత్సరం బాలచందర్ ఈ సినిమాను తమిళంలో 'ఉన్నాల్ ముడియుమ్ తంబి'గా కమల్‌హాసన్, శివాజీ గణేశన్‌తో రీమేక్ చేశారు. అయితే 'రుద్రవీణ'పై అప్పట్లో చాలా వివాదాలు నడిచాయి. ముఖ్యంగా ఈ సినిమా 1984లో దర్శకుడు మాదాల రంగారావు తెరకెక్కించిన 'జనం మనం' సినిమా కథను యాజ్ ఇట్ ఈజ్‌గా తీశారని అప్పట్లో పెద్ద రచ్చ జరిగింది. తన చిత్రాన్ని కాపీ కొట్టి దర్శకుడు బాలచందర్ 'రుద్రవీణ'ని తెరకెక్కించాడని... 13 రీళ్ల వరకు రెండు సినిమాలు ఒకేలా ఉంటాయని మాదాల రంగారావు ఆరోపించారు. ఈ విషయంపై ఆయన ప్రెస్‌మీట్ పెట్టి 'రుద్రవీణ' టీమ్‌కి వార్నింగ్ కూడా ఇచ్చారు. విషయాన్ని కోర్టు వరకు తీసుకెళ్లకుండా చిరంజీవిపై ఉన్న గౌరవం కారణంగా సామరస్యంగా పరిష్కరించుకుందామని చెప్పారు. చివరికి ఈ వివాదం ఏమైందనే విషయం ఎవరికీ తెలీదు. ఇప్పుడున్నట్లు మీడియా ఆ రోజుల్లో ఉండి ఉంటే విషయం ఇంకెంత చర్చకు దారి తీసేదో.

ఏది ఏమైనా ఆర్థికంగా ఈ చిత్రం ఆశించిన ఫలితం సాధించకపోయినా, వివాదాలు ఎదురైనా.. అవన్నీ పక్కన పెడితే 'రుద్రవీణ' ఓ క్లాసిక్.

– దాచేపల్లి సురేష్‌కుమార్

రాజా సాబ్ వాయిదా?

• ప్రభాస్

ప్రభాస్ హీరోగా నటిస్తున్న ప్రస్తుత చిత్రాల్లో 'రాజా సాబ్' ఒకటి. ఈ హారర్ కామెడీ చిత్రానికి మారుతి దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. ఈ చిత్రంలో మాళవికా మోహనన్, నిధీ అగర్వాల్ హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్నారు. పీపుల్ మీడియా ఫ్యాక్టరీ పతాకంపై టీజీ విశ్వప్రసాద్ ఈ సినిమాను నిర్మిస్తున్నారు. కాగా 'రాజా సాబ్' సినిమాను ఏప్రిల్ 10న రిలీజ్ చేయనున్నట్లుగా, చిత్రయూనిట్ ఆల్రెడీ ప్రకటించిన సంగతి తెలిసిందే. అయితే కొన్ని కారణాల వల్ల ఈ చిత్రం ఏప్రిల్ 10న విడుదల కావడం లేదని, కొత్త విడుదల తేదీపై త్వరలోనే చిత్రయూనిట్ ఓ ప్రకటన చేయనుందని తెలిసింది. ఈ సినిమాకు తమన్ సంగీతం అందిస్తున్నారు. కాగా ఈ సంక్రాంతి సందర్భంగా 'రాజా సాబ్' సినిమాకు చెందిన ఓ అప్‌డేట్‌ని ఇవ్వడానికి యూనిట్ సన్నాహాలు చేస్తోందట. బహుశా ఈ మూవీ నుంచి కొత్త పోస్టర్ రావొచ్చని సమాచారం.

ఆనందమానందమాయే...

• శార్వరీ

• ప్రియ, రాజా గౌతమ్

బ్రహ్మానందం, ఆయన తనయుడు రాజా గౌతమ్ ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'బ్రహ్మ ఆనందం'. ప్రియా వడ్లమాని, ఐశ్వర్యా హోలక్కల్ హీరోయిన్లుగా చేశారు. ఈ చిత్రం ద్వారా ఆర్‌వీఎస్ నిఖిల్ దర్శకునిగా పరిచయమవుతున్నారు. 'మళ్లీ రావా, ఏజెంట్ సాయి శ్రీనివాస ఆత్రేయ, మసూద' వంటి హిట్ చిత్రాలు తీసిన స్వధర్మ్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ బ్యానర్‌పై రాహుల్ యాదవ్ నక్కా ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించారు. ఈ సినిమా త్వరలో విడుదల కానుంది. శాండిల్య పీసపాటి సంగీతం అందించిన 'బ్రహ్మ ఆనందం' నుంచి 'ఆనందమానందమాయే...' లిరికల్ సాంగ్‌ను విడుదల చేశారు మేకర్స్. సాయి కిరణ్ సాహిత్యం అందించిన ఈ పాటని మనీషా ఈరబత్తిని, యశ్వంత్ నాగ్ ఆలపించారు. ''ఆనందమానందమాయే...' క్యూట్ లవ్ సాంగ్. హీరోపై తన ప్రేమను హీరోయిన్ అందంగా వివరిస్తుంటే, హీరో మాత్రం తనకు డబ్బు మీదున్న ప్రేమ, అవసరాన్ని పాటగా పాడుకుంటున్నారు'' అని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది. ఈ చిత్రానికి కెమేరా: మితేష్ పర్వతనేని.

త్రిప్తీ దిమ్రీ ఔట్... శ్రీశార్వరీ ఇన్

బాలీవుడ్‌లో 'ఆషికీ' మూవీ ఫ్రాంచైజీకి మంచి క్రేజ్ ఉంది. ఈ ఫ్రాంచైజీ నుంచి వచ్చిన 'ఆషికీ, ఆషికీ 2' చిత్రాలు సూపర్ హిట్స్‌గా నిలిచాయి. ఈ రెండు సినిమాలను టీ సిరీస్, విశేష్ ఫిల్మ్స్ నిర్మించాయి. హిట్ ఫ్రాంచైజీ కావడంతో 'ఆషికీ 3'ని కూడా మేకర్స్ ప్రకటించారు. అయితే 'ఆషికీ 3'ని 2022లో అధికారికంగా ప్రకటించారు. కానీ ఈ సినిమా ఇంకా సెట్స్‌పైకి వెళ్లలేదు. ఈ ఏడాది సెట్స్‌పైకి తీసుకుని వెళ్లాలని మేకర్స్ ప్లాన్ చేస్తున్నారు. ఈ చిత్రంలో కార్తీక్ ఆర్యన్, త్రిప్తీ దిమ్రీలను హీరో హీరోయిన్లుగా, దర్శకుడిగా అనురాగ్ బసును అనుకుంటున్నారట మేకర్స్. కానీ ఇప్పుడు టీ సిరీస్–విశేష్ ఫిల్మ్స్ ప్రతినిధుల మధ్యలో 'ఆషికీ 3' గురించి విభేదాలు తలెత్తాయని టాక్. దీంతో ఈ సినిమా సెట్స్‌పైకి వెళ్లడానికి మరికొంత సమయం పడుతుందని బాలీవుడ్‌లో ప్రచారమవుతోంది. తాజాగా ఈ సినిమా నుంచి హీరోయిన్‌గా త్రిప్తీ దిమ్రీ కూడా తప్పుకున్నారని సమాచారం. ఈ ప్లేస్‌ను బాలీవుడ్ యంగ్ బ్యూటీ శార్వరీ భర్తీ చేశారని భోగట్టా. మరి... 'ఆషికీ 3'లో శార్వరీ భాగం అయ్యారా? ఈ సినిమా ఈ ఏడాదే సెట్స్‌కు వెళ్తుందా? అనే విషయాలపై క్లారిటీ రావాలంటే మరికొంత సమయం వేచి ఉండాల్సిందే.

బిజీ బిజీ

• కాజల్

'ది ఇండియా స్టోరీ'లో భాగం అయ్యారు హీరోయిన్ కాజల్ అగర్వాల్. శ్రేయాస్ తల్పాడే హీరోగా చేతన్ డీకే దర్శకత్వంలో 'ది ఇండియా స్టోరీ' అనే మూవీ రానుంది. ఈ చిత్రంలోనే హీరోయిన్‌గా నటించనున్నారు కాజల్ అగర్వాల్. ఆల్రెడీ ఈ సినిమా చిత్రీకరణ ముంబైలో ప్రారంభమైంది. ప్రధాన తారాగణంపై కీలక సన్నివేశాలను చిత్రీకరిస్తున్నారు. ఈ ముంబై షెడ్యూల్‌లోనే కాజల్ అగర్వాల్ కూడా పాల్గొంటున్నారని సమాచారం. అలాగే ఈ సినిమాను ఈ ఏడాది ఆగస్టు 15న రిలీజ్ చేయనున్నట్లుగా ప్రకటించారు మేకర్స్. ''ఓ పవర్‌ఫుల్ స్టోరీ... ఇప్పటి వరకు ఎవరూ ఇలాంటి కథ చెప్పలేదు'' అని మేకర్స్ పేర్కొన్నారు. వ్యవసాయ రంగంలో జరుగుతున్న మోసాలు, పురుగుల మందులు అమ్మే సంస్థల మోసాల నేపథ్యంలో ఈ మూవీ ఉంటుందనే టాక్ బాలీవుడ్‌లో వినిపిస్తోంది. ఇక ఈ సినిమా కాకుండా సల్మాన్ ఖాన్ హీరోగా నటిస్తున్న 'సికందర్'లో కాజల్ అగర్వాల్ ఓ లీడ్ రోల్‌లో నటిస్తున్నారు. ఏఆర్ మురుగదాస్ దర్శకత్వంలో రూపొందుతున్న ఈ మూవీలో రష్మికా మందన్నా హీరోయిన్. ఈ ఏడాది రంజాన్ సందర్భంగా ఈ మూవీ రిలీజ్ కానుంది. అలాగే కాజల్ అగర్వాల్ ఇప్పటికే పూర్తి చేసిన హిందీ మూవీ 'ఉమ' రిలీజ్‌కు రెడీ అవుతోంది. ఇంకా కమల్‌హాసన్ హీరోగా చేసిన 'ఇండియన్ 3' చిత్రంలో కాజల్ అగర్వాల్ హీరోయిన్‌గా నటించారు. ఈ చిత్రం కూడా ఈ ఏడాదే రిలీజ్‌కు ముస్తాబు అవుతోంది. ఇలా ఈ ఏడాది బిజీ బిజీగా ఉండటంతో పాటు వరుస సినిమాల రిలీజ్‌లతో కాజల్ వెండితెరపై సందడి చేస్తారనుకోవచ్చు.

న్యాయం కోసం సామాన్యుడి పోరాటం

• మాధవన్

ఓ బ్యాంక్ చేసే చిన్న పొరపాటు ఓ సామాన్యుడి జీవితాన్ని తలకిందులు చేస్తే అతనెలా స్పందించాడు? న్యాయం కోసం ఎలాంటి పోరాటం చేశాడు? అనే కథాంశంతో రూపొందిన చిత్రం 'హిసాబ్ బరాబర్'. అశ్విన్ ధీర్ దర్శకత్వం వహించిన ఈ మూవీలో నీల్ నితిన్, కృతీ కుల్హారి ఇతర పాత్రల్లో నటించారు. జీ 5 రూపొందించిన ఈ సినిమా ఈ నెల 24 నుంచి జీ 5లో తెలుగు, తమిళ, హిందీ భాషల్లో ప్రీమియర్ కానుంది. ఈ సినిమా ట్రైలర్‌ను శనివారం విడుదల చేశారు. ఈ సందర్భంగా దర్శకుడు అశ్విన్ ధీర్ మాట్లాడుతూ– ''సమాజంలోని అవినీతి, మోసాలను ఓ సామాన్యుడు ఎలా ఎదుర్కొన్నాడనే కథాంశంతో రూపొందిన 'హిసాబ్ బరాబర్' అందర్నీ ఆలోచింపజేస్తుంది. సామాజిక అంశాలతో పాటు ప్రేక్షకులకు కావాల్సిన డ్రామా, కామెడీ, ఎమోషన్స్ అన్నీ ఉంటాయి. మాధవన్, నీల్ నితిన్, కృతీ కుల్హారి వంటి వారు తమదైన నటనతో మెప్పిస్తారు'' అన్నారు. ఆర్. మాధవన్ మాట్లాడుతూ–''జీ 5లో నేను చేసిన తొలి సినిమా ఇది. ఈ చిత్రంలో రైల్వే డిపార్ట్‌మెంట్‌లో చిరు ఉద్యోగి అయిన రాధే మోహన్ శర్మ పాత్రలో నటించటాన్ని ఎంజాయ్ చేశాను. ఈ పాత్ర నాకు సవాల్‌గా అనిపించింది. ఇలాంటి వాస్తవ కథనాలతో మరిన్ని సినిమాలు రావాలని కోరుకుంటున్నాను'' అని చెప్పారు. ''హిసాబ్ బరాబర్' చిత్రంలో మిక్కీ మెహతా అనే బ్యాంకర్ పాత్రతో మెప్పిస్తాను. నటుడిగా నాకు సవాల్ విసిరిన పాత్ర ఇది. మాధవన్, నాకు మధ్య పోటాపోటీగా ఉండే సన్నివేశాలు ప్రేక్షకులను మెప్పిస్తాయి'' అని నీల్ నితిన్ పేర్కొన్నారు. ''అన్ని అంశాలను మేళవించి తెరకెక్కించిన ఎంటర్‌టైనర్ మూవీ ఇది'' అన్నారు కృతీ కుల్హారి.

బిజినెస్ రీల్

జియోఫైబర్ కస్టమర్లకు యూట్యూబ్ ప్రీమియం ఫ్రీ

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: రిలయన్స్ జియోఎయిర్‌ఫైబర్, జియోఫైబర్ పోస్ట్‌పెయిడ్ కస్టమర్లకు యూట్యూబ్ ప్రీమియం సేవలను ఉచితంగా ఆఫర్ చేస్తోంది. అర్హత కలిగిన వినియోగదార్లు వారి ప్లాన్ ప్రయోజనాలలో భాగంగా 24 నెలల పాటు యూట్యూబ్ ప్రీమియం కాంప్లిమెంటరీ సబ్‌స్క్రిప్షన్‌ను అందుకుంటారు. రూ.888, రూ.1,199, రూ.1,499, రూ.2,499, రూ.3,499 ప్లాన్స్‌కు ఇది వర్తిస్తుందని కంపెనీ ప్రకటించింది.

లక్ష్మీ డెంటల్‌కు రూ.314 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: ఆర్బిమెడ్ ప్రమోట్ చేస్తున్న లక్ష్మీ డెంటల్ తాజాగా యాంకర్ ఇన్వెస్టర్ల నుండి రూ.314 కోట్లకు పైగా అందుకుంది. ఆదిత్య బిర్లా సన్ లైఫ్ మ్యూచువల్ ఫండ్, ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ ఎంఎఫ్, హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ ఎంఎఫ్, కోటక్ ఎంఎఫ్, మిరే అసెట్ ఎంఎఫ్, టాటా ఎంఎఫ్, బిర్లా సన్‌లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్, మ్యాక్స్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్, అబుదాబి ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ అథారిటీ, నోమురా, గోల్డ్‌మన్ సాక్స్, అల్ మెహ్వార్ కమర్షియల్స్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్స్, నాటిక్సిస్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ మేనేజర్స్ తదితర 31 కంపెనీలు వీటిలో ఉన్నాయి. యాంకర్ ఇన్వెస్టర్లకు లక్ష్మీ డెంటల్ ఒక్కొక్కటి రూ.428 చొప్పున 73.39 లక్షల షేర్లు కేటాయించింది. కంపెనీ ఐపీవో జనవరి 13న ప్రారంభమై 15న ముగియనుంది. ఇష్యూ ధరల శ్రేణి రూ.407–428గా నిర్ణయించారు. ఐపీవోలో భాగంగా రూ.138 కోట్ల విలువైన తాజా షేర్లను జారీ చేస్తారు. రూ.560 కోట్ల విలువైన షేర్లను ప్రమోటర్లు విక్రయించనున్నారు.

సన్‌టెక్ రియల్టీ బుకింగ్స్ 40% వృద్ధి

న్యూఢిల్లీ: సన్‌టెక్ రియల్టీ డిసెంబర్ త్రైమాసికంలో బుకింగ్స్ 40% వృద్ధి చెంది రూ.635 కోట్లుగా నమోదయ్యాయి. ఇళ్లకు డిమాండ్ కొనసాగడం కలిసొచ్చినట్లు కంపెనీ తెలిపింది. గతేడాది ఇదే క్యూ3లో బుకింగ్స్ రూ.455 కోట్లుగా ఉన్నాయి. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏప్రిల్–డిసెంబర్ మధ్య కంపెనీ బుకింగ్స్ 34% పెరిగి రూ.1,661 కోట్లకు చేరాయి. గత ఆర్థిక సంవత్సరం ఇదే కాలంలో ఇది రూ.1,237 కోట్లుగా ఉంది. ముంబై కేంద్రంగా పనిచేసే సన్‌టెక్ రియల్టీ దేశంలోని ప్రముఖ రియల్ ఎస్టేట్ డెవలపర్స్‌లో ఒకటి.

ఆ రంగాల్లో ప్రపంచ ఛాంపియన్ కావాలి

- అప్పుడు అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా భారత్
- జీ20 భారత షెర్పా అమితాబ్ కాంత్

న్యూఢిల్లీ: ఉదయించే రంగాల్లో (ఇప్పుడు ప్రగతి బాటలో నడుస్తున్న) భారత్ ప్రపంచ ఛాంపియన్‌గా అవతరించాలని, అప్పుడే 2047 నాటికి అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా అవతరించగలదని జీ20లో భారత షెర్పా అమితాబ్ కాంత్ అన్నారు. లేదంటే 32 ట్రిలియన్ డాలర్ల ఆర్థిక వ్యవస్థ లక్ష్యాన్ని కూడా అందుకోలేమన్నారు. 'భారత్ క్లైమేట్ ఫోరమ్ 2025' కార్యక్రమంలో భాగంగా మాట్లాడుతూ.. యూఎస్, యూరప్, భారత్ తయారీ అవకాశాలను కోల్పోయాయని, వాటి ఆర్థిక వ్యవస్థలపై దీని తాలూకూ ప్రభావం గణనీయంగా ఉందన్నారు. సోలార్ ప్యానెళ్ల తయారీలో భారత కంపెనీలు 5–7 ఏళ్లు వెనుకనున్నట్టు చెప్పారు. ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల (ఈవీలు) తయారీదారుగా మారలేకపోతే అంతర్జాతీయంగా ఈవీ మార్కెట్‌ను కోల్పోవాల్సి వస్తుందన్నారు. అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పరంగా భారత్ గొప్పగా సాధించిందేమీ లేదంటూ, ఇప్పటికీ క్లీన్ టెక్నాలజీని దిగుమతి చేసుకుంటున్నట్టు చెప్పారు.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

12-1-2025

విశాఖ	520–00
చిత్తూరు	523–00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	515–00
విజయవాడ	515–00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	490–00
వరంగల్	492–00
రిటైల్ ధర	5.50

ఈక్విటీ ఫండ్స్‌లోకి

పెట్టుబడుల ప్రవాహం

- డిసెంబర్‌లో రూ.41,156 కోట్లు
- నవంబర్‌తో పోల్చితే మారిన పరిస్థితి
- 2024 మొత్తం మీద రూ.3.94 లక్షల కోట్లు
- డెట్ ఫండ్స్‌కు అమ్మకాల సెగ
- టాప్‌లేపిన సిప్ పెట్టుబడులు

న్యూఢిల్లీ: ఈక్విటీ మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పథకాలు డిసెంబర్ నెలలో దుమ్మురేపాయి. అక్టోబర్ నెలలో నికరంగా 14 శాతం మేర పెట్టుబడులను కోల్పోయిన ఈక్విటీ ఫండ్స్.. తిరిగి డిసెంబర్ నెలలో రూ.41156 కోట్ల పెట్టుబడులను ఆకర్షించాయి. అక్టోబర్ నెలలో నికర ఈక్విటీ పెట్టుబడులు రూ.35,943 కోట్లతో పోల్చి చూస్తే 15 శాతం పెరిగాయి. వరుసగా 46వ నెలలోనూ ఈక్విటీ ఫండ్స్‌లో సానుకూల పెట్టుబడులు నమోదయ్యాయి. ఈక్విటీలోని అన్ని విభాగాల పథకాల్లోకి నికర పెట్టుబడులు వచ్చాయి. 2024 మొత్తం మీద ఈక్విటీ పథకాల్లో ఇన్వెస్టర్లు రూ.3.94 లక్షల కోట్లను పెట్టుబడి పెట్టారు. 2023తో పోల్చితే 144 శాతం అధికం. మ్యూచువల్ ఫండ్స్ సంస్థల అసోసియేషన్ (యాంఫి) ఈ మేరకు గణాంకాలను విడుదల చేసింది. ఎప్పటి మాదిరే మిడ్‌క్యాప్, స్మాల్ క్యాప్ పథకాలు తమ జోరును కొనసాగించాయి. ఈ రెండు విభాగాల పట్ల ఇన్వెస్టర్లలో ఆసక్తి ఏ మాత్రం తగ్గలేదు. థీమ్యాటిక్/సెక్టోరల్ ఫండ్స్‌కు సైతం డిమాండ్ కొనసాగింది. డిసెంబర్‌లో డెట్ ఫండ్స్ నుంచి నికరంగా రూ.1.3 లక్షల కోట్లు బయటకు వెళ్లిపోయాయి. దీంతో మొత్తం మీద మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పరిశ్రమ నుంచి డిసెంబర్‌లో రూ.80,355 కోట్లను ఇన్వెస్టర్లను వెనక్కి తీసుకున్నారు. ఫలితంగా పరిశ్రమ నిర్వహణలోని పెట్టుబడుల విలువ (ఏయూఎం) నెలవారీగా 1.7 శాతం తగ్గి డిసెంబర్ చివరికి రూ.66.9 లక్షల కోట్లకు పరిమితమైంది.

విభాగాల వారీగా..

- స్మాల్‌క్యాప్, మిడ్‌క్యాప్ ఫండ్స్‌కు డిమాండ్ కొనసాగుతూనే ఉంది. స్మాల్ క్యాప్ ఫండ్స్‌లోకి రూ.4,667 కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయి. మిడ్‌క్యాప్ ఫండ్స్‌లోకి రూ.5,093 కోట్లు వచ్చాయి. నవంబర్ నెలతో పోల్చి చూస్తే స్మాల్‌క్యాప్‌లోకి 13 శాతం, మిడ్‌క్యాప్ ఫండ్స్‌లోకి 4 శాతం అధికంగా పెట్టుబడులు వచ్చాయి. ఇన్వెస్టర్లు అధిక రాబడుల కోసం వీటిని ఎంపిక చేసుకుంటున్నట్టు కనిపిస్తోంది.
- లార్జ్‌క్యాప్ పథకాలు రూ.2,010 కోట్ల పెట్టుబడులను రాబట్టాయి. నవంబర్‌లో వచ్చిన రూ.2,500 కోట్లతో పోల్చితే 20% తగ్గాయి.
- సెక్టోరల్, థీమ్యాటిక్ ఫండ్స్ అత్యధికంగా రూ.15,331 కోట్లను ఆకర్షించాయి. నవంబర్‌లో వచ్చిన రూ.7,658 కోట్లతో పోల్చితే రెట్టింపయ్యాయి.
- డిసెంబర్‌లో 33 కొత్త మ్యూచువల్ ఫండ్ పథకాలు (ఎన్ఎఫ్‌వో) మార్కెట్లోకి వచ్చాయి. ఇవి ఇన్వెస్టర్ల నుంచి రూ.13,643 కోట్లను రాబట్టాయి. నవంబర్‌లో మొత్తం 18 ఎన్ఎఫ్‌వో ఇష్యూలు రాగా, అవి సమీకరించిన మొత్తం రూ.4,000 కోట్లు కావడం గమనార్హం. ఏకంగా మూడింతలకుపైగా పెరిగినట్టు తెలుస్తోంది.
- ఫ్లెక్సీక్యాప్ ఫండ్స్‌లోకి రూ.4,770 కోట్లు వచ్చాయి. నవంబర్‌లో వచ్చిన రూ.5,084 కోట్లతో పోల్చితే స్వల్పంగా తగ్గాయి. మల్టీక్యాప్ ఫండ్స్ 15 శాతం తక్కువగా రూ.3,075 కోట్లను ఆకర్షించాయి.
- లార్జ్ అండ్ మిడ్‌క్యాప్ ఫండ్స్‌లో రూ.3,811 కోట్ల పెట్టుబడులు నమోదయ్యాయి.
- గోల్డ్ ఎక్స్ఛేంజ్ ట్రేడెడ్ ఫండ్స్ రూ.640 కోట్లను ఆకర్షించాయి. 2024 సంవత్సరం మొత్తం మీద గోల్డ్ ఫండ్స్‌లోకి రూ.11,226 కోట్ల పెట్టుబడులు రావడం గమనార్హం.

సిప్ పెట్టుబడుల్లో వృద్ధి

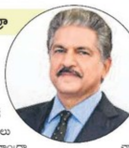
సిస్టమ్యాటిక్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ప్లాన్ (సిప్) రూపంలో డిసెంబర్‌లో ఈక్విటీ పథకాల్లోకి రూ.26,459 కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయి. ఇది ఆల్‌టైమ్ గరిష్ఠ స్థాయి. నవంబర్ నెల సిప్ పెట్టుబడులు రూ.25,320 కోట్లతో పోల్చి చూస్తే 5 శాతం పెరిగాయి. అన్ని మ్యూచువల్ ఫండ్స్ సంస్థల నిర్వహణలోని సిప్ పెట్టుబడుల విలువ రూ.13.63 లక్షల కోట్లకు చేరింది.

ఇన్వెస్టర్లలో నమ్మకానికి నిదర్శనం

"ఎన్ఎఫ్‌వోలు, సిప్ పెట్టుబడులు, ఏక మొత్తంలో కొనుగోళ్లు నికర పెట్టుబడుల ప్రవాహానికి తోడ్పడ్డాయి. పెట్టుబడులు బలంగా రావడం మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పట్ల ఇన్వెస్టర్లలో ఉన్న నమ్మకానికి నిదర్శనం" అని కోటక్ మహీంద్రా ఏఎంసీ నేషనల్ సేల్స్ హెడ్ మనీష్ మెహతా తెలిపారు. మార్కెట్ అస్థిరతల్లోనూ సిప్ పెట్టుబడులు బలంగా కొనసాగడం అన్నది దీర్ఘకాల పెట్టుబడుల పట్ల ఇన్వెస్టర్లలో ఉన్న నమ్మకాన్ని తెలియజేస్తున్నట్టు మిరే అస్సెట్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ మేనేజర్స్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ హెడ్ సురంజన బోర్తకుర్ పేర్కొన్నారు.

నా భార్యను చూడటం నాకు చాలా ఇష్టం

మహీంద్రా చైర్మన్ ఆనంద్ మహీంద్రా

న్యూఢిల్లీ: 'నా భార్య అద్భుతమైనది. ఆమెను తదేకంగా చూడటం నాకు ఇష్టం' అని మహీంద్రా అండ్ మహీంద్రా చైర్మన్ ఆనంద్ మహీంద్రా అన్నారు. వారానికి 90 గంటలు పని చేయాలంటూ ఎల్‌అండ్‌టీ చైర్మన్ ఎస్ఎన్ సుబ్రహ్మణ్యన్ చేసిన వ్యాఖ్యలు పెద్ద చర్చకు దారితీసిన నేపథ్యంలో మహీంద్రా తాజాగా చేసిన కామెంట్ ఆసక్తి రేపుతోంది. పని గంటల పరిమాణాన్ని నొక్కి చెప్పడం తప్పు అని ఆనంద్ మహీంద్రా స్పష్టం చేశారు. న్యూఢిల్లీలో జరిగిన నేషనల్ యూత్ ఫెస్టివల్‌లో ఆయన మాట్లాడారు. 'మనం పని నాణ్యతపై దృష్టి పెట్టాలి. ఎంత సమయం పని చేశామన్నది కాదు. కాబట్టి 40 గంటలా, 70 గంటలా, 90 గంటలా కాదు. మీరు ఏ అవుట్‌పుట్ చేస్తున్నారు అన్నది ముఖ్యం. 10 గంటలు అయినా మీరు ప్రపంచాన్ని మార్చవచ్చు' అని అన్నారు. సామాజిక మాధ్యమాల్లో సమయం గడిపినంత మాత్రాన తాను ఒంటరిగా ఉన్నట్టు కాదని ఆనంద్ మహీంద్రా చెప్పారు. ఎక్స్ వేదికగా 1.1 కోట్ల మంది నుంచి అభిప్రాయాలను తెలుసుకుంటున్నట్టు వివరించారు.

జనవరి 17న ఈఎంఏ పార్ట్‌నర్స్ ఐపీఓ

ధరల శ్రేణి రూ.117-124

న్యూఢిల్లీ: లీడర్‌షిప్ హైరింగ్ సేవల్లో ఉన్న ఈఎంఏ పార్ట్‌నర్స్ ఐపీఓ జనవరి 17న ప్రారంభమై 21న ముగియనుంది. ఇష్యూ ధరల శ్రేణి రూ.117–124గా కంపెనీ నిర్ణయించింది. గరిష్ఠ ధర వద్ద రూ.76.01 కోట్లు సమీకరించాలని లక్ష్యంగా నిర్దేశించుకుంది. పబ్లిక్ ఇష్యూలో భాగంగా 53.34 లక్షల తాజా ఈక్విటీలను జారీ చేయనుంది. ఆఫర్ ఫర్ సేల్ ద్వారా ప్రమోటర్లు క్రిష్ణన్ సుదర్శన్, సుబ్రమణియన్‌లు 7.96 లక్షల షేర్లను విక్రయించనున్నారు. క్యూఐబీలకు 50%, ఎన్ఐఐలకు 15%, రిటైల్ ఇన్వెస్టర్లకు 35% వాటా కేటాయింపు జరిగింది. ఐపీఓ పూర్తయిన తర్వాత ఎన్ఎస్ఈ ఎమర్జ్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లో షేర్లు లిస్ట్ కానున్నాయి. సమీకరించిన నిధులను రుణాల చెల్లింపులకు, ఐటీ విభాగపు మౌలిక అభివృద్ధికి, నాయకత్వ బృందాన్ని పెంచుకునేందుకు వినియోగిస్తామని కంపెనీ తెలిపింది. ఈ ఇష్యూకు బుక్ రన్నింగ్ లీడ్ మేనేజర్‌గా ఇండోరియంట్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్, రిజిస్ట్రార్‌గా బిగ్‌షేర్ సర్వీసెస్ వ్యవహరిస్తున్నాయి.

నెలకు కనీసం రూ.7,500 పెన్షన్ ఇవ్వండి

ఆర్థికమంత్రికి ఈపీఎస్-95 ప్రతినిధి బృందం విజ్ఞప్తి

న్యూఢిల్లీ: గౌరవంగా జీవితాన్ని వెల్లదీసేందుకు నెలకు కనీసం రూ.7,500 పెన్షన్ ఇవ్వాలని ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్‌కు ఈపీఎస్–95 పెన్షనర్ల ప్రతినిధి బృందం విజ్ఞప్తి చేసింది. ఆర్థిక మంత్రితో ప్రతినిధి బృందం సమావేశమై, నెలకు కనీసం రూ.7,500 పెన్షన్‌తో పాటు డియర్‌నెస్ అలవెన్స్ (డీఏ) కోసం ఎప్పటి చేస్తున్న డిమాండ్‌ను నెరవేర్చాలని విజ్ఞప్తి చేసింది. రిటైర్మెంట్ ఫండ్ బాడీ ఈపీఎఫ్ఓ నిర్వహించే ఈపీఎస్–95 లేదా ఎంప్లాయీస్ పెన్షన్ స్కీమ్ 1995 కింద ప్రస్తుతం నెలకు కనీస పెన్షన్ రూ.1,000 మాత్రమే ఉంది. తాజా భేటీపై ఈపీఎస్–95 నేషనల్ అగిటేషన్ కమిటీ ఒక ప్రకటన విడుదల చేస్తూ, డిమాండ్లను సమీక్షించి సానుకూలంగా పరిష్కరించనున్నట్లు ఆర్థికమంత్రి హామీ ఇచ్చినట్లు తెలిపింది. దేశ వ్యాప్తంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు, ప్రైవేట్ సంస్థలు, ఫ్యాక్టరీల్లో పనిచేసిన 78 లక్షలకుపైగా పెన్షనర్ల పరిస్థితిని ఆర్థికమంత్రికి వివరించినట్లు ఈపీఎస్–95 నేషనల్ అగిటేషన్ కమిటీ నేషనల్ ప్రెసిడెంట్ కమాండర్ అశోక్ రౌత్ తెలిపారు.

రూ.5,000 డిమాండ్ సరికాదు..

కనీసం రూ.5,000 పెన్షన్ డిమాండ్ చేసే కొన్ని కార్మిక సంస్థలపై ఆయన విమర్శలు చేశారు. ఇది పెన్షనర్ల ప్రాథమిక అవసరాలకు పట్టించుకోకపోవడమేనని, అన్యాయమైన ప్రతిపాదన అని అభిప్రాయపడ్డారు. "గౌరవమైన జీవితం కోసం కనీసం రూ.7,500 అవసరం,' అని ఆయన స్పష్టం చేశారు.

హామీ ఇచ్చారు.. నెరవేర్చాలి..!

నెలకు రూ.1,000 పెన్షన్‌ను రూ.7,500కు పెంచాలని, డీఏతో పాటు పెన్షనర్, వారి జీవిత భాగస్వామికి ఉచిత వైద్య చికిత్సను అందించాలని పెన్షనర్లు గత 7–8 సంవత్సరాలుగా ఆందోళన చేస్తున్న విషయాన్ని కమాండర్ అశోక్ రౌత్ ప్రస్తావించారు. 'ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ పెన్షనర్ల డిమాండ్లను పూర్తి మానవతా దృక్పథంతో పరిగణిస్తామని చెప్పారు. ఈ హామీ మాకు ఆశ కలిగిస్తోంది. కానీ ప్రభుత్వం సంకల్పపూర్వకంగా స్పందించి రాబోయే బడ్జెట్‌లో కనీసం రూ.7,500 పెన్షన్‌ను డీఏతో ప్రకటించాలి' అన్నారు.

జూపిటర్ అమ్మకాలు 70 లక్షల యూనిట్లు

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: టీవీఎస్ మోటార్ కంపెనీ మరో ఘనతను సాధించింది. కంపెనీ తయారీ జూపిటర్ స్కూటర్ 70 లక్షల యూనిట్ల మార్కును చేరుకుంది. హోల్‌సేల్‌గా కంపెనీ 2024 నవంబర్ నాటికి 71,40,927 యూనిట్లను విక్రయించింది. 2013 సెప్టెంబర్ నుంచి సంస్థ మొత్తం 1.14 కోట్ల స్కూటర్ల అమ్మకాలను నమోదు చేసింది. ఇందులో జూపిటర్ వాటా ఏకంగా 62 శాతం ఉంది. స్కూటర్స్ విభాగంలో సెగ్మెంట్లో దేశంలో రెండవ స్థానంలో ఉన్న జూపిటర్ 110, 125 సీసీ ఇంజన్ సామర్థ్యంలో లభిస్తోంది. 2024 మార్చి నాటికి 80,000 జూపిటర్ స్కూటర్లను కంపెనీ ఎగుమతి చేసింది. 2016 జూన్ నాటికి 10 లక్షల యూనిట్ల మార్కును సాధించింది. 2017 సెప్టెంబర్ నాటికి 20 లక్షల యూనిట్ల అమ్మకాలను సాధించింది. 2022 సెప్టెంబర్ నాటికి 50 లక్షల యూనిట్లను తాకింది. మరో 10 లక్షల యూనిట్లకు ఏడాది, ఆ తర్వాతి 10 లక్షలకు 14 నెలల సమయం తీసుకుంది. భారత స్కూటర్స్ పరిశ్రమలో రెండవ స్థానం దక్కించుకున్న టీవీఎస్‌కు 25 శాతం వాటా ఉంది. 2023–24లో 8,44,863 జూపిటర్ స్కూటర్స్ రోడ్డెక్కగా.. 2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరం ఏప్రిల్–నవంబర్‌లో ఈ సంఖ్య 7,01,360 యూనిట్లు ఉంది. ప్రస్తుతం 110 సీసీలో నాలుగు, 125 సీసీలో మూడు వేరియంట్లలో జూపిటర్ లభిస్తోంది.

క్యూ3 ఆర్థిక ఫలితాలు

డీమార్ట్ క్యూ3 లాభం రూ.723 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: డీమార్ట్ పేరుతో స్టోర్లను నిర్వహిస్తున్న అవెన్యూ సూపర్‌మార్ట్స్ డిసెంబర్ త్రైమాసికంలో రూ.723.50 కోట్ల నికర లాభాన్ని ప్రకటించింది. గతేడాది ఇదే క్వార్టర్‌లో నమోదైన లాభం రూ.690.41 కోట్లతో పోలిస్తే ఇది 4.8 శాతం అధికంగా ఉంది. టర్నోవర్ 17.68% పెరిగి రూ.15,972.55 కోట్లకు చేరింది. గతేడాది ఇదే క్యూ3లో రూ.13,572.47 కోట్లుగా ఉంది. వార్షిక ప్రాతిపదికన పీఏటీ మార్జిన్ 4.5% నుంచి 5.1 శాతానికి చేరింది. మొత్తం వ్యయాలు 18.52 శాతం ఎగసి రూ.15,002 కోట్లకు చేరాయి. ఆన్‌లైన్ ఆర్డరింగ్ సర్వీసెస్ తొలి 9 నెలల్లో 21.5% వృద్ధి సాధించింది. ఎఫ్ఎంసీజీ విభాగంలో అధిక డిస్కౌంట్లు టర్నోవర్‌పై ప్రభావాన్ని చూపాయని అవెన్యూ సూపర్‌మార్ట్స్ సీఈవో నెవీల్ నోరాన్హా తెలిపారు. కంపెనీకి దేశవ్యాప్తంగా మొత్తంగా 2024 డిసెంబర్ 31 నాటికి 387 స్టోర్లను కలిగి ఉంది.

డీమార్ట్‌కు కొత్త సీఈవో అన్షుల్ అసావా

డీమార్ట్ తన ఉన్నత స్థాయి యాజమాన్య పదవుల్లో మార్పులు చేపట్టింది. కొత్త సీఈవోగా అన్షుల్ అసావాను ఎంపిక చేసుకుంది. ఈ ఏడాది మార్చిలో డీమార్ట్‌లో చేరతారు. 2026 ఫిబ్రవరి 1న ఆయన కొత్త బాధ్యతలు స్వీకరిస్తారు. అంత వరకు అన్షుల్‌కు ప్రస్తుత ఎండీ, సీఈవో నెవీల్ నోరాన్హా సహకారం అందిస్తారు. అన్షుల్‌కు యూనిలీవర్‌లో 30 ఏళ్ల సుదీర్ఘ అనుభవం ఉంది. ప్రస్తుతం థాయిలాండ్ యూనిలీవర్ అధిపతిగా, గ్రేటర్ ఆసియా గృహ సంరక్షణ వ్యాపార విభాగానికి జనరల్ మేనేజర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. రెండు దశాబ్దాలుగా డీమార్ట్‌కు సేవలు అందిస్తున్న నెవీల్ నోరాన్హా పదవీ కాలం 2026 జనవరితో ముగియనుంది.

జస్ట్ డయల్ లాభం 43 శాతం జంప్

న్యూఢిల్లీ: లోకల్ సర్చ్ ఇంజన్ జస్ట్ డయల్ డిసెంబర్ త్రైమాసికం కన్సాలిడేటెడ్ ఫలితాల్లో నికరలాభం 42.7 శాతం ఎగసి రూ.131.3 కోట్లు సాధించింది. పన్నుకు ముందు లాభం 23.35 శాతం దూసుకెళ్లి రూ.149 కోట్లు నమోదైంది. ఎబిటా రూ.86.6 కోట్లు, ఎబిటా మార్జిన్ 735 బీపీఎస్ పెరిగి 30.1 శాతం ఉంది. వ్యయాలు 1.55 శాతం తగ్గి రూ.215 కోట్లకు వచ్చి చేరాయి. టర్నోవర్ 8.4 శాతం అధికమై రూ.287 కోట్లు నమోదైంది. ఒక త్రైమాసికంలో కంపెనీకి ఇదే అత్యధిక టర్నోవర్. యాక్టివ్ లిస్టింగ్స్ డిసెంబర్ 31 నాటికి 14.2 శాతం వృద్ధి చెంది 4.75 కోట్లకు చేరాయి. 12.9 లక్షల లిస్టింగ్స్ డిసెంబర్ త్రైమాసికంలో కొత్తగా తోడయ్యాయి.

స్టార్టప్‌లతో బడా కార్పొరేట్లు కలిసి పని చేయాలి

సవాళ్ల పరిష్కారానికి కృషి చేయాలి ● డీపీఐఐటీ కార్యదర్శి భాటియా సూచన

న్యూఢిల్లీ: వ్యాపార సవాళ్లు, ఇతర సమస్యలను పరిష్కరించుకునేందుకు పెద్ద కార్పొరేట్ సంస్థలు, అంకుర సంస్థలతో కలిసి పని చేయాలని పరిశ్రమలు, అంతర్గత వాణిజ్య ప్రోత్సాహక విభాగం (డీపీఐఐటీ) కార్యదర్శి అమర్‌దీప్ సింగ్ భాటియా సూచించారు. ఔత్సాహిక వ్యాపారవేత్తలు వృద్ధిలోకి వచ్చేందుకు కూడా ఇది తోడ్పడగలదని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఇందుకోసం ఇప్పటికే పలు పెద్ద కంపెనీలు ముందుకొచ్చాయని, అవగాహన ఒప్పందాలు కూడా కుదుర్చుకున్నాయని చెప్పారు. స్టార్టప్ ఇండియా కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించిన పదో ఏట.. మరిన్ని అంకుర సంస్థలతో కలిసి పని చేసేలా కంపెనీలను ప్రోత్సహించే అవకాశం ఉందని భాటియా చెప్పారు. కొన్ని పనులను స్టార్టప్‌లకు ఔట్‌సోర్స్ చేయడం, కొత్త ఉత్పత్తులను ప్రవేశపెట్టేందుకు వాటితో కలిసి పనిచేయడం, మెంటార్‌షిప్ ద్వారా సహాయపడటం, ల్యాబ్‌లు.. టెస్టింగ్ కేంద్రాలకు యాక్సెస్ ఇవ్వడం తదితర మార్గాల్లో ఇది ఉండొచ్చని పేర్కొన్నారు. మరోవైపు, విదేశాల నుండి భారత్‌కి తమ ప్రధాన కార్యాలయాలను మార్చుకోవాలనుకునే స్టార్టప్‌ల కోసం సదరు ప్రక్రియను కార్పొరేట్ వ్యవహారాల శాఖ వేగవంతం చేసినట్లు భాటియా చెప్పారు. అంకుర సంస్థలకు ప్రోత్సాహమిచ్చేందుకు 2016 జనవరి 16న కేంద్ర ప్రభుత్వం స్టార్టప్ ఇండియా కార్యక్రమాన్ని ఆవిష్కరించింది. దీని కింద, వివిధ దశల్లోని అంకుర సంస్థల కోసం స్టార్టప్ ఇండియా సీడ్ ఫండ్ స్కీమ్, ఫండ్ ఆఫ్ ఫండ్స్ ఫర్ స్టార్టప్స్, క్రెడిట్ గ్యారంటీ స్కీమ్ ఫర్ స్టార్టప్స్ అనే మూడు స్కీములను అమలు చేస్తోంది. 1.5 లక్షల స్టార్టప్‌లను డీపీఐఐటీ గుర్తించింది.

మహిళకు సముచిత గౌరవం ఇచ్చిన భారత్ నాగరికత

ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్

న్యూఢిల్లీ: భారతీయుల జీవితంలోని వివిధ రంగాలలో మహిళలు పోషించే పాత్రను భారతీయ జీవన దృక్కోణం ద్వారా చూడాల్సిన అవసరం ఉందని ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ అన్నారు. పశ్చిమ దేశాల దృక్కోణం నుండి భారతీయ మహిళల ఔన్నత్యాన్ని ఎంతమాత్రం చూడరాదని ఆమె స్పష్టం చేశారు. భారతీయ నాగరికత ఎల్లప్పుడూ మహిళలకు సముచితమైన గౌరవాన్ని ఇస్తుందని, పాశ్చాత్య దేశాలు అంచనాలకు భిన్నంగా వారిని ఎల్లప్పుడూ సమానంగా చూస్తుందని ఆమె ఇక్కడ జరిగిన పుస్తక విడుదల కార్యక్రమంలో అన్నారు. "శక్తి: మహిళలు, జెండర్ అండ్ సొసైటీ ఇన్ ఇండియా – పెర్‌స్పెక్టివ్స్ ఆన్ ఫెమినిజం' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించిన మంత్రి ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ, మహాభారతం వంటి ఇతిహాసాలను ఉటంకించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రాచీన భారతదేశంలో మహిళలు పోషించిన పాత్రను వివరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె ఏమన్నారంటే..

- స్త్రీ పరాక్రమాన్ని ఉపయోగించుకోవడాన్ని మన ధర్మం అంగీకరించింది. మన ధర్మం స్త్రీ పాత్రను కాదనలేదు. ఇది స్త్రీ లేదా పురుషుడన్న విషయాన్ని చూడదు. ఆచరించే ధర్మాన్ని చూస్తుంది. చాలా సార్లు స్త్రీలు ఆ ధర్మాన్ని ఆచరించడానికి తెరపైకి వచ్చారు. ఈ విషయాన్ని పశ్చిమ దేశాలు చూడలేదు. కాబట్టి, మనం ఈ రక్షణాత్మక మనస్తత్వం నుండి బయటపడాలని నేను గట్టిగా సిఫార్సు చేస్తున్నాను.
- ఇక్కడ మహాభారతాన్ని ప్రస్తావించాలి. ద్రౌపదికి అన్యాయం జరిగినప్పటికీ, ఆమె తన ఆత్మ గౌరవాన్ని కాపాడుకుంటూ సొంత మార్గంలో తనను తాను నిరూపించుకుంది. తాను సాధించాలనుకున్నది సాధించింది.
- భారత్ మహిళ ఔన్నత్యం చరిత్ర పుటల్లో రికార్డు అయ్యింది. ఏదీ ఫిల్టర్ కాలేదు. జరిగిన అన్యాయాన్ని రాయడానికి ఎప్పుడూ సిగ్గుపడలేదు. మన నాగరికత ఎప్పుడూ విషయాలు ఉన్నట్లుగా చెప్పడానికి దూరంగా ఉండదు.
- మహిళలపై ఆధునిక సాహిత్యాన్ని పరిశీలిస్తే, పాశ్చాత్య స్త్రీవాద దృక్పథం తగిన విధంగా లేదు. మనల్ని మనం నిర్వచించుకోవడానికి వారి పదజాలాన్ని ఉపయోగిస్తాము. ఇది ఎంతమాత్రం సరికాదు.
- భారత్ సాంస్కృతిక విలువలు, మహిళల పట్ల తమ విశిష్టమైన ప్రవర్తన పట్ల దేశ ప్రజలు గర్వపడాలి.

సిరీస్ విజయంపై గురి

నేడు ఐర్లాండ్‌తో భారత మహిళల రెండో వన్డే ● ఉదయం 11 గంటల నుంచి స్పోర్ట్స్18, జియో సినిమాలో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

రాజ్‌కోట్: స్వదేశంలో వరుస విజయాల జోరు కొనసాగిస్తున్న భారత మహిళల క్రికెట్ జట్టు మరో పోరుకు సిద్ధమైంది. యంగ్ ప్లేయర్లు సత్తా చాటడంతో ఐర్లాండ్‌పై తొలి వన్డేలో ఘన విజయం సాధించిన స్మృతి మంధన సారథ్యంలోని భారత జట్టు... ఆదివారం రెండో వన్డే ఆడనుంది. మొదటి మ్యాచ్‌లో ప్రతీక రావల్, తేజల్ హసబ్నిస్ అర్ధ శతకాలతో సత్తా చాటడంతో సునాయాసంగా గెలుపొందిన టీమిండియా... ఈ మ్యాచ్‌లోనూ సమిష్టిగా రాణించి మరో మ్యాచ్ మిగిలుండగానే సిరీస్ పట్టేయాలని చూస్తోంది. శుక్రవారం జరిగిన తొలి వన్డేలో బౌలింగ్, బ్యాటింగ్‌లో ఆకట్టుకున్న భారత జట్టు... ఫీల్డింగ్‌లో మాత్రం తీవ్రంగా నిరాశ పరిచింది. సులువైన క్యాచ్‌లను సైతం జారవిడిచి ప్రత్యర్థికి భారీ స్కోరు చేసే అవకాశం ఇచ్చింది. ఈ మ్యాచ్‌లో ఫీల్డింగ్‌పై మరింత దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరముంది. హర్మన్‌ప్రీత్ కౌర్ గైర్హాజరీలో స్మృతి మంధన మరోసారి జట్టును నడిపించనుండగా... ప్రతీక రావల్ ఫామ్ కొనసాగించాలని చూస్తోంది. గత మ్యాచ్‌లో ఎక్కువసేపు నిలవలేకపోయిన హర్లీన్ డియోల్, జెమీమా రోడ్రిగ్స్ కూడా మంచి ఇన్నింగ్స్‌లతో ఆకట్టుకుంటే టీమిండియాకు తిరుగుండదు. తేజల్, రిచా ఘోష్, దీప్తి శర్మతో బ్యాటింగ్ లైనప్ బలంగా ఉంది. ఇక బౌలింగ్ విషయానికి వస్తే టిటాస్ సాధు, సయాలీ, సైమా ఠాకూర్, ప్రియా మిశ్రా, దీప్తి శర్మ కీలకం కానున్నారు. ఏడాది స్వదేశంలో వన్డే ప్రపంచకప్ జరగనున్న నేపథ్యంలో రిజర్వ్ బెంచ్ సత్తా పరీక్షించుకునేందుకు ఈ సిరీస్ ఉపయోగపడనుంది. మరోవైపు తొలి మ్యాచ్‌లో బ్యాటింగ్‌లో ఆకట్టుకొని ఆత్మవిశ్వాసం నింపుకున్న ఐర్లాండ్ అదే జోష్‌లో సిరీస్ సమం చేయడంతో పాటు... భారత్‌పై తొలి విజయం సాధించాలని చూస్తోంది.

నిశాంత్

ప్రొఫెషనల్ బాక్సర్‌గా నిశాంత్ దేవ్

న్యూఢిల్లీ: భారత యువ బాక్సర్ నిశాంత్ దేవ్ ప్రొఫెషనల్ బాక్సర్‌గా కెరీర్ ప్రారంభించనున్నాడు. ప్రపంచ చాంపియన్‌షిప్‌లో కాంస్య పతకం నెగ్గిన నిశాంత్ దేవ్... పారిస్ ఒలింపిక్స్‌లో దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించాడు. 24 ఏళ్ల నిశాంత్ ఈ నెల 25న ప్రొఫెషనల్ కెరీర్ ప్రారంభించనున్నాడు. ఈ మేరకు ఎడ్డీ హెర్న్ మ్యాచ్‌రూమ్‌తో ఒప్పందం జరిగింది. లాస్ వెగాస్‌లో నిశాంత్ తొలి బౌట్ ఆడనుండగా... ప్రత్యర్థి ఎవరనేది తేలాల్సి ఉంది. 'ప్రొఫెషనల్ బాక్సర్‌గా కెరీర్ ప్రారంభించేందుకు ఆసక్తిగా ఎదురుచూస్తున్నా. మ్యాచ్‌రూమ్ బాక్సింగ్‌తో జత కట్టడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. 25న లాస్‌వెగాస్‌లో జరగనున్న తొలి బౌట్‌లో ప్రత్యర్థిపై విజయం సాధించేందుకు ప్రయత్నిస్తా' అని నిశాంత్ సామాజిక మాధ్యమాల వేదికగా వెల్లడించాడు. ప్రపంచ ప్రొఫెషనల్ బాక్సింగ్ చాంపియన్‌గా మారడమే తన ముందున్న లక్ష్యమని... భారత్ నుంచి ఇప్పటి వరకు ఏ బాక్సర్ సాధించని ఘనత అందుకునేందుకు కృషి చేస్తానని నిశాంత్ పేర్కొన్నాడు. జాతీయ బాక్సింగ్ చాంపియన్‌షిప్‌లో రెండు సార్లు విజేతగా నిలిచిన నిశాంత్ ప్రస్తుతం మాజీ ప్రొఫెషనల్ బాక్సర్ రోనాల్డ్ సిమ్స్ వద్ద శిక్షణ పొందుతున్నాడు. 'సిమ్స్ ఆధ్వర్యంలో కఠోర సాధన చేస్తున్నా. ఆటలో ఉన్నత స్థాయికి చేరడం కోసం ఎంత కష్టమైన భరిస్తా. అమెచ్యూర్ కెరీర్‌లో మంచి విజయాలు సాధించా. పారిస్ ఒలింపిక్స్‌లో దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించడంతో పాటు ప్రపంచ చాంపియన్‌షిప్‌లో పతకం నెగ్గా. ఇప్పుడు ప్రొఫెషనల్ కెరీర్‌లోనూ అదే కొనసాగించాలని భావిస్తున్నా' అని నిశాంత్ అన్నాడు.

సెమీస్‌లో మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక

అర్షిన్ కులకర్ణి, దేవదత్ పడిక్కల్ సెంచరీలు ● నేడు మరో రెండు క్వార్టర్ ఫైనల్ మ్యాచ్‌లు

అర్షిన్

పడిక్కల్

వడోదర: దేశవాళీ వన్డే టోర్నమెంట్ విజయ్ హజారే ట్రోఫీలో మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక జట్లు సెమీ ఫైనల్‌కు దూసుకెళ్లాయి. శనివారం జరిగిన మూడో క్వార్టర్ ఫైనల్లో పంజాబ్‌పై మహారాష్ట్ర 70 పరుగుల తేడాతో విజయం సాధించగా... బరోడాపై కర్ణాటక 5 పరుగుల తేడాతో గెలుపొందింది. పంజాబ్‌తో మ్యాచ్‌లో మొదట బ్యాటింగ్ చేసిన మహారాష్ట్ర జట్టు నిర్ణీత 50 ఓవర్లలో 6 వికెట్ల నష్టానికి 275 పరుగులు చేసింది. యువ ఓపెనర్ అర్షిన్ కులకర్ణి (137 బంతుల్లో 107; 14 ఫోర్లు) సెంచరీతో కదంతొక్కగా... అంకిత్ బావ్నె (85 బంతుల్లో 60; 7 ఫోర్లు) హాఫ్‌సెంచరీ చేశాడు. ఆఖర్లో వికెట్ కీపర్ నిఖిల్ (29 బంతుల్లో 52 నాటౌట్, 3 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు) మెరుపు అర్ధశతకం సాధించడంతో మహారాష్ట్ర మంచి స్కోరు చేయగలిగింది. కెప్టెన్ రుతురాజ్ గైక్వాడ్ (5), సిద్ధేశ్ వీర్ (0), రాహుల్ త్రిపాఠి (15) విఫలమయ్యారు. పంజాబ్ బౌలర్లలో టీమిండియా పేసర్ అర్ష్‌దీప్ సింగ్ 3, నమన్ రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో పంజాబ్ జట్టు 44.4 ఓవర్లలో 205 పరుగులకు ఆలౌటైంది. తాజా సీజన్‌లో రికార్డు స్కోర్లు తిరగరాసిన పంజాబ్ ఓపెనర్లు ప్రభ్‌సిమ్రన్ సింగ్ (14), అభిషేక్ శర్మ (19) ఎక్కువసేపు నిలవకపోవడంతో పంజాబ్‌కు మెరుగైన ఆరంభం లభించలేదు. అన్‌మోల్‌ప్రీత్ సింగ్ (77 బంతుల్లో 48; 3 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) పోరాడినా ఫలితం లేకపోయింది. రమణ్‌దీప్ సింగ్ (2), నేహల్ వధేర (6), విఫలమయ్యారు. చివర్లో అర్ష్‌దీప్ సింగ్ (39 బంతుల్లో 49; 3 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు) మెరుపులు ఓటమి అంతరాన్ని తగ్గించేందుకే పరిమితమైంది. మహారాష్ట్ర బౌలర్లలో ముఖేశ్ చౌదరీ 3 వికెట్లు, ప్రదీప్ రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. సెంచరీతో పాటు ఒక వికెట్ తీసిన అర్షిన్ కులకర్ణికి 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' అవార్డు దక్కింది.

కర్ణాటకను గెలిపించిన పడిక్కల్

విజయ్ హజారే టోర్నీలో నాలుగుసార్లు టైటిల్ గెలిచిన కర్ణాటక జట్టు... హోరాహోరీగా సాగిన నాలుగో క్వార్టర్ ఫైనల్లో బరోడాను మట్టికరిపించింది. టాస్ ఓడి మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన కర్ణాటక 50 ఓవర్లలో 8 వికెట్ల నష్టానికి 281 పరుగులు చేసింది. కెప్టెన్ మయాంక్ అగర్వాల్ (6) విఫలం కాగా... దేవదత్ పడిక్కల్ (99 బంతుల్లో 102; 15 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) 'శత'క్కొట్టాడు. అనీశ్ (64 బంతుల్లో 52; 4 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) హాఫ్‌సెంచరీతో మెరిశాడు. బరోడా బౌలర్లలో రాజ్ లింబానీ, అతిత్ సేత్ చెరో 3 వికెట్లు తీశారు. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో తుదికంటా పోరాడిన బరోడా... చివరకు 49.5 ఓవర్లలో 276 పరుగులు చేసింది. ఓపెనర్ శాశ్వత్ రావత్ (126 బంతుల్లో 104; 9 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) సెంచరీ చేయగా... అతిత్ సేత్ (56; 7 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) అర్ధశతకం సాధించాడు. కెప్టెన్ కృనాల్ పాండ్యా (30) ఫర్వాలేదనిపించాడు. బరోడా విజయానికి చివరి 5 ఓవర్లలో 44 పరుగులు అవసరం కాగా... ప్రధాన ఆటగాళ్లు క్రీజులో ఉండటంతో విజయం ఖాయమనిపించింది. అయితే టీమిండియా పేసర్ ప్రసిధ్ కృష్ణ కట్టుదిట్టమైన బంతులతో బరోడా బ్యాటర్లను కట్టడి చేశాడు. 47వ ఓవర్‌లో సెంచరీ హీరో శాశ్వత్ రావత్‌తో పాటు మహేశ్ పిటియా (1)ను ఔట్ చేశాడు. ఇక ఆఖరి ఓవర్‌లో విజయానికి 12 పరుగులు అవసరం కాగా... బరోడా 7 పరుగులు మాత్రమే చేయగలిగింది. కర్ణాటక బౌలర్లలో ప్రసిధ్ కృష్ణ, వాసుకి కౌశిక్, అభిలాశ్, శ్రేయస్ గోపాల్ తలా 2 వికెట్లు పడగొట్టారు. పడిక్కల్‌కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' అవార్డు దక్కింది. ఆదివారం జరగనున్న క్వార్టర్ ఫైనల్స్‌లో గుజరాత్‌తో హర్యానా, విదర్భతో రాజస్థాన్ తలపడతాయి.

శ్రీలంకకు ఊరట విజయం

● ఆఖరి వన్డేలో గెలుపు
● 2-1తో సిరీస్ న్యూజిలాండ్ కైవసం

ఆక్లాండ్: తొలి రెండు మ్యాచ్‌ల్లో పరాజయాలతో ఇప్పటికే సిరీస్ కోల్పోయిన శ్రీలంక జట్టు... న్యూజిలాండ్ పర్యటనను విజయంతో ముగించింది. మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా శనివారం జరిగిన ఆఖరి వన్డేలో శ్రీలంక 140 పరుగుల తేడాతో న్యూజిలాండ్‌ను చిత్తుచేసింది. కాగా, తొలి రెండు వన్డేల్లో నెగ్గిన న్యూజిలాండ్ 2-1తో సిరీస్ కైవసం చేసుకుంది. ఈ పర్యటనలో భాగంగా శ్రీలంక జట్టు టి20 సిరీస్‌లో 1-2తో ఓటమి పాలైంది. నామమాత్ర పోరులో టాస్ గెలిచి మొదట బ్యాటింగ్ ఎంచుకున్న న్యూజిలాండ్ నిర్ణీత 50 ఓవర్లలో 8 వికెట్ల నష్టానికి 290 పరుగులు చేసింది. పతుమ్ నిసాంక (42 బంతుల్లో 66; 6 ఫోర్లు, 5 సిక్స్‌లు), కుశాల్ మెండిస్ (48 బంతుల్లో 54; 5 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు), జనిత్ లియనాగే (52 బంతుల్లో 53; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) అర్ధ శతకాలతో సత్తా చాటగా, కమిందు మెండిస్ (46; 2 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు) ఆకట్టుకున్నాడు. న్యూజిలాండ్ బౌలర్లలో మ్యాట్ హెన్రీ 4, సాంట్నర్ రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. అనంతరం లక్ష్య ఛేదనలో న్యూజిలాండ్ జట్టు 29.4 ఓవర్లలో 150 పరుగులకు ఆలౌటైంది. మార్క్ చాప్‌మన్ (81 బంతుల్లో 81; 10 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) ఒంటరి పోరాటం చేయగా... తక్కినవాళ్లు విఫలమయ్యారు. విల్ యంగ్ (0), రచిన్ రవీంద్ర (1), డారిల్ మిషెల్ (2), టామ్ లాథమ్ (0), గ్లెన్ ఫిలిప్స్ (0), బ్రాస్‌వెల్ (13), సాంట్నర్ (2) ఒకరి వెంట ఒకరు పెవిలియన్‌కు చేరారు. దీంతో 21 పరుగులకే 5 వికెట్లు కోల్పోయిన కివీస్ ఏ దశలోనూ లక్ష్యం దిశగా సాగలేదు. శ్రీలంక బౌలర్లలో అసిత ఫెర్నాండో, మహీశ్ తీక్షణ, ఇషాన్ మలింగ తలా మూడు వికెట్లు పడగొట్టారు. అసిత (3/26)కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్', హెన్రీకు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద సిరీస్' అవార్డులు దక్కాయి.

హైదరాబాద్ తూఫాన్స్ గెలుపు

హాకీ ఇండియా లీగ్

రూర్కేలా: హాకీ ఇండియా లీగ్‌లో హైదరాబాద్ తూఫాన్స్ జట్టు మూడో విజయం ఖాతాలో వేసుకుంది. శనివారం హోరాహోరీగా సాగిన పోరులో హైదరాబాద్ తూఫాన్స్ షూటౌట్‌లో సూర్మా హాకీ క్లబ్‌పై విజయం సాధించింది. నిర్ణీత సమయంలో ఇరు జట్లు 1-1తో సమంగా నిలవగా... విజేతను నిర్ణయించేందుకు నిర్వహించిన షూటౌట్‌లో 4-3 గోల్స్ తేడాతో హైదరాబాద్ జట్టు విజయం సాధించింది. మ్యాచ్‌లో హైదరాబాద్ తూఫాన్స్ జట్టు తరఫున అమన్‌దీప్ లక్రా (40వ నిమిషంలో) గోల్ సాధించగా... సూర్మా హాకీ క్లబ్ తరఫున నికోలస్ డెల్లా (8వ ని.లో) ఏకైక గోల్ కొట్టాడు. ఆట ఆరంభంలోనే సూర్మా హాకీ క్లబ్ గోల్ సాధించి ఆధిక్యంలోకి వెళ్లగా... మూడో క్వార్టర్‌లో హైదరాబాద్ జట్టు స్కోరు సమం చేసింది. ఆ తర్వాత ఇరు జట్లు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు. దీంతో షూటౌట్ అనివార్యమైంది. సడన్ డెత్‌లో గోల్‌కీపర్ డొమినిక్ డిక్సన్ చక్కటి ప్రతిభ కనబర్చడంతో తూఫాన్స్‌కు బోనస్ పాయింట్ లభించింది. తాజా సీజన్‌లో 5 మ్యాచ్‌లాడి 3 విజయాలు, 2 పరాజయాలు మూటగట్టుకున్న హైదరాబాద్ తూఫాన్స్ 7 పాయింట్లతో పట్టిక ఐదో స్థానంలో కొనసాగుతోంది. శనివారమే జరిగిన మరో మ్యాచ్‌లో యూపీ రుద్రాస్ జట్టు 3-1 గోల్స్ తేడాతో ఢిల్లీ ఎస్జీ పైపర్స్‌పై విజయం సాధించింది. యూపీ రుద్రాస్ తరఫున ఫ్లోరిస్ (30వ నిమిషంలో), కాన్ రసెల్ (43వ ని.లో), టంగ్యూ కసిన్స్ (54వ ని.లో) తలా ఒక గోల్ కొట్టగా... ఢిల్లీ జట్టు తరఫున జాక్ వెటన్ (29వ ని.లో) ఏకైక గోల్ సాధించాడు. లీగ్‌లో భాగంగా ఆదివారం జరగనున్న మ్యాచ్‌లో వేదాంత కళింగ లాన్సర్స్‌తో హైదరాబాద్ తూఫాన్స్ తలపడుతుంది.

నేటి నుంచి మహిళల లీగ్

మహిళల హాకీ ఇండియా లీగ్ (డబ్ల్యూహెచ్ఐఎల్)కు నేడు తెరలేవనుంది. గతంలో కేవలం పురుషుల కోసమే ఈ లీగ్ నిర్వహించగా... ఈ ఏడాది నుంచి మహిళల కోసం కూడా ప్రత్యేకంగా పోటీలు జరుపుతున్నారు. పురుషుల లీగ్ రూర్కేలాలో జరుగుతుండగా... మహిళల లీగ్ మ్యాచ్‌లు రాంచీలో నిర్వహించనున్నారు. మహిళల విభాగంలో ఢిల్లీ ఎస్జీ పైపర్స్, ఒడిశా వారియర్స్, బెంగాల్ టైగర్స్, సూర్మా హాకీ క్లబ్ జట్లు టైటిల్ కోసం పోటీపడుతున్నాయి. ఈ నెల 26న జరగనున్న ఫైనల్‌తో మహిళల లీగ్ ముగియనుంది. ఆదివారం జరగనున్న తొలి పోరులో ఢిల్లీ ఎస్జీ పైపర్స్‌తో ఒడిశా వారియర్స్ జట్టు తలపడనుంది.

మోహన్ బగాన్ 'టాప్' షో

బెంగళూరు: ఇండియన్ సూపర్ లీగ్ (ఐఎస్ఎల్)లో మోహన్ బగాన్ జోరు కొనసాగుతోంది. శనివారం జరిగిన పోరులో మోహన్ బగాన్ జట్టు 1-0 గోల్స్ తేడాతో ఈస్ట్ బెంగాల్ జట్టుపై విజయం సాధించింది. మోహన్ బగాన్ తరఫున జామియా మెక్‌లారెన్ (2వ నిమిషంలో) ఏకైక గోల్ సాధించాడు. మోహన్ బగాన్‌కు ఇది 'హ్యాట్రిక్' విజయం కాగా... తాజా సీజన్‌లో 15 మ్యాచ్‌లాడి 11 విజయాలు, 2 పరాజయాలు, 2 'డ్రా'లతో 35 పాయింట్లు ఖాతాలో వేసుకొని పట్టిక అగ్రస్థానంలో కొనసాగుతోంది. ఈస్ట్ బెంగాల్ జట్టు 9వ పరాజయంతో 14 పాయింట్లు సాధించి పట్టిక 11వ స్థానంలో ఉంది. మరో మ్యాచ్‌లో మొహమ్మదాన్ ఎఫ్‌సీ 1-0 గోల్స్ తేడాతో బెంగళూరు ఫుట్‌బాల్ క్లబ్‌పై గెలుపొందింది. మొహమ్మదాన్ జట్టు తరఫున మిర్జాలోల్ కసిమోవ్ (88వ నిమిషంలో) ఏకైక గోల్ సాధించాడు. వరుసగా రెండో మ్యాచ్‌లో ఓడినా బెంగళూరు జట్టు పాయింట్ల పట్టికలో రెండో స్థానంలోనే కొనసాగుతోంది. లీగ్‌లో భాగంగా ఆదివారం జరగనున్న మ్యాచ్‌లో ముంబై సిటీతో జంషెడ్‌పూర్ జట్టు తలపడనుంది.

అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి (ఐసీసీ) చైర్మన్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించిన జై షాను శనివారం ముంబైలో బీసీసీఐ ప్రత్యేకంగా సన్మానించింది. ఈ కార్యక్రమంలో జై షాతో ఐపీఎల్ గవర్నింగ్ కౌన్సిల్ సభ్యుడు వి.చాముండేశ్వరనాథ్.

మ్యాథ్స్ మహారాణి

ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఆసక్తికరంగా మ్యాథ్స్ చెప్పే టీచర్‌గా ఘనత

బిగ్ ఇంటర్నెట్ మ్యాథ్స్ పోటీలో గెలిచిన తొలి ఆఫ్రికన్ యువతరంగం

గణితం అంటేనే ఆమడదూరం పరిగెత్తేవాళ్లు మనలో చాలా మందే ఉన్నారు. మొదట్లో గణితంపై పెద్దగా ఆసక్తి చూపని ఓ అమ్మాయి ఇప్పుడు ఏకంగా ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఆసక్తికరంగా గణితాన్ని విడమరిచి చెప్పే లెక్కల టీచర్‌గా చరిత్ర సృష్టించారు. ఇటీవల జరిగిన ప్రఖ్యాత గణిత పాఠాల పోటీ 'బిగ్ ఇంటర్నెట్ మ్యాథ్-ఆఫ్'లో ఘనా దేశానికి చెందిన 35 ఏళ్ల ఏంజెలా తబిరి 16 మందిని వెనక్కునెట్టి ప్రపంచవిజేతగా జయకేతనం ఎగరేసింది. ఈ పోటీలో నెగ్గిన తొలి ఆఫ్రికన్‌గా, అందులోనూ తొలి ఆఫ్రికన్ మహిళగా చరిత్ర సృష్టించారు. సమస్యల పరిష్కారంపై ఉన్న మక్కువే తనను మ్యాథ్స్ వైపు నడిపించిందని తబిరి చెబుతున్నారు. తన విజయం మరింత మంది ఆఫ్రికన్ మహిళలు గణితాన్ని అభ్యసించేందుకు ప్రేరణగా నిలుస్తుందని నమ్ముతున్నారు.

ఘనా మ్యాథ్స్ క్వీన్

డాక్టర్ తబిరి ఆఫ్రికన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఫర్ మ్యాథమేటికల్ సైన్సెస్(ఎయిమ్స్)లో అణు బీజగణితం బోధించడంలో నిపుణురాలిగా పేరు సాధించారు. ఇంతటి ఘనత సాధించిన ఘనా దేశస్తురాలి గణితపర్వం ఒక ప్రణాళికాబద్ధంగా మొదలుకాలేదు. ఘనాలో పారిశ్రామికరంగానికి కేంద్ర స్థానంగా ఉన్న రాజధాని నగరం అక్రా సమీపంలోని టిమా నౌకాపట్టణంలోని అషైమాన్ మురికివాడలో ఆమె పెరిగారు. నలుగురు తోబుట్టువులతో ఇల్లు ఎప్పుడూ సందడిగా ఉండేది. ఇది సంతోషాన్నిచ్చినా చదువుకోవడానికి మాత్రం ఇబ్బంది ఉండేది. స్థానిక యూత్ కమ్యూనిటీ సెంటర్‌లో చదువుకునేవారు. తన ఇద్దరు సోదరీమణుల్లాగే యూనివర్సిటీలో బిజినెస్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ చేయాలనుకుంది. అందుకు సరిపడా విద్యా గ్రేడ్స్ లేకపోవడంతో బదులుగా గణితం, ఆర్థిక శాస్త్రాన్ని ఎంచుకుంది. అదే ఆమెకు కలిసొచ్చింది. గణిత సూత్రాలు ఆమెను విశేషంగా ఆకట్టుకున్నాయి. చివరకు గణితాన్నే తన కెరీర్‌గా ఎంచుకున్నారు. 2015లో స్కాట్లాండ్‌లోని గ్లాస్గో విశ్వవిద్యాలయంలో పీహెచ్‌డీ చేసేందుకు స్కాలర్‌షిప్ సైతం సంపాదించారు. 1950వ దశకంలో అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ నాసాలో పనిచేసిన నల్లజాతి అమెరికన్ మహిళా గణిత శాస్త్రవేత్తల జీవితగాథలున్న 'హిడెన్ ఫిగర్స్'సినిమా చూశాక ఎంతో స్ఫూర్తి పొందానని ఆమె తెలిపారు. ''ప్రపంచ వేదికపై నల్లజాతి మహిళల కథ నాకెంతో స్ఫూర్తిదాయకం. ముఖ్యంగా కేథరిన్ జాన్సన్ నుంచి ఎంతో ప్రేరణ పొందా. ఇది నా జీవితంలో కీలక మలుపు''అని ఆమె అన్నారు.

మహిళల్లో గణిత అధ్యయనాన్ని పెంచేందుకు..

గణితంలో డాక్టరేట్ అందుకున్న తబిరి లాభాపేక్షలేని సంస్థ 'ఫెమ్ ఆఫ్రికా మ్యాథ్స్'నడిపిస్తున్నారు. అత్యంత వెనుకబడిన వర్గాల్లోని ఆఫ్రికన్ బాలికలు, మహిళల గణిత కలలను సాకారం చేసుకోవడానికి తబిరి తన పూర్తి మద్దతు పలికారు. హైస్కూల్ విద్యార్థులకు ఉచితంగా ఆన్‌లైన్‌లో పాఠాలు బోధిస్తున్నారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రముఖ మహిళా గణిత శాస్త్రవేత్తలతో ఇంటర్వ్యూలు చేసి సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడామె సేవలు ఘనా, సెనెగల్, కామెరూన్, రువాండా దేశాలకూ విస్తరించాయి. ఘనాలోని ఉన్నత లేదా మాధ్యమిక పాఠశాల బాలికలకు మార్గదర్శకం చేసే 'గాళ్స్ ఇన్ మ్యాథమెటికల్ సైన్సెస్'ప్రోగ్రామ్‌కు తబిరి అకడమిక్ మేనేజర్ వ్యవహరిస్తున్నారు. ''హైస్కూల్లో గణితం చదివే బాలికలు, బాలుర సంఖ్య దాదాపు సమానంగా ఉందని, విశ్వవిద్యాలయ స్థాయిలో అది తగ్గిపోతోంది. ఈ పరిస్థితిని మార్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నా''అని ఆమె అన్నారు. ఆధునిక క్వాంటమ్ మెకానిక్స్ 100వ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా 2025ను 'ఇంటర్నేషనల్ ఇయర్ ఆఫ్ క్వాంటమ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ'గా ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రకటించాలనే ప్రతిపాదనలకు మెక్సికో మద్దతుతో ఘనా తరఫున నాయకత్వం వహిస్తున్నారు.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

నిజ జీవిత సమస్యల పరిష్కారానికి..

''పిల్లలు తమ పాఠశాల పాఠాలను ఊరికే నేర్చుకోకుండా ఉన్నత లక్ష్యాల సాధనకు పనిముట్టుగా వాడుకోవాలి''అని తబిరి వ్యాఖ్యానించారు. ప్రపంచంలోనే అత్యంత పిన్న వయస్కులైన ఆఫ్రికా జనాభా 2040 నాటికి ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద శ్రామిక శక్తిగా అవతరిస్తుందని ఐక్యరాజ్యసమితి అంచనా వేసింది. అలాంటి పాఠశాల విద్యార్థులకు క్వాంటమ్ సైన్స్‌ను పరిచయం చేయడంలో తొలి అడుగుగా 'క్వాంటమ్ రోడ్ షో'ను నిర్వహించాలని ఆమె భావిస్తున్నారు. యునెస్కోతో కలిసి పనిచేస్తున్న తబిరి వివిధ ఆఫ్రికా దేశాలకు చెందిన సుమారు 40 మంది పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులకు జూలైలో ఎయిమ్స్-ఘనాలో వారం రోజుల పాటు 'క్వాంటమ్ హ్యాకథాన్'ను నిర్వహించనున్నారు. తాము ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లను, నిజ జీవిత సమస్యలను పరిష్కరించడానికి క్వాంటమ్ నైపుణ్యాలను ఉపయోగించాలని కోరుకుంటున్నామని చెబుతున్నారు. తబిరి విజయం కేవలం ఆమె వ్యక్తిగత విజయం కాదు. ఆఫ్రికన్ భవిష్యత్ తరాల గణిత శాస్త్రవేత్తలకు, ముఖ్యంగా ఆఫ్రికన్ మహిళలకు ఆశాదీపంగా మారింది.

ప్రాంక్ అని చెప్పి నిజమైన పెళ్లి..

రద్దు చేయాలంటూ కోర్టుకెక్కిన మహిళ

రీల్స్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్ ప్రపంచాన్ని ఏలుతున్న కాలంలో ఏది నిజమో? ఏది అబద్ధమో? తెలియడం లేదు. ఆస్ట్రేలియాలోని ఓ మహిళకు ఇలాంటి సమస్యే ఎదురైంది. సోషల్ మీడియాలో ఫాలోవర్స్‌ను పెంచుకోవడానికి అతను ఏర్పాటు చేసిన 'ఫేక్ వెడ్డింగ్'నిజమని తేలడంతో ఆమె కోర్టుకెక్కాల్సి వచ్చింది. చివరకు జడ్జి ఆ పెళ్లిని రద్దు చేశారు. వివరాల్లోకి వెళ్తే... మెల్‌బోర్న్‌లో ఉంటున్న ఓ మహిళకు 2023 సెప్టెంబర్‌లో ఆన్‌లైన్ డేటింగ్ వేదికపై ఓ వ్యక్తి పరిచయమయ్యాడు. అది కాస్తా ప్రేమగా మారింది. అదే ఏడాది డిసెంబర్‌లో ఆమెకు అతను ప్రపోజ్ చేశాడు. ఆమె అంగీకరించింది. రెండు రోజుల తర్వాత సిడ్నీలో ఓ వైట్‌పార్టీ ఉందని, అక్కడికి అందరూ తెలుపు రంగు దుస్తుల్లో వస్తారని చెప్పారు. ఆమె కూడా అలాగే రెడీ అయి వెళ్లింది. తీరా అక్కడికెళ్లి చూస్తే.. ఫోటోగ్రాఫర్, ఫోటోగ్రాఫర్ స్నేహితుడు తప్ప మరెవరూ లేరు. ఇదేంటని ప్రశ్నిస్తే... తన ఇన్‌స్టాగామ్‌లో ఫాలోవర్స్ పెరగడం కోసం ప్రాంక్ వెడ్డింగ్ నిర్వహిస్తున్నానని, అందుకు సహకరించాలని ఆమెను కోరాడు. అప్పటికే అతనికి 17,000 మందికి పైగా ఫాలోవర్లు ఉన్నారు. అతని వివరణ ఆమెకు సబబుగానే తోచింది. సాయం చేసినట్లవుతుందని ఫేక్ పెళ్లికి అంగీకరించింది. సివిల్ మ్యారేజ్ కోర్టులో జరిగితేనే పెళ్లి చెల్లుబాటవుతుందని నమ్మింది. అదే విషయాన్ని తన స్నేహితురాలితో పంచుకుంది. అదే నిజమైతే వారు ముందుగా వివాహం నోటీసు ఇవ్వాల్సి ఉంటుందని స్నేహితురాలు కూడా చెప్పడంతో.. ఇది ఉత్తుత్తి పెళ్లే అని నమ్మింది.

కట్ చేస్తే.. రెండు నెలల తరువాత, ఆస్ట్రేలియాలో శాశ్వత నివాసం కోసం ఆమె చేసిన దరఖాస్తులో తనను డిపెండెంట్‌గా చేర్చాలని అతను కోరాడు. పెళ్లి కానిది ఎలా కుదురుతుందని ఆమె ప్రశ్నించగా.. సిడ్నీలో జరిగిన వివాహ వేడుక నిజమైనదని బాంబు పేల్చాడు. వివాహ ధృవీకరణ పత్రాన్ని కూడా చూపించాడు. ఆమె సంతకాన్ని ఫోర్జరీ చేసి.. వివాహానికి నెలముందే అతను నోటీసులు ఇచ్చాడని అర్థమైంది. అతను మొదటినుంచి అబద్ధం చెప్పాడని, తనను మోసం చేశాడని ఆమె కోర్టుకెక్కింది. పెళ్లి వేడుకలో తాను నటించానే తప్ప.. అది నిజం కాదని కోర్టుకు తెలిపింది. మహిళ వాంగ్మూలాన్ని నమ్మిన మెల్‌బోర్న్ జడ్జి 2024 అక్టోబర్‌లో వీరి వివాహాన్ని రద్దు చేస్తూ తీర్పు ఇచ్చారు.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

అస్సాం గని ప్రమాదం..

మరో మూడు మృతదేహాలు వెలికితీత

గువాహటి: అస్సాంలోని దిమా హసావో జిల్లాలో ఈ నెల 8న చోటుచేసుకున్న గని ప్రమాదంలో గల్లంతైన మరో ముగ్గురి మృతదేహాలను అధికారులు వెలికితీశారు. ఉమ్‌రంగ్సు వద్ద గనిలోకి అకస్మాత్తుగా వరద నీరు ప్రవేశించిన ఘటనలో మొత్తం 9 మంది గల్లంతైనట్లు అధికారులు తెలిపారు. వీరిలో ఒక మృతదేహాన్ని బుధవారం వెలికితీశారు. దీంతో, మొత్తం నలుగురి మృతదేహాలను వెలికి తీసినట్లయింది. ఆర్మీ, , ఎన్‌డీఆర్‌ఎఫ్ బృందాలు సహాయక చర్యలు కొనసాగుతున్నాయని సీఎం హిమంత బిశ్వ శర్మ తెలిపారు. దాదాపు 340 అడుగుల లోతున్న క్వారీ నుంచి నీటి తోడివేత కోసం ఓఎన్‌జీసీ, కోల్ ఇండియా సంస్థల నుంచి ప్రత్యేక యంత్రాలను తెప్పించారు. ప్రమాదం చోటుచేసుకున్న గనిని 12 ఏళ్ల క్రితమే మూసి వేశారని సీఎం చెప్పారు.

తీగల వారధి మబ్బుల్లోనే ఉన్నట్టుంది కదూ..! యూపీలోని ప్రయాగ్‌రాజ్‌లో యమునా నదిపై ఉన్న నైనీ వంతెన ఇది. శనివారం ఉదయం దట్టంగా మంచు కురుస్తున్న వేళ.. డ్రోన్ కెమెరాకు చిక్కిందిలా..!

పదిలక్షల మంది వలసదారులకు ఉపశమనం

- టెంపరరీ ప్రొటెక్టెడ్ స్టేటస్ (టీపీఎస్)ను పొడిగించిన బైడెన్
- టీపీఎస్ రక్షణలను రద్దు చేయాలన్న యోచనలో ట్రంప్

వాషింగ్టన్: పదవి నుంచి దిగపోవడానికి ముందు అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైడెన్ సంచలన నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వలసదారులకు టెంపరరీ ప్రొటెక్టెడ్ స్టేటస్‌ను పొడిగిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. వెనిజులా, ఎల్ సాల్వడార్, ఉక్రెయిన్, సూడాన్ దేశాలకు చెందిన వారికి వర్క్‌పర్మిట్లను 18 నెలలపాటు పొడిగించారు. ఈ మేరకు యూఎస్ డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ హోంల్యాండ్ సెక్యూరిటీ (డీహెచ్‌ఎస్) ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. దీంతో ఆయా దేశాలకు చెందిన దాదాపు పది లక్షల మందికి ఉపశమనం లభించనుంది. ఈ రక్షణ ఇప్పటికే అమెరికాలో ఉన్న ప్రజలకు మాత్రమే పరిమితం. ప్రస్తుత రక్షణ గడువు ముగిసినప్పటి నుంచి మరో 18 నెలల పాటు బహిష్కరణ నుంచి ఉపశమనం లభిస్తుంది. బైడెన్ 2021లో అధికారం చేపట్టినప్పటి నుంచి టీపీఎస్‌కు అర్హులైన వలసదారుల సంఖ్యను బాగా పెంచారు. స్వదేశంలో ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, సాయుధ పోరాటం లేదా ఇతర అసాధారణ సంఘటనలతో ప్రభావితమైన ప్రజలకు వర్తింపజేసే ఈ హోదా ఇప్పుడు అమెరికాలో ఉన్న 17 దేశాలకు చెందిన 1 మిలియన్ కంటే ఎక్కువ మందికి వర్తిస్తుంది. అమెరికా అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికైన డొనాల్డ్ ట్రంప్.. జనవరి 20న బాధ్యతలు చేపట్టున్నారు. వెంటనే వలసదారులను ఆయా దేశాలకు తిప్పి పంపిస్తానని పలు మార్లు ప్రకటించారు. తన మొదటి పదవీ కాలంలోనూ టీపీఎస్ నమోదును ముగించడానికి ప్రయత్నించారు. కానీ యూఎస్‌కోర్టులు ఆ యన చర్యలను అడ్డుకున్నాయి. ఆయన మరోసారి శ్వేతసౌధానికి వస్తే టీపీఎస్ రక్షణలను రద్దు చేస్తారని భావిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో ట్రంప్ అధికారంలోకి వచ్చాక దేశంలో పనిచేసే అవకాశాన్ని కోల్పోతామని వలసదారులు భయపడుతున్నారు. వారిని రక్షించడానికి మరింత కృషి చేయాలని వలస న్యాయవాదులు, డెమొక్రటిక్ చట్టసభ సభ్యులు బైడెన్‌ను కోరారు. ట్రంప్ ప్రమాణ స్వీకారానికి ముందే పునరుద్ధరించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ఫలితంగా అధ్యక్షుడు శుక్రవారం ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ పొడిగింపులు లక్షలాది మందికి మద్దతు ఇవ్వడంతోపాటు ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి ఉపయోగపడతాయని అడ్వకేసీ గ్రూప్ అధ్యక్షుడు టాడ్ షూల్టే అన్నారు. టీపీఎస్‌ను నికరాగ్వా, ఇతర దేశాలకు విస్తరించాలని బైడెన్‌ను కోరారు. టీపీఎస్ ద్వారా ప్రయోజనం పొందినవారిలో వెనిజులాకు చెందినవారే సుమారు 600,000 మంది ఉన్నారు. 1,900 మంది సుడానీలు, 104,000 మంది ఉక్రేనియన్లకు ఉపశమనం లభించింది. ఈ కార్యక్రమంలో అతిపెద్ద జనాభా వెనిజులాదే. 2021లో వెనిజులా వాసులకు బైడెన్ ప్రభుత్వం మొదట టీపీఎస్ హోదాను ఇచ్చింది.

సవాళ్లు విసురుతున్న డార్క్‌వెబ్, క్రిప్టో కరెన్సీ

- కఠిన చర్యలతో వీటిని అడ్డుకోవాలి: అమిత్ షా

న్యూఢిల్లీ: డార్క్ వెబ్, క్రిప్టో కరెన్సీ, ఆన్‌లైన్ మార్కెట్, డ్రోన్లు దేశానికి సవాళ్లు విసురుతూనే ఉన్నాయని కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా చెప్పారు. కఠిన చర్యలతో వీటిని అడ్డుకోవాలన్నారు. దేశం నుంచి గానీ దేశంలోకి గానీ ఒక కిలో డ్రగ్స్‌ను కూడా అక్రమ రవాణా కానివ్వబోమని స్పష్టం చేశారు. నార్కోటిక్స్ కంట్రోల్ బ్యూరో(ఎన్సీబీ) ఆధ్వర్యంలో శనివారం 'డ్రగ్ ట్రాఫికింగ్ అండ్ నేషనల్ సెక్యూరిటీ'అంశంపై జరిగిన ప్రాంతీయ సదస్సుకు ఆయన అధ్యక్షత వహించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ.. డ్రగ్స్ నెట్‌వర్క్‌లను గుర్తించి ఛేదించడంతోపాటు ఉగ్రవాదంతో లింకులున్న ఇటువంటి వాటిని ధ్వంసం చేయడంలో ప్రభుత్వం విజయవంతమైందని చెప్పారు. జమ్మూకశ్మీర్, పంజాబ్, గుజరాత్, ఉత్తరప్రదేశ్‌లలో నడిచే నార్కో-టెర్రరిజమ్ ముఠాలను నిర్వీర్యం చేయడాన్ని ప్రధాన విజయంగా ఆయన అభివర్ణించారు. అయినప్పటికీ డార్క్ వెబ్, క్రిప్టో కరెన్సీ, ఆన్‌లైన్ మోసాలు, డ్రోన్ల కట్టడిపై ఇప్పటికీ సవాలుగానే మారిందని వివరించారు. దేశ భద్రత, అభివృద్ధి కోసం కేంద్రం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, సాంకేతిక నిపుణులు కలిసికట్టుగా కృషి చేసి ఈ సమస్యలకు సాంకేతిక పరిష్కారాన్ని కనుగొనాలని నొక్కి చెప్పారు. గత పదేళ్లలో పట్టుబడిన డ్రగ్స్ ఏడింతలు పెరిగాయన్న అమిత్ షా.. ఒక్క 2024లోనే రూ.16,914 కోట్ల విలువైన మాదక ద్రవ్యాలను స్వాధీనం చేసుకోగలిగామని వివరించారు. ఈ విషయంలో ఈశాన్య భారతంలోని 8 రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలపై దృష్టి పెట్టామని చెప్పారు.

పెన్ డే అని రాసుకుంటారా ?

- 80 మంది అమ్మాయిలు షర్ట్ విప్పాల్సిందే
- బ్లేజర్స్ మీదనే ఇంటికి తిరిగి పంపిన ప్రిన్సిపల్
- జార్ఖండ్‌లోని ఓ ప్రైవేట్ స్కూల్‌లో ఘటన

ధన్‌బాద్: పరీక్షలు పూర్తవడంతో 'పెన్ డే'పేరిట షర్ట్‌లపై పెన్నులతో రాసుకున్న పదో తరగతి విద్యార్థినులను ఆ ప్రైవేట్ పాఠశాల ప్రిన్సిపల్ దారుణంగా శిక్షించిన ఘటన జార్ఖండ్‌లో ఆలస్యంగా వెలుగుచూసింది. మొత్తం 80 మంది అమ్మాయిల షర్ట్‌లను బలవంతంగా వారితోనే విప్పదీయించి అందర్నీ బ్లేజర్ (కోటు) మీదనే ఇంటికి పంపించేసిన ఉదంతం ధన్‌బాద్ జిల్లాలోని డిగ్‌వాడియా పట్టణంలో జరిగింది. విషయం తెల్సుకుని జిల్లాయంత్రాంగం వెంటనే విచారణకు ఆదేశించింది. జోరాపోఖార్ పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలోని ఓ ప్రముఖ పాఠశాలలో ఈ ఉదంతం చోటుచేసుకుందని వివరాలను ధన్‌బాద్ డెప్యూటీ కమిషనర్ మాధవీ మిశ్రా వెల్లడించారు. స్నేహితులకు సందేశాల పేరిట చొక్కాలను పెన్ను గీతలతో నింపేయడమేంటంటూ ప్రిన్సిపల్ పట్టరాని ఆవేశంతో విద్యార్థినులను కోప్పడి షర్ట్‌లను తీసేయాలని ఆజ్ఞాపించాడు. పిల్లలు క్షమాపణలు చెప్పినా వినిపించుకోలేదు. బలవంతంగా వారితోనే తీయించి ఇంటికి పంపేశారు. అవమానంగా భావించిన కొందరు విద్యార్థినులు తమ తల్లిదండ్రులకు చెప్పడం, వారు పోలీసులకు ఫిర్యాదుచేయడంతో విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. దర్యాప్తు కోసం జిల్లా యంత్రాంగం ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసింది. ఈ కమిటీలో ఒక సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్, జిల్లా విద్యాధికారి, జిల్లా సామాజిక సంక్షేమాధికారి, సబ్ డివిజనల్ పోలీస్ అధికారి ఉంటారు. ప్రిన్సిపల్ ఘటన సిగ్గుమాలిన, దురదృష్టకర చర్య అని ఝరియా ఎమ్మెల్యే రాగిణి సింగ్ ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు.

మదురో అరెస్ట్‌కు ఆధారాలిస్తే 215 కోట్ల రివార్డు

వాషింగ్టన్: వెనిజులా అధ్యక్షుడు నికోలస్ మదురోను అరెస్ట్ చేసేందుకు వీలుగా బలమైన సాక్ష్యాధారాలను అందించిన వారికి రూ. 215 కోట్ల నగదు బహుమతి ఇస్తామని అమెరికా ప్రకటించింది. అధ్యక్షుడిగా మదురో మూడోసారి ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన శుక్రవారం రోజే అమెరికా ఈ ప్రకటన చేయడం గమనార్హం. వెనిజులా అంతర్గత శాఖ మంత్రి డియోస్దాడో కాబెల్లో అరెస్ట్ కోసం తగిన ఆధారాలిచ్చినా తగు నగదు బహుమతి ముట్టజెప్తామని అమెరికా మరో ప్రకటన చేసింది. రక్షణ మంత్రి వ్లాదిమిర్ పాడ్రినోకు సంబంధించిన ఆధారాలిస్తే రూ. 130 కోట్ల నజరానా ఇస్తామని పేర్కొంది. మరోవైపు 15 మంది వెనిజులా ఉన్నతాధికారులపై బ్రిటన్ ఆంక్షలు విధించింది. వీరిలో న్యాయమూర్తులు, భద్రతా దళాల సభ్యులు, సైనికాధికారులు ఉన్నారు. వీళ్లంతా వెనిజులాలో ప్రజాస్వామ్యం, న్యాయపాలన, మానవహక్కుల ఉల్లంఘనలకు పాల్పడ్డారని పేర్కొంది. మదురో పాలన మోసపూరితమైనదని బ్రిటన్ విదేశాంగ కార్యదర్శి డేవిడ్ లామీ విమర్శించారు. మదురోవి సిగ్గుమాలిన చర్యలని కెనడా విదేశాంగ మంత్రి మెలానీ జోలీ అభివర్ణించారు. ఆంక్షలు సైతం విధించారు. ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియను దెబ్బతీయడం, పౌరులపై అణచివేతను కెనడా సహించబోదని జోలీ స్పష్టం చేశారు.

నార్కో టెర్రరిజం అభియోగాలు

అమెరికాను కొకైన్‌తో ముంచెత్తుతున్నారంటూ 2020లో మదురోతో పాటు ఇతర వెనిజులా ఉన్నతాధికారులపై అమెరికా నార్కో టెర్రరిజం నేరాభియోగాలు మోపింది. అమెరికన్ల ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతీసేందుకు మాదకద్రవ్యాలను ఆయుధంగా వాడుకుంటున్నారని ఆరోపించింది. ఈ ఆరోపణలను మదురో తోసిపుచ్చారు. వెనిజులాలో స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలకు తాము మొదట్నుంచీ మద్దతు ఇస్తున్నట్లు అమెరికా ప్రకటించింది. ఇందులోభాగంగా తాత్కాలికంగా వెనిజులాపై అమెరికా గత ఏడాది చమురు ఆంక్షలను సడలించింది. ఎన్నికల తర్వాత తాజాగా తిరిగి విధించింది. అయితే తమ దేశార్థికం కునారిల్లడానికి అమెరికా విధానాలు, ఆంక్షలే కారణమని మదురో మొదట్నుంచీ తీవ్ర ఆరోపణలు గుప్పిస్తుండటం తెల్సిందే.

మూడోసారి పగ్గాలు

మదురో శుక్రవారం మూడోసారి అధ్యక్షునిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. రాబోయే కాలంలో శాంతి, సౌభాగ్యం, సమానత్వం, నూతన ప్రజాస్వామ్యం దిశలో దేశాన్ని నడిపిస్తానని ఈ సందర్భంగా మదురో వ్యాఖ్యానించారు. ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమం కట్టుదిట్టమైన భద్రత నడుమ సాగింది. కార్యక్రమానికి వెనిజులా మీడియాసహా విదేశీ పాత్రికేయులనూ అనుమతించలేదు. మదురో ప్రభుత్వానికి ఇరాన్, చైనా, రష్యాసహా కొన్ని దేశాలు మద్దతు పలుకుతున్నాయి. క్యూబా, నికరాగ్వా అధ్యక్షులు మాత్రమే ప్రారంభోత్సవానికి హాజరయ్యారు. ఎన్నికల పర్వం మొదలైన నాటి నుంచి అన్యాయంగా నిర్బంధంలో మగ్గిపోతున్న నేతలు, వ్యక్తులను తక్షణం మదురో విడుదల చేయాలని ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రధాన కార్యదర్శి ఆంటోనియో గుటెరస్ శుక్రవారం డిమాండ్‌చేశారు. జూలై 28 ఎన్నికల ఫలితాలను వెనిజులా ప్రతిపక్షాలు తిరస్కరించాయి. అమెరికాతో సహా అనేక దేశాలు వ్యతిరేకించాయి. వెనిజులా వామపక్ష పొరుగు దేశాలైన బ్రెజిల్, కొలంబియాతో సహా పలు దేశాలు ఎన్నికల ఫలితాలను తిరస్కరించాయి. బహిష్కృత ప్రతిపక్ష అభ్యర్థి ఎడ్ముండో గొంజాలెజ్‌ను చట్టబద్ధ అధ్యక్షుడిగా గుర్తిస్తున్నట్లు ప్రకటించాయి. గొంజాలెజ్ సెప్టెంబర్‌లో వెనిజులా నుంచి పారిపోయి స్పెయిన్‌లో తలదాచుకుంటున్నారు. మదురో ప్రభుత్వం అతని కోసం అరెస్టు వారెంట్ జారీ చేసింది. అతని అరెస్ట్‌కు సాయపడే సాక్ష్యాధారాలను అందించిన వారికి లక్ష డాలర్ల రివార్డ్ సైతం ప్రకటించింది.

కనౌజ్ రైల్వే స్టేషన్‌లో.. కూలిన నిర్మాణంలో ఉన్న భవనం

- 23 మంది కార్మికులకు గాయాలు
- శిథిలాల కింద చిక్కుకున్న మరికొందరు

కనౌజ్: ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని కనౌజ్ రైల్వే స్టేషన్‌లో శనివారం మధ్యాహ్నం నిర్మాణంలో ఉన్న ఓ భవనం కుప్పకూలింది. సుమారు 25 మంది కార్మికులు శిథిలాల కింద చిక్కుకుని ఉంటారని అధికారులు తెలిపారు. కనీసం 23 మంది ఘటనలో గాయపడగా ఆరుగురిని శిథిలాల నుంచి బయటకు తీశారు. శిథిలాల కింద చిక్కుకున్న వారి జాడ కనుగొనేందుకు అధికారులు డాగ్ స్క్వాడ్‌ను రప్పించారు. భవనం కూలిన చోట పెద్ద ఎత్తున చెలరేగిన దుమ్ముధూళిలో జనం హాహాకారాలు చేస్తున్నట్లున్న దృశ్యాలు సామాజిక మాధ్యమాల్లో ప్రత్యక్షమయ్యాయి. విరిగిన బీమ్‌ల మధ్య చిక్కుకున్న వారిని బయటకు తీస్తున్న దృశ్యాలు కూడా అందులో ఉన్నాయి. ఘటనలో భవనం పైకప్పు కూలిందని ప్రాథమిక దర్యాప్తులో తేలిందని అధికారులు తెలిపారు. ఘటనలో ఎవరూ ప్రాణాలు కోల్పోలేదన్నారు. క్షతగాత్రుల్లో ముగ్గురికి మాత్రం తీవ్ర గాయాలయ్యాయన్నారు. కనౌజ్ రైల్వే స్టేషన్‌లో కొత్త టెర్మినల్‌లో భాగమైన వెయిటింగ్ హాల్‌నిర్మాణం సమయంలో ఘటన చోటుచేసుకుందన్నారు. ఎన్‌డీఆర్‌ఎఫ్, ఎస్‌డీఆర్‌ఎఫ్ బృందాలు సహాయక చర్యల్లో పాలుపంచుకుంటున్నాయని చెప్పారు. నిర్మాణంలో ఉన్న భవనం కూలిన ఘటనపై దర్యాప్తునకు ఆదేశించామని రైల్వే మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్ చెప్పారు.

29 మందితో బీజేపీ రెండో జాబితా

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు 29 మందితో బీజేపీ శనివారం రెండో జాబితాను విడుదల చేసింది. ఆప్ మాజీ నేత కపిల్ మిశ్రాను కరవాల్ నగర్ నుంచి బరిలోకి దింపింది. అలాగే ఢిల్లీ మాజీ సీఎం మదన్‌లాల్ ఖురానా కుమారుడు హరీష్ ఖురానాను మోతీనగర్ అభ్యర్థిగా ప్రకటించింది. రెండు విడతల్లో కలిపి బీజేపీ ఇప్పటిదాకా 58 నియోజకవర్గాలకు అభ్యర్థులను ప్రకటించింది. 70 స్థానాలున్న ఢిల్లీ అసెంబ్లీకి ఫిబ్రవరి 5న పోలింగ్ జరగనున్న విషయం తెలిసిందే. ఫిబ్రవరి 8న ఓట్ల లెక్కింపు చేపడతారు.

స్థానిక ఎన్నికల్లో ఒంటరి పోరు

శివసేన(ఉద్ధవ్) నేత సంజయ్ రౌత్ సంచలన ప్రకటన

- ఎంవీఏలోని కాంగ్రెస్ సహకరించడం లేదని ఆరోపణలు
- కూటమిలో తమ కార్యకర్తలకు అవకాశాలు దక్కడం లేదని వెల్లడి
- ఎంవీఏలో ముదిరిన విభేదాలకు గట్టి సంకేతమంటున్న విశ్లేషకులు

నాగ్‌పూర్: మహారాష్ట్రలోని ప్రతిపక్ష కూటమి మహా వికాస్ అఘాడీ(ఎంవీఏ)లో లుకలుకలు మరోసారి ప్రస్ఫుటమయ్యాయి. ఇటీవలి అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పరాజయంపై కూటమి నేతలు పరస్పరం దుమ్మెత్తి పోసుకున్న విషయం తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలోనే ఎంవీఏలోని కీలక భాగస్వామ్య పార్టీ శివసేన(ఉద్ధవ్) సంచలన ప్రకటన చేసింది. రాష్ట్రంలో మరికొద్ది నెలల్లో జరిగే స్థానిక ఎన్నికల్లో తాము ఒంటరిగానే పోటీ చేస్తామని ఆ పార్టీ నేత సంజయ్ రౌత్ స్పష్టం చేశారు. ఉమ్మడిగా ఉండి పోటీ చేస్తే కూటమి భాగస్వామ్య పక్షాల కార్యకర్తలకు అవకాశాలు రావడం లేదని వ్యాఖ్యానించారు. ఈ పరిస్థితుల్లో సంస్థాగతంగా బలోపేతం అవ్వాల్సిన విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఒంటరిగా బరిలోకి దిగాలని నిర్ణయించామన్నారు. ముంబై, థానె, నాగ్‌పూర్ తదితర మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లతోపాటు జిల్లా పరిషత్, పంచాయతీ ఎన్నికల్లో సైతం సొంతంగానే బరిలోకి దిగాలనే నిర్ణయానికి తమ పార్టీ అధ్యక్షుడు ఉద్ధవ్ ఠాక్రే సానుకూలంగా ఉన్నట్లు రౌత్ వివరించారు. ప్రతిపక్ష ఇండియా కూటమి, మహా వికాస్ అఘాడీ(ఎంవీఏ) రూపంలోని మైత్రి లోక్‌సభ, అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు మాత్రమే పరిమితమని రౌత్ స్పష్టం చేశారు.

కాంగ్రెస్ తీరు సరికాదు

ఎంవీఏ, ఇండియా కూటమిలోనీ ముఖ్య భాగస్వామ్య పక్షమైన కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్య పార్టీలకు ఏమాత్రం సహకరించడం లేదని రౌత్ ఆరోపించారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పరాజయంపై కాంగ్రెస్ పార్టీ నేత విజయ్ వడెట్టివార్ భాగస్వామ్య పక్షాలను నిందిస్తున్నారని తెలిపారు. ఏకాభిప్రాయం, సర్దుకుపోవడం వంటి వాటిపై విశ్వాసం లేని వారికి కూటమిలో కొనసాగే అర్హత లేదని రౌత్ విమర్శించారు. ఇక ఇండియా కూటమి విషయానికొస్తే..లోక్‌సభ ఎన్నికల ఫలితాల తర్వాత ఒక్క దఫా కూడా సమావేశం కాలేకపోయిందన్నారు. ఇండియా కూటమికి కన్వీనర్‌ను కూడా నియమించుకోలేకపోవడం మంచి విషయం కాదన్నారు.

ఎవరికీ మంచిది కాదు: ఎన్సీపీ(శరద్)

శివసేన (ఉద్ధవ్) పార్టీ నిర్ణయంపై ఎంవీఏ భాగస్వామ్య పక్షమైన ఎన్సీపీ(శరద్) స్పందించింది. 'ఒంటరిగానే ఎన్నికల్లో పోటీ చేయాలనుకుంటే అది శివసేన(ఉద్ధవ్) పార్టీ ఇష్టం. మేం అడ్డుకోబోం. బలవంతంగా ఎవరినీ కలుపుకోం. అసెంబ్లీ ఎన్నికల తర్వాత కూడా మేం కలిసి ఉండాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అది సరైన నిర్ణయంగా మేం భావించడం లేదు. కానీ, ఈ నిర్ణయం ప్రభావం ఎంవీఏ కూటమిలోని మూడు భాగస్వామ్య పక్షాల గెలుపు అవకాశాలపైనా పడుతుంది'అని ఆ పార్టీ నేత జితేంద్ర ఔహద్ చెప్పారు.

మేం పట్టించుకోం: సీఎం ఫడ్నవీస్

స్థానిక ఎన్నికల్లో సొంతంగానే పోటీ చేయాలన్న శివసేన(ఉద్ధవ్) నిర్ణయాన్ని బీజేపీకి చెందిన సీఎం ఫడ్నవీస్ తోసిపుచ్చారు. 'ఎంవీఏ కూటమి పోటీలో ఉన్నా లేకున్నా మేం పట్టించుకునేది లేదు. ప్రజల సంక్షేమం, అభివృద్ధి కోసం కట్టుబడి ఉంటాం. వచ్చే అన్ని ఎన్నికల్లోనూ ప్రజలు మాకే మద్దతుగా ఉంటారనే నమ్మకం మాకుంది'అని ఆయన చెప్పారు. ఇటీవలి కాలంలో శివసేన(ఉద్ధవ్) వర్గం బీజేపీ వైపు మొగ్గ చూపుతోందంటూ వస్తున్న వార్తలపై ఆయన స్పందిస్తూ..రాజకీయాల్లో ఏమైనా జరగొచ్చునంటూ వ్యాఖ్యానించారు.

సంబంధాల బలోపేతానికి సమగ్ర విధానాలు

సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

ఇండియన్ పాలిటీ

కేంద్ర - రాష్ట్ర సంబంధాలు

రాజమన్నార్ కమిటీ (1969)

కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలను సమగ్రంగా అధ్యయనం చేయడానికి తమిళనాడు ప్రభుత్వం జస్టిస్ రాజమన్నార్ కమిటీని 1969లో నియమించింది. ఇందులో పి.సి. చంద్రారెడ్డి, డాక్టర్ లక్ష్మణ్ స్వామి మొదలియార్ సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఈ కమిటీ 1971 మే 27న తన అధ్యయన నివేదికను సమర్పించింది.

రాజమన్నార్ కమిటీ భారత్‌లోని ఏకకేంద్ర ధోరణులకు 4 కారణాలు తెలిపింది. అవి:

1. భారత రాజ్యాంగం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేక అధికారాలు ఇవ్వడం.
2. కేంద్రం, రాష్ట్రంలో ఒకే రాజకీయ పార్టీ పాలన.
3. తగినన్ని ఆర్థిక వనరులు లేకపోవడంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రంపై ఆధారపడటం.
4. కేంద్ర ప్రణాళిక రూపకల్పన, ప్రణాళిక సంఘం అధీకృత పాలన.

సూచనలు

- కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాల విషయంలో తలెత్తే వివాదాలను పరిశీలించడానికి ఒక అంతర్రాష్ట్ర మండలిని ఏర్పాటు చేయాలి.
- రాష్ట్రాల అవసరాలకు సంబంధించిన బిల్లులను అంతర్రాష్ట్ర మండలి అనుమతితోనే పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెట్టాలి.
- కేంద్ర, ఉమ్మడి జాబితాల్లోని పాలనా పరమైన అంశాలను పునఃపరిశీలించడానికి ఒక ఉన్నత స్థాయి సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి.
- రాజ్యసభలో అన్ని రాష్ట్రాలకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలి.
- రాజ్యసభకు 12 మందిని నియమించే రాష్ట్రపతి అధికారాన్ని రద్దు చేయాలి.
- కేంద్ర మంత్రి మండలిలో అన్ని రాష్ట్రాలకు సమాన ప్రాతినిధ్యం కల్పించాలి.
- పార్లమెంట్ చేసే అన్ని రాజ్యాంగ సవరణలను 2/3వ వంతు మెజార్టీతో రాష్ట్ర శాసనసభ ఆమోదించాలి.
- పన్నుల విధింపునకు సంబంధించిన అవశేష అధికారాలను రాష్ట్రాలకు ఇవ్వాలి.
- ప్రణాళిక, ప్రణాళికేతర వ్యయం కింద రాష్ట్రాలకు అందించే ఆర్థిక సహాయం ఆర్థిక సంఘం సూచనలకు అనుగుణంగా ఉండాలి.
- రాష్ట్రాల్లో రాష్ట్రపతి పాలన విధించడానికి అవకాశమిచ్చే రాజ్యాంగ అధికరణలు 356, 357, 365లను రద్దు చేయాలి.
- రాష్ట్రాల్లో ఉన్నత స్థాయి (హైకోర్టు) న్యాయమూర్తుల తొలగింపు ప్రక్రియలో శాసనసభ అభిప్రాయాన్ని కూడా తీసుకోవాలి.
- అఖిల భారత సర్వీసులైన ఐఏఎస్, ఐపీఎస్, ఐఎఫ్ఎస్‌లను రద్దు చేయాలి.

రాజమన్నార్ కమిటీ సిఫార్సులను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించలేదు. ఈ కమిటీ సిఫార్సులపై దేశవ్యాప్తంగా తీవ్ర స్థాయిలో విమర్శలు వచ్చాయి. దేశంలో వేర్పాటువాద శక్తులు బలపడుతుంటే జాతి నిర్మాణం, జాతీయ సమైక్యత కోసం కృషి చేయడానికి; విద్య, వ్యవసాయం, మౌలిక సదుపాయాలు,ఉత్పత్తి రంగాలను బలోపేతం చేసి సామాన్య మానవుడి సమస్యలను తీర్చడానికి ప్రయత్నాలు చేయాల్సి ఉండగా.. కేవలం రాష్ట్రాలకు అనుకూలంగా, ప్రాంతీయతత్వాన్ని ప్రోత్సహించే విధంగా సిఫార్సులు చేయడం సరికాదని పేర్కొన్నారు.

సర్కారియా కమిషన్‌ను కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలపై నియమించిన మొదటి కమిషన్‌గా పేర్కొంటారు. ఇందిరాగాంధీ హయాంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రంజిత్‌సింగ్ సర్కారియా అధ్యక్షతన ఈ కమిషన్‌ను నియమించింది. ఇది కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలపై విస్తృత అధ్యయనం చేసి సమగ్ర నివేదిక సమర్పించింది. అనేక అంశాలపై లోతైన విశ్లేషణ, వివరణాత్మక పరిశీలన చేసింది. స్ఫూర్తివంతమైన సంబంధాలను నెలకొల్పడానికి, సమాఖ్య వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి దోహదపడే సూచనలిచ్చింది. దేశ సమగ్రత, ఐక్యతకు తోడ్పడే సిఫార్సులు చేసింది.

ఆనందపూర్ సాహెబ్ తీర్మానం (1973)

1973లో పంజాబ్‌లోని ఆనందపూర్ సాహెబ్ ప్రాంతంలో అకాలీదళ్ పార్టీ సమావేశమై కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాల విషయంలో ఒక తీర్మానం చేసింది. దీన్నే 'ఆనందపూర్ సాహెబ్ తీర్మానం' అంటారు. ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధి ప్రధానంగా రక్షణ, అంతర్జాతీయ సంబంధాలు, కమ్యూనికేషన్లు, కరెన్సీ తదితర అంశాల వరకే పరిమితం కావాలని, భారత్‌లో నిజమైన సమాఖ్య వ్యవస్థ స్ఫూర్తి తేవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సూచించారు.

సూచనలు

- పంజాబ్ నుంచి తీసుకున్న ప్రాంతాలను ఇతర రాష్ట్రాల్లో చేర్చినా, వాటిని తిరిగి పంజాబ్‌కు అప్పగించాలి.
- బహిరంగ ప్రదేశాల్లో మత్తు పానీయాలు సేవించడం, ధూమపానాన్ని నిషేధించాలి.
- పంజాబ్ వెలుపల నివసించే అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలకు(సిక్కులు) అన్ని రకాల రక్షణలు కల్పించాలి. వారి పట్ల ఎలాంటి వివక్ష చూపకూడదు.
- రక్షణ, విదేశీ వ్యవహారాలు, తంతి-తపాలా, కరెన్సీ, నాణేలు, రైల్వేలు మినహా మిగతా పాలనా పరమైన అంశాలన్నింటినీ కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధి నుంచి తప్పించి రాష్ట్రాలకు బదిలీ చేయాలి.
- మాజీ సైనికులకు పునరావాస సౌకర్యాలు, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలి.

పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రభుత్వ తీర్మానం (1977)

కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలపై పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రభుత్వం 1977లో ఒక విజ్ఞాపన పత్రం సమర్పించింది. ముఖ్యాంశాలు..

- భారత రాజ్యాంగంలో 'యూనియన్' అనే పదాన్ని తొలగించి 'సమాఖ్య' పదాన్ని చేర్చాలి.
- నూతన రాష్ట్రాల ఏర్పాటు ప్రక్రియలో సంబంధిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అభిప్రాయాలను తప్పనిసరిగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.
- కేంద్ర ప్రభుత్వ అధికార పరిధిని తగ్గించాలి.
- రాజ్యసభకు కూడా లోక్‌సభతో సమానంగా అధికారాలను బదలాయించాలి.
- రాష్ట్రపతి పాలన, ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి లాంటి అధికారాలను తొలగించాలి.
- జాతీయ అభివృద్ధి మండలి పేరును జాతీయ ఆర్థికాభివృద్ధి మండలిగా మార్పు చేసి దాని అస్తిత్వాన్ని బలోపేతం చేసి పరిరక్షించాలి.
- త్రి భాషా సూత్రాన్ని అమలు చేయడానికి గట్టి ప్రయత్నం చేయాలి.
- ఆదాయ పన్నుపై సర్వీస్ చార్జీలను ప్రత్యేక సందర్భాల్లోనే విధించాలి.
- ఆర్థిక సంఘంలో సభ్యులుగా ఆర్థిక నిపుణులనే నియమించాలి.
- దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలతో సంప్రదించి ఇండియన్ ఇంజనీరింగ్ సర్వీస్, ఇండియన్ హెల్త్ సర్వీసు, ఇండియన్ ఎడ్యుకేషన్ సర్వీసులను ఏర్పాటు చేయాలి.
- మంత్రులపై విచారణ కమిషన్ ఏర్పాటు చేసే సందర్భంలో పార్లమెంట్ అనుమతి తీసుకోవాలనే నిబంధన విధించాలి.
- రాష్ట్రాల్లో శాసనమండలి ఏర్పాటు, రద్దు విషయంలో పార్లమెంట్ నిర్ణీత సమయంలోనే తన అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయాలి.
- ప్రణాళిక సంఘం, ఆర్థిక సంఘం మధ్య విధుల విభజన హేతుబద్ధంగానే ఉంది కాబట్టి దీన్ని కొనసాగిస్తూ పరిపుష్టం చేయాలి.
- దేశ సంస్కృతి, సంప్రదాయాల పరిరక్షణలో భాగంగా జాతీయ స్థాయి కార్యక్రమాలను ప్రాంతీయ భాషల్లో ప్రచారం చేయాలి.
- ఉమ్మడి జాబితాలో పేర్కొన్న అంశాలపై పార్లమెంట్ చట్టం చేసేటప్పుడు రాష్ట్రాలను తప్పనిసరిగా సంప్రదించాలి.
- కేంద్ర ప్రభుత్వ బలగాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అనుమతి లేకుండా పంపించవద్దు.
- గవర్నర్ నియామకం చేపట్టేటప్పుడు సంబంధిత రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిని విధిగా సంప్రదించే విధంగా రాజ్యాంగ సవరణ చేయాలి.
- టెలివిజన్, రేడియోలకు స్వయం ప్రతిపత్తి అవసరం లేదు కాబట్టి వాటి పనితీరును వికేంద్రీకరించాలి.
- అంతర్రాష్ట్ర మండలి వ్యవస్థను పునర్ వ్యవస్థీకరించాలి.
- అంతర్రాష్ట్ర మండలిని శాశ్వత ప్రాతిపదికపై ఏర్పాటు చేయాలి.
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు కార్పొరేషన్ పన్నులో వాటా కల్పించాలి.
- భాషాపరమైన అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల వారికి ప్రత్యేక కమిషన్ నియమించి అభివృద్ధిని సమీక్షిస్తూ ఉండాలి.

సర్కారియా కమిషన్ (1983)

కేంద్ర - రాష్ట్ర సంబంధాలను అధ్యయనం చేయడానికి 1983 జూన్ 9న కేంద్ర ప్రభుత్వం రంజిత్‌సింగ్ సర్కారియా అధ్యక్షతన కమిషన్‌ను నియమించింది. ఇందులో బి.శివరామన్, ఎస్.ఆర్. సేన్ సభ్యులుగా; ఆర్.ఎం.సుబ్రహ్మణ్యం కార్యదర్శిగా; ఎల్.ఎస్. సిన్హా రాజ్యాంగ సలహాదారుడిగా వ్యవహరించారు. ఈ కమిషన్ 247 సిఫార్సులతో సుమారు 5000 పేజీల నివేదికను 1987 అక్టోబర్ 27న కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం సుమారు 230 సిఫార్సులపై నిర్ణయాలు తీసుకొని 170 సిఫార్సులను అమలు చేసింది.

ముఖ్యమైన సిఫార్సులు

కేంద్ర - రాష్ట్ర ఆర్థిక సంబంధాలు

కార్పొరేట్ పన్నును కేంద్ర-రాష్ట్రాలు పంచుకునేలా రాజ్యాంగాన్ని సవరించాలని సర్కారియా కమిషన్ సిఫార్సు చేసింది. తగిన రీతిలో పన్ను, ఎక్సైజ్ సుంకాలు పంచుకోవడంలో మార్పులు చేయాలని పేర్కొంది. అధికరణ 269ని సవరించి ప్రభుత్వ ప్రసార సంస్థల్లో వ్యాపార ప్రకటనలపై పన్ను విధించి దాన్ని పూర్తిగా రాష్ట్రాలకు ఇవ్వాలని సూచించింది. వృత్తి పన్ను, వాణిజ్య పన్నుల పరిమితిని పెంచాలని, ఆదాయ పన్ను మీద అదనపు సుంకం, పరిమిత ప్రయోజనాలకు పరిమిత గడువునే విధించాలని సిఫార్సు చేసింది.

రైల్వే ప్రయాణికుల చార్జీలపై పన్ను ప్రాతిపదికగా రాష్ట్రాలకు గ్రాంటులు ఇవ్వాలని సిఫార్సు చేసింది. ఖనిజాల రాయల్టీ రేట్లను ప్రతి నాలుగేళ్లకు కాకుండా రెండేళ్లకే సమీక్షించాలని సూచించింది. ఆర్థిక సంఘం నిర్ణయాలు తీసుకునే ముందు రాష్ట్రాలను సంప్రదించాలని సలహా ఇచ్చింది. సిఫార్సులను అమలు చేయడంలో ఆలస్యం చేయకూడదని కూడా పేర్కొంది.

కేంద్ర - రాష్ట్ర శాసన సంబంధాలు

- కేంద్ర జాబితాలోని ఎంట్రీ 97ను సవరించి అవశిష్ట అంశాలను (పన్నులు కాకుండా) ఉమ్మడి జాబితాలోకి మార్చాలని సూచించింది. ఉమ్మడి జాబితా విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశ ప్రయోజనాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని ఏదైనా నూతన చట్టాన్ని రూపొందించేటప్పుడు రాష్ట్రాలను తప్పక సంప్రదించాలని సూచించింది. ఈ విషయంలో మంచి సంప్రదాయాలను నెలకొల్పాలని పేర్కొంది.
- రాష్ట్ర విధానసభ, విధాన మండలి ఏర్పాటుకు లేదా రద్దుకు ఆమోదించిన తీర్మానాన్ని రాష్ట్రపతి సహేతుక కాల వ్యవధిలో అనుమతించాలని, కేంద్ర ప్రభుత్వ సూచనలతో పాటు పార్లమెంట్‌లో బిల్లు ప్రవేశపెట్టాలని సిఫార్సు చేసింది. పార్లమెంట్ దాన్ని ఆమోదించవచ్చు లేదా తోసిపుచ్చవచ్చు. ఆ శాసనం పార్లమెంట్ ఆమోదం పొందితే, కేంద్ర ప్రభుత్వం దాని అమలుకు చర్యలు తీసుకోవాలి. అవసరమైతే అధికరణ 169ని దీనికి అనుగుణంగా సవరించాలని సూచించింది.
- రాష్ట్రానికి సంబంధించిన బిల్లులను గవర్నర్ కేంద్రం పరిశీలనకు పంపించడం గురించి సర్కారియా కమిషన్ సవివరమైన సూచనలు చేసింది. నిర్ణీత కాలంలో బిల్లులను పరిశీలించడంతో పాటు సాధారణ పరిస్థితుల్లో బిల్లును ఆమోదించాలని, విధానపర లోపాలున్నాయని లేదా త్వరలో సమగ్ర బిల్లును పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెట్టబోతున్నామనే నెపంతో తిరస్కరించకూడదని కమిషన్ సూచించింది. బిల్లును తిరస్కరించడానికి కారణాలను సంబంధిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు తెలియజేయాలి.

కేంద్ర - రాష్ట్ర పరిపాలనా సంబంధాలు

- అధికరణం 159ని సవరించి గవర్నర్ నియామకంలో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిని సంప్రదించేలా చూడాలని సర్కారియా కమిషన్ సూచించింది. గవర్నర్‌గా నియమించే వ్యక్తికి కింద పేర్కొన్న లక్షణాలు ఉండాలని కమిషన్ సిఫార్సు చేసింది.
  1. ఏదైనా ఒక రంగంలో ప్రముఖ వ్యక్తిగా ఉండాలి.
  2. రాష్ట్రేతర వ్యక్తి అయ్యుండాలి.
  3. రాజకీయాల్లో ఎక్కువగా పాల్గొనని, ముఖ్యంగా.. ఆ ప్రాంత రాజకీయాలతో పెద్దగా సంబంధం లేని వ్యక్తి అయ్యుండాలి.

  కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న పార్టీకి చెందిన వ్యక్తిని ఇతర పార్టీలు అధికారంలో ఉన్న రాష్ట్రాలకు గవర్నరుగా పంపవద్దని కూడా సర్కారియా కమిషన్ సూచించింది.
- గవర్నర్ నియామకంలో ఉప రాష్ట్రపతి, లోక్‌సభ స్పీకర్, ప్రధానమంత్రిని సంప్రదించడం మంచిదని కమిషన్ సూచన. గవర్నర్లను పదవీకాలం పూర్తయ్యే వరకూ కొనసాగించాలని, ఒకవేళ ముందే తొలగిస్తే.. ఏ కారణం వల్ల అలా చేస్తున్నారో తెలపాలని పేర్కొంది. తగిన వివరణ ఇవ్వడానికి గవర్నర్‌కు అవకాశం కల్పించాలని సిఫార్సు చేసింది.
- గవర్నర్ ఇచ్చిన వివరణను రాష్ట్రపతి, స్పీకర్, పదవీ విరమణ చేసిన ఉన్నత న్యాయమూర్తితో కూడిన సలహా సంఘం పరిశీలించాలని కమిషన్ పేర్కొంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం పార్లమెంట్ ముందు ఆ గవర్నర్ తొలగింపునకు సంబంధించి వ్యాఖ్య చేయాలని సూచించింది. అలాంటి వ్యక్తి పదవీ విరమణ తర్వాత గవర్నర్, ఉప రాష్ట్రపతి పదవులు తప్ప ఎలాంటి కేంద్ర, రాష్ట్ర పదవులను చేపట్టకుండా, రాజకీయాల్లోకి రాకుండా అనర్హత విధించాలని సూచించింది. పదవీ విరమణ ప్రయోజనాలు ఏర్పరచాలని తెలిపింది. అధికరణం 163లో ఉన్న గవర్నర్ వివేచనాత్మక అధికారాన్ని ఏ మాత్రం మార్చకూడదని, ఆ అధికారాన్ని ఎలా ఉపయోగించాలనే విషయంలో మార్గదర్శక సూత్రాలు ఏర్పర్చడం సాధ్యం కాని పని అని తెలిపింది.

Sivani is a wiser girl than Bhavani

విశేషణాలు (Adjectives)

వాడుకలో కొన్ని ముఖ్య నియమాలు

Rule 1:

కొన్ని క్రియలను adverbsతో modify చేయలేం. వీటిని verbs of incomplete predication అంటాం. అంటే వీటి అర్థం Complete అవడానికి ఏదైనా Complement అవసరం. ఈ క్రియలకు Adjectivesను complementగా వాడతారు.

Verbs: 'be' దాని రూపాలు (is, am, are, was, were), become, seem, appear, taste, smell, round, feel, turn, get, grow, keep, look, make, prove etc.

'Her voice sounds...' ఈ వాక్యానికి అర్థం లేదు. sounds how? అని ప్రశ్నిస్తే sweet, bitter, harsh. ఇలా ఏదో ఒక adjective complement అవసరం.

Ex: 1) She appears sad.
2) His statements sounds queer.
3) He feels sick.
4) The flowers smell sweet.
5) You have grown wise.
6) She looked dainty.
7) Seema is smart.

Rule: 2

కొన్ని adjectivesని comparative, superlative degreesలో చెప్పకూడదు. ఈ adjectives వాటికవే absolute conditionని తెలియజేస్తాయి.

Such adjectives are: perfect, excellent, unique, ideal, extreme, complete, eternal, supreme, etc.

Ex:1) I have never seen a more complete book on English figures of speech.('more' అవసరం లేదు)
2) Happiness is the chiefest aim of life. (chiefest తప్పు.'chief'అని రాయాలి)
3) Each person's fingerprints are most unique. ('most' అవసరం లేదు)
4) Most extreme poverty still exists in many parts of India ('most' అవసరం లేదు)

Rule: 3

-orతో అంతమయ్యే కింది comparatives లాటిన్ భాష నుంచి వచ్చాయి. వీటిని to తో ప్రయోగిస్తాం. thanతో కాదు.

Ex:1) Abdul is inferior to Amar in intelligence. (inferior than... అని రాయొద్దు)
2) Sunanda is senior to me.
3) All his friends are junior to him.
4) This incident took place prior to the fire accident.
5) The U turn is posterior to their deceptive win. (happened or existed later something else).

అలాగే -or తోనే అంతమయ్యే మరికొన్ని Comparative రూపాలు వాటి Comparative forceను కోల్పోతాయి. వాటిని మామూలు Positive Adjectives గానే వాడతాం. వీటిని Comparative, Superlative forms లేకుండానే ప్రయోగిస్తాం.

Ex:1) The interior walls of the house are painted white.
2) The exterior walls of the house are studded with mosai.
3) His words are of minor/major importance.

రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వస్తువులను లేదా వ్యక్తులను పోల్చినప్పుడు thanను వాడుతాం. ఎంపిక చేసిన వాటి గురించి చెప్పేటప్పుడు ofను Comparative adjectivesగా తీసుకుంటాం.

Ex:1) Yogesh is more deceptive than Tabu.
2) Sivani is a wiser girl than Bhavani.

Note: Double comparative, double Superlativesను వాడొద్దు.

Ex:1) She is more wiser than her Sister(ఇది తప్పు. పై వాక్యంలో moreను తొలగించాలి)

కానీ సాహిత్యంలో Shakespeare లాంటి మహామహులు దీనికి మినహాయింపుగా అంగీకరించాలి.

Ex:1) The most Kindest Brutus.
2) The honester (in stead of 'more honest') attitude.

more hotter, most poorest ఇలా చాలా ప్రయోగాలు ఆయన సాహిత్యంలో మనకు కనిపిస్తాయి. మొత్తం మీద 'lesser'అనే ప్రయోగం వాడుకలో ఉంది. మంచి రచయితలు ఈ పదాన్ని స్వాగతిస్తున్నారు.

Ex:1) He chose the lesser of the two evils.

అలాగే Prefer, preferable అనే పదాలు Comparative force ని కలిగి ఉన్నాయి. వీటిని 'to'తో ప్రయోగిస్తాం.'than'తో కాదు. 'more' అనే పదాన్ని వీటితో వాడొద్దు.

Ex: 1) He has his own scheme he thinks preferable to that of his own brother.

ఎక్కడ 'fewer' అవసరమో అక్కడ 'less' వాడకూడదు. ఎందుకంటే 'less' quantityని, 'fewer' number ని denote చేస్తాయి. 'few' కు comparative.. fewer.

Ex:1) Fewer women wear hats these days.
2) There are fewer (not 'less') tigers than there were a hundred years ago.
3) I don't accept less than (not' fewer) a thousand for my each article. (here, a thousand rupees. Though 'rupees' are countable, indicating number, it is considered a Sum of amount).
4) This is a less bad (or less bad a) solution than I thought possible

'older' and 'oldest'లను persons, things రెండింటికీ వాడొచ్చు. కానీ elder and eldest వ్యక్తులకు మాత్రమే వాడాలి. ప్రత్యేకించి ఒకే కుటుంబ సభ్యులకు మాత్రమే.

'older, oldest' refer both to age and time while 'old, elder, eldest' refer to age only.

Ex:
1) Babu is older than Jagan.
2) Pandu is my elder brother.
3) Patricia is the eldest of the Vicar's family.
4) This is the oldest tree in the garden (not 'eldest tree')

In the sense of 'one who is older than another'.

5) Respect your elders.
6) He is elder to me (not 'elder than I').

'few' and 'a few' have different meanings. 'few' is negative and equivalent to hardly any, not many.

Ex: 1) Many are called but few are chosen.
2) Few people or persons can keep a secret.

'A few' is positive and equivalent to 'some'.

Ex:1) There are a few books in the old library.
2) I have a few friends.

' The few' denotes 'not many'. It has both a positive and a negative meaning.

Ex:1) The few are rich, the many are poor.
2) He lost the few thousands he had.
3) The money he lost was not much (Negative).

He lost all the money he had (Positive) ఇలాగే little, a little, the little ప్రయోగం కూడా.

'Little' means 'hardly any' or 'not much'.

It has a negative meaning.

Ex:1) There was little food left in the bowl.
2) There is little hope of his execution of promises made to the people.
3) 'A little' denotes 'some at least'. It has positive meaning.
4) Here is a little hope of his recovery.
5) I have a little money.
6) A little knowledge is always dangerous.

'the little' denotes 'the small quantity'. It has both a positive and a negative meaning.

Ex: 1) I spent the little money I had (నా దగ్గర ఉన్న కొంచెం డబ్బులు నేను ఖర్చు పెట్టేశాను).

It means:

The money I had wasn't much(negative).

I spent all the money I had (positive).

'Later' is the opposite of 'earlier' It refers to 'Time'.

Latest 'means ' recent', last up to now only'.

దీనికి మూడు రూపాలు:

'Late - later - latest.

'Last' mean 'final' or 'last-of all'

దీనికి 3 రూపాలు.

later - latter - last.

Practice Bits

1. Fill in the blank with suitable word. There is no secret between her and ______
   1) I 2) me
   3) mine 4) he
2. Fill in the blank with correct pronoun. _____were you talking to?
   1) To whom 2) Whom
   3) Who 4) Whom
3. Supply suitable article. He is______ heir of the property besides his cousin.
   1) the 2) an
   3) a 4) No article needed
4. He ______ (come) this morning. Supply the correct verb form.
   1) came 2) will come
   3) has come 4) is coming.
5. There ______ many a flower in the garden.
   1) is 2) are
   3) was 4) were
6. He died _______ a fatal blow.
   1) from 2) of
   3) with 4) for
7. His ruling is not ______ than the ruling of the past.
   1) more better 2) much better
   3) better 4) more fairer
8. ______ you please help me do this?
   1) Would 2) Will
   3) Could 4) Can
9. He is born ______ very rich parents.
   1) to 2) of
   3) by 4) for
10. One of my friends _______ saved the life of a boy.
    1) have 2) are saved
    3) has 4) has been
11. I_____ my bed. I will just come.
    1) am making
    2) am doing
    3) am setting
    4) am arranging
12. Dad, ______ Mr Sastry is on line for you. Come soon.
    1) No article 2) a
    3) the 4) one
13. He completed reading______ books he had.
    1) a few 2) few
    3) the few 4) some
14. If I had money, I ______ you.
    1) will lend 2) will be lending
    3) would have lent
    4) could have lent
15. I am looking forward_____ you very soon.
    1) to meet 2) to meeting
    3) meet 4) to be met

Key

1) 2	2) 2	3) 2	4) 3
5) 1	6) 1	7) 3	8) 3
9) 2	10) 3	11) 1	12) 2
13) 3	14) 4	15) 2	

కెరీర్ కౌన్సెలింగ్
మీ సందేహాలు, సలహాలు పంపించాల్సిన
ఈ- మెయిల్ sakshieducation@gmail.com

సాక్షి ప్లస్
ఆదివారం । 12-1-2025

కులం ఆవిర్భావానికి మూలం ఏది?

భారతదేశంలో ఒక ప్రత్యేక రకమైన సామాజిక స్తరీకరణ (Social Stratification) కనిపిస్తుంది. దీన్ని 'కుల వ్యవస్థ'గా పేర్కొంటారు. ప్రపంచం మొత్తం మీద పరిశీలిస్తే కొన్ని ప్రాంతాల్లో కులం లక్షణాలు కనిపిస్తున్నప్పటికీ భారత్‌లోని కులవ్యవస్థ విశిష్టమైంది. హిందూ సామాజిక వ్యవస్థ కుల విధానంపై ఆధారపడి ఉంది. కులం అనేది ఏ మాత్రం సరళత లేని అంశంగా పరిణమించింది.

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

సోషియాలజీ

కులం - కులతత్వం

కులం అనే పదం 'Caste' అనే పోర్చుగీస్ పదం నుంచి ఉద్భవించింది. కాస్ట్ అంటే..

1) వారసత్వం

2) వంశ పారంపర్యంగా కలిగేది

అనే అర్థాలున్నాయి.

కుల వ్యవస్థ భారతీయ సామాజిక వ్యవస్థకు ఒక 'మూలస్తంభం'గా ఉంది. హిందూ సమాజం మినహాయించి మరే ఇతర సమాజంలోనూ కులాలు కనిపించవు. వివిధ పరిశోధకులు కులానికి సంబంధించి భిన్న రకాల నిర్వచనాలు ఇచ్చారు.

'కొన్ని సమూహాలు లేదా కుటుంబాలు కలిసి ఒకే పేరుతో, ఒకే విధమైన వంశానుక్రమంతో ఉండి వంశపారంపర్యంగా ఒకే విధమైన పేరుతో గుర్తింపు పొందడాన్ని కులం అంటారు' - **హెర్బర్ట్ రిస్లీ**

'కులం అంటే ఒక పరధీకృతమైన సమూహం (Closed Group)'

- *టి.ఎన్. మదన్, డి.ఎన్. మజుందార్*

'ఒక వర్గం (Single Group) కచ్చితంగా వారసత్వాన్ని పాటించినప్పుడు దాన్ని కులంగా పేర్కొనవచ్చు' - *సి.హెచ్. కూలే*

ఎమ్.ఎన్. శ్రీనివాసన్, హట్టన్ కులం ఆవిర్భావం గురించి పేర్కొన్నారు.

కులం ఆవిర్భావం

భారతదేశంలో సాహిత్య రచన ఆర్యుల కాలంలో (క్రీ.పూ. 1500 నుంచి క్రీ.పూ. 500 మధ్య) జరిగింది. ఈ సాహిత్యాన్ని ప్రధానంగా 8 రకాలుగా గుర్తించవచ్చు. **అవి:**

- 1) వేదాలు
- 2) బ్రాహ్మణాలు
- 3) అరణ్యకాలు
- 4) ఉపనిషత్తులు

- వేదాంగాలు
- పురాణాలు
- ఉపవేదాలు
- ఇతిహాసాలు

వేదాలు, బ్రాహ్మణాలు, అరణ్యకాలు, ఉపనిషత్తులను 'శృతి సాహిత్యం' అంటారు. అంటే 'అతి పవిత్రమైనవి' అని అర్థం. వీటినే 'అపౌరుషేయాలు'గా పేర్కొంటారు. అంటే దేవతలు రాసి ప్రజలకు ఇచ్చారు అని అర్థం.

వేదం అంటే 'నాలెడ్జ్ ' అని అర్థం. వేదాలు నాలుగు. **అవి:**

- 1) రుగ్వేదం
- 2) యజుర్వేదం
- 3) సామవేదం
- 4) అధర్వణ వేదం

రుగ్వేదంలో పదో అధ్యాయంలో 1028 శ్లోకాలు ఉన్నాయి. ఈ అధ్యాయంలోనే 'పురుష సూక్తం' గురించి ఉంది. సమాజాన్ని వర్ణం ఆధారంగా బ్రహ్మ నాలుగు రకాలుగా సృష్టించాడని 'పురుష సూక్తం'లో పేర్కొన్నారు.

వర్ణం అంటే రంగు అని అర్థం. వర్ణం ఆధారంగా బ్రహ్మ కింద పేర్కొన్న సామాజిక వర్గాలను సృష్టించాడని రుగ్వేదంలో తెలిపారు.

1) బ్రాహ్మణులు (తెలుపు)

2) క్షత్రియులు (ఎరుపు)

3) వైశ్యులు (పసుపు)

4) శూద్రులు (నలుపు)

ఈ వర్గీకరణలో మొదటి 3 వర్ణాలకు చెందినవారిని 'ద్విజులు' అంటారు. అంటే రెండు సార్లు (తల్లి గర్భం నుంచి, ఉపనయనం నుంచి) జన్మించినవారని అర్థం. శూద్రులకు ఉపనయనం లేదు. వీరికి కర్మకాండలు చేసే అర్హత కూడా లేదు.

ఆర్యుల సాహిత్యంలోని వేదాంగాలను ఆరు రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చు.

అవి: 1) శిక్ష, 2) నిరుక్త, 3) వ్యాకరణం, 4) జ్యోతిషం, 5) ఛందస్సు, 6) కల్ప

'కల్ప' అనేది యజ్ఞయాగాదుల గురించి తెలుపుతుంది. ఇందులో మూడు రకాల సూత్రాలు ఉన్నాయి. వీటిలో గృహ సూత్రం ప్రధానమైంది.

గృహ సూత్రం: రాజు మోక్షం సాధించడానికి చేయాల్సిన 16 పౌరుశ కర్మల గురించి పేర్కొంటుంది. వీటిలో 11వ కర్మ 'ఉపనయనం' గురించి వివరిస్తుంది. ఈ కర్మ నిర్వహిస్తే మోక్షం పొందొచ్చని భావిస్తారు.

- శూద్రులతో పాటు స్త్రీలకు కూడా ఉపనయనం లేదు.

వర్ణ వ్యవస్థ నిర్మితి, ఆచరణ, వివరణ అంతా సమాజంలో సామరస్యం సాధించడానికే ఏర్పాటైంది. కానీ చాతుర్వర్ణ వ్యవస్థలో పైవర్ణంవారు కింది వర్ణం అయిన శూద్రులను 'దాసులు'గా చూడటం ప్రారంభించారు. ఆ తర్వాత క్రమంగా వివిధ వృత్తులు ఏర్పడ్డాయి.

కాలక్రమేణా బౌద్ధ, జైన మతాల అవిర్భావంతో సమాజంలో అనేక మార్పులు సంభవించాయి. అంతర్వర్ణ వివాహాలను అంగీకరించారు. అనులోమ, ప్రతిలోమ వివాహాలు కూడా జరిగాయి.

ఉన్నత వర్ణాలకు చెందిన పురుషుడు తక్కువ వర్ణాలకు చెందిన యువతిని వివాహం చేసుకోవడం 'అనులోమ వివాహం'. తక్కువ వర్ణంలోని పురుషుడు ఉన్నత వర్ణానికి చెందిన స్త్రీని వివాహం చేసుకోవడం 'ప్రతిలోమ (విలోమ) వివాహం'. ఈ విధంగా జరిగిన వివిధ రకాల వివాహాల కారణంగా 'వర్ణ సంకరం' ఏర్పడింది.

వర్ణ వ్యవస్థ పరివర్తన చెంది విస్తృతమవడం వల్ల జాతులు ఆవిర్భవించాయి. కాలక్రమేణా ఇవి కులాలుగా ఏర్పడ్డాయి. ఇలా ఏర్పడ్డ కులం తదనంతర కాలంలో అనేక ఉపకులాలుగా విభజితమైంది. ఈ విధంగా 'వర్ణ వ్యవస్థ' నుంచి 'కుల వ్యవస్థ' ఏర్పడింది.

కులం ఆవిర్భావ సిద్ధాంతాలు

హిందూ సమాజంలో కుల వ్యవస్థ ఒక ప్రత్యేక లక్షణం. ఇది ఎప్పుడు, ఏవిధంగా ప్రారంభమైందో స్పష్టంగా చెప్పలేనప్పటికీ కొంత మంది సామాజిక శాస్త్రవేత్తలు దీని పుట్టుక గురించి కొన్ని సిద్ధాంతాలు ప్రతిపాదించారు.

దైవాంశ సంభూత సిద్ధాంతం: దీని ప్రకారం కులవ్యవస్థ దైవాంశమైంది. హిందువులకు ప్రమాణం 'వేదం'. రుగ్వేదంలోని పురుష సూక్తంలో బ్రహ్మదేవుడు నాలుగు వర్ణాలను సృష్టించాడని పేర్కొన్నారు. భగవద్గీత కూడా అత్యంత ప్రాచీన గ్రంథం. హిందువులకు ప్రామాణికం. ఇందులో కృష్ణుడు తన వల్లే నాలుగు వర్ణాలు ఉద్భవించాయని చెప్పినట్లు పేర్కొన్నారు. విష్ణు పురాణం, వేదాల్లోనూ ఈ సిద్ధాంతం ప్రస్తావన ఉంది. దీన్ని శాస్త్రీయంగా అంగీకరించడానికి ఆధారాలు లేవు.

జాతి సిద్ధాంతం: ఈ సిద్ధాంతాన్ని హెర్బర్ట్ రిస్లీ అభివృద్ధి చేశాడు. ఇతడి ప్రకారం.. ఆర్యులు, ద్రావిడులు, మంగోలియన్ లాంటి వివిధ తెగల మధ్య సంఘర్షణలు తలెత్తినప్పుడు ప్రతి తెగ ప్రత్యేక లక్షణాలను కాపాడుకునే ఉద్దేశంతో ఒక సమూహంగా ఏర్పడి తర్వాత ఆ సమూహం 'కులం'గా మారింది. తమ వ్యక్తిత్వాన్ని కాపాడుకోవడానికి సమూహంలోని సభ్యులందరూ కట్టుబడి ఉండాల్సిన కొన్ని నియమాలను ఏర్పరచుకున్నారు. ఈ విధంగా అనేక కులాలు ఆవిర్భవించాయి.

వృత్తి సిద్ధాంతం: ఈ సిద్ధాంతాన్ని నెస్‌ఫీల్డ్ తెలిపాడు. ఇతడు కులం ఆవిర్భావానికి కారణం వృత్తి అని పేర్కొన్నాడు. వ్యవసాయం, పరిశ్రమల వల్ల జీవన క్రమంలో వచ్చిన మార్పుల ఆధారంగా కులాలు ఏర్పడ్డాయని ఈ సిద్ధాంతం వివరిస్తోంది. వ్యక్తులు నిర్వహించే వృత్తి ఆధారంగా ఒక స్థితి, ఒక ప్రత్యేకత ఏర్పడ్డాయి. లోహాల వినియోగం కంటే ముందు ఉన్న కులాలకు తక్కువ స్థాయి; లోహాలు, పరిశ్రమల ఆవిర్భావం తర్వాత ఉన్న వృత్తులకు 'ఉన్నత స్థాయి' ఉందని ఇతడు పేర్కొన్నాడు.

సంస్కార సిద్ధాంతం: దీన్ని ఎ.ఎం. హోకర్ట్ ప్రతిపాదించాడు. 'భారతదేశంలో మత సంస్కారాలకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. ఇందులో భాగంగా మంత్రాలు చదవడం, ప్రదేశాన్ని శుభ్రం చేయడం, అలంకరించడం, మేళతాళాలు వాయించడం మొదలైన వాటి వల్ల కులాలు ఏర్పడ్డాయి' అని ఇతడు వివరించాడు.

భౌగోళిక సిద్ధాంతం: ఈ సిద్ధాంతాన్ని గిల్బర్ట్ ప్రతిపాదించాడు. దీని ప్రకారం.. భారతదేశం సువిశాలమైంది. వివిధ రకాల వాతావరణ పరిస్థితులు, వనరులను, సముద్ర తీర ప్రాంతాలు, నదీ మైదానాలు, మెట్ట ప్రాంతాలు, పర్వత ప్రాంతాలు లాంటివి ఉన్నాయి. ఇక్కడ నివసించే ప్రజలు ఆయా ప్రదేశాల్లోని పరిస్థితులకు అనుగుణంగా తమ జీవన విధానాన్ని సర్దుబాటు చేసుకొని జీవిస్తారు. వ్యవసాయం, పశుపోషణ, చేపలు పట్టడం ఈ విధంగానే ఏర్పడ్డాయి. ఇలాంటి జన సమూహాలే 'కులాలు'గా ఆవిర్భవించాయి.

సాంస్కృతిక సిద్ధాంతం: దీన్ని ఎస్.పి. రాయ్, అతడి అనుచరులు ప్రతిపాదించారు. దీని ప్రకారం సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని కాపాడుకోవడానికి ఒక సమూహంలోని ప్రజలు ఆ సమూహాన్ని 'కులం'గా రూపొందించుకున్నారు.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. 'కులం' అనేది ఏ భాషా పదం నుంచి ఆవిర్భవించింది?
ఎ) ఫ్రెంచ్ బి) లాటిన్
సి) పోర్చుగీస్ డి) అరబిక్

2. 'కులవ్యవస్థ' దేని నుంచి ఉద్భవించింది?
ఎ) వర్ణ వ్యవస్థ బి) వర్గ వ్యవస్థ
సి) వృత్తి వ్యవస్థ డి) ఏదీకాదు

3. జతపరచండి.
1. జాతి సిద్ధాంతం ఎ) హెర్బర్ట్ రిస్లీ
2. వృత్తి సిద్ధాంతం బి) నెస్ ఫీల్డ్
3. సంస్కార సిద్ధాంతం సి) ఎ.ఎం. హోకర్ట్
4. భౌగోళిక సిద్ధాంతం డి) గిల్బర్ట్
ఎ) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
బి) 4-ఎ, 3-బి, 2-సి, 1-డి
సి) 1-ఎ, 2-డి, 3-బి, 4-సి
డి) 1-సి, 2-ఎ, 3-డి, 4-బి

4. వర్ణ వ్యవస్థ ప్రస్తావన ఏ 'వేదం'లో కనిపిస్తుంది?
ఎ) రుగ్వేదం బి) యజుర్వేదం
సి) సామవేదం డి) అధర్వణ వేదం

5. 'ఉపనయనం' ఏ వర్ణం వారికి వర్తించదు?
ఎ) తెలుపు బి) నలుపు
సి) ఎరుపు డి) పసుపు

6. 'చతుర్వర్ణ వ్యవస్థ' ఎక్కడ పేర్కొన్నారు?
ఎ) వేదాలు బి) అరణ్యకాలు
సి) బ్రాహ్మణాలు డి) ఉపనిషత్తులు

7. కింద పేర్కొన్నవారిలో 'ద్విజులు' కానివారు?
ఎ) బ్రాహ్మణులు బి) క్షత్రియులు
సి) వైశ్యులు డి) శూద్రులు

8. 'చాతుర్వర్ణ వ్యవస్థ'లో పై స్థాయి వారు?
ఎ) శూద్రులు బి) క్షత్రియులు
సి) బ్రాహ్మణులు డి) వైశ్యులు

9. 'ఉపనయనం' గురించి ఎందులో పేర్కొన్నారు?
ఎ) గృహ సూక్తం బి) శ్రేత సూక్తం
సి) సుశువ సూక్తం డి) ఏదీకాదు

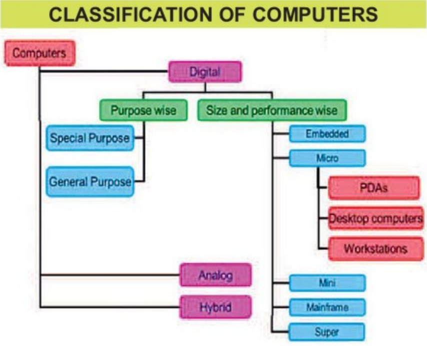
10. 'కులవ్యవస్థ' ఎప్పుడు ఆవిర్భవించింది?
ఎ) 400 బి.సి. బి) 200 ఎ.డి.
సి) 1000 ఎ.డి. డి) కచ్చితంగా చెప్పలేం

సమాధానాలు

1) సి; 2) ఎ; 3) ఎ; 4) ఎ; 5) బి; 6) ఎ; 7) డి; 8) సి; 9) ఎ; 10) డి.

A computer-intensive problem runs on..

CLASSIFICATION OF COMPUTERS

DIGITAL COMPUTER

A computer that performs calculations and logical operations with quantities represented as digits, usually in the binary number system.

(i) CLASSIFICATION BASED ON PURPOSE:

General purpose computers: These are designed to perform a range of tasks. They have the ability to store numerous programs, but lack in speed and efficiency.

Specific purpose computers: These are designed to handle a specific problem or to perform a specific task. A set of instructions is built into the machine.

(ii) CLASSIFICATION BASED ON SIZE AND PERFORMANCE WISE:

EMBEDDED COMPUTERS

It is a computer system with a dedicated function within a larger mechanical or electrical system, often with real-time computing constraints. Embedded systems are commonly found in consumer,cooking,industrial,automotive, medical, commercial and military applications such as microwave ovens, washing machines and dishwashers, include embedded systems to provide flexibility, efficiency and features.

MICRO COMPUTER OR PERSONAL COMPUTER

- **Desktop Computer:** a personal or micro-mini computer sufficient to fit on a desk.
- **Laptop Computer:** a portable computer complete with an integrated screen and keyboard. It is generally smaller in size than a desktop computer and larger than a notebook computer.
- **Palmtop Computer/ Digital Diary /Notebook /PDAs:** a hand-sized computer. Palmtops have no keyboard but the screen serves both as an input and output device.
- **Workstations**

A terminal or desktop computer in a network. In this context, workstation is just a generic term for a user's machine (client machine) in contrast to a "server" or "mainframe."

Mini Computer

It is a midsize computer in size and power, minicomputers lie between workstations and mainframes in general, a minicomputer is a multiprocessing system capable of supporting from 4 to about 200 users simultaneously.

Mainframe Computer

A very large and expensive computer capable of supporting hundreds, or even thousands, of users simultaneously. In some ways, mainframes are more powerful than supercomputers because they support more simultaneous programs. These are mainly used servers in banks.

Super Computer

The fastest and most powerful type of computer Supercomputers are very expensive and are employed for specialized applications that require immense amounts of mathematical calculations. For example, weather forecasting requires a supercomputer. Other uses of supercomputers include animated graphics, fluid dynamic calculations, nuclear energy research, and petroleum exploration.

ANALOG COMPUTER

An analog computer (spelt analogue in British English) is a form of computer that uses continuous physical phenomena such as electrical, mechanical, or hydraulic quantities to model the problem being solved

Hybrid Computer (Analog + Digital)

A combination of computers those are capable of inputting and outputting in both digital and analog signals. A hybrid computer system setup offers a cost effective method of performing complex simulations.

MODEL BITS

1. The product of two binary numbers (1011) and (1001) is____
1) 1011001 2) 1010100
3) 1100011 4) 100110
5) None of these

2. MS -DOS is usually supplied on a
1) Hard disk
2) floppy disk or diskettes
3) CD ROM 4) Cartridge tape
5) None of these

3. When a key is pressed on the keyboard, which standard is used for converting the keystroke into the corresponding bits?
1) EBCDIC 2) ASCII
3) ANSI 4) ISO
5) None of these

4. A thing present in real world in physical form is called ____
1) DBMS 2) Keywords
3) Modulation 4) Entity
5) None of these

5. Programming language built into user programs such as Word and Excel are known as____?
1) 4GLs
2) Visual programming languages
3) Object-oriented languages
4) Macro languages
5) None of these

6. A program that generally has more user-friendly interface than a DBMS is called a ____?
1) form 2) repository
3) back end 4) front end
5) None of these

7. Antivirus software is an example of____
1) a security utility
2) an operating system
3) business software
4) an office suite
5) None of these

8. System software is the set of programs that enables your computer's hardware devices and ____ software to work together.
1) application 2) processing
3) utility 4) management
5) None of these

9. In a ring topology, the computer in possession of the______ can trasmit data.
1) packet 2) token
3) access method 4) data
5) None of these

10. A computer-intensive problem runs on a ____.
1) supercomputer
2) mainframe 3) server
4) super PC 5) None of these

11. The term ____ designates equipment that might be added to a computer system to enhance its functionality.
1) peripheral device
2) system add-one
3) disk pack
4) digital device
5) None of these

12. A collection of interrelated files in a computer is a ____.
1) file manager 2) field
3) database 4) record
5) None of these

13. When installing ____, the user must copy and usually decompress program files from a CD-ROM or other medium to the hard disk.
1) programming software
2) applications software
3) applications hardware
4) system hardware
5) None of these

14. ____is the ability of an operating system to control the activities of multiple programs at the same time.
1) Multitasking 2) Streamlining
3) Multiuser 4) Simulation
5) None of these

15. Which of the following computer language is a mathematically oriented languages used for scientific problems?
1) FORTRAN 2) COBOL
3) LISP 4) PROLOG
5) APPLE

16. Which of the following terms is just the connection of personal networks that can be joined together?
1) Virtual private network
2) Internet 3) Intranet
4) Extranet 5) None of these

17. For large network which topology is used?
1) Star 2) Ring 3) Bus
4) Mesh 5) None of these

18. A special high-speed line used by large corporations to support digital communications is known as:
1) Satellite/ Air connection service lines
2) Cable modems
3) Digital subscriber lines
4) T1, T2, T3 and T4 lines
5) None of the above

19. A language that refers to the way people think mathematically is called as ____
1) Functional language
2) Cross-platform language
3) Event driven programming language
4) Object oriented language
5) None of these

20. When you are typing the text in a document, you would need to hit the enter key at the end of every ______.
1) line 2) sentence
3) paragraph 4) word 5) file

21. ____ displays each slide of the PPT as a thumbnail and is used to re-arrange them.
1) Slide Show 2) Slide Display
3) Slide Design 4) Slide Layout
5) Slide Sorter

22. If you want to find the Paste Special option, you would use the Clipboard group on the tab of PowerPoint ____
1) Home 2) Slideshow
3) Page Layout 4) Design
5) Insert

23. In a pull down menu if you see that a command appears faded, it means that ____
1) the command is not applicable to this document
2) the command is not accessible at the moment
3) there are no keystrokes equivalent to those commands.
4) None of these
5) All of these

KEY

1) 3 2) 2 3) 3 4) 4 5) 2
6) 4 7) 1 8) 1 9) 2 10) 1
11) 1 12) 3 13) 2 14) 1 15) 1
16) 3 17) 4 18) 4 19) 1 20) 3
21) 5 22) 1 23) 2